โครงการจัดทำสื่อ ๖๐ พรรษา เฉลิมพระเกียรติ
สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

คู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้

(สำหรับครูผู้สอน)

เพื่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

(ฉบับปรับปรุงครั้งที่ ๓)



โครงการส่วนพระองค์สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คำนำ

ด้วยพระบรมราโชบายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๑๐ ทรงมุ่งหมายให้การศึกษาบ่มเพาะสมรรถนะให้แก่ผู้เรียน เพื่อสร้างคุณลักษณะสำคัญ ๔ ประการให้กับคนไทย อันได้แก่ ๑) มีทัศนคติที่ดีและถูกต้อง ๒) มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคงเข้มแข็ง ๓) มีอาชีพ มีงานทำ ๔) เป็นพลเมืองดี มีระเบียบวินัย และพระราชปณิธานใน การสืบสาน รักษา พัฒนาต่อยอด โครงการในพระราชดำริของพระราชบิดา จึงทรงพัฒนาการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม หรือ NEW DLTV ในทุกด้าน อาทิ ระบบออกอากาศ อุปกรณ์เทคโนโลยี บุคลากรและกระบวนการจัดการศึกษา เพื่อแก้ปัญหาการขาดแคลนครูในโรงเรียนขนาดเล็ก สร้างโอกาสการเข้าถึงการเรียนรู้ตลอดชีวิตของประชาชน ทุกเพศ ทุกวัย ผ่านการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมจำนวน ๑๕ ช่องสัญญาณ ไปยังโรงเรียนต่าง ๆ และผู้สนใจทั่วประเทศ เพื่อให้ประเทศไทยเป็นสังคมแห่งปัญญา มีจิตอาสาในการสรรค์สร้างและพัฒนาประเทศให้มั่นคง

การสอนออกอากาศทางไกลผ่านดาวเทียม ระดับประถมศึกษา ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๖๑ เป็นต้นมา เป็นการสอนออกอากาศในแนวใหม่ บันทึกเทปการสอนจากห้องเรียนต้นทางของโรงเรียนวังไกลกังวลในพระบรมราชูปถัมภ์ ครูปลายทางสามารถดูเทปการสอนผ่านทางเว็บไซต์ www.dltv.ac.th และ Application on mobile DLTV ของมูลนิธิ และมีคู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้รายชั่วโมงครบทั้ง ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ซึ่งครูปลายทางสามารถปรับกิจกรรมการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับชุมชน ท้องถิ่น วัฒนธรรมและบริบทของแต่ละโรงเรียน

คู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ระดับประถมศึกษา ภาคเรียนที่ ๒ ฉบับนี้ เป็นการปรับปรุงครั้งที่ ๓ ซึ่งดำเนินการโดยมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมในพระบรมราชูปถัมภ์ โดยความร่วมมือจากคณะทำงาน ประกอบด้วย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ คณาจารย์จากมหาวิทยาลัย ศึกษานิเทศก์ และครูผู้เชี่ยวชาญ ทั้ง ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้ เพื่อให้ครูปลายทางใช้ในการเตรียมการสอนล่วงหน้า รวมทั้งสามารถจัดเตรียมเอกสาร ได้แก่ ใบงาน ใบความรู้ แบบฝึกหัด เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนเกิดประสิทธิผล นำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กต่อไป

นับเป็นพระมหากรุณาธิคุณอย่างหาที่สุดมิได้ ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมุ่งมั่นพัฒนายกระดับคุณภาพการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม เพื่อพัฒนาสังคมไทย และยกระดับคุณภาพของคนไทยให้เข้มแข็ง สมดัง พระราชปณิธาน “...การศึกษาคือความมั่นคงของประเทศ...” ขอพระองค์ทรงพระเจริญ

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ข



ที่ ศธ ๐๔๐๑๐/๕๘๑ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ กทม. ๑๐๓๐๐

๑๑ มีนาคม ๒๕๖๔

เรื่อง รับรองความร่วมมือการพัฒนาคู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อการสอนออกอากาศทางไกลผ่านดาวเทียม

เรียน เลขาธิการมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

อ้างถึง หนังสือมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์ ที่ มศทท. ๙/๗๒ ลงวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๔

ตามหนังสือที่อ้างถึง มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์ แจ้งว่า มูลนิธิ ฯ ได้ปรับปรุงคู่มือครูและแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ระดับปฐมวัย คู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้ ระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้น ตามข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ คณะผู้นิเทศ ครูผู้สอนจากโรงเรียนต้นทางและโรงเรียนปลายทาง และได้พัฒนาเป็นคู่มือครูและแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ระดับปฐมวัย ฉบับปรับปรุง คู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้ สื่อ ๖๐ พรรษา ระดับประถมศึกษา ฉบับปรับปรุง โดยมูลนิธิ ฯ ได้ดำเนินการพัฒนาและบรรณาธิการกิจโดยคณะกรรมการประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญ ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์เป็นผู้ร่วมในการพัฒนาคู่มือจนสำเร็จ และได้ประชุมหารือเพื่อให้ข้อเสนอแนะ ข้อควรปรับปรุงจากสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน นั้น

ในการนี้ ขอรับรองว่าคู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้ สื่อ ๖๐ พรรษา ระดับประถมศึกษา ฉบับปรับปรุง และคู่มือครูและแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ระดับปฐมวัย ฉบับปรับปรุง สามารถใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายอัมพร พินะสา)
เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
โทร. ๐ ๒๒๘๘ ๕๗๖๕-๖๖
โทรสาร ๐ ๒๒๘๘ ๕๗๕๕

สารบัญ

หน้า

คำนำ ก

หนังสือรับรองความร่วมมือการพัฒนาคู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อการสอนออกอากาศทางไกลผ่านดาวเทียม ข

สารบัญ ค

คำชี้แจงการรับชมรายการออกอากาศด้วยระบบทางไกลผ่านดาวเทียม จ

คำชี้แจงรายวิชากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาฯ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ ช

คำอธิบายรายวิชากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาฯ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ ณ

มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด ด

โครงสร้างรายวิชาประวัติศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ ต

ตอนที่ ๒ ประวัติศาสตร์

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ ชื่อหน่วย พัฒนาการอาณาจักรสุโขทัย

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง หลักฐานในการศึกษาประวัติศาสตร์อาณาจักรสุโขทัย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ทำเลที่ตั้งของอาณาจักรสุโขทัย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ลักษณะทางภูมิศาสตร์ของเมืองสุโขทัย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ภูมิปัญญาด้านการชลประทานของเมืองสุโขทัย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง สังคมและวัฒนธรรมในอาณาจักรสุโขทัย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง การปกครองในอาณาจักรสุโขทัย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง เศรษฐกิจสุโขทัย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง ปัจจัยสู่ความเสื่อมถอยของอาณาจักรสุโขทัย
แบบประเมินตนเอง หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔
บันทึกการเรียนรู้ (Learning log) กลางภาค

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ ชื่อหน่วย พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง กำเนิดราชวงศ์พระร่วง (พ่อขุนศรีอินทราทิตย์)
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ไพร่ฟ้าหน้าใสแผ่นดินพระร่วง (พ่อขุนรามคำแหงมหาราช)
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การค้าเสรีเริ่มที่สุโขทัย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ความเชื่อและศรัทธาในสมัยสุโขทัย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง เริ่มแรกอักษรไทย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง หยั่งรากพระพุทธศาสนา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง พุทธศิลป์สุโขทัย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง การขยายอำนาจของสุโขทัย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง การทูตสุโขทัย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง อวสานกรุงสุโขทัย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง เล่าเรื่องเครื่องสังคโลก
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง ท่องเที่ยวสุโขทัย ดินแดนมรดกโลก
แบบประเมินตนเอง หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔
บันทึกการเรียนรู้ (Learning log) ปลายภาค

บรรณานุกรม

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก แบบประเมินรวม
ภาคผนวก ข ผังกราฟิก
ภาคผนวก ค แบบประเมินตนเอง แบบบันทึกการเรียนรู้ และแนวคำถามการบันทึกผลหลังการสอนสำหรับครู
ภาคผนวก ง ตัวชี้วัดและพฤติกรรมบ่งชี้สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์

คณะผู้จัดทำคู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาฯ ระดับประถมศึกษา (ครั้งที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๖๑)

คณะกรรมการปรับปรุงคู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาฯ ระดับประถมศึกษา (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๓)

คณะกรรมการปรับปรุงคู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาฯ ระดับประถมศึกษา (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๖๖)

คำชี้แจง

การรับชมรายการออกอากาศด้วยระบบทางไกลผ่านดาวเทียม

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมในพระบรมราชูปถัมภ์ ให้บริการการจัดการเรียนการสอนจากสถานีวิทยุโทรทัศน์การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม จำนวน ๑๕ ช่องรายการ ทั้งรายการสด (Live) และ รายการย้อนหลัง (On demand) สามารถรับชมผ่านช่องทาง www.dltv.ac.th

หมายเลขช่องออกอากาศสถานีวิทยุโทรทัศน์การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ๑๕ ช่องรายการ

ช่อง (DLTV)	ช่อง (TRUE)	รายการในเวลาเรียน (ช่วงเวลา ๐๘.๓๐ น. – ๑๔.๓๐ น.)	รายการนอกเวลา (ช่วงเวลา ๑๔.๓๐ น. – ๐๘.๓๐ น.)
DLTV ๑	ช่อง ๑๘๖	รายการสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑	สถาบันพระมหากษัตริย์
DLTV ๒	ช่อง ๑๘๗	รายการสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒	ความรู้รอบตัว
DLTV ๓	ช่อง ๑๘๘	รายการสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
DLTV ๔	ช่อง ๑๘๙	รายการสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔	ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
DLTV ๕	ช่อง ๑๙๐	รายการสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕	ศิลปวัฒนธรรมไทย
DLTV ๖	ช่อง ๑๙๑	รายการสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖	หน้าที่พลเมือง
DLTV ๗	ช่อง ๑๙๒	รายการสอนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร
DLTV ๘	ช่อง ๑๙๓	รายการสอนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒	ภาษาต่างประเทศ
DLTV ๙	ช่อง ๑๙๔	รายการสอนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓	การเกษตร
DLTV ๑๐	ช่อง ๑๙๕	รายการสอนชั้นอนุบาลปีที่ ๑	รายการสาหรับเด็ก-การเลี้ยงดูลูก
DLTV ๑๑	ช่อง ๑๙๖	รายการสอนชั้นอนุบาลปีที่ ๒	สุขภาพ การแพทย์
DLTV ๑๒	ช่อง ๑๙๗	รายการสอนชั้นอนุบาลปีที่ ๓	รายการสาหรับผู้สูงวัย
DLTV ๑๓	ช่อง ๑๙๘	รายการของการอาชีพวังไกลกังวล และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล	
DLTV ๑๔	ช่อง ๑๙๙	รายการของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช	
DLTV ๑๕	ช่อง ๒๐๐	รายการพัฒนาวิชาชีพครู	

***หมายเหตุ : รายการสอนออกอากาศในเวลาเรียนระดับชั้นปฐมวัย ช่วงเวลา ๐๘.๓๐ น.–๑๑.๓๐ น.**

การติดต่อรับข้อมูลข่าวสาร

๑. มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

เลขที่ ๒๑๔ ถนนนครสวรรค์ แขวงวัดโสมนัส เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร

โทร ๐๒ ๒๘๒ ๖๗๓๔

โทรสาร ๐๒ ๒๘๒ ๖๗๓๕

๒. สถานีวิทยุโทรทัศน์การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม

ซอยหัวหิน ๓๕ ถนนเพชรเกษม ตำบลหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ๗๗๑๑๐

โทร ๐๓๒ ๕๑๕๔๕๗ – ๘

โทรสาร ๐๓๒ ๕๑๕๙๕๑

web@dltv.ac.th (ติดต่อเรื่องเว็บไซต์)

dltv@dltv.ac.th (ติดต่อเรื่องทั่วไป)

๓. โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์

อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ๗๗๑๑๐

โทร ๐๓๒ ๕๒๒ ๓๔๗ , ๐๓๒ ๕๒๐ ๔๗๘ โทรสาร ๐๓๒ ๕๒๐ ๔๗๘

Facebook : โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์

Website : http://www.kkws.ac.th

๔. ช่องทางการติดตามข่าวสาร

Facebook : มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์ DLTV

Website : http://www.dltv.ac.th

คำชี้แจง
รายวิชาประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

๑. แนวคิดหลัก

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ กำหนดสาระการเรียนรู้ จำนวน ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ครูผู้สอนต้องจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยนำความรู้ด้านเนื้อหาวิชามาจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยการฝึกทักษะให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจ และเกิดสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ๕ ประการ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๘ ประการ ดังนี้

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ๕ ประการ

๑) ความสามารถในการสื่อสาร เป็นความสามารถในการรับสารและสื่อสารมีวัฒนธรรมในการใช้ภาษา

๒) ความสามารถในการคิด เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ การคิดอย่างเป็นระบบเพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อใช้ในการตัดสินใจ เกี่ยวกับตนเอง สังคมได้อย่างเหมาะสม

๓) ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรมและข้อมูลสารสนเทศ เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคม

๔) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการเข้าใจและเคารพตนเอง สามารถนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงาน และการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม

๕) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เป็นความสามารถในการเลือก และใช้เทคโนโลยี การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ถูกต้องเหมาะสม มีคุณธรรมด้านต่าง ๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาตนเอง สังคมในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๘ ประการ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมอย่างมีความสุขในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลเมืองโลก ดังนี้

๑) รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

๒) ซื่อสัตย์ สุจริต

๓) มีวินัย

๔) ใฝ่เรียนรู้

๕) อยู่อย่างพอเพียง

๖) มุ่งมั่นในการทำงาน

๗) รักความเป็นไทย

๘) มีจิตสาธารณะ

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมว่าด้วยการอยู่ร่วมกันในสังคมที่มีความเชื่อมสัมพันธ์กัน และมีความแตกต่างอย่างหลากหลาย เพื่อช่วยให้สามารถปรับตนเองกับบริบทสภาพแวดล้อมเป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบ มีความรู้ ทักษะ คุณธรรมและค่านิยมที่เหมาะสม เป็นวิชาที่ประกอบด้วย

หลายแขนงสาระ ทำให้มีลักษณะเป็นสหวิทยาการ เป็นการนำวิชาต่าง ๆ ในสาขาวิชาสังคมศาสตร์เข้าด้วยกัน ได้แก่ ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ นิติศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ รัฐศาสตร์ เป็นต้น กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมประกอบด้วย ๒ รายวิชา คือ วิชาสังคมศึกษาและวิชาประวัติศาสตร์

วิชาประวัติศาสตร์ เป็นส่วนหนึ่งในกลุ่มสหวิทยาการของสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจการดำรงชีวิตของมนุษย์ ทั้งในฐานะปัจเจกบุคคลและการอยู่ร่วมกันในสังคม เข้าใจการพัฒนาเปลี่ยนแปลงตามยุคตามสมัย กาลเวลา ตามเหตุปัจจัยต่าง ๆ เกิดความเข้าใจในตนเองและผู้อื่น มีความรัก ภาคภูมิใจในความเป็นไทย มีความอดทน อดกลั้น ยอมรับในความแตกต่างและมีคุณธรรม สามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิต เป็นพลเมืองดีของประเทศชาติ และสังคมโลก เพื่อให้เกิดค่านิยมที่เหมาะสม มุ่งหวังให้ผู้เรียนเกิดความเจริญงอกงามด้านความรู้ โดยการให้ความรู้แก่ผู้เรียนด้านเนื้อหาสาระ ความคิดรวบยอด และหลักการสำคัญ วิชาประวัติศาสตร์มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อการเป็นพลเมืองของประเทศ เพื่อเสริมสร้างสำนึกความเป็นไทยและความเป็นปึกแผ่น ตลอดจนการอนุรักษ์สืบสานศิลปวัฒนธรรมของคนในชาติให้คงอยู่สืบไป จึงจำเป็นอย่างยิ่งต้องปลุกจิตสำนึกให้เยาวชนชาติไทยมีความเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญ ความเป็นมา ซึ่งนำมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน โดยเรียนรู้จากการนำวิธีการทางประวัติศาสตร์มาฝึกให้ผู้เรียนมีทักษะในการใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดแก้ปัญหาในการตัดสินใจบนพื้นฐานเหตุผลอย่างมีหลักการ เช่น การใช้ประเด็นใกล้ตัวผู้เรียนได้เรียนรู้ และเข้าใจเรื่องใกล้ตัวของผู้เรียนในการสืบค้นชุมชนท้องถิ่นที่ตนอาศัยอยู่ เพื่อให้ผู้เรียนมีจิตสำนึกในความรัก ความภาคภูมิใจในถิ่นฐานของตน

หลักการออกแบบกิจกรรมมีการบูรณาการด้านคุณลักษณะ ในแผนการจัดการเรียนรู้ที่คำนึงถึงคุณลักษณะที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้มีทักษะการพัฒนาค่านิยมและเจตคติที่ดีในการประพฤติปฏิบัติตนให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของสังคมหลังการเรียนรู้ สอดคล้องตามเป้าหมายของหน่วย การเรียนรู้ มีเจตคติที่ดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ และมีจิตอาสา ครูผู้สอนควรปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้แก่ผู้เรียนทุกแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์และเป็นคนดีของสังคม

๒. กระบวนการจัดการเรียนรู้

แนวคิดสำคัญของการจัดศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนคิดและลงมือปฏิบัติด้วยกระบวนการที่หลากหลาย เพื่อเกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองเต็มตามศักยภาพ การประเมินการเรียนรู้จึงมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในห้องเรียน เพราะสามารถทำให้ผู้สอนประเมินระดับพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน

การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ ให้ความสำคัญของการบูรณาการความรู้คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ตามความเหมาะสมของระดับการศึกษา ได้ระบุให้ผู้ที่เกี่ยวข้องดำเนินการ ดังนี้

๑) สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(๑) จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

(๒) ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา

(๓) จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติ ให้ทำได้คิดเป็นทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง

(๔) จัดการเรียนการสอน โดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา

(๕) ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยให้เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ

(๖) จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลา ทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับพ่อแม่ ผู้ปกครองและบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

๒) การจัดสภาพแวดล้อมส่งเสริมการเรียนรู้

(๑) จัดสภาพแวดล้อม ห้องเรียน หรือภายนอกห้องเรียน ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ สะอาด มีความเป็นระเบียบ ตกแต่งห้องเรียนให้น่าอยู่ มีมุมต่าง ๆ ในห้องเรียน มีที่เก็บวัสดุอุปกรณ์ และง่ายต่อการนำมาใช้ มีป้ายนิเทศให้ความรู้ ภายนอกห้องเรียนจัดบรรยากาศให้เป็นธรรมชาติน่าอยู่ ร่มรื่นและเหมาะกับกิจกรรมการเรียนรู้ ถูกสุขลักษณะและปลอดภัย

(๒) จัดสภาพแวดล้อม หรือห้องให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติการ

(๓) จัดสื่อ อุปกรณ์ ที่เกี่ยวกับการเรียนรู้อย่างเพียงพอ เหมาะสม

(๔) จัดหาเครื่องมือแสวงหาความรู้ หรือช่องทางเสนอข่าวสารต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารที่ทันสมัยปัจจุบันอยู่เสมอ

๓) ครูผู้สอน

การจัดการเรียนรู้ตามแนวดังกล่าว จำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนการสอนทั้งของผู้เรียนและผู้สอน กล่าวคือ ลดบทบาทของครูผู้สอน จากการเป็นผู้บอกเล่า บรรยาย สาธิต เป็นการวางแผนจัดกิจกรรมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ กิจกรรมต่าง ๆ จะต้องเน้นที่บทบาทของผู้เรียนตั้งแต่เริ่ม คือ ร่วมวางแผนการเรียน การวัดผล ประเมินผล และต้องคำนึงว่ากิจกรรมการเรียนนั้นเน้นการพัฒนากระบวนการคิด วางแผนลงมือปฏิบัติศึกษา ค้นคว้า รวบรวมข้อมูล ด้วยวิธีการต่าง ๆ จากแหล่งเรียนรู้หลากหลาย ตรวจสอบ วิเคราะห์การแก้ปัญหา การมีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน การสร้างคำอธิบายเกี่ยวกับข้อมูลที่สืบค้นได้ เพื่อนำไปสู่คำตอบของปัญหาหรือคำถามต่าง ๆ และสร้างองค์ความรู้ ทั้งนี้ กิจกรรมการเรียนรู้เหล่านี้ต้องพัฒนาผู้เรียนให้มีพัฒนาการเหมาะสมตามวัย ทั้งทางร่างกาย อารมณ์สังคม และสติปัญญา

เป้าหมายของการจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์

(๑) เพื่อให้ผู้เรียนรู้จักคิดอย่างมีวิจารณญาณ รู้จักใช้เหตุผลในการวิเคราะห์และตัดสินใจ

(๒) เพื่อจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีความคิดโดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ เพื่อให้เข้าใจอย่างคนคิดเป็น มีความรู้และมีทักษะในการใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์เพื่อให้เข้าถึงความจริง

(๓) เพื่อให้เข้าใจถึงความเป็นเหตุเป็นผลในสังคมมนุษย์ว่าเหตุการณ์ในอดีตย่อมมีอิทธิพลต่อภาวะความเป็นอยู่ของสังคมในปัจจุบัน และสิ่งที่เป็นอยู่ในปัจจุบันก็มีอิทธิพลต่ออนาคต

(๔) ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจความเป็นมาของชาติบ้านเมือง เห็นความเสียสละ ความมานะบากบั่น ความพยายาม และความสามารถ อันก่อให้เกิดความรู้สึกรักชาติบ้านเมืองของตนเอง

(๕) ช่วยให้ผู้เรียนมีความคุ้นเคยกับสิ่งที่เป็นความรู้ทางประวัติศาสตร์ และเกิดความสนุกสนานสนใจในการสืบค้นเรื่องราวในอดีต

การจัดกระบวนการเรียนรู้ประวัติศาสตร์จะช่วยให้ผู้เรียนได้รับความรู้ ความเข้าใจและประสบการณ์เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ รวมทั้งได้ฝึกฝนทักษะการคิดและพัฒนาเจตคติที่ถูกต้องโดยการเชื่อมโยงเรื่องราวทางประวัติศาสตร์กับการคิดวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานที่เป็นข้อมูลที่เป็นจริงในอดีต คิดวิพากษ์วิจารณ์อย่างมีเหตุผล และคิดตัดสินใจอย่างมีวิจารณญาณ จากการโยงเข้าหากับปัญหาในปัจจุบัน ซึ่งหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ให้ความสำคัญกับการศึกษาแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น ประวัติความเป็นมาในท้องถิ่น เพื่อให้นักเรียนเป็นส่วนหนึ่งของเรื่องราวซึ่งจะสร้างแรงบันดาลใจและความเข้าใจให้กับผู้เรียนได้มากยิ่งขึ้น ครูผู้สอนสามารถนำมาจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนปฏิบัติได้ แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ประวัติศาสตร์มีหลากหลายวิธีที่น่าสนใจ เช่น การจัดค่ายประวัติศาสตร์ โครงงานประวัติศาสตร์ การทัศนศึกษา การแสดงบทบาทสมมติ

การเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์ที่แท้จริงและมีประสิทธิภาพ คือ การปลูกฝังความรู้ ความเข้าใจ และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้สัมผัสและลงมือปฏิบัติกิจกรรมอย่างหลากหลาย เป็นการเรียนรู้ที่มีกระบวนการ เพราะ การเรียนจะเริ่มต้นตั้งแต่การวางแผนการเรียน การดำเนินการตามแผนที่กำหนด การนำข้อมูลมาวิเคราะห์ การสรุปและการเรียบเรียงโดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ ซึ่งผู้เรียนจะต้องลงมือสังเกต ปฏิบัติ ศึกษา ค้นคว้า และถกเถียงในสิ่งที่พบเห็น ทั้งนี้ ครูต้องดำเนินการจัดกิจกรรมในลักษณะที่ผู้เรียนสามารถทำได้ในระบบกลุ่ม หรือรายบุคคล ส่งเสริมการปฏิบัติกิจกรรมนอกเวลาเรียน ซึ่งจะทำให้เกิดความหลากหลายในกระบวนการเรียนรู้ และเกิดความรู้ใหม่ที่ได้จากประสบการณ์ตรง เป็นความรู้ที่ทันสมัยและใกล้ตัวซึ่งสามารถนำไปใช้ในชีวิตจริง เพื่อสร้างสำนึกความเป็นไทยและรักมาตุภูมิถิ่นฐานของตนเอง ตลอดจนการอนุรักษ์ภูมิปัญญาของประเทศ

การออกแบบและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์จะต้องคำนึงถึงองค์ประกอบทั้งความรู้ ทักษะและเจตคติเพื่อใช้ในการปลูกฝังและส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการคิดหรือมีวิธีการคิด ดังนั้น การจัดการเรียนรู้ต้องเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และส่งเสริมการจัดแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายอันเป็นพื้นฐานของการเสริมสร้างความรู้ ความคิด ประสบการณ์และปลูกฝังเจตคติที่ดีในสังคมอย่างมีคุณภาพ

เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ ได้แก่ การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ทัศนศึกษานอกสถานที่ การเรียนรู้จากห้องสมุด แหล่งเรียนรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่น ปราชญ์ชาวบ้าน งานวิเคราะห์จากการศึกษาภาคสนาม พิเคราะห์แหล่งข้อมูล การสอนแบบให้ผู้เรียนเรียนรู้โดยอิสระจากศูนย์การเรียนรู้และการเรียนรู้ตามความสนใจ การสอนวิชาประวัติศาสตร์ไม่ควรจำเจอยู่ในห้องเรียนอย่างเดียว

การเรียนรู้โดยผู้เรียนลงมือปฏิบัติ ได้แก่ เกม การศึกษาสถานการณ์จำลอง กรณีตัวอย่าง บทบาทสมมติ โครงงาน การเรียนการสอนที่เน้นกระบวนการกลุ่ม ประกอบด้วย การอภิปรายกลุ่มย่อย การแก้ปัญหากลุ่ม สืบค้นความรู้ กลุ่มสัมพันธ์ การเรียนรู้แบบร่วมมือ การอภิปราย

การเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิด ได้แก่ การแก้สถานการณ์ การถามตอบ การสืบสอบ ความคิดรวบยอด การพัฒนากระบวนการคิด การใช้ทักษะกระบวนการ การสอนโดยกระบวนการวิธีการทางประวัติศาสตร์ การสอนโดยใช้วิธีการตั้งประเด็นคำถามผู้เรียน การเรียนการสอนโดยใช้ผังกราฟิก (Graphic Organizers) การเรียนการสอนกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ การสอนกระบวนการคิด ๑๐ มิติ การคิดเปรียบเทียบ การคิดสังเคราะห์ การคิดประยุกต์ การคิดสร้างสรรค์ การคิดวิเคราะห์ การคิดกลยุทธ์ การคิดบูรณาการ การคิดมโนทัศน์ การคิดอนาคต การคิดวิพากษ์

การเรียนรู้ผ่านสื่อเทคโนโลยี ได้แก่ โปรแกรมสำเร็จรูป ชุดการสอน ชุดการสอนรายบุคคล ชุดการสอนสำหรับการเรียนเป็นกลุ่มย่อย ชุดการสอนประกอบคำบรรยายของครู คอมพิวเตอร์ช่วยสอน และการนำเสนอโดยวีดิทัศน์

นอกจากนั้น ครูผู้สอนต้องจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความหมาย โดยการร่วมมือระหว่างครูกับผู้เรียน ผู้เรียนกับผู้เรียน ครูต้องลดบทบาทในการสอนโดยเป็นผู้ชี้แนะ กระตุ้นให้ผู้เรียนกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้และปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ มากขึ้นและอย่างหลากหลาย ดังนี้

๑) ควรให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ตลอดเวลาด้วยการกระตุ้นให้นักเรียนลงมือปฏิบัติและอภิปรายผล เช่น แบ่งกลุ่มให้อภิปราย แสดงบทบาทสมมุติ จัดนิทรรศการด้วยตนเอง โดยใช้เทคนิคต่าง ๆ ของการสอน เช่น การนำเข้าสู่บทเรียน การใช้คำถาม การเสริมพลังมาใช้ให้เป็นประโยชน์ที่จะทำให้การเรียนการสอนน่าสนใจและมีชีวิตชีวา

๒) ครูควรมีการวางแผนการใช้คำถามอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อจะนำนักเรียนเข้าสู่บทเรียนและลงข้อสรุปได้โดยที่ไม่ใช้เวลานานเกินไป ครูควรเลือกใช้คำถามที่มีความยากง่ายพอเหมาะกับความสามารถของนักเรียน

๓) เมื่อนักเรียนถาม อย่าบอกคำตอบทันที ควรให้คำแนะนำที่จะช่วยให้นักเรียนหาคำตอบได้เอง ครูควรให้ความสนใจต่อคำถามของนักเรียนทุก ๆ คน แม้ว่าคำถามนั้นอาจจะไม่เกี่ยวกับเรื่องที่กำลังเรียนอยู่ก็ตาม ครูควรจะชี้แจงให้ทราบและเบนความสนใจของนักเรียนกลับมาสู่เรื่องที่กำลังอภิปรายอยู่ สำหรับปัญหาที่นักเรียนถามมานั้น ควรจะได้หยิบยกมาอภิปรายในภายหลัง

๔) การสำรวจตรวจสอบซ้ำ เป็นสิ่งจำเป็นเพื่อให้ได้ข้อมูลที่น่าเชื่อถือ ดังนั้น ในการจัดการเรียนรู้ครูควรย้ำให้นักเรียนได้สำรวจตรวจสอบซ้ำเพื่อนำไปสู่ข้อสรุปที่ถูกต้องและเชื่อถือได้

ครูควรเลือกเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงหรือกำลังเกิดขึ้นกับสังคมมาเป็นตัวอย่างในการสอนวิชาประวัติศาสตร์ นักเรียนจะได้เข้าใจอย่างถ่องแท้ถึงเหตุการณ์ของคนทั่วไปมาเกริ่นนำเพื่อโยงสัมพันธ์กับเรื่องที่สอน หรือนำเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นมาอภิปราย ร่วมกันกำหนดหัวข้อให้ครอบคลุมเรื่องที่สอน นักเรียนได้ปฏิบัติจริงหรือสร้างสถานการณ์จำลองให้ทดลองปฏิบัติ

๓. สื่อการจัดการเรียนรู้/แหล่งเรียนรู้

สื่อการจัดการเรียนรู้ เป็นเครื่องมือส่งเสริมสนับสนุนการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้นักเรียนได้รับความรู้ ทักษะกระบวนการได้ง่ายในระยะเวลาสั้น และช่วยให้เกิดความคิดรวบยอดอย่างถูกต้องและรวดเร็ว สื่อที่ปรากฏในแผนการจัดการเรียนรู้ มีดังนี้

๑) ใบความรู้ ใบงาน แผนภาพนำเสนอข้อมูล

๒) บัตรภาพ

๓) เกม/เพลง/นิทาน

๔) คลิป/วีดิทัศน์/ภาพข่าวสถานการณ์ปัจจุบัน

๕) สถานการณ์สมมติ

๖) สื่อบุคคล

แหล่งเรียนรู้ เป็นเครื่องมือสร้างคุณลักษณะการใฝ่เรียนรู้ที่ทุกคนต้องใฝ่รู้ตลอดชีวิต ดังนี้

๑) แหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน

๒) แหล่งเรียนรู้ภายนอกโรงเรียน ได้แก่ ชุมชน ท้องถิ่น พิพิธภัณฑ์ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ห้องสมุดประชาชน ห้องสมุดแห่งชาติ สถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์

ห้องสมุดเป็นแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญและเป็นหัวใจสำคัญของผู้เรียนในการศึกษาค้นคว้า โรงเรียนควรจัดห้องสมุดกลาง ห้องสมุดหมวดวิชา มุมหนังสือในห้องเรียน ห้องสมุดเคลื่อนที่ รถเคลื่อนที่ ห้องสมุดประชาชน ล้วนเป็นแหล่งเรียนรู้จะทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และปลูกฝังลักษณะนิสัยที่ดีในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน

๓) แหล่งเรียนรู้ออนไลน์

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยต่าง ๆ
- กระทรวงวัฒนธรรม

ฯลฯ

๔. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

จุดประสงค์สำคัญของการประเมินการเรียนรู้คือการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่ผู้สอนหรือหลักสูตรวางไว้ ปัญหาที่พบในปัจจุบันก็คือ ผู้บริหาร ผู้สอน ตลอดจนผู้ปกครองเป็นจำนวนมากยังให้ความสำคัญการเรียนรู้แบบท่องจำเพื่อสอบ หรือการเรียนรู้เพื่อแข่งขัน ซึ่งถือเป็นการเรียนรู้แบบผิวเผินมากกว่าการประเมินการเรียนรู้ระหว่างเรียน การเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองซึ่งผลลัพธ์ของการเรียนรู้จะยั่งยืนกว่า (กุศลิน มุสิกุล, ๒๕๕๕; ขจรศักดิ์, เพ็ญจันทร์ และวรรณทิพา รอดแรงค้า, ๒๕๔๘)

ในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะด้านต่าง ๆ ของผู้เรียนนั้นจำเป็นต้องมีการประเมินการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่เริ่มต้น ระหว่าง และสิ้นสุดกระบวนการเรียนรู้ โดยใช้การประเมินในรูปแบบที่หลากหลายสอดคล้องตามวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ รูปแบบการประเมินการเรียนรู้ ได้แก่ การประเมินการเรียนรู้ระหว่างเรียน (Formative Assessment) การประเมินการเรียนรู้สรุปรวม (Summative Assessment) และการประเมินการเรียนรู้ตามสภาพจริง (Authentic Assessment) ในการประเมินเพื่อพัฒนาการเรียนรู้และการประเมินตามสภาพจริงนั้น ผู้สอนจำเป็นต้องสะท้อนการประเมินให้ผู้เรียนรับทราบเพื่อปรับปรุงและพัฒนาตนเอง และผู้สอนต้องนำผลการประเมินมาพิจารณาเพื่อทบทวนและปรับแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อให้สามารถดำเนินการแก้ไข ช่วยเหลือ หรือหาวิธีการต่าง ๆ เพื่อช่วยให้ผู้เรียน

แต่ละคนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ตามแต่ละจุดประสงค์การเรียนรู้หรือเป้าหมายของตัวชี้วัดต่าง ๆ (กุศลิน มุสิกุล, ๒๕๕๕)

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนต้องอยู่บนหลักการพื้นฐาน ๒ ประการ คือ การประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนและเพื่อการตัดสินผลการเรียน ในการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ประสบความสำเร็จนั้น ผู้เรียนจะต้องได้รับการพัฒนาและประเมินตามตัวชี้วัด เพื่อให้บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ สะท้อนสมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ซึ่งเป็นเป้าหมายหลักในการวัดและประเมินการเรียนรู้ในทุกระดับ (กระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๕๒)

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่ปรากฏในแผนการจัดการเรียนรู้ ให้ความสำคัญของการประเมินพฤติกรรมการปฏิบัติ ดังนี้

๑) วิธีการประเมิน

(๑) การวัดและประเมินก่อนเรียน เพื่อตรวจสอบความพร้อม และความรู้เดิมของผู้เรียน (ผสมผสานในกิจกรรมการเรียนรู้ขั้นนำ)

(๒) การวัดและประเมินระหว่างเรียน ได้แก่ ด้านความรู้ ทักษะการปฏิบัติ และคุณลักษณะ โดยวิธีการสังเกตพฤติกรรม ถามตอบพร้อมแสดงเหตุผล ตรวจชิ้นงาน การนำเสนอ (ผสมผสานในกิจกรรมการเรียนรู้ขั้นสอน) จุดมุ่งหมายของการประเมินระหว่างเรียน มีดังนี้

(๒.๑) เพื่อค้นหาและวินิจฉัยว่าผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเนื้อหา มีทักษะความชำนาญ รวมถึงมีเจตคติทางการเรียนรู้อย่างไรและในระดับใด เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้สอนสามารถวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนได้อย่างเต็มศักยภาพ

(๒.๒) เพื่อใช้เป็นข้อมูลป้อนกลับให้กับผู้เรียนว่ามีผลการเรียนรู้อย่างไร

(๒.๓) เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการสรุปผลการเรียนรู้และเปรียบเทียบระดับพัฒนาการด้านการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละคน

(๓) การวัดและประเมินหลังเรียน เพื่อตรวจสอบความสำเร็จตามจุดประสงค์รายแผน เป็นการพัฒนาในจุดที่ผู้เรียนอาจจะเข้าใจคลาดเคลื่อนหรือปฏิบัติไม่ถูกต้อง (ผสมผสานในกิจกรรมขั้นสรุป) และเพื่อตัดสินผลการจัดการเรียนรู้ เป็นการประเมินหลังจากผู้เรียนได้เรียนไปแล้ว ผลจากการประเมินประเภทนี้ใช้ประกอบการตัดสินผลการจัดการเรียนการสอน หรือตัดสินใจว่าผู้เรียนคนใดควรจะได้รับระดับคะแนนใด

(๔) ประเมินรวบยอดเมื่อสิ้นสุดหน่วยการเรียนรู้ ดำเนินการดังนี้

การประเมินโดยครูผู้สอน เพื่อตรวจสอบคุณภาพผู้เรียนว่าบรรลุเป้าหมายของหน่วยการเรียนรู้ตามมาตรฐาน ตัวชี้วัด สมรรถนะ คุณลักษณะ และเจตคติ หรือไม่ เช่น การทำโครงงาน การนำความรู้ไปใช้เพื่อพัฒนาสังคมในรูปแบบต่าง ๆ

การประเมินโดยผู้เรียนแต่ละคน โดย**การทำแบบบันทึกการเรียนรู้ (Learning log)** ควรให้ผู้เรียนได้ประเมินการเรียนรู้ของตนเอง เพื่อเปิดโอกาสได้สะท้อนคิดสิ่งที่เรียนรู้ทั้งที่ทำได้ดีและยังต้องพัฒนา (ตัวอย่างแบบบันทึกการเรียนรู้ ดูภาคผนวก ค) ควรให้ผู้เรียนได้ประเมินการเรียนรู้ย่อยหลังจบการเรียนรู้แต่ละหน่วยการเรียนรู้ และประเมินการเรียนรู้รวมในช่วงกลางภาคเรียน และปลายภาคเรียน โดยครูสามารถเลือกใช้ชุดคำถามและจำนวนข้อให้เหมาะสมกับบริบทของผู้เรียน ช่วงเวลาและธรรมชาติของแต่ละวิชา

ทั้งนี้ ในครั้งแรกครูควรทำร่วมกับนักเรียนเพื่อแนะนำวิธีการเขียนแบบสะท้อนคิด และควรอ่านสิ่งที่นักเรียนบันทึกพร้อมให้ข้อมูลย้อนกลับ เสนอแนะในเชิงบวกและสร้างสรรค์ รวมทั้งใช้ประโยชน์จากข้อมูลในแบบบันทึกเพื่อพัฒนาการสอนของตัวเองและช่วยเหลือนักเรียนเป็นรายบุคคลต่อไป

๒) ผู้ประเมิน ได้แก่ เพื่อนประเมินเพื่อน ครูประเมินผู้เรียน ผู้เรียนประเมินตนเอง และผู้ปกครองร่วมประเมิน

๕. คำแนะนำบทบาทครูปลายทางในการจัดการเรียนรู้

ครูปลายทางควรมีบทบาทการสอนคู่ขนานกับครูต้นทางในการกำกับดูแลช่วยเหลือนักเรียนในทุกขั้นตอนการสอน ดังนี้

๑) ขั้นเตรียมตัวก่อนสอน

(๑) ศึกษาทำความเข้าใจคำชี้แจงและทำความเข้าใจเชื่อมโยง ทั้งเป้าหมาย กิจกรรมและการวัดผลและประเมินผลระหว่างหน่วยการเรียนรู้กับแผนการจัดการเรียนรู้รายชั่วโมง

(๒) ศึกษาค้นคว้าความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งเรียนรู้ หน่วยงาน องค์กรที่ให้ความรู้ที่เชื่อถือได้ รวมทั้งเทคนิคการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถของผู้เรียนอย่างรอบด้าน

(๓) ปรับ/ประยุกต์หรือเพิ่มเป้าหมายทั้งเนื้อหา ทักษะกระบวนการ คุณลักษณะที่เป็นจุดเน้นและที่เป็นปัจจุบันตามบริบทของห้องเรียน โรงเรียน ชุมชน รวมถึงการวัดประเมินทักษะกระบวนการเรียนรู้ตามศักยภาพของผู้เรียน และตามสภาพจริง

(๔) ศึกษาคลิปบทเรียนที่มีการอัปโหลดล่วงหน้าเพื่อทำความเข้าใจการจัดกิจกรรม PowerPoint และสื่อต่าง ๆ ที่ครูใช้ประกอบการสอน โดยเฉพาะแนวการจัดกิจกรรมในขั้นตอนช่วงการปฏิบัติ ทั้งด้านวิธีการ สื่อที่ใช้ และช่วงเวลาของการทำแต่ละกิจกรรมเพื่อนำมาวิเคราะห์และหาแนวทางเตรียมนักเรียน/ช่วยเหลือส่งเสริม/อำนวยความสะดวกนักเรียนตามบริบทของห้องเรียนของตนให้สามารถเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเต็มตามศักยภาพ

(๕) เตรียมใบงาน (ที่คัดเลือกสำหรับมอบหมายให้นักเรียนได้ทำตามเห็นควรและเหมาะสม) รวมทั้งการเตรียมอุปกรณ์ตามระบุในแผนฯ และ/หรือที่ปรากฏในคลิป (ในกรณีมีการปรับเปลี่ยนเพิ่มเติม)

(๖) ติดตามข้อมูลรายละเอียดการจัดกิจกรรมในช่วงการปฏิบัติตามกำหนดการสอนที่รายละเอียดของสื่อการสอน ใบงาน ใบความรู้ บนเว็บไซต์ www.dltv.ac.th

๒) ขั้นการจัดการเรียนรู้

(๑) สร้างการมีส่วนร่วมของนักเรียนในการทำกิจกรรม เช่น กระตุ้นให้นักเรียนคิด ตอบคำถามของครูต้นทาง ฟังเฉลยและช่วยเสริม/อธิบาย/ในสิ่งที่นักเรียนยังไม่เข้าใจ ชมเชย/ให้กำลังใจหากนักเรียนทำได้ดี

(๒) ให้ความช่วยเหลือนักเรียนที่ตามไม่ทัน เช่น อธิบายเพิ่มเติมเพื่อให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ต่อไปอย่างมีประสิทธิภาพ

(๓) กำกับดูแลให้มีวินัยในการเรียน เช่น ไม่เล่นหรือพูดคุยกัน ปฏิบัติตามคำสั่งในการทำกิจกรรม ฯลฯ

(๔) อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ เช่น จัดเตรียมสื่อการเรียนรู้/อุปกรณ์

(๕) สังเกตพฤติกรรมนักเรียน เช่น คุณลักษณะผู้เรียน สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน การจัดการเรียนรู้/การปฏิบัติงาน ความรู้ในบทเรียน และบันทึกข้อมูลตามแนวทางประเมินที่แนะนำไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อนำข้อมูลไปพัฒนานักเรียนและให้ความช่วยเหลือนักเรียนทั้งชั้น/กลุ่ม/รายบุคคลตามกรณี

๓) ขั้นการปฏิบัติ

(๑) ทบทวนขั้นตอนการทำกิจกรรมตามที่ครูต้นทางแนะนำ และตามข้อแนะนำการปฏิบัติที่ระบุใน PowerPoint ตรวจสอบความเข้าใจ และเตรียมนักเรียนก่อนทำกิจกรรม (การแบ่งกลุ่ม ฯลฯ)

(๒) กำกับให้การทำกิจกรรมเป็นไปตามลำดับเวลาตามแนวทางที่ระบุบน PowerPoint

(๓) ให้ความช่วยเหลือนักเรียนในระหว่างการทำกิจกรรม

(๔) เตรียมพร้อมนักเรียนสำหรับกิจกรรมในขั้นตอนสรุปการเรียน (ถ้ามี) เช่น การสรุปผลปฏิบัติงานเพื่อเทียบเคียงกับผลงานที่นักเรียนต้นทางจะนำเสนอ เป็นต้น

๔) ขั้นสรุป

(๑) กำกับนักเรียนให้มีส่วนร่วมในการเฉลยใบงาน/สรุปผลการทำกิจกรรม ฯลฯ

(๒) ทบทวนประเด็นสำคัญที่มีการสรุปท้ายชั่วโมง และงาน/ใบงานที่ครูต้นทางมอบหมายให้ทำเป็นการบ้าน/หรือใบงานที่ครูปลายทางได้เลือกมาใช้กับชั้นเรียนของตน

(๓) จัดให้นักเรียนได้ทำแบบประเมินตามระบุในหัวข้อ *การวัดและประเมินผลการเรียนรู้* (เฉพาะหลังจบแต่ละหน่วยการเรียนรู้และครึ่ง/ปลายภาคเรียน)

๕) การบันทึกผลหลังสอน

(๑) บันทึกการจัดการเรียนรู้ของตนเอง โดยใช้ข้อมูลจากแบบสังเกตพฤติกรรมผู้เรียนระหว่างเรียนและแบบประเมินตนเอง บันทึกการเรียนรู้ของนักเรียนเพื่อวิเคราะห์เทคนิค หรือวิธีการใดที่ทำให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม มีความรู้ มีทักษะ และคุณลักษณะตามจุดประสงค์

(๒) บันทึกสาเหตุของความสำเร็จ อุปสรรค และ/หรือข้อจำกัดที่เกิดขึ้น เช่น เทคนิค หรือวิธีการใด การบริหารจัดการชั้นเรียน การจัดบรรยากาศ สิ่งแวดล้อมอย่างไร ฯลฯ ที่ทำให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม มีความรู้ มีทักษะ และคุณลักษณะตามจุดประสงค์ โดยใช้คำถามที่ให้ไว้ใน “คำถามบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูปลายทาง” (ดูภาคผนวก ค) เป็นแนวทางในการย้อนคิด ไตร่ตรองสิ่งที่เกิดขึ้นและนำไปบันทึกผลหลังสอนของชั่วโมงนั้น ๆ

(๓) วิเคราะห์และสรุปผลจากข้อมูลตามปัญหา/ความสำเร็จที่เกิดขึ้น และเสนอแนวทางการปรับปรุง เพื่อนำมาพัฒนาการจัดการเรียนรู้ และช่วยเหลือ/ส่งเสริมนักเรียนในการจัดการเรียนรู้ในครั้งต่อไป รวมทั้งนำไปใช้เป็นข้อมูลเพื่อพัฒนาเป็นงานวิจัยในชั้นเรียนต่อไป

คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน

รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เวลา ๔๐ ชั่วโมง

ศึกษาความหมายและลักษณะการใช้งานของช่วงเวลาทศวรรษ ศตวรรษ สหัสวรรษ หลักเกณฑ์ในการแบ่งยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ของไทยและของมนุษยชาติ หลักฐานชั้นต้น หลักฐานชั้นรอง และหลักฐานที่พบในท้องถิ่นอย่างง่ายซึ่งแสดงพัฒนาการของมนุษยชาติในดินแดนประเทศไทย การสถาปนาอาณาจักรสุโขทัยโดยสังเขป พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัยทางด้านการเมือง การปกครอง และเศรษฐกิจโดยสังเขป ประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญสมัยสุโขทัย เช่น พ่อขุนศรีอินทราทิตย์ พ่อขุนรามคำแหงมหาราช พระมหาธรรมราชาที่ ๑ (ลิไท) โดยสังเขป ภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย เช่น อักษรไทย ศิลปกรรมสมัยสุโขทัย และระบบชลประทานที่ทำให้สุโขทัยได้รับการยกย่องเป็นมรดกโลก ความสำคัญของการอนุรักษ์ภูมิปัญญาไทยที่น่าภาคภูมิใจ

โดยการบอก อธิบาย เปรียบเทียบ วิเคราะห์ แสดง ฝึกปฏิบัติใช้กระบวนการกลุ่ม กระบวนการแก้ปัญหาการคิด ทักษะการนำไปใช้อภิปราย และศึกษาค้นคว้าโดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ในท้องถิ่นของตนเอง จากหลักฐานทางประวัติศาสตร์อย่างง่าย ๆ ซึ่งแสดงพัฒนาการของมนุษยชาติในดินแดนประเทศไทย

เพื่อฝึกฝนทักษะกระบวนการทางประวัติศาสตร์ สร้างความรักชาติรักแผ่นดินเกิดตามพระราชเสาวนีย์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ด้วยปลูกฝังจิตสำนึกหวงแหนมรดกของท้องถิ่น สามารถนำเสนอแนวทางการอนุรักษ์มรดกภูมิปัญญาในท้องถิ่นได้อย่างยั่งยืน และเกิดการตระหนักเห็นคุณค่า มีศรัทธา รักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ รักความเป็นไทย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย

ตัวชี้วัด

ส ๔.๑ ป.๔/๑, ป.๔/๒, ป.๔/๓
ส ๔.๒ ป.๔/๑, ป.๔/๒
ส ๔.๓ ป.๔/๑, ป.๔/๒, ป.๔/๓
รวมทั้งหมด ๘ ตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๒๐ ชั่วโมง

สาระที่ ๔ ประวัติศาสตร์

มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๔.๑ เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ

ตัวชี้วัด

ป.๔/๒ อธิบายยุคสมัยในการศึกษาประวัติของมนุษยชาติโดยสังเขป

ป.๔/๓ แยกแยะประเภทหลักฐานที่ใช้ในการศึกษาความเป็นมาของท้องถิ่น

มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๔.๓ เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรักความภูมิใจและธำรงความเป็นไทย

ตัวชี้วัด

ป.๔/๑ อธิบายพัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัยโดยสังเขป

ป.๔/๒ บอกประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญสมัยสุโขทัย

ป.๔/๓ อธิบายภูมิปัญญาไทยที่สำคัญ สมัยสุโขทัยที่น่าภาคภูมิใจ และควรค่าแก่การอนุรักษ์

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

โครงสร้างรายวิชา

รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาฯ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ รวมเวลา ๒๐ ชั่วโมง จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
๔	**พัฒนาการอาณาจักรสุโขทัย**	ส ๔.๑ ป.๔/๒ ส ๔.๑ ป.๔/๓ ส ๔.๓ ป.๔/๑ ส ๔.๓ ป.๔/๒	๑. ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑) ๒.ความสามารถในการคิด (๒.๑) ๓. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓)	ลักษณะทางภูมิศาสตร์ของสุโขทัยเปรียบเทียบกับอาณาจักรเขมรโบราณ การรับสืบทอดภูมิปัญญาด้านการชลประทานจากอารยธรรมเขมร หลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่สืบค้นเรื่องราวในอาณาจักรสุโขทัยที่มีความน่าเชื่อและการสถาปนาอาณาจักรสุโขทัยโดยสังเขป	• ลักษณะทางภูมิศาสตร์ของสุโขทัยเปรียบเทียบกับอาณาจักรเขมรโบราณ • การรับสืบทอดภูมิปัญญาด้านการชลประทานจากอารยธรรมเขมร • หลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่ควรนำมาเน้นย้ำ • การสถาปนาอาณาจักรสุโขทัยโดยสังเขป	๘	๒๐
	แผนฯ ที่ ๑ หลักฐานในการศึกษาประวัติศาสตร์อาณาจักรสุโขทัย	ส ๔.๑ ป.๔/๒ ส ๔.๑ ป.๔/๓ ส ๔.๓ ป.๔/๑ ส ๔.๓ ป.๔/๒	๑. ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑) ๒.ความสามารถในการคิด (๒.๑) ๓. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓)	หลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่สำคัญที่ควรจะกล่าวถึงในการศึกษาเกี่ยวกับสุโขทัย ประกอบไปด้วยหลักฐานที่เป็นและไม่เป็นลายลักษณ์อักษร ได้แก่ จารึก พระพุทธรูป โบราณสถาน และเครื่องกระเบื้องสังคโลก ซึ่งสามารถใช้	หลักฐานในการศึกษาประวัติศาสตร์อาณาจักรสุโขทัย	๑	

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
				เป็นหลักฐานชั้นต้นได้เป็นอย่างดี ในส่วนของหลักฐานชั้นรองต้องอาศัยความเห็นของนักวิชาการเป็นสำคัญ			
	แผนฯ ที่ ๒ ทำเลที่ตั้งของอาณาจักรสุโขทัย	ส ๔.๓ ป.๔/๑ ส ๔.๓ ป.๔/๒	๑. ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑) ๒.ความสามารถในการคิด (๒.๑) ๓. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓)	อาณาจักรโบราณอื่นที่ร่วมสมัยกับสุโขทัยในดินแดนประเทศไทย คือ รัฐสุพรรณภูมิ รัฐละโว้ - อโยธยา และรัฐนครศรีธรรมราช มีทำเลที่ตั้งแตกต่างกันไปและส่งผลต่อลักษณะการประกอบกิจกรรมทางการเมือง ทางเศรษฐกิจที่แตกต่างกัน ทำให้รัฐที่มีแหล่งน้ำธรรมชาติอุดมสมบูรณ์สามารถเลี้ยงดูคนได้ดีกว่ารัฐที่แห้งแล้งกว่า และรัฐที่ติดทะเลสามารถทำการค้า รวมถึงรับเทคโนโลยีจากภายนอกได้ดีกว่ารัฐที่อยู่ตอนในแผ่นดิน	ทำเลที่ตั้งของอาณาจักรสุโขทัย	๑	

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
	แผนฯ ที่ ๓ ลักษณะทางภูมิศาสตร์ของเมืองสุโขทัย	ส ๔.๓ ป.๔/๑ ส ๔.๓ ป.๔/๒	๑. ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑) ๒.ความสามารถในการคิด (๒.๑) ๓. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓)	อาณาจักรสุโขทัยมีทำเลที่ตั้งอุดมสมบูรณ์น้อยกว่ารัฐอื่น ในราชธานีเองจึงต้องพยายามปรับปรุงสภาพแวดล้อมด้วยการใช้ภูมิปัญญาการบริหารจัดการน้ำที่รับมาจากเขมร โดยบทบาทของผู้นำ คือ “พระร่วง” ในการสร้างสรีดภงส์ (ทำนบพระร่วง) และคันดินบังคับทิศทางน้ำ (ถนนพระร่วง) ทำให้เมืองสุโขทัยสามารถตั้งถิ่นฐานได้เป็นอย่างดี	ลักษณะทางภูมิศาสตร์ของเมืองสุโขทัย	๑	
	แผนฯ ที่ ๔ ภูมิปัญญาด้านการชลประทานของเมืองสุโขทัย	ส ๔.๓ ป.๔/๑ ส ๔.๓ ป.๔/๒	๑. ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑) ๒.ความสามารถในการคิด (๒.๑) ๓. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓)	ในอารยธรรมเขมรมีการสร้างบาราย คือ อ่างเก็บน้ำมีรูปทรงเป็นสี่เหลี่ยมเพื่อกักเก็บน้ำ เมืองสุโขทัยโบราณตั้งอยู่ริมเขาหลวง มีลำน้ำพันเป็นแหล่งน้ำธรรมชาติเพียงแหล่งเดียว จึงมีการสร้างสรีดภงส์เพื่อเป็นอ่างเก็บน้ำ รวมทั้งมีการสร้างตระพังเพื่อกักเก็บน้ำในทำนองเดียวกับบาราย เพื่อการอุปโภค บริโภคและการเกษตรกรรมด้วย	ภูมิปัญญาด้านการชลประทานของเมืองสุโขทัย	๑	

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
	แผนฯ ที่ ๕ สังคมและวัฒนธรรมในอาณาจักรสุโขทัย	ส ๔.๓ ป.๔/๑ ส ๔.๓ ป.๔/๒	๑. ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑) ๒.ความสามารถในการคิด (๒.๑) ๓. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓)	สังคมสุโขทัยในระยะต้นเป็นสังคมที่ความสัมพันธ์ของผู้นำและพลเมืองมีลักษณะใกล้ชิด ต่างจากอาณาจักรเขมรและละโว้ ชาวสุโขทัยนับถือศาสนาพุทธลัทธิเถรวาทและมีประเพณีทางศาสนาที่สำคัญ ทั้งการฟังธรรมและการทอดกฐิน ซึ่งได้รับมาจากนครศรีธรรมราช รวมทั้งมีการสร้างงานพุทธศิลป์ขึ้นจากความศรัทธา ทั้งเจดีย์ทรงพุ่มข้าวบิณฑ์ เจดีย์ทรงลังกา ตลอดจนพระพุทธรูปโลหะขนาดใหญ่สมัยสุโขทัยที่สำคัญ เช่น พระศรีศากยมุนี พระพุทธชินราช เป็นต้น เหล่านี้ทำให้ผู้คนในสังคมสุโขทัยประพฤติในแนวทางที่ถูกต้อง ทำความดีตามหลักธรรม ยกระดับจิตใจของพุทธศาสนิกชนสังคมเกิดความสงบสุขภายในเมืองสุโขทัย	สังคมและวัฒนธรรมในอาณาจักรสุโขทัย	๑	

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
	แผนฯ ที่ ๖ การปกครองในอาณาจักรสุโขทัย	ส ๔.๓ ป.๔/๑ ส ๔.๓ ป.๔/๒	๑. ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑) ๒.ความสามารถในการคิด (๒.๑) ๓. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓)	สุโขทัยในระยะเริ่มแรกมีรูปแบบการปกครองที่เรียกกันในภายหลังว่า “พ่อปกครองลูก” กล่าวคือ ผู้นำมีความใกล้ชิดกับพลเมืองมากเหมือนอย่างความสัมพันธ์พ่อ - ลูก ในระยะหลังเมื่ออาณาจักรมีความซับซ้อนมากขึ้น ได้ผันมาใช้คติธรรมราชาตามพระพุทธศาสนานิกายเถรวาทและคติเทวราชจากเขมรทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างผู้นำกับพลเมืองมีความเป็นทางการมากขึ้น	การปกครองในอาณาจักรสุโขทัย	๑	
	แผนฯ ที่ ๗ เศรษฐกิจสุโขทัย	ส ๔.๓ ป.๔/๑ ส ๔.๓ ป.๔/๒	๑. ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑) ๒.ความสามารถในการคิด (๒.๑) ๓. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓)	เศรษฐกิจของสุโขทัยในช่วงต้นประกอบไปด้วยการเกษตรกรรมและการค้าทางบก โดยเฉพาะการค้าแร่โลหะ ภาครัฐมีบทบาทนำในระบบเศรษฐกิจ จนเมื่อมีการพัฒนาระบบชลประทาน การจัดตั้งตลาดปสาน และการพยายามควบคุมเมืองฉอด แต่ไม่เก็บภาษีค่าผ่านทาง (จังกอบ) เศรษฐกิจสุโขทัยในช่วงหลังจึงพึ่งพาการค้ามากขึ้นไปเป็นลำดับ	เศรษฐกิจสุโขทัย	๑	

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
	แผนฯ ที่ ๘ ปัจจัยสู่ความเสื่อมถอยของอาณาจักรสุโขทัย	ส ๔.๓ ป.๔/๑ ส ๔.๓ ป.๔/๒	๑. ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑) ๒.ความสามารถในการคิด (๒.๑) ๓. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓)	ปัจจัยที่กำหนดความเสื่อมถอยของสุโขทัย คือ สภาพภูมิศาสตร์และภัยคุกคามจากรัฐรอบข้าง โดยเฉพาะอยุธยา ปัจจัยที่อาจกำหนดความเจริญหรือความเสื่อมถอยของสุโขทัย คือ การรับสืบทอดภูมิปัญญาในด้านต่าง ๆ และภาวะผู้นำในการปรับตัวแก่อาณาจักรเพื่อความอยู่รอด	ปัจจัยสู่ความเสื่อมถอยของอาณาจักรสุโขทัย	๑	
๕	**พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย**	ส ๔.๓ ป.๔/๑ ส ๔.๓ ป.๔/๒ ส ๔.๓ ป.๔/๓	๑. ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑) ๒.ความสามารถในการคิด (๒.๑) ๓. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓)	อาณาจักรสุโขทัย เป็นรัฐในอดีตรัฐหนึ่ง ตั้งอยู่บนที่ราบลุ่มแม่น้ำยม สถาปนาขึ้นราวพุทธศตวรรษที่ ๑๘ ในฐานะสถานีการค้าของรัฐละโว้ หลังจากนั้นราวปี ๑๗๘๒ พ่อขุนบางกลางหาวและพ่อขุนผาเมืองได้ร่วมกันกระทำการยึดอำนาจจากขอมสบาดโขลญลำพง เป็นผลสำเร็จ และได้สถาปนาเอกราชให้รัฐสุโขทัยเป็นอาณาจักรสุโขทัย และมีความเจริญรุ่งเรืองตามลำดับ และเพิ่มถึงขีดสุดในสมัยพ่อขุนรามคำแหงมหาราช	พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย	๑๒	๓๐

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
				ก่อนจะค่อย ๆ ตกต่ำ และประสบปัญหาทั้งจากปัญหาภายนอกและภายใน จนต่อมาถูกรวมเป็นส่วนหนึ่งของ อาณาจักรอยุธยาไปในที่สุด			
	แผนฯ ที่ ๑ กำเนิดราชวงศ์พระร่วง (พ่อขุนศรีอินทราทิตย์)	ส ๔.๓ ป.๔/๑ ส ๔.๓ ป.๔/๒ ส ๔.๓ ป.๔/๓	๑. ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑) ๒.ความสามารถในการคิด (๒.๑) ๓. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓)	สุโขทัยเป็นเมืองที่ก่อตั้งขึ้นในวัฒนธรรมเขมร ต่อมาพ่อขุนศรีนาวนำถุมได้สถาปนาสุโขทัยให้เป็นอาณาจักรของคนไทย เมื่อเสด็จสวรรคต ขอมสบาดโขลญลำพงจึงทำการยึดสุโขทัยให้กลับมาเป็นเมืองในวัฒนธรรมเขมรอีก ดังนั้น พ่อขุนผาเมืองทรงร่วมมือกับพ่อขุนบางกลางหาว พระราชโอรสของพ่อขุนศรีนาวนำถุมยึดสุโขทัยได้สำเร็จ พ่อขุนผาเมืองยกให้พ่อขุนบางกลางหาวขึ้นเป็นกษัตริย์เสวยราชย์เป็นกษัตริย์วงศ์พระร่วงมีพระนามว่าพ่อขุนศรีอินทราทิตย์ปกครองสุโขทัยสืบมา	กำเนิดราชวงศ์พระร่วง (พ่อขุนศรีอินทราทิตย์)	๑	

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
	แผนฯ ที่ ๒ ไพร่ฟ้าหน้าใสแผ่นดินพระร่วง (พ่อขุนรามคำแหงมหาราช)	ส ๔.๓ ป.๔/๑ ส ๔.๓ ป.๔/๒ ส ๔.๓ ป.๔/๓	๑. ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑) ๒.ความสามารถในการคิด (๒.๑) ๓. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓)	จารึกหลักที่ ๑ บอกเล่าเรื่องราวในรัชกาลพ่อขุนรามคำแหงมหาราช แห่งราชวงศ์พระร่วง กษัตริย์แห่งสุโขทัย เป็นผู้นำของคนไทย สุโขทัยมีระบบการปกครองที่สงบสุขร่มเย็น ไพร่ฟ้าประชาชนอยู่ดีกินดี พระมหากษัตริย์เปรียบเสมือนหัวหน้าครอบครัวใหญ่ ปกครองพลเมืองเสมือนลูกหลาน ถ้าลูกหลานทะเลาะวิวาทกัน ก็ทรงตัดสินคดีด้วยความเป็นธรรม	ไพร่ฟ้าหน้าใสแผ่นดินพระร่วง (พ่อขุนรามคำแหงมหาราช)	๑	
	แผนฯ ที่ ๓ การค้าเสรีเริ่มที่สุโขทัย	ส ๔.๓ ป.๔/๑ ส ๔.๓ ป.๔/๒ ส ๔.๓ ป.๔/๓	๑. ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑) ๒.ความสามารถในการคิด (๒.๑) ๓. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓)	รัชกาลพ่อขุนรามคำแหงมหาราช แห่งราชวงศ์พระร่วง สุโขทัยมีระบบการปกครองที่สงบสุขร่มเย็น เรียกว่า “ระบบพ่อปกครองลูก” พระมหากษัตริย์ทรงมีบทบาทในส่งเสริมการทำมาหากินของราษฎรโดยเสรี ทำให้บ้านเมืองมีความเจริญมั่งคั่ง	การค้าเสรีเริ่มที่สุโขทัย	๑	

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
	แผนฯ ที่ ๔ ความเชื่อและศรัทธาในสมัยสุโขทัย	ส ๔.๓ ป.๔/๑ ส ๔.๓ ป.๔/๒ ส ๔.๓ ป.๔/๓	๑. ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑) ๒.ความสามารถในการคิด (๒.๑) ๓. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓)	หลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่กล่าวถึงความเชื่อของชาวสุโขทัยในระยะเริ่มแรก คือ จารึกหลักที่ ๑ และจารึกปู่ขุนจิดขุนจอด - จารึกคำปู่สบถหลาน พบว่ามีความเชื่อเรื่อง “ผี” เป็นความเชื่อดั้งเดิมก่อนการรับศาสนาอื่นๆ เข้ามา โดยเฉพาะพระขพุงผีและผีบรรพบุรุษ ซึ่งมีความเชื่อว่าผีเหล่านี้ให้คุณให้โทษแก่คนทั้งเมืองก็ได้ ต่อมาชาวสุโขทัยได้มีการนับถือศาสนาพราหมณ์-ฮินดู ซึ่งได้รับวัฒนธรรมจากเขมรโบราณ มีหลักฐานทางประวัติศาสตร์ เช่น ที่ศาลตาผาแดง เทวาลัยมหาเกษตร เป็นต้น ศาสนาที่เข้ามามีอิทธิพลต่อชาวสุโขทัยต่อมาคือศาสนาพุทธ นับถือทั้งสามความเชื่อผสานกัน นักวิชาการเรียกว่า “พลังคน - อำนาจผี - บารมีพระ”	ความเชื่อและศรัทธาในสมัยสุโขทัย	๑	

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
	แผนฯ ที่ ๕ เริ่มแรกอักษรไทย	ส ๔.๓ ป.๔/๑ ส ๔.๓ ป.๔/๒ ส ๔.๓ ป.๔/๓	๑. ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑) ๒.ความสามารถในการคิด (๒.๑) ๓. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓)	จารึกหลักที่ ๑ ให้ข้อมูลว่า พ่อขุนรามคำแหงมหาราชคือการประดิษฐ์ “ลายสือไทย” หรืออักษรไทยขึ้นใน พ.ศ. ๑๘๒๖ ศาสตราจารย์ประเสริฐ ณ นคร อธิบายว่าตัวหนังสือของพ่อขุนรามคำแหงมหาราชมีลักษณะพิเศษกว่าตัวหนังสือของชาติอื่นซึ่งขอยืมตัวหนังสือของอินเดียมาใช้ คือพระองค์ได้ประดิษฐ์ พยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์เพิ่มขึ้นให้สามารถเขียนแทนเสียงพูดของคำภาษาไทยได้ทุกคำ	เริ่มแรกอักษรไทย	๑	
	แผนฯ ที่ ๖ หยั่งรากพระพุทธศาสนา	ส ๔.๓ ป.๔/๑ ส ๔.๓ ป.๔/๒ ส ๔.๓ ป.๔/๓	๑. ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑) ๒.ความสามารถในการคิด (๒.๑) ๓. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓)	สมเด็จพระมหาธรรมราชาที่ ๑ (พญาลิไท) ทรงปรับปรุงระบบการปกครองของสุโขทัย จากระบบพ่อปกครองลูกมาเป็นระบบธรรมราชา โดยกำหนดให้หลักธรรมเป็นกรอบของการใช้พระราชอำนาจทางการเมือง จึงต้องทรงอุปถัมภ์ศาสนาให้เจริญรุ่งเรือง มีร่องรอยคือ	หยั่งรากพระพุทธศาสนา	๑	

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
				กิจกรรมทางศาสนาต่าง ๆ ที่ถูกกล่าวถึงในจารึก และข้อธรรมะสำหรับพระมหากษัตริย์ไทย			
	แผนฯ ที่ ๗ พุทธศิลป์สุโขทัย	ส ๔.๓ ป.๔/๑ ส ๔.๓ ป.๔/๒ ส ๔.๓ ป.๔/๓	๑. ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑) ๒.ความสามารถในการคิด (๒.๑) ๓. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓)	การเข้ามาตั้งมั่นของพระพุทธศาสนาในสุโขทัยก่อให้เกิดงานศิลปกรรมเนื่องในพระพุทธศาสนาขึ้น คือ พระพุทธรูป เจดีย์ วิหาร อุโบสถ เป็นต้นพระพุทธรูปศิลปะสุโขทัยมีเอกลักษณ์โดดเด่นคือ มีความงดงามอ่อนช้อยเส้นพระวรกายเป็นโค้ง พระพักตร์รูปไข่ พระขนงโก่ง สังฆาฏิยาว ปลายแตกเป็นเขี้ยวตะขาบ ส่วนสถาปัตยกรรม เช่น เจดีย์ในศิลปะสุโขทัย ได้รับอิทธิพลทางศิลปะ ลังกา ขอม และพม่า แต่เจดีย์ที่มีความเด่นชัดที่สุดของสุโขทัยคือเจดีย์ทรงพุ่มข้าวบิณฑ์ (เจดีย์ทรงดอกบัวตูม) และด้วยเอกลักษณ์เช่นนี้สันนิษฐานได้ว่าหากมีเจดีย์ทรงนี้ตั้งอยู่ที่ใด แสดงว่าที่นั่นได้รับอิทธิพลศิลปะแบบสุโขทัย	พุทธศิลป์สุโขทัย	๑	

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
	แผนฯ ที่ ๘ การขยายอำนาจของสุโขทัย	ส ๔.๓ ป.๔/๑ ส ๔.๓ ป.๔/๒ ส ๔.๓ ป.๔/๓	๑. ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑) ๒.ความสามารถในการคิด (๒.๑) ๓. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓)	การขยายอำนาจของอาณาจักรสุโขทัย ออกไปยังดินแดนต่าง ๆ นั้นมีจุดมุ่งหมายเพื่อครอบครองแหล่งทรัพยากรและเพื่อควบคุมเส้นทางการค้า ตลอดจนสร้างความมั่นคงให้กับเมืองหลวงของอาณาจักร ซึ่งในสมัยสุโขทัยใช้ระบบเมืองหลวงคู่ ในครึ่งแรกได้แก่ ศรีสัชนาลัย - สุโขทัย ในรัชกาลพญาลิไท ได้ย้ายเมืองหลวงไปเป็น พิษณุโลก – กำแพงเพชร ซึ่งเป็นผลให้อาณาจักรมีสถานะทางความมั่นคงและทางเศรษฐกิจที่ดีขึ้น	การขยายอำนาจของสุโขทัย	๑	
	แผนฯ ที่ ๙ การทูตสุโขทัย	ส ๔.๓ ป.๔/๑ ส ๔.๓ ป.๔/๒ ส ๔.๓ ป.๔/๓	๑. ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑) ๒.ความสามารถในการคิด (๒.๑) ๓. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓)	มีหลักฐานทางประวัติศาสตร์ทั้งที่เป็นตำนานและที่เป็นจารึก บ่งชี้ว่าสุโขทัยมีสัมพันธไมตรีกับอาณาจักรอื่น ๆ ด้วยการสร้างความสัมพันธ์ตามระบบเครือญาติผ่านการแต่งงาน เช่น พระเจ้าฟ้ารั่ว แห่งเมืองเมาะตะมะ (นครพัน) เป็นพระราชบุตรเขยของพ่อ	การทูตสุโขทัย	๑	

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
				ขุนรามคำแหงมหาราช หรือกษัตริย์เมืองน่านมีศักดิ์เป็นปู่ของพระมหาธรรมราชาไสลือไทยแห่งสุโขทัย นอกจากนั้นยังมีความสัมพันธ์ในด้านศาสนากับรัฐล้านนาและนครศรีธรรมราช แต่มีความสัมพันธ์ในทางลบกับอยุธยา			
	แผนฯ ที่ ๑๐ อวสานกรุงสุโขทัย	ส ๔.๓ ป.๔/๑ ส ๔.๓ ป.๔/๒ ส ๔.๓ ป.๔/๓	๑. ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑) ๒.ความสามารถในการคิด (๒.๑) ๓. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓)	ในช่วงครึ่งหลังของราชวงศ์พระร่วงนั้นอาณาจักรถูกอยุธยาคุกคาม พญาลิไทต้องเสด็จไปประทับที่พิษณุโลกเพื่อประคับประคองอาณาจักรไว้ แต่หลังรัชกาลพญาลิไทกลับเป็นประเทศราชของอยุธยา และตกอยู่ในภาวะเสถียรภาพทางการเมืองอ่อนแอ เนื่องจากถูกนโยบายแบ่งแยกแล้วปกครองจนกระทั่งถูกผนวกเข้ากับอยุธยาอย่างเบ็ดเสร็จในสมัยสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ	อวสานกรุงสุโขทัย	๑	

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
	แผนฯ ที่ ๑๑ เล่าเรื่องเครื่องสังคโลก	ส ๔.๓ ป.๔/๑ ส ๔.๓ ป.๔/๒ ส ๔.๓ ป.๔/๓	๑. ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑) ๒.ความสามารถในการคิด (๒.๑) ๓. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓)	ภายใต้การปกครองของอยุธยา สุโขทัยมีการจัดตั้งอุตสาหกรรมสังคโลก เพื่อส่งออกไปเมืองจีน มีโบราณสถานเตาเผาเครื่องสังคโลกทั้งในสุโขทัยและศรีสัชนาลัย โดยส่งออกสินค้าผ่านอยุธยาเข้าสู่การค้าขายทางทะเล	เล่าเรื่องเครื่องสังคโลก	๑	
	แผนฯ ที่ ๑๒ ท่องเที่ยวสุโขทัย ดินแดนมรดกโลก	ส ๔.๓ ป.๔/๑ ส ๔.๓ ป.๔/๒ ส ๔.๓ ป.๔/๓	๑. ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑) ๒.ความสามารถในการคิด (๒.๑) ๓. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓)	เมืองสุโขทัย – ศรีสัชนาลัย - กำแพงเพชร ได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นแหล่งมรดกโลก (World Heritage Site) การได้เดินทางไปชื่นชมบรรยากาศของสุโขทัยเมืองเก่า ให้ทั้งความสุขตาและสุขใจและความภาคภูมิใจในมรดกของชาติที่สืบต่อมาถึงบรรพชนรุ่นหลัง	ท่องเที่ยวสุโขทัย ดินแดนมรดกโลก	๑	
	รวมตลอดภาคเรียน					**๒๐**	**๕๐**

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔
พัฒนาการอาณาจักรสุโขทัย

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔

ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พัฒนาการอาณาจักรสุโขทัย

รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาฯ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๘ ชั่วโมง

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๑ ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

มาตรฐาน ส ๔.๑ เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ

ตัวชี้วัด

ป.๔/๒ อธิบายยุคสมัยในการศึกษาประวัติของมนุษยชาติโดยสังเขป

ป.๔/๓ แยกแยะประเภทหลักฐานที่ใช้ในการศึกษาความเป็นมาของท้องถิ่น

มาตรฐาน ส ๔.๓ เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจและธำรงความเป็นไทย

ตัวชี้วัด

ป.๔/๑ อธิบายพัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัยโดยสังเขป

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ลักษณะทางภูมิศาสตร์ของสุโขทัยเปรียบเทียบกับอาณาจักรเขมรโบราณ การรับสืบทอดภูมิปัญญาด้านการชลประทานจากอารยธรรมเขมร หลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่สืบค้นเรื่องราวในอาณาจักรสุโขทัยที่มีความน่าเชื่อและการสถาปนาอาณาจักรสุโขทัยโดยสังเขป

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๓.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

๑) จำแนกลักษณะของหลักฐานทางประวัติศาสตร์อย่างง่าย ๆ

๒) อธิบายหลักเกณฑ์ในการแบ่งยุคของสุโขทัย

๓) อธิบายทำเลที่ตั้งของอาณาจักรสุโขทัยและบทบาทของพระมหากษัตริย์สุโขทัยในด้าน

๔) อธิบายลักษณะทางภูมิศาสตร์ของเมืองโบราณสุโขทัย

๕) อธิบายบทบาทของพระมหากษัตริย์ที่มีต่อลักษณะทางภูมิศาสตร์ในสมัยสุโขทัย

๖) อธิบายภูมิปัญญาด้านการชลประทานของเมืองโบราณสุโขทัย

๗) อธิบายบทบาทของพระมหากษัตริย์สมัยสุโขทัยในการชลประทาน

๘) บอกลักษณะและประเพณีที่สำคัญของสังคมสุโขทัย

๙) อธิบายลักษณะเด่นของคติทางการปกครองของสุโขทัยได้

๑๐) อธิบายลักษณะสำคัญของระบบเศรษฐกิจสุโขทัยได้

๑๑) ยกตัวอย่างสินค้าสำคัญของสุโขทัย

๑๒) ระบุปัจจัยที่ส่งผลต่อความเจริญและความเสื่อมของอาณาจักรสุโขทัยได้

๓.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

๑) เลือกใช้หลักฐานในการศึกษาประวัติศาสตร์อาณาจักรสุโขทัยได้ถูกต้อง
๒) ระบุหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่จำเป็นในการศึกษาปัจจัยทางภูมิศาสตร์ที่เกี่ยวข้องได้อย่างถูกต้อง
๓) วิเคราะห์สภาพภูมิศาสตร์ของสุโขทัยที่ส่งผลต่อกิจกรรมทางเศรษฐกิจและการเมือง
๔) ระบุหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่จำเป็นในการศึกษาปัจจัยทางภูมิศาสตร์ที่เกี่ยวข้องได้อย่างถูกต้อง
๕) วิเคราะห์สภาพภูมิศาสตร์ของสุโขทัยที่ส่งผลต่อกิจกรรมทางเศรษฐกิจและการเมือง
๖) เปรียบเทียบลักษณะร่วมกันระหว่างอารยธรรมเขมรและอารยธรรมไทยสุโขทัย
๗) วิเคราะห์สังคมและวัฒนธรรมในสุโขทัยจากหลักฐานทางประวัติศาสตร์โดยใช้กระบวนการแบบร่วมมือ
๘) เลือกใช้หลักฐานในการศึกษาสังคมและวัฒนธรรมสมัยสุโขทัยได้อย่างถูกต้อง
๙) เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคติการปกครองของสุโขทัยครึ่งแรกและครึ่งหลัง
๑๐) วิเคราะห์ปัจจัยที่กำหนดความเจริญทางเศรษฐกิจของสุโขทัยได้
๑๑) นำเสนอปัจจัยที่ส่งผลต่อความเจริญและความเสื่อมของอาณาจักรสุโขทัยได้

๓.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

๑) เห็นคุณค่าของวิธีการทางประวัติศาสตร์ที่มีต่อการศึกษาประวัติศาสตร์
๒) ตระหนักและเห็นคุณค่าของภูมิปัญญาไทย (ด้านการตั้งถิ่นฐาน)
๓) ตระหนักและเห็นคุณค่าของภูมิปัญญาไทย (ด้านการชลประทาน)
๔) เห็นคุณค่าของภูมิปัญญาและมรดกทางวัฒนธรรมของสุโขทัย (ด้านศิลปะ)
๕) แสดงความคิดเห็นต่อคุณค่าภูมิปัญญาไทยด้านการเมืองการปกครองในสมัยสุโขทัย
๖) เห็นคุณค่าในภูมิปัญญาด้านการบริหารจัดการเศรษฐกิจของสุโขทัย
๗) เห็นคุณค่าของภูมิปัญญาและมรดกทางวัฒนธรรมของไทยด้านการเมืองการปกครอง

๔. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

๔.๑ ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑)
๔.๒ ความสามารถในการคิด (๒.๑) (๒.๒)
๔.๓ ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓) (๔.๖)

๕. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๕.๑ ข้อที่ ๑ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
๕.๓ ข้อที่ ๓ มีวินัย
๕.๔ ข้อที่ ๔ ใฝ่เรียนรู้
๕.๓ ข้อที่ ๖ มุ่งมั่นในการทำงาน

๖. การประเมินผลรวบยอด

๖.๑ ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง หลักฐานทางประวัติศาสตร์สมัยสุโขทัย
๒) ใบงานที่ ๑ เรื่อง หลักฐานทางประวัติศาสตร์สมัยสุโขทัย
๓) ใบงานที่ ๒ เรื่อง ทำเลที่ตั้งของอาณาจักรสุโขทัย
๔) ใบงานที่ ๓ เรื่อง เที่ยวเมืองพระร่วง
๕) ใบงานที่ ๔ เรื่อง ภูมิปัญญาด้านการชลประทานของเมืองสุโขทัย
๖) ใบงานที่ ๕ เรื่อง สังคมและวัฒนธรรมในอาณาจักรสุโขทัย
๗) ใบงานที่ ๖ เรื่อง ปกครองอย่างสุโขทัย ปกครองอย่างเป็นธรรม
๘) ใบงานที่ ๗ เรื่อง เศรษฐกิจสุโขทัย
๙) ใบงานที่ ๘ เรื่อง ปัจจัยสู่ความเสื่อมถอยของอาณาจักรสุโขทัย
๑๐) แบบประเมินตนเอง หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔
๑๑) แบบบันทึกการเรียนรู้ (Learning log) กลางภาค

๖.๒ เกณฑ์การประเมินผลชิ้นงานหรือภาระงาน

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔ (ดีมาก)	**๓ (ดี)**	**๒ (พอใช้)**	**๑ (ปรับปรุง)**
๑. รูปแบบชิ้นงาน	รูปแบบชิ้นงานถูกต้อง ครบถ้วนตามที่กำหนด มีความคิดสร้างสรรค์แปลกใหม่ น่าสนใจ ขนาดเหมาะสม สวยงาม	รูปแบบชิ้นงานถูกต้อง น่าสนใจ ขนาดเหมาะสม สวยงาม	รูปแบบชิ้นงานถูกต้องเป็นส่วนมาก น่าสนใจ ขนาดเหมาะสม สวยงาม	รูปแบบชิ้นงานไม่ถูกต้องตามที่กำหนด ผลงานไม่เรียบร้อย
๒. ภาษา	ใช้ภาษาถูกต้อง สะกดคำถูกต้อง ลายมือสวยงาม อ่านง่าย	ใช้ภาษาถูกต้อง สะกดคำถูกต้อง ลายมืออ่านง่าย	ใช้ภาษาถูกต้อง สะกดคำมีผิดพลาดบ้างเล็กน้อย ลายมืออ่านง่าย	ใช้ภาษาและสะกดคำไม่ถูกต้อง ลายมืออ่านยาก ขีดฆ่า
๓. เนื้อหา	เนื้อหาถูกต้องสมบูรณ์ มีความสอดคล้องเชื่อมโยงกัน ตรงหัวข้อเรื่อง รายละเอียดครอบคลุม	เนื้อหาถูกต้องตรงหัวข้อเรื่อง รายละเอียดค่อนข้างครอบคลุม	เนื้อหาถูกต้อง แต่ขาดรายละเอียดในบางส่วน	เนื้อหาไม่ถูกต้องไม่ครอบคลุม
๔. เวลา	ส่งชิ้นงานก่อนเวลาที่กำหนด	ส่งชิ้นงานภายในเวลากำหนด	ส่งชิ้นงานไม่ทันกำหนด ๑ วัน	ส่งชิ้นงานไม่ทันกำหนดตั้งแต่ ๒ วันขึ้นไป

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน	๑๓-๑๖	คะแนน	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน	๙-๑๒	คะแนน	หมายถึง	ดี
คะแนน	๕-๘	คะแนน	หมายถึง	พอใช้
คะแนน	๑-๔	คะแนน	หมายถึง	ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน

ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับ พอใช้ ขึ้นไป

มัคนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง หลักฐานในการศึกษาประวัติศาสตร์อาณาจักรสุโขทัย
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง พัฒนาการอาณาจักรสุโขทัย
รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด
สาระที่ ๔ ประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส ๔.๑ เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถใช้วิธีการทาง ประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ
ตัวชี้วัด ป.๔/๒ อธิบายยุคสมัยในการศึกษาประวัติศาสตร์ของมนุษยชาติโดยสังเขป
ตัวชี้วัด ป.๔/๓ แยกแยะประเภทหลักฐานที่ใช้ในการศึกษาความเป็นมาของท้องถิ่น

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

หลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่สำคัญที่ควรจะกล่าวถึงในการศึกษาเกี่ยวกับสุโขทัย ประกอบไปด้วยหลักฐานที่เป็นและไม่เป็นลายลักษณ์อักษร ได้แก่ จารึก พระพุทธรูป โบราณสถาน และเครื่องกระเบื้องสังคโลก ซึ่งสามารถใช้เป็นหลักฐานชั้นต้นได้เป็นอย่างดี ในส่วนของหลักฐานชั้นรองต้องอาศัยความเห็นของนักวิชาการเป็นสำคัญ

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ เกณฑ์การแบ่งยุคสมัยในการศึกษาประวัติศาสตร์ที่แบ่งเป็นยุคก่อนประวัติศาสตร์ และยุคประวัติศาสตร์
๓.๒ ยุคสมัยที่ใช้ในการศึกษาประวัติศาสตร์ไทย เช่น สมัยสุโขทัย เป็นต้น
๓.๓ ประเภทของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่แบ่งเป็นหลักฐานชั้นต้นและหลักฐานชั้นรอง
๓.๔ เกณฑ์การจำแนกหลักฐานที่พบในท้องถิ่นเป็นหลักฐานชั้นต้นและหลักฐานชั้นรองอย่างง่าย ๆ

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)
- จำแนกลักษณะของหลักฐานทางประวัติศาสตร์อย่างง่าย ๆ
- อธิบายหลักเกณฑ์ในการแบ่งยุคของสุโขทัย

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
- เลือกใช้หลักฐานในการศึกษาประวัติศาสตร์อาณาจักรสุโขทัยได้ถูกต้อง

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)
- เห็นคุณค่าของวิธีการทางประวัติศาสตร์ที่มีต่อการศึกษาประวัติศาสตร์

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

ถ่ายทอดความรู้ ประเด็นสำคัญ จากสารที่ได้รับ รวมทั้งวิเคราะห์ จำแนกข้อมูลเปรียบเทียบข้อมูลตามที่กำหนดให้ อย่างเป็นเหตุเป็นผล เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจ (๑.๑ และ ๒.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

๖.๒ มีวินัย

๖.๓ ใฝ่เรียนรู้

๖.๔ มุ่งมั่นในการทำงาน

๖.๕ รักความเป็นไทย

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง หลักฐานในการศึกษาประวัติศาสตร์อาณาจักรสุโขทัย
หน่วยที่ ๔ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พัฒนาการอาณาจักรสุโขทัย รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ถ่ายทอดความรู้ ประเด็นสำคัญจากสารที่ได้รับ รวมทั้งวิเคราะห์ จำแนกข้อมูล เปรียบเทียบข้อมูลตามที่กำหนดให้ อย่างเป็นเหตุเป็นผล เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจ (๑.๑ และ ๒.๑) **ด้านความรู้** - จำแนกลักษณะของหลักฐานทางประวัติศาสตร์อย่างง่าย ๆ - อธิบายหลักเกณฑ์ในการแบ่งยุคของสุโขทัย **ด้านทักษกระบวนการ** - เลือกใช้หลักฐานในการศึกษาประวัติศาสตร์อาณาจักรสุโขทัยได้ถูกต้อง	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑) ครูแนะนำภาพรวมของการเรียนการสอน จุดประสงค์รายวิชา แล้วร่วมกันกับนักเรียนปลายทาง ตรวจสอบความพร้อมของใบงาน ใบความรู้ และอุปกรณ์ที่จำเป็นในการสอน ๒) ครูชวนถามนักเรียนว่า**อาณาจักรแรกในประวัติศาสตร์ไทย คือ อาณาจักรใด** (แนวคำตอบ : อาณาจักรสุโขทัย หรืออาณาจักรสุพรรณภูมิ อาณาจักรละโว้ก็ได้) **ครูตั้งคำถามกลับว่านักเรียนรู้ได้อย่างไร** (แนวคำตอบ : ต้องใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์จึงจะได้ข้อเท็จจริงที่น่าเชื่อถือ) แล้วเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียน	๑) การเตรียมอุปกรณ์การเรียนให้พร้อม ๒) การตอบคำถาม (ไม่จำเป็นต้องตอบถูกต้องครบถ้วนแต่เน้นการมีส่วนร่วมเพื่อขมวดประเด็นก่อนนำเข้าสู่บทเรียน นักเรียนร่วมกันอภิปรายคำตอบ)	๑. สื่อ PowerPoint ๒. ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง หลักฐานทางประวัติศาสตร์สมัยสุโขทัย	๑. ใบงานที่ ๑ เรื่อง หลักฐานทางประวัติศาสตร์สมัยสุโขทัย	**วิธีวัด** ๑. การตอบคำถาม ๒. การตรวจใบงาน ๓. การสังเกต **เครื่องมือ** ๑. แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล ๒. แบบประเมินผลสมรรถนะ ๓. แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง หลักฐานในการศึกษาประวัติศาสตร์อาณาจักรสุโขทัย
หน่วยที่ ๔ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พัฒนาการอาณาจักรสุโขทัย รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม - เห็นคุณค่าของวิธีการทางประวัติศาสตร์ที่มีต่อการศึกษาประวัติศาสตร์ **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ๒. มีวินัย ๓. ใฝ่เรียนรู้ ๔. มุ่งมั่นในการทำงาน ๕. รักความเป็นไทย	**ขั้นสอน (๒๕ นาที)** ๑) ครูปลายทางแจกใบความรู้ให้กับนักเรียนเพื่อประกอบการอธิบายวิธีการทางประวัติศาสตร์อย่างสังเขป และความสำคัญของหลักฐานที่มีต่อการหาข้อเท็จจริงทางประวัติศาสตร์ ๒) ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายลักษณะและประเภทของหลักฐานที่พบในสมัยสุโขทัย และหลักฐานทางประวัติศาสตร์สมัยสุโขทัยชิ้นสำคัญ โดยครูตั้งคำถามกับนักเรียนเป็นระยะ ๆ ในแต่ละภาพของหลักฐาน เช่น ๒.๑ หลักฐานมีความสำคัญต่อการศึกษาประวัติศาสตร์อย่างไร	๑) นักเรียนศึกษาใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง หลักฐานทางประวัติศาสตร์สมัยสุโขทัย เพื่อประกอบการอธิบายวิธีการทางประวัติศาสตร์ ๒) นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายลักษณะและประเภทของหลักฐานที่พบในสมัยสุโขทัยและหลักฐานทางประวัติศาสตร์สมัยสุโขทัยชิ้นสำคัญ ๒.๑ ทำให้รู้จักหลักฐานที่จะนำมาศึกษาเหตุการณ์ในอดีตได้ดีขึ้น เป็นสิ่งที่ให้ข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริงและเป็นแนวทางในการตรวจสอบความถูกต้อง			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง หลักฐานในการศึกษาประวัติศาสตร์อาณาจักรสุโขทัย
หน่วยที่ ๔ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พัฒนาการอาณาจักรสุโขทัย รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	๒.๒ หลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่สำคัญในสมัยสุโขทัยมีอะไรบ้าง ๓) ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายโดย แสดงภาพแผนที่ของอาณาจักรสุโขทัยพอสังเขป เพื่ออธิบายถึงหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่หลักฐานสมัยสุโขทัย (ทั้งที่สร้างและที่ไม่ได้สร้างในอาณาจักรสุโขทัย)	๒.๒ ตัวอย่างเช่น - ศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหง - ศิลาจารึกวัดศรีชุม - โบราณสถาน - โบราณวัตถุ ๓) นักเรียนแต่ละกลุ่มอภิปรายหลักฐานในสมัยสุโขทัยที่สร้างและไม่ได้สร้างในอาณาจักรสุโขทัย ตัวอย่างเช่น เจดีย์ทรงยอดดอกบัวตูม หรือเจดีย์ทรงพุ่มข้าวบิณฑ์โดยอภิปรายถึงการแผ่ขยายอิทธิพลของสุโขทัย และอาณาเขตที่สุโขทัยได้แผ่ขยายไปถึง			
	ขั้นปฏิบัติ (๑๕ นาที) ๑) ครูกำหนดเวลาศึกษาใบความรู้และใบงานที่ ๑ เป็นเวลา ๑๕ นาที พร้อมอธิบายบทบาทหน้าที่ของครูและนักเรียนปลายทางให้ชัดเจน ๒) ครูเฉลยความรู้จากใบงาน โดยครูต้นทางสนทนากับครูช่วยสอน และชวนนักเรียนปลายทางคิดตาม	๑) นักเรียนศึกษาใบความรู้และใบงานที่ ๑ หลักฐานในการศึกษาประวัติศาสตร์สุโขทัย ๒. นักเรียนร่วมกันตรวจสอบความถูกต้องของใบงาน			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง หลักฐานในการศึกษาประวัติศาสตร์อาณาจักรสุโขทัย
หน่วยที่ ๔ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พัฒนาการอาณาจักรสุโขทัย รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑) ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเรื่องหลักฐานทาง ประวัติศาสตร์ เป็น Graphic Organizers ๒) ครูให้นักเรียนประเมินตนเอง โดยเขียนแสดงความรู้สึกหลังการเรียน ๒.๑ สิ่งที่นักเรียนได้เรียนรู้ในวันนี้คืออะไร	๑) นักเรียนร่วมกันสรุปหลักฐานทางประวัติศาสตร์ เป็น รูปแบบ Graphic Organizers ๒) นักเรียนประเมินตนเอง โดยเขียนแสดงความรู้สึกหลังการเรียน			

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง หลักฐานทางประวัติศาสตร์สมัยสุโขทัย

๒) สื่อ PowerPoint เรื่อง หลักฐานในการศึกษาประวัติศาสตร์อาณาจักรสุโขทัย

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) ใบงานที่ ๑ เรื่อง หลักฐานในการศึกษาประวัติศาสตร์อาณาจักรสุโขทัย

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - จำแนกลักษณะของหลักฐานทางประวัติศาสตร์อย่างง่าย ๆ - อธิบายหลักเกณฑ์ในการแบ่งยุคของสุโขทัย	- ตรวจใบงานที่ ๑ เรื่อง หลักฐานทางประวัติศาสตร์สมัยสุโขทัย	- ใบงานที่ ๑ เรื่อง หลักฐานทางประวัติศาสตร์สมัยสุโขทัย	ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๖๐ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - เลือกใช้หลักฐานในการศึกษาประวัติศาสตร์อาณาจักรสุโขทัยได้ถูกต้อง	- ตรวจใบงานที่ ๑ เรื่อง หลักฐานทางประวัติศาสตร์สมัยสุโขทัย	- ใบงานที่ ๑ เรื่อง หลักฐานทางประวัติศาสตร์สมัยสุโขทัย	ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๖๐ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - เห็นคุณค่าของวิธีการทางประวัติศาสตร์ที่มีต่อการศึกษาประวัติศาสตร์	- การประเมินการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล - การแสดงความคิดเห็น	- แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ถ่ายทอดความรู้ ประเด็นสำคัญจากสารที่ได้รับ รวมทั้งวิเคราะห์ จำแนกข้อมูลเปรียบเทียบข้อมูลตามที่กำหนดให้ อย่างเป็นเหตุเป็นผล เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจ (๑.๑ และ ๒.๑)	- สังเกตพฤติกรรมบ่งชี้ที่แสดงออกถึงสมรรถนะในการทำกิจกรรม	- แบบประเมินสมรรถนะของผู้เรียน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน	ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ลำดับที่	ชื่อ – สกุล	เกณฑ์การให้คะแนน				รวม (๑๖)	ระดับคุณภาพ
		ความตั้งใจในการเรียน (๔)	ความสนใจและการซักถาม (๔)	การตอบคำถาม (๔)	มีส่วนร่วมในกิจกรรม (๔)		
๑							
๒							
๓							
๔							
๕							
๖							
๗							
๘							
๙							
๑๐							

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนนดังตารางแนบท้าย
เกณฑ์การประเมินในการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ ดังนี้

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๑๔-๑๖	ดีมาก
๑๑-๑๓	ดี
๘-๑๐	พอใช้
๐-๗	ปรับปรุง

<u>เกณฑ์การสรุปผลการประเมิน</u>
นักเรียนที่ได้ระดับคุณภาพพอใช้ขึ้นไป ถือว่า **ผ่าน**

สถาบันการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

เกณฑ์การวัดและประเมินผลการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล (Rubric)

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	ดีมาก (๔)	ดี (๓)	พอใช้ (๒)	ต้องปรับปรุง (๑)
๑. ความตั้งใจในการเรียน	สนใจในการเรียนไม่คุยหรือเล่นกันในขณะเรียน	สนใจในการเรียนคุยกันเล็กน้อยในขณะเรียน	สนใจในการเรียนคุยกันและเล่นกันในขณะเรียนเป็นบางครั้ง	ไม่สนใจในการเรียนคุยและเล่นกันในขณะเรียน
๒. ความสนใจและการซักถาม	มีการถามในหัวข้อที่ตนไม่เข้าใจทุกเรื่องและกล้าแสดงออก	มีการถามในหัวข้อที่ตนไม่เข้าใจเป็นส่วนมากและกล้าแสดงออก	มีการถามในหัวข้อที่ตนไม่เข้าใจเป็นบางครั้งและไม่ค่อยกล้าแสดงออก	ไม่ถามในหัวข้อที่ตนไม่เข้าใจและไม่กล้าแสดงออก
๓. การตอบคำถาม	ร่วมตอบคำถามในเรื่องที่ครูถามและตอบคำถามถูกทุกข้อ	ร่วมตอบคำถามในเรื่องที่ครูถามและตอบคำถามส่วนมากถูก	ร่วมตอบคำถามในเรื่องที่ครูถามเป็นบางครั้งและตอบคำถามถูกเป็นบางครั้ง	ไม่ตอบคำถาม
๔. มีส่วนร่วมในกิจกรรม	ร่วมมือและช่วยเหลือเพื่อนในการทำกิจกรรม	ร่วมมือและช่วยเหลือเพื่อนเป็นส่วนใหญ่ในการทำกิจกรรม	ร่วมมือและช่วยเหลือเพื่อนในการทำกิจกรรมเป็นบางครั้ง	ไม่มีความร่วมมือในขณะทำกิจกรรม

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตกาญจนบุรี ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบประเมินความรู้ ความเข้าใจ

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน/ระดับคะแนน												รวมคะแนน (๑๐ คะแนน)
	การตอบคำถามในชั้นเรียน (๔)				การสรุปความรู้ (๔)				ความถูกต้องครบถ้วนของการปฏิบัติการทำกิจกรรม (๒)				
	๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	

เกณฑ์การประเมิน

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ				น้ำหนัก	คะแนนเต็ม
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)		
๑. การตอบคำถามในชั้นเรียน	ตอบคำถามได้ถูกต้องทั้งหมด	ตอบคำถามได้ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่	ตอบคำถามถูกต้องบางส่วน	ตอบคำถามไม่ถูกต้อง	๑.๐	๔
๒. การสรุปความรู้	สรุปความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่ศึกษาได้ถูกต้องและครบถ้วน	สรุปความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่ศึกษาได้ถูกต้อง แต่ไม่ครบถ้วน	สรุปความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่ศึกษาได้ถูกต้องบางส่วนและไม่ครบถ้วน	สรุปความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่ศึกษาไม่ถูกต้องและไม่ครบถ้วน	๑.๐	๔
๓. ความถูกต้องครบถ้วนของเนื้อหาในใบงาน	เนื้อหาที่เขียนในใบงานมีความถูกต้องครบถ้วนตามที่กำหนด	เนื้อหาที่เขียนในใบงานมีบางส่วนไม่ถูกต้องตามที่กำหนด	เนื้อหาที่เขียนในใบงานมีความถูกต้องเป็นส่วนน้อย	เนื้อหาที่เขียนในใบงานไม่ถูกต้อง	๐.๕	๒

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน	๙-๑๐	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน	๗-๘	หมายถึง	ดี
คะแนน	๕-๖	หมายถึง	พอใช้
คะแนน	ต่ำกว่า ๕	หมายถึง	ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ชื่อ-สกุล/กลุ่มที่	สมรรถนะ/พฤติกรรมบ่งชี้		สิ่งที่ควรได้รับการพัฒนา
	ผ่าน	ไม่ผ่าน	

เกณฑ์การตัดสิน ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ชื่อ-สกุล/กลุ่มที่	ลักษณะ/พฤติกรรมบ่งชี้						สิ่งที่ควรได้รับการพัฒนา
	รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์		ใฝ่เรียนรู้		มุ่งมั่นในการทำงาน		
	ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	

เกณฑ์การตัดสิน ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

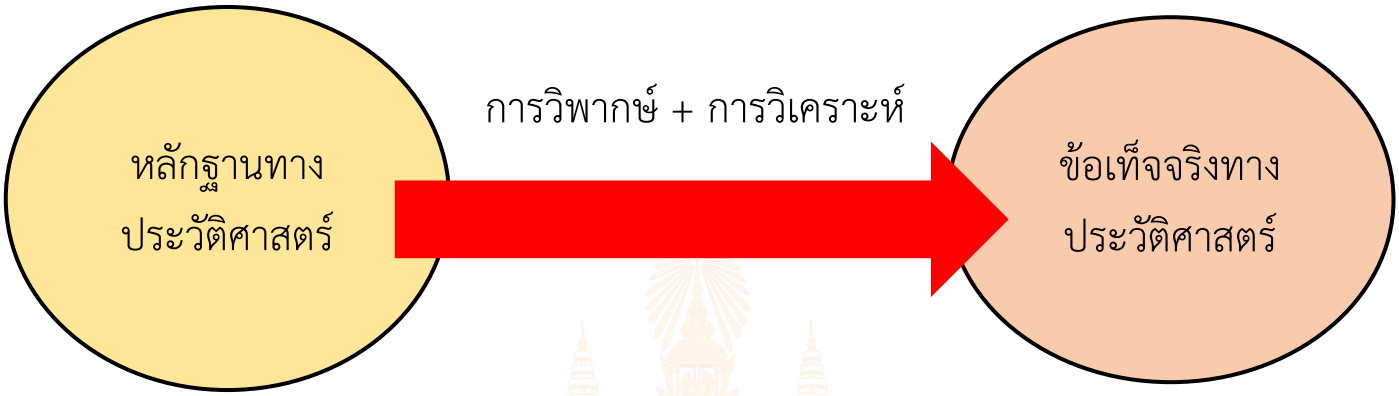
ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง หลักฐานทางประวัติศาสตร์สมัยสุโขทัย
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง พัฒนาการอาณาจักรสุโขทัย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง หลักฐานในการศึกษาประวัติศาสตร์อาณาจักรสุโขทัย
รายวิชาประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔



ถ้าไม่มีหลักฐาน ก็จะหาข้อมูลไม่ได้

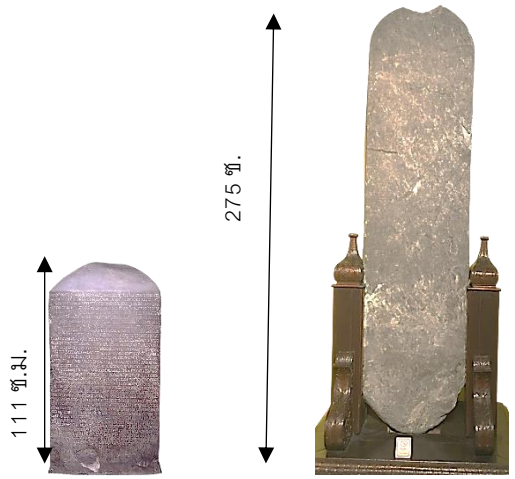
หลักฐานในการศึกษาประวัติศาสตร์สุโขทัย มี ๒ กลุ่มใหญ่ ๆ ดังนี้

๑. หลักฐานที่เป็นลายลักษณ์อักษร สมัยสุโขทัยมีอย่างเดียว คือ จารึก

สมัยนั้นยังไม่มีกระดาษ คนจึงต้องจดบันทึกเรื่องราวต่าง ๆ ลงบนแผ่นโลหะ แผ่นหิน บางทีก็เขียนบนเสา บนฝาผนัง บนฐานพระก็มี จารึกสุโขทัยส่วนใหญ่เกี่ยวกับการทำบุญ จารึกส่วนน้อยเล่าเรื่องวิถีชีวิตทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม จารึกกลุ่มหลังที่ควรรู้จัก ได้แก่

<u>จารึกหลักที่ ๑ ของพ่อขุนรามคำแหงมหาราช</u> จารบนแผ่นหิน มี ๔ ด้านโดยด้านแรกพระองค์อาจจะเล่าเอง ส่วนด้านอื่นคนรุ่นหลานมาเขียนเติมจนครบทุกด้าน นักประวัติศาสตร์กำหนดอายุได้ว่าเป็นจารึกที่มีอายุเก่าที่สุด

<u>จารึกหลักที่ ๒ ของพระมหาเถรศรีศรัทธา</u> จารบนแผ่นหินที่มีขนาดใหญ่กว่าจารึกหลักที่ ๑ เสียอีก ผู้เขียนเป็นเจ้านายสุโขทัยรุ่นเก่ากว่าพ่อขุนราม ฯ ภายหลังออกบวช ได้เล่าเรื่องของพระองค์และบรรพบุรุษของพระองค์เอาไว้ ประวัติศาสตร์ช่วงก่อนพ่อขุนรามฯ ได้ข้อมูลจากจารึกหลักนี้



จารึกหลักที่ ๑ จารึกหลักที่ ๒

ลองเทียบขนาดดู

นักเรียนสูงกี่เซนติเมตร???

๒. หลักฐานที่ไม่เป็นลายลักษณ์อักษร

<u>โบราณสถาน</u> ก็คือสิ่งก่อสร้างเก่าสมัยสุโขทัย มีทั้งที่เป็นเจดีย์และเป็นอาคาร แต่ส่วนที่เป็นไม้ได้ชำรุดผุผังไปจนเหลือแต่โครงสร้างที่เป็นอิฐ หิน ปูน ส่วนใหญ่จะเป็น *วัด กำแพงเมือง หรือสรีดภงส์* (สะ -หรีด - พง)

<u>โบราณวัตถุ</u> ก็คือสิ่งของเก่า ๆ สมัยสุโขทัยนั่นเอง ข้าวของที่ทำจากไม้ หรือใบตองย่อยสลายไปหมดแล้ว เหลือแต่กระเบื้องและโลหะ ได้แก่ พระพุทธรูป เทวรูป ตลอดจนเครื่องกระเบื้องสังคโลก



อย่าน้อยใจไป หลักฐานสมัยสุโขทัยมักจะพบในภาคกลางตอนบนเท่านั้น (ยกเว้น ที่นำมาเก็บไว้ในพิพิธภัณฑ์) ในภาคอื่นก็จะเจอหลักฐานแบบอื่น ขึ้นกับว่าในสมัยสุโขทัย ในช่วงเวลาร่วมสมัยกันนั้น ท้องถิ่นของนักเรียนอยู่ในอาณาจักรใด ยังมี ***อาณาจักรล้านนา สุพรรณภูมิ ละโว้ - อโยธยา ศรีโคตรบูรณ์ และตามพรลิงก์***
ให้ได้ศึกษากันต่อไปอีก

ผู้เขียน : ชัยชาญ ปรางค์ประทานพร

ใบงานที่ ๑ เรื่อง หลักฐานทางประวัติศาสตร์สมัยสุโขทัย
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง พัฒนาการอาณาจักรสุโขทัย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง หลักฐานในการศึกษาประวัติศาสตร์อาณาจักรสุโขทัย
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามดังต่อไปนี้

สุโขทัยก่อตั้งขึ้นในช่วงต้นพุทธศตวรรษที่ ๑๙ ดำรงอยู่จนถึงพุทธศตวรรษที่ ๒๑ หลักฐานทางประวัติศาสตร์ของสุโขทัยจำนวนมากพบในเขตภาคกลางตอนบนของไทยทั้งเมืองโบราณ ทั้งโบราณวัตถุ และโบราณสถาน

๑. ท้องถิ่นของนักเรียน คือที่ไหน

.....

๒. ท้องถิ่นของนักเรียนในพุทธศตวรรษที่ ๑๙ – ๒๑ เคยเป็นที่ตั้งของอาณาจักรโบราณอะไร

.....

.....

.....

๓. ในท้องถิ่นของนักเรียนหรือในจังหวัดใกล้เคียง มีหลักฐานทางประวัติศาสตร์อะไรที่มีอายุทันอาณาจักรสุโขทัยบ้าง

.....

.....

.....

.....

๔. ให้นักเรียน (วงตัวเลือก) เป็นหลักฐานทางประวัติศาสตร์ประเภทใด

ก. จารึก ข. โบราณสถาน ค. พระพุทธรูป

ง. พงศาวดาร จ. เครื่องกระเบื้อง ฉ. ศาสนสถาน

ช. อื่นๆ ระบุ .....

๕. ให้วาดภาพ แล้วแรเงาหรือระบายสี หลักฐานทางประวัติศาสตร์ในท้องถิ่นของอาณาจักรสุโขทัย หรือที่เป็นรุ่นราวคราวเดียวกัน

๑. หลักฐานทางประวัติศาสตร์ชิ้นนี้ คือ

.....

.....

๒. คนโบราณสร้างสิ่งนี้ไว้เพื่ออะไร

.....

.....

๓. ปัจจุบันอยู่ที่

.....

.....

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

เฉลยใบงานที่ ๑ เรื่อง หลักฐานทางประวัติศาสตร์สมัยสุโขทัย
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง พัฒนาการอาณาจักรสุโขทัย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง หลักฐานในการศึกษาประวัติศาสตร์อาณาจักรสุโขทัย
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามดังต่อไปนี้

สุโขทัยก่อตั้งขึ้นในช่วงต้นพุทธศตวรรษที่ ๑๙ ดำรงอยู่จนถึงพุทธศตวรรษที่ ๒๑ หลักฐานทางประวัติศาสตร์ของสุโขทัยจำนวนมากพบในเขตภาคกลางตอนบนของไทยทั้งเมืองโบราณ ทั้งโบราณวัตถุ และโบราณสถาน

๑. ท้องถิ่นของนักเรียน คือที่ไหน

.....พิจารณาตามคำตอบของนักเรียน โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน.....

๒. ท้องถิ่นของนักเรียนในพุทธศตวรรษที่ ๑๙ – ๒๑ เคยเป็นที่ตั้งของอาณาจักรโบราณอะไร

- ในภาคใต้ รัฐตามพรลิงก์ - ในภาคกลางฝั่งตะวันตกของแม่น้ำเจ้าพระยา รัฐสุพรรณภูมิ
- ในภาคกลางฝั่งตะวันออกของแม่น้ำเจ้าพระยา รัฐละโว้ - อโยธยา
- ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ รัฐศรีโคตรบูรณ์ - ในภาคเหนือ รัฐล้านนา
- ในภาคกลางตอนบน รัฐสุโขทัย

๓. ในท้องถิ่นของนักเรียนหรือในจังหวัดใกล้เคียง มีหลักฐานทางประวัติศาสตร์อะไรที่มีอายุทันอาณาจักรสุโขทัยบ้าง

.....

แนวคำตอบ : สถานที่หรือวัตถุที่มีอายุเกิน ๗๐๐ ปีขึ้นไป

.....

.....

๔. ให้นักเรียน (วงตัวเลือก) เป็นหลักฐานทางประวัติศาสตร์ประเภทใด

ก. จารึก ข. โบราณสถาน ค. พระพุทธรูป
ง. พงศาวดาร จ. เครื่องกระเบื้อง ฉ. ศาสนสถาน
ช. อื่นๆ ระบุ ..พิจารณาตามคำตอบของนักเรียน โดยให้ อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน

๕. ให้วาดภาพ แล้วแรเงาหรือระบายสี หลักฐานทางประวัติศาสตร์ในท้องถิ่นของอาณาจักรสุโขทัย หรือที่เป็นรุ่นราวคราวเดียวกัน

๑. หลักฐานทางประวัติศาสตร์ชิ้นนี้ คือ

.....

.....

๒. คนโบราณสร้างสิ่งนี้ไว้เพื่ออะไร

.....

.....

๓. ปัจจุบันอยู่ที่

.....

.....

พิจารณาตามคำตอบของนักเรียน โดยให้ อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ทำเลที่ตั้งของอาณาจักรสุโขทัย

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง พัฒนาการอาณาจักรสุโขทัย

รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๔ ประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส ๔.๓ เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรักความภูมิใจ และธำรงความเป็นไทย

ตัวชี้วัด ป.๔/๑ อธิบายพัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัยโดยสังเขป

ตัวชี้วัด ป.๔/๓ อธิบายภูมิปัญญาไทยที่สำคัญสมัยสุโขทัยที่น่าภาคภูมิใจและควรค่าแก่การอนุรักษ์

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

อาณาจักรโบราณอื่นที่ร่วมสมัยกับสุโขทัยในดินแดนประเทศไทย คือ รัฐสุพรรณภูมิ รัฐละโว้ - อโยธยา และรัฐนครศรีธรรมราช มีทำเลที่ตั้งแตกต่างกันไปและส่งผลต่อลักษณะการประกอบกิจกรรมทางการเมือง ทางเศรษฐกิจที่แตกต่างกัน ทำให้รัฐที่มีแหล่งน้ำธรรมชาติอุดมสมบูรณ์สามารถเลี้ยงดูคนได้ดีกว่ารัฐที่แห้งแล้งกว่า และรัฐที่ติดทะเลสามารถทำการค้า รวมถึงรับเทคโนโลยีจากภายนอกได้ดีกว่ารัฐที่อยู่ตอนในแผ่นดิน

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัยอันเนื่องมาจากทำเลที่ตั้งโดยเปรียบเทียบกับอาณาจักรโบราณร่วมสมัยอื่น ๆ

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- อธิบายทำเลที่ตั้งของอาณาจักรสุโขทัยและบทบาทของพระมหากษัตริย์สุโขทัยในด้านดังกล่าว

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- ระบุหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่จำเป็นในการศึกษาปัจจัยทางภูมิศาสตร์ที่เกี่ยวข้องได้อย่างถูกต้อง
- วิเคราะห์สภาพภูมิศาสตร์ของสุโขทัยที่ส่งผลต่อกิจกรรมทางเศรษฐกิจและการเมือง

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- ตระหนักและเห็นคุณค่าของภูมิปัญญาไทย (ด้านการตั้งถิ่นฐาน)

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

ถ่ายทอดความรู้ ประเด็นสำคัญ จากสารที่ได้รับ รวมทั้งวิเคราะห์ จำแนกข้อมูลเปรียบเทียบข้อมูลตามที่กำหนดให้ อย่างเป็นเหตุเป็นผล เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจ (๑.๑ และ ๒.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

๖.๒ มีวินัย

๖.๓ ใฝ่เรียนรู้

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ทำเลที่ตั้งของอาณาจักรสุโขทัย
หน่วยที่ ๔ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พัฒนาการอาณาจักรสุโขทัย รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ถ่ายทอดความรู้ ประเด็นสำคัญ จากสารที่ได้รับ รวมทั้งวิเคราะห์ จำแนกข้อมูล เปรียบเทียบข้อมูลตามที่กำหนดให้ อย่างเป็นเหตุเป็นผล เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจ (๑.๑ และ ๒.๑) **ด้านความรู้** - อธิบายทำเลที่ตั้งของอาณาจักรสุโขทัย - อธิบายบทบาทของพระมหากษัตริย์สมัยสุโขทัย **ด้านทักษกระบวนการ** - ระบุหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่จำเป็นในการศึกษาปัจจัยทางภูมิศาสตร์ที่เกี่ยวข้องได้	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๑๐ นาที)** ๑) ครูกล่าวถึงเพลงเจงกิสข่าน และยกตัวอย่างเนื้อร้องให้นักเรียนตั้งข้อสังเกต ๒) ครูตั้งคำถามกับนักเรียนว่ารู้จักเจงกิสข่านหรือไม่ ครูอธิบายประวัติของเจงกิสข่าน และกุบไล ข่าน เพื่อนำเข้าสู่บทเรียน ๓) ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับบริบททางการเมืองที่เกิดขึ้นนอกประเทศไทย คือ การแผ่อิทธิพลของมองโกลสมัยกุบไล ข่าน ๔) ครูตั้งคำถามชวนคิดกับนักเรียนว่า “หากนักเรียนเป็นท่านข่าน นักเรียนอยากได้อะไรจากสุโขทัย” ครูซักถามต่อไปว่าแล้วนักเรียนจะทราบได้อย่างไรว่าสุโขทัยมีทรัพยากรอะไรบ้าง ครูนำนักเรียนเข้าสู่กิจกรรมนักรบเจงกิสข่าน	๑) นักเรียนร่วมกันแลกเปลี่ยนความเห็นเรื่องเพลงเจงกิส ข่าน ๒) แนวคำตอบ : เจงกิส ข่าน เป็นหนึ่งในผู้นำของจักรวรรดิที่มีอิทธิพลที่สุดในประวัติศาสตร์โลก ๓) นักเรียนร่วมกันสนทนา อภิปรายกับครูในหัวข้อการแผ่อิทธิพลของมองโกลสมัยกุบไล ข่าน เพื่อเชื่อมโยงเกี่ยวกับอาณาจักรสุโขทัย ๔) แนวคำตอบ : ทรัพยากรธรรมชาติ เช่น ป่าไม้ สัตว์ป่า และแร่ธาตุต่าง ๆ แนวคำตอบ : ศึกษาได้จากศิลาจารึกหลักที่ ๑ พ่อขุนรามคำแหง	๑. สื่อ PowerPoint เรื่อง ทำเลที่ตั้งของอาณาจักรสุโขทัย ๒. ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง ทำเลที่ตั้งของอาณาจักรสุโขทัย	๑. ใบงานที่ ๒ เรื่อง ทำเลที่ตั้งของอาณาจักรสุโขทัย	**วิธีวัด** ๑. การตอบคำถาม ๒. การตรวจใบงาน ๓. การสังเกต **เครื่องมือ** ๑. แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล ๒. แบบประเมินผลสมรรถนะ ๓. แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ทำเลที่ตั้งของอาณาจักรสุโขทัย
หน่วยที่ ๔ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พัฒนาการอาณาจักรสุโขทัย รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
อย่างถูกต้อง - วิเคราะห์สภาพภูมิศาสตร์ของสุโขทัยที่ส่งผลต่อกิจกรรมทางเศรษฐกิจและการเมือง **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม** - ตระหนักและเห็นคุณค่าของภูมิปัญญาไทย (ด้านการตั้งถิ่นฐาน) **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ๒. มีวินัย ๓. ใฝ่เรียนรู้ ๔. มุ่งมั่นในการทำงาน ๕. รักความเป็นไทย	**ขั้นปฏิบัติ (๑๕ นาที)** ครูให้นักเรียนวิเคราะห์สภาพภูมิศาสตร์ลงในใบงานที่ ๒ เรื่อง ทำเลที่ตั้งของอาณาจักรสุโขทัย โดยให้เปรียบเทียบจุดเด่นและจุดด้อยของเมืองโบราณต่าง ๆ	นักเรียนวิเคราะห์สภาพภูมิศาสตร์ของสุโขทัยจากใบความรู้จารึกหลักที่ ๑ ที่แจกให้ และเปรียบเทียบทำเลของเมืองเก่าสุโขทัยกับเมืองหลวงของรัฐโบราณอื่น ๆ ตามที่กำหนดไว้ให้ในใบงาน			
	ขั้นสอน (๒๕ นาที) ๑) ครูและนักเรียนอภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับทำเลที่ตั้งของเมืองใดจะเป็นทำเลที่ดีที่สุด ตามใบงานที่ ๒ เรื่อง ทำเลที่ตั้งของอาณาจักรสุโขทัย ก่อนที่ครูจะแสดงแผนที่รัฐโบราณในดินแดนประเทศไทย ให้นักเรียนช่วยกันกำหนดที่ตั้งของรัฐโบราณลงไปในสื่อ PowerPoint ๒) ครูและนักเรียนสนทนาร่วมกันเกี่ยวกับการเปรียบเทียบทำเลของเมืองเก่าสุโขทัยกับเมืองหลวงของรัฐโบราณ โดยจะทำการเฉลยใบงานที่ ๒ เรื่อง ทำเลที่ตั้งของอาณาจักรสุโขทัยไปพร้อมๆกันกับการสนทนา	๑) นักเรียนอภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับทำเลที่ตั้งของเมืองใดจะเป็นทำเลที่ดีที่สุด ใบงานที่ ๒ เรื่อง ทำเลที่ตั้งของอาณาจักรสุโขทัย ร่วมกันระบุรัฐโบราณในดินแดนประเทศไทยในสื่อ PowerPoint ๒) นักเรียนสนทนาร่วมกันเกี่ยวกับ การเปรียบเทียบทำเลของเมืองเก่าสุโขทัยกับเมืองหลวงของรัฐโบราณ โดยจะทำการเฉลยและหากคำตอบยังไม่ถูกต้องให้ทำการแก้ไข ด้วยปากกาแดง			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ทำเลที่ตั้งของอาณาจักรสุโขทัย
หน่วยที่ ๔ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พัฒนาการอาณาจักรสุโขทัย รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	๓) ครูให้นักเรียนเล่นเกม โดยให้นักเรียนวิเคราะห์จุดร่วมกันของผังเมืองแต่ละผังเมือง การมีแหล่งน้ำธรรมชาติ ซึ่งสัมพันธ์กับความสามารถในการเพาะปลูกเพื่อเลี้ยงดูกำลังคน	๓) นักเรียนเล่นเกม โดยให้นักเรียนวิเคราะห์จุดร่วมกันของผังเมืองแต่ละผังเมือง การมีแหล่งน้ำธรรมชาติ			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑) ครูตั้งคำถามกับนักเรียนว่าพระร่วงน่าจะอยู่ในจังหวัดใดในปัจจุบัน ครูขมวดประเด็นถึงความสำคัญของการศึกษาบทบาทของพระร่วงในประวัติศาสตร์ของสุโขทัยในชั่วโมงเรียนต่อไป ๒) ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเรื่อง ทำเลที่ตั้งของอาณาจักรสุโขทัย เป็น รูปแบบ Graphic Organizers ๓) ครูให้นักเรียนประเมินตนเอง โดยเขียนแสดงความรู้สึกหลังการเรียน	๑) แนวคำตอบ : จังหวัดสุโขทัย ๒) นักเรียนร่วมกันสรุปเรื่อง ทำเลที่ตั้งของอาณาจักรสุโขทัย เป็น รูปแบบ Graphic Organizers ๓) นักเรียนประเมินตนเอง โดยเขียนแสดงความรู้สึกหลังการเรียน			

สำนักการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง ทำเลที่ตั้งของอาณาจักรสุโขทัย

๒) สื่อ PowerPoint เรื่อง ทำเลที่ตั้งของอาณาจักรสุโขทัย

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) ใบงานที่ ๒ เรื่อง ทำเลที่ตั้งของอาณาจักรสุโขทัย

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - อธิบายทำเลที่ตั้งของอาณาจักรสุโขทัย - อธิบายบทบาทของพระมหากษัตริย์สมัยสุโขทัย	- ตรวจใบงานที่ ๒ เรื่อง ทำเลที่ตั้งของอาณาจักรสุโขทัย	- ใบงานที่ ๒ เรื่อง ทำเลที่ตั้งของอาณาจักรสุโขทัย	ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๖๐ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - ระบุหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่จำเป็นในการศึกษาปัจจัยทางภูมิศาสตร์ที่เกี่ยวข้องได้อย่างถูกต้อง - วิเคราะห์สภาพภูมิศาสตร์ของสุโขทัยที่ส่งผลต่อกิจกรรมทางเศรษฐกิจและการเมือง	- ตรวจใบงานที่ ๒ เรื่อง ทำเลที่ตั้งของอาณาจักรสุโขทัย	- ใบงานที่ ๒ เรื่อง ทำเลที่ตั้งของอาณาจักรสุโขทัย	ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๖๐ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - ตระหนักและเห็นคุณค่าของภูมิปัญญาไทย (ด้านการตั้งถิ่นฐาน)	- การประเมินการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล - การแสดงความคิดเห็น	- แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ถ่ายทอดความรู้ ประเด็นสำคัญจากสารที่ได้รับ รวมทั้งวิเคราะห์ จำแนกข้อมูลเปรียบเทียบข้อมูลตามที่กำหนดให้ อย่างเป็นเหตุเป็นผล เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจ (๑.๑ และ ๒.๑)	- สังเกตพฤติกรรมบ่งชี้ที่แสดงออกถึงสมรรถนะในการทำกิจกรรม	- แบบประเมินสมรรถนะของผู้เรียน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน	ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ลำดับที่	ชื่อ – สกุล	เกณฑ์การให้คะแนน				รวม (๑๖)	ระดับคุณภาพ
		ความตั้งใจในการเรียน (๔)	ความสนใจและการซักถาม (๔)	การตอบคำถาม (๔)	มีส่วนร่วมในกิจกรรม (๔)		
๑							
๒							
๓							
๔							
๕							
๖							
๗							
๘							
๙							
๑๐							

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนนดังตารางแนบท้าย
เกณฑ์การประเมินในการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ ดังนี้

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๑๔-๑๖	ดีมาก
๑๑-๑๓	ดี
๘-๑๐	พอใช้
๐-๗	ปรับปรุง

<u>เกณฑ์การสรุปผลการประเมิน</u>
นักเรียนที่ได้ระดับคุณภาพพอใช้ขึ้นไป ถือว่า **ผ่าน**

สถาบันการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

เกณฑ์การวัดและประเมินผลการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล (Rubric)

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	ดีมาก (๔)	ดี (๓)	พอใช้ (๒)	ต้องปรับปรุง (๑)
๑. ความตั้งใจในการเรียน	สนใจในการเรียนไม่คุยหรือเล่นกันในขณะเรียน	สนใจในการเรียนคุยกันเล็กน้อยในขณะเรียน	สนใจในการเรียนคุยกันและเล่นกันในขณะเรียนเป็นบางครั้ง	ไม่สนใจในการเรียนคุยและเล่นกันในขณะเรียน
๒. ความสนใจและการซักถาม	มีการถามในหัวข้อที่ตนไม่เข้าใจทุกเรื่องและกล้าแสดงออก	มีการถามในหัวข้อที่ตนไม่เข้าใจเป็นส่วนมากและกล้าแสดงออก	มีการถามในหัวข้อที่ตนไม่เข้าใจเป็นบางครั้งและไม่ค่อยกล้าแสดงออก	ไม่ถามในหัวข้อที่ตนไม่เข้าใจและไม่กล้าแสดงออก
๓. การตอบคำถาม	ร่วมตอบคำถามในเรื่องที่ครูถามและตอบคำถามถูกทุกข้อ	ร่วมตอบคำถามในเรื่องที่ครูถามและตอบคำถามส่วนมากถูก	ร่วมตอบคำถามในเรื่องที่ครูถามเป็นบางครั้งและตอบคำถามถูกเป็นบางครั้ง	ไม่ตอบคำถาม
๔. มีส่วนร่วมในกิจกรรม	ร่วมมือและช่วยเหลือเพื่อนในการทำกิจกรรม	ร่วมมือและช่วยเหลือเพื่อนเป็นส่วนใหญ่ในการทำกิจกรรม	ร่วมมือและช่วยเหลือเพื่อนในการทำกิจกรรมเป็นบางครั้ง	ไม่มีความร่วมมือในขณะทำกิจกรรม

สถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร วิทยาลัยการอาชีพวิทยาการไกลพ่ายแดน ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบประเมินความรู้ ความเข้าใจ

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน/ระดับคะแนน												รวมคะแนน (๑๐ คะแนน)
	การตอบคำถามในชั้นเรียน (๔)				การสรุปความรู้ (๔)				ความถูกต้องครบถ้วนของการปฏิบัติการทำกิจกรรม (๒)				
	๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	

เกณฑ์การประเมิน

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ				น้ำหนัก	คะแนนเต็ม
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)		
๑. การตอบคำถามในชั้นเรียน	ตอบคำถามได้ถูกต้องทั้งหมด	ตอบคำถามได้ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่	ตอบคำถามถูกต้องบางส่วน	ตอบคำถามไม่ถูกต้อง	๑.๐	๔
๒. การสรุปความรู้	สรุปความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่ศึกษาได้ถูกต้องและครบถ้วน	สรุปความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่ศึกษาได้ถูกต้อง แต่ไม่ครบถ้วน	สรุปความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่ศึกษาได้ถูกต้องบางส่วนและไม่ครบถ้วน	สรุปความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่ศึกษาไม่ถูกต้องและไม่ครบถ้วน	๑.๐	๔
๓. ความถูกต้องครบถ้วนของเนื้อหาในใบงาน	เนื้อหาที่เขียนในใบงานมีความถูกต้องครบถ้วนตามที่กำหนด	เนื้อหาที่เขียนในใบงานมีบางส่วนไม่ถูกต้องตามที่กำหนด	เนื้อหาที่เขียนในใบงานมีความถูกต้องเป็นส่วนน้อย	เนื้อหาที่เขียนในใบงานไม่ถูกต้อง	๐.๕	๒

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน	๙-๑๐	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน	๗-๘	หมายถึง	ดี
คะแนน	๕-๖	หมายถึง	พอใช้
คะแนน	ต่ำกว่า ๕	หมายถึง	ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป

แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ชื่อ-สกุล/กลุ่มที่	สมรรถนะ/พฤติกรรมบ่งชี้		สิ่งที่ควรได้รับการพัฒนา
	ผ่าน	ไม่ผ่าน	

เกณฑ์การตัดสิน ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ชื่อ-สกุล/กลุ่มที่	ลักษณะ/พฤติกรรมบ่งชี้						สิ่งที่ควรได้รับการพัฒนา
	รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์		ใฝ่เรียนรู้		มุ่งมั่นในการทำงาน		
	ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	

เกณฑ์การตัดสิน ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

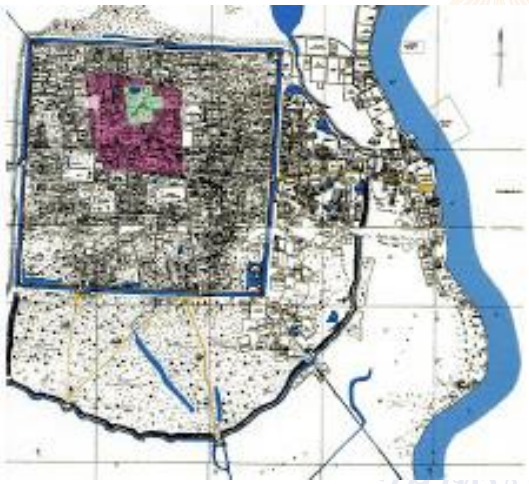
(.....)

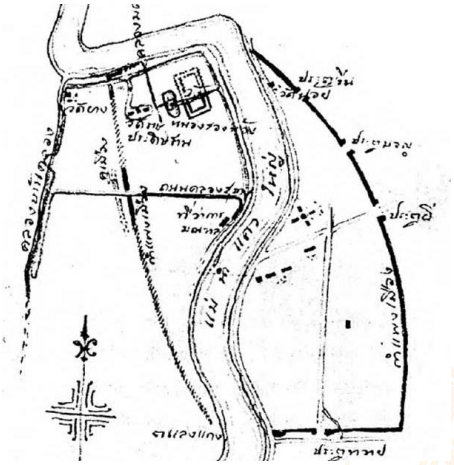
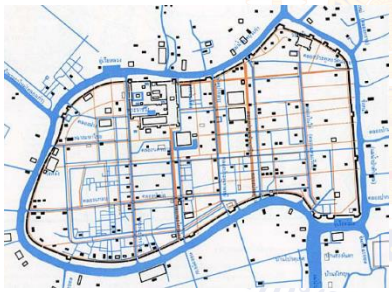
วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ใบงานที่ ๒ เรื่อง ทำเลที่ตั้งของอาณาจักรสุโขทัย
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง พัฒนาการอาณาจักรสุโขทัย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ทำเลที่ตั้งของอาณาจักรสุโขทัย
รายวิชาประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง : ตอนที่ ๑ ให้เปรียบเทียบจุดเด่นและจุดด้อยของเมืองโบราณต่าง ๆ

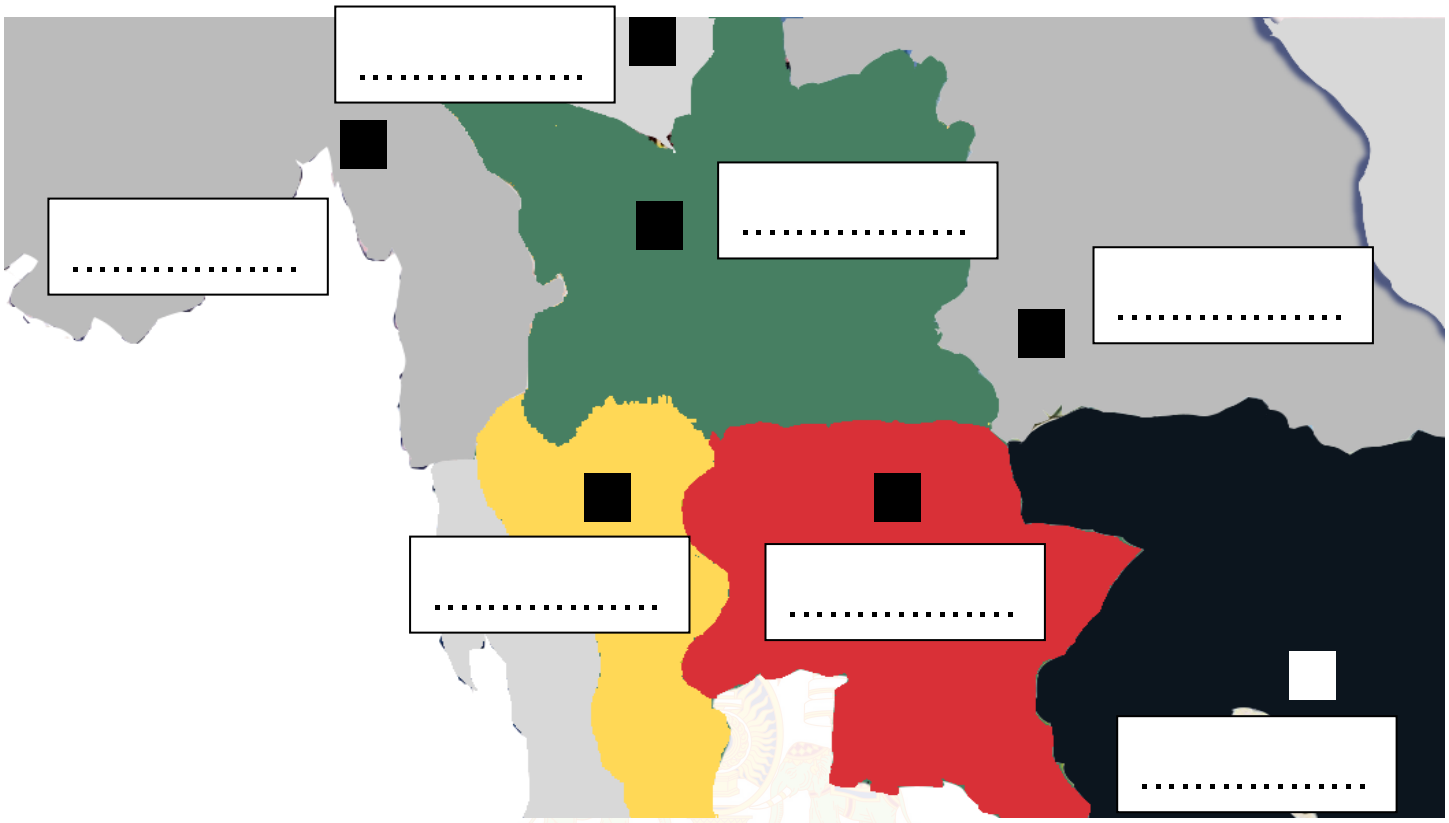
ที่	เมืองโบราณ	จุดเด่น	จุดด้อย
๑	**เชียงใหม่** **(เมืองหลวงของอาณาจักรล้านนา)** 		
๒	**สุโขทัย** **(เมืองหลวงของอาณาจักรสุโขทัยช่วงต้น)** 		

ที่	เมืองโบราณ	จุดเด่น	จุดด้อย
๓	พิษณุโลก (เมืองหลวงของอาณาจักรสุโขทัยช่วงหลัง) 		
๔	อยุธยา (เมืองหลวงของอาณาจักรอยุธยา) 		
๕	กรุงเทพมหานคร (เมืองหลวงของไทยในปัจจุบัน) 		

กลุ่มของนักเรียนเห็นว่าเมืองใดที่มีทำเลดีที่สุด

.....

คำชี้แจง : ตอนที่ ๒ ให้ดูแผนที่และเติมชื่ออาณาจักรลงในแผนที่ให้ถูกต้อง



จงเติมชื่ออาณาจักรลงในแผนที่ให้ถูกต้อง

สุโขทัย	*ละโว้ – อโยธยา*	*สุพรรณภูมิ*	*ล้านนา*
ศรีโคตรบูรณ์	*พระนคร*	*หงสาวดี*	

พระร่วงเป็นผู้นำในตำนานของคนไทย ชาวบ้านเล่าสืบต่อกันมาว่าท่านทรงสร้างอะไรมากมายทั้งสถาปนาอาณาจักร ทั้งทำนบพระร่วง ทั้งถนนพระร่วง แต่เราจะหาพระร่วงได้ที่จังหวัดใดในปัจจุบัน?

.....

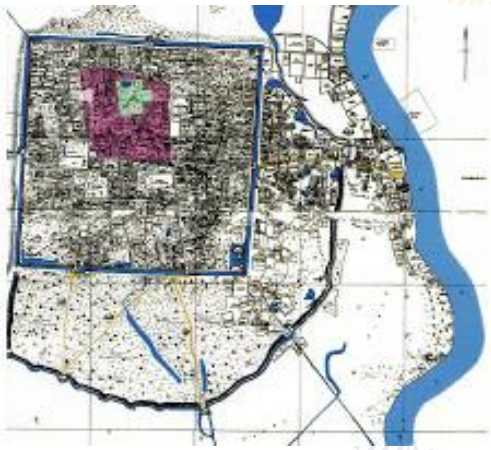
.....

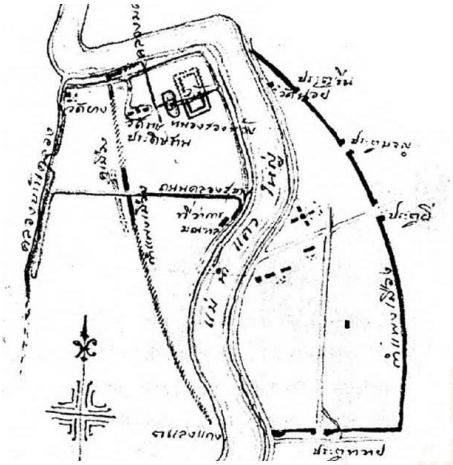
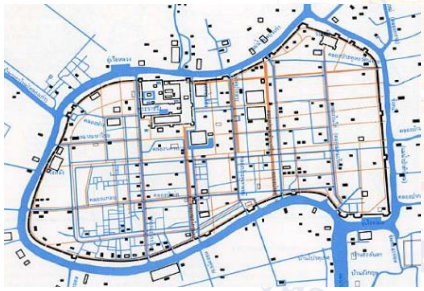
.....

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

เฉลยใบงานที่ ๒ เรื่อง ทำเลที่ตั้งของอาณาจักรสุโขทัย
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง พัฒนาการอาณาจักรสุโขทัย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ทำเลที่ตั้งของอาณาจักรสุโขทัย
รายวิชาประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง : ตอนที่ ๑ ให้เปรียบเทียบจุดเด่นและจุดด้อยของเมืองโบราณต่าง ๆ

ที่	เมืองโบราณ	จุดเด่น	จุดด้อย
๑	เชียงใหม่ (เมืองหลวงของอาณาจักรล้านนา) 	ผังเมืองสี่เหลี่ยมจัตุรัส มีแม่น้ำปิงไหลเลียบ เพาะปลูกและ ค้าขายได้ ฮวงจุ้ยดี ด้านตะวันตกมี ดอยสุเทพ	ออกทะเลไม่ได้
๒	สุโขทัย (เมืองหลวงของอาณาจักรสุโขทัยช่วงต้น) 	ผังเมืองสีเหลี่ยม มีระบบชลประทาน	ต้องพึ่งพาระบบ ชลประทาน แหล่งน้ำธรรมชาติ มีน้อยไม่มีแม่น้ำขนาด ใหญ่ เดินทางลำบาก ไม่เชื่อมต่อกับทะเล

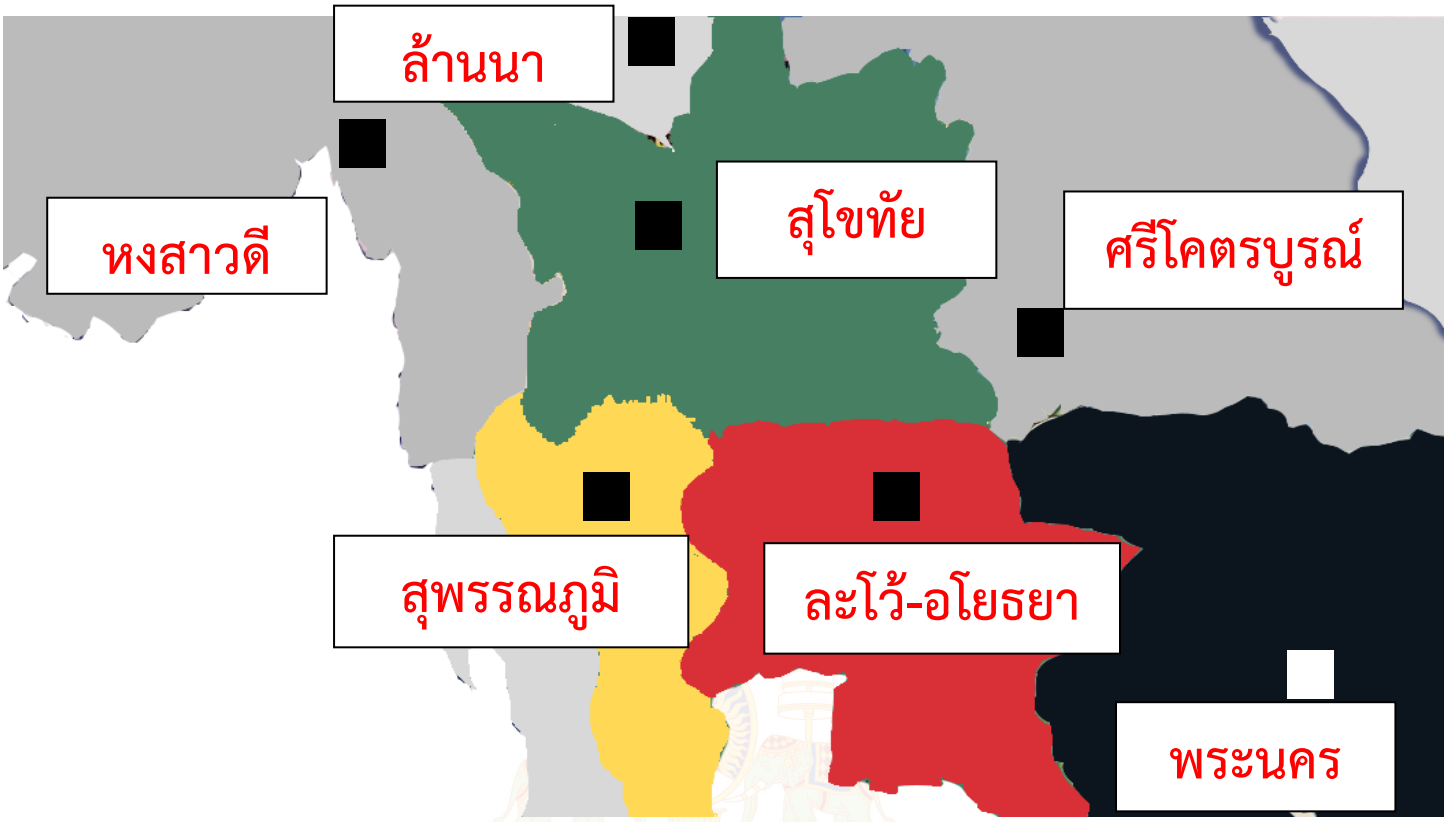
ที่	เมืองโบราณ	จุดเด่น	จุดด้อย
๓	**พิษณุโลก** **(เมืองหลวงของอาณาจักรสุโขทัยช่วงหลัง)** 	ผังเมืองไม่มีทรง มีแม่น้ำปิงไหลผ่า ค้าขายและเพาะปลูก	ไม่มีทางออกทะเล
๔	**อยุธยา** **(เมืองหลวงของอาณาจักรอยุธยา)** 	ผังเมืองทรงรี มีแม่น้ำล้อมรอบ ค้าขายและ เพาะปลูกได้ดี	น้ำท่วมทุกปี ค่อนข้างห่าง จากทะเล
๕	**กรุงเทพมหานคร** **(เมืองหลวงของไทยในปัจจุบัน)** 	ผังเมืองทรงรี มีแม่น้ำเจ้าพระยา ค้าขายและ เพาะปลูก ได้ดีไม่ไกลจากทะเล	ใกล้ทะเลมาก อาจน้ำท่วมเพราะ ภาวะโลกร้อน

กลุ่มของนักเรียนเห็นว่าเมืองใดที่มีทำเลดีที่สุด

กรุงเทพมหานคร > อยุธยา > พิษณุโลก > สุโขทัย > เชียงใหม่

.....

คำชี้แจง : ตอนที่ ๒ ให้ดูแผนที่และเติมชื่ออาณาจักรลงในแผนที่ให้ถูกต้อง



จงเติมชื่ออาณาจักรลงในแผนที่ให้ถูกต้อง

สุโขทัย	*ละโว้ – อโยธยา*	*สุพรรณภูมิ*	*ล้านนา*
ศรีโคตรบูรณ์	*พระนคร*	*หงสาวดี*	

พระร่วงเป็นผู้นำในตำนานของคนไทย ชาวบ้านเล่าสืบต่อกันมาว่าท่านทรงสร้างอะไรมากมายทั้งสถาปนาอาณาจักร ทั้งทำนบพระร่วง ทั้งถนนพระร่วง แต่เราจะหาพระร่วงได้ที่จังหวัดใดในปัจจุบัน?

.....

.....สุโขทัย.....

.....

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ลักษณะทางภูมิศาสตร์ของเมืองสุโขทัย

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง พัฒนาการอาณาจักรสุโขทัย

รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๔ ประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส ๔.๓ เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจ และธำรงความเป็นไทย

ตัวชี้วัด ป.๔/๑ อธิบายพัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัยโดยสังเขป

ตัวชี้วัด ป.๔/๓ อธิบายภูมิปัญญาไทยที่สำคัญสมัยสุโขทัยที่น่าภาคภูมิใจและควรค่าแก่การอนุรักษ์

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

อาณาจักรสุโขทัยมีทำเลที่ตั้งอุดมสมบูรณ์น้อยกว่ารัฐอื่น ในราชธานีเองจึงต้องพยายามปรับปรุงสภาพแวดล้อมด้วยการใช้ภูมิปัญญาการบริหารจัดการน้ำที่รับมาจากเขมร โดยบทบาทของผู้นำ คือ “พระร่วง” ในการสร้างสรีดภงส์ (ทำนบพระร่วง) และคันดินบังคับทิศทางน้ำ (ถนนพระร่วง) ทำให้เมืองสุโขทัยสามารถตั้งถิ่นฐานได้เป็นอย่างดี

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ ๑. ลักษณะทางภูมิศาสตร์ของเมืองสุโขทัย

๓.๑.๒. คุณค่าของภูมิปัญญาไทยด้านการชลประทานที่สืบต่อถึงปัจจุบันที่น่าภาคภูมิใจและควรค่าแก่การอนุรักษ์

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- อธิบายลักษณะทางภูมิศาสตร์ของเมืองโบราณสุโขทัย
- อธิบายบทบาทของพระมหากษัตริย์ที่มีต่อลักษณะทางภูมิศาสตร์ในสมัยสุโขทัย

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- ระบุหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่จำเป็นในการศึกษาปัจจัยทางภูมิศาสตร์ที่เกี่ยวข้องได้อย่างถูกต้อง
- วิเคราะห์สภาพภูมิศาสตร์ของสุโขทัยที่ส่งผลต่อกิจกรรมทางเศรษฐกิจและการเมือง

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- ตระหนักและเห็นคุณค่าของภูมิปัญญาไทย (ด้านการชลประทาน)

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

ถ่ายทอดความรู้ ประเด็นสำคัญ จากสารที่ได้รับ รวมทั้งวิเคราะห์ จำแนกข้อมูลเปรียบเทียบข้อมูลตามที่กำหนดให้ อย่างเป็นเหตุเป็นผล เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจ (๑.๑ และ ๒.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

๖.๒ มีวินัย

๖.๓ ใฝ่เรียนรู้

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ลักษณะทางภูมิศาสตร์ของเมืองสุโขทัย
หน่วยที่ ๔ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พัฒนาการอาณาจักรสุโขทัย รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ถ่ายทอดความรู้ ประเด็นสำคัญ จากสารที่ได้รับ รวมทั้งวิเคราะห์ จำแนกข้อมูลเปรียบเทียบข้อมูลตามที่กำหนดให้ อย่างเป็นเหตุเป็นผล เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจ (๑.๑ และ ๒.๑) **ด้านความรู้** - อธิบายลักษณะทางภูมิศาสตร์ของเมืองโบราณสุโขทัย - อธิบายบทบาทของพระมหากษัตริย์สมัยสุโขทัย	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑) ครูแนะนำภาพรวมของการเรียนการสอน จุดประสงค์รายวิชา แล้วร่วมกันกับนักเรียนปลายทาง ตรวจสอบความพร้อมของใบงาน ใบความรู้ และอุปกรณ์ที่จำเป็นในการสอน ๒) ครูทบทวนเนื้อหาจากคาบเรียนที่ผ่านมา ครูแสดงแผนที่รัฐโบราณในดินแดนประเทศไทยเพื่อสรุปเกี่ยวกับทำเลที่ตั้งของรัฐต่าง ๆ ได้แก่ - เชียงใหม่ - ลพบุรี - กรุงเทพมหานคร - อยุธยา - พิษณุโลก ก่อนเชื่อมโยงเกี่ยวกับบทบาทของพระร่วงในเมืองสุโขทัย เพื่อนำเข้าสู่บทเรียน	๑) การเตรียมอุปกรณ์การเรียนให้พร้อม ๒) การตอบคำถาม ไม่จำเป็นต้องตอบถูกต้องครบถ้วน แต่เน้นการมีส่วนร่วมเพื่อขมวดประเด็นก่อนนำเข้าสู่บทเรียน นักเรียนร่วมกันอภิปรายคำตอบ	๑. สื่อ PowerPoint เรื่อง ลักษณะทางภูมิศาสตร์ของเมืองสุโขทัย ๒. ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง ลักษณะทางภูมิศาสตร์ของเมืองสุโขทัย	๑. ใบงานที่ ๓ เรื่อง ลักษณะทางภูมิศาสตร์ของเมืองสุโขทัย	๑. แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล ๒. แบบประเมินผลสมรรถนะ ๓. แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. แบบประเมินความรู้ ความเข้าใจ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ลักษณะทางภูมิศาสตร์ของเมืองสุโขทัย
หน่วยที่ ๔ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พัฒนาการอาณาจักรสุโขทัย รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
ด้านทักษกระบวนการ - ระบุหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่จำเป็นในการศึกษาปัจจัยทางภูมิศาสตร์ที่เกี่ยวข้องได้อย่างถูกต้อง - วิเคราะห์สภาพภูมิศาสตร์ของสุโขทัยที่ส่งผลต่อกิจกรรมทางเศรษฐกิจและการเมือง **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม** - ตระหนักและเห็นคุณค่าของภูมิปัญญาไทย (ด้านการชลประทาน) **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ๒. มีวินัย	**ขั้นปฏิบัติ (๑๕ นาที)** ครูให้นักเรียนทำใบงานที่ ๓ เที่ยวเมืองพระร่วง เพื่อศึกษาเกี่ยวกับลักษณะทางภูมิศาสตร์ของเมืองสุโขทัยด้วยตนเอง จากข้อมูลที่ปรากฏในจารึกหลักที่ ๑ ที่กำหนดให้	นักเรียนอ่านข้อมูลในหลักศิลาจารึกหลักที่ ๑ และทำใบงานที่ ๓ เที่ยวเมืองพระร่วง โดยวาดระบุสิ่ง ภูมิศาสตร์ สิ่งแวดล้อมของเมืองโบราณสุโขทัย			
	ขั้นสอน (๒๕ นาที) ๑) ครูเฉลยใบงานที่ ๓ โดยการแสดงแผนที่เมืองโบราณสุโขทัยประกอบคำบรรยาย ๒) ครูร่วมกับนักเรียนอภิปรายเกี่ยวกับสภาพภูมิศาสตร์ของเมืองโบราณสุโขทัย ตามประเด็นนี้ - ทำเลที่ตั้ง : ภาคกลางตอนบน ในที่ราบลุ่มแม่น้ำยม เมืองเก่าห่างจากแม่น้ำยม ๑๓ กิโลเมตร ไม่มีทางออกทะเลของตนเอง - มีการก่อสร้างทำนบพระร่วงเพื่อกักเก็บน้ำไว้ใช้ในการเกษตร	๑) นักเรียนร่วมกันเฉลยใบงานที่ ๓ โดยใช้กระบวนการกลุ่มและระดมความคิดเกี่ยวกับเมืองโบราณสุโขทัย โดยนักเรียนร่วมกันชี้แผนที่เมืองโบราณสุโขทัย ๒) นักเรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับสภาพภูมิศาสตร์ของเมืองโบราณสุโขทัย และตอบคำตอบเป็นระยะ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ลักษณะทางภูมิศาสตร์ของเมืองสุโขทัย
หน่วยที่ ๔ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พัฒนาการอาณาจักรสุโขทัย รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
๓. ใฝ่เรียนรู้ ๔. มุ่งมั่นในการทำงาน ๕. รักความเป็นไทย	- มีการก่อสร้างถนนพระร่วงเพื่อบังคับทางน้ำ ๓) ครูตั้งคำถามชวนคิดว่า สุโขทัยมีสภาพภูมิศาสตร์ที่เหมาะสมแก่การตั้งถิ่นฐานเป็นชุมชนขนาดใหญ่หรือไม่ เพราะอะไร	๓) นักเรียนตอบคำถาม (แนวคำตอบ : ไม่เหมาะสมเนื่องจากไม่มีน้ำสำหรับทำการเพาะปลูก ตลอดจนการอุปโภคบริโภคต่าง ๆ)			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑) ครูแสดงภาพประเพณีการลอยกระทงในปัจจุบัน ประกอบการตั้งคำถามชวนคิดอีกครั้งว่านักเรียนจะสามารถลอยกระทงในเมืองเก่าสุโขทัยได้หรือไม่ ๒) ครูและนักเรียนร่วมกันสรุป เรื่อง ลักษณะทางภูมิศาสตร์ของเมืองสุโขทัย เป็นรูปแบบ Graphic Organizers ๓) ครูให้นักเรียนประเมินตนเอง โดยเขียนแสดงความรู้สึกหลังการเรียน ๒.๑ นักเรียนจะมีวิธีการดูแล อนุรักษ์แหล่งน้ำอย่างไร	๑) นักเรียนวิเคราะห์ภาพวาดจากใบงาน จากนั้นวิเคราะห์ตอบคำถาม (แนวคำตอบ : อาจจะได้ ถ้าไม่ได้ลอยกระทงในปริมาณมาก) ๒) นักเรียนร่วมกันสรุปเรื่อง ลักษณะทางภูมิศาสตร์ของเมืองสุโขทัย เป็นรูปแบบ Graphic Organizers ๓) นักเรียนประเมินตนเอง โดยเขียนแสดงความรู้สึกหลังการเรียน ๒.๑ นักเรียนตอบคำถาม (แนวคำตอบ : ไม่ทิ้งของเสียลงสู่แหล่งน้ำ)			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง ลักษณะทางภูมิศาสตร์ของเมืองสุโขทัย

๒) สื่อ PowerPoint เรื่อง ลักษณะทางภูมิศาสตร์ของเมืองสุโขทัย

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) ใบงานที่ ๓ เรื่อง ลักษณะทางภูมิศาสตร์ของเมืองสุโขทัย

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - อธิบายลักษณะทางภูมิศาสตร์ของเมืองโบราณสุโขทัย - อธิบายบทบาทของพระมหากษัตริย์สมัยสุโขทัย	- ตรวจใบงานที่ ๓ เรื่อง ลักษณะทางภูมิศาสตร์ของเมืองสุโขทัย	- ใบงานที่ ๓ เรื่อง ลักษณะทางภูมิศาสตร์ของเมืองสุโขทัย	ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๖๐ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - ระบุหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่จำเป็นในการศึกษาปัจจัยทางภูมิศาสตร์ที่เกี่ยวข้องได้อย่างถูกต้อง - วิเคราะห์สภาพภูมิศาสตร์ของสุโขทัยที่ส่งผลต่อกิจกรรมทางเศรษฐกิจและการเมือง	- ตรวจใบงานที่ ๓ เรื่อง ลักษณะทางภูมิศาสตร์ของเมืองสุโขทัย	- ใบงานที่ ๓ เรื่อง ลักษณะทางภูมิศาสตร์ของเมืองสุโขทัย	ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๖๐ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - ตระหนักและเห็นคุณค่าของภูมิปัญญาไทย (ด้านการชลประทาน)	- การประเมินการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล - การแสดงความคิดเห็น	- แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ถ่ายทอดความรู้ ประเด็นสำคัญจากสารที่ได้รับ รวมทั้งวิเคราะห์จำแนกข้อมูลเปรียบเทียบข้อมูลตามที่กำหนดให้ อย่างเป็นเหตุเป็นผล เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจ (๑.๑ และ ๒.๑)	- สังเกตพฤติกรรมบ่งชี้ที่แสดงออกถึงสมรรถนะในการทำกิจกรรม	- แบบประเมินสมรรถนะของผู้เรียน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน	ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

มัคนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ลำดับที่	ชื่อ – สกุล	เกณฑ์การให้คะแนน				รวม (๑๖)	ระดับคุณภาพ
		ความตั้งใจในการเรียน (๔)	ความสนใจและการซักถาม (๔)	การตอบคำถาม (๔)	มีส่วนร่วมในกิจกรรม (๔)		
๑							
๒							
๓							
๔							
๕							
๖							
๗							
๘							
๙							
๑๐							

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนนดังตารางแนบท้าย
เกณฑ์การประเมินในการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ ดังนี้

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๑๔-๑๖	ดีมาก
๑๑-๑๓	ดี
๘-๑๐	พอใช้
๐-๗	ปรับปรุง

<u>เกณฑ์การสรุปผลการประเมิน</u>
นักเรียนที่ได้ระดับคุณภาพพอใช้ขึ้นไป ถือว่า **ผ่าน**

สถาบันการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

เกณฑ์การวัดและประเมินผลการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล (Rubric)

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	ดีมาก (๔)	ดี (๓)	พอใช้ (๒)	ต้องปรับปรุง (๑)
๑. ความตั้งใจในการเรียน	สนใจในการเรียน ไม่คุยหรือเล่นกันในขณะเรียน	สนใจในการเรียน คุยกันเล็กน้อยในขณะเรียน	สนใจในการเรียน คุยกันและเล่นกันในขณะเรียนเป็นบางครั้ง	ไม่สนใจในการเรียน คุยและเล่นกันในขณะเรียน
๒. ความสนใจและการซักถาม	มีการถามในหัวข้อที่ตนไม่เข้าใจทุกเรื่องและกล้าแสดงออก	มีการถามในหัวข้อที่ตนไม่เข้าใจเป็นส่วนมากและกล้าแสดงออก	มีการถามในหัวข้อที่ตนไม่เข้าใจเป็นบางครั้งและไม่ค่อยกล้าแสดงออก	ไม่ถามในหัวข้อที่ตนไม่เข้าใจและไม่กล้าแสดงออก
๓. การตอบคำถาม	ร่วมตอบคำถามในเรื่องที่ครูถามและตอบคำถามถูกทุกข้อ	ร่วมตอบคำถามในเรื่องที่ครูถามและตอบคำถามส่วนมากถูก	ร่วมตอบคำถามในเรื่องที่ครูถามเป็นบางครั้งและตอบคำถามถูกเป็นบางครั้ง	ไม่ตอบคำถาม
๔. มีส่วนร่วมในกิจกรรม	ร่วมมือและช่วยเหลือเพื่อนในการทำกิจกรรม	ร่วมมือและช่วยเหลือเพื่อนเป็นส่วนใหญ่ในการทำกิจกรรม	ร่วมมือและช่วยเหลือเพื่อนในการทำกิจกรรมเป็นบางครั้ง	ไม่มีความร่วมมือในขณะทำกิจกรรม

สถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร วิทยาลัยการอาชีพวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีพระบรมราชูปถัมภ์

แบบประเมินความรู้ ความเข้าใจ

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน/ระดับคะแนน												รวมคะแนน (๑๐ คะแนน)
	การตอบคำถามในชั้นเรียน (๔)				การสรุปความรู้ (๔)				ความถูกต้องครบถ้วนของการปฏิบัติการทำกิจกรรม (๒)				
	๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	

เกณฑ์การประเมิน

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ				น้ำหนัก	คะแนนเต็ม
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)		
๑. การตอบคำถามในชั้นเรียน	ตอบคำถามได้ถูกต้องทั้งหมด	ตอบคำถามได้ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่	ตอบคำถามถูกต้องบางส่วน	ตอบคำถามไม่ถูกต้อง	๑.๐	๔
๒. การสรุปความรู้	สรุปความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่ศึกษาได้ถูกต้องและครบถ้วน	สรุปความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่ศึกษาได้ถูกต้องแต่ไม่ครบถ้วน	สรุปความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่ศึกษาได้ถูกต้องบางส่วนและไม่ครบถ้วน	สรุปความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่ศึกษาไม่ถูกต้องและไม่ครบถ้วน	๑.๐	๔
๓. ความถูกต้องครบถ้วนของเนื้อหาในใบงาน	เนื้อหาที่เขียนในใบงานมีความถูกต้องครบถ้วนตามที่กำหนด	เนื้อหาที่เขียนในใบงานมีบางส่วนไม่ถูกต้องตามที่กำหนด	เนื้อหาที่เขียนในใบงานมีความถูกต้องเป็นส่วนน้อย	เนื้อหาที่เขียนในใบงานไม่ถูกต้อง	๐.๕	๒

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน	๙-๑๐	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน	๗-๘	หมายถึง	ดี
คะแนน	๕-๖	หมายถึง	พอใช้
คะแนน	ต่ำกว่า ๕	หมายถึง	ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป

แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ชื่อ-สกุล/กลุ่มที่	สมรรถนะ/พฤติกรรมบ่งชี้		สิ่งที่ควรได้รับการพัฒนา
	ผ่าน	ไม่ผ่าน	

เกณฑ์การตัดสิน ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ชื่อ-สกุล/กลุ่มที่	ลักษณะ/พฤติกรรมบ่งชี้						สิ่งที่ควรได้รับการพัฒนา
	รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์		ใฝ่เรียนรู้		มุ่งมั่นในการทำงาน		
	ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	

เกณฑ์การตัดสิน ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ใบงานที่ ๓ เรื่อง เที่ยวเมืองพระร่วง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง พัฒนาการอาณาจักรสุโขทัย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เที่ยวเมืองพระร่วง
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔



นักประวัติศาสตร์เชื่อว่าพระร่วงก็คือ กษัตริย์แห่งอาณาจักรสุโขทัยนั่นเอง

กษัตริย์สุโขทัยทุกองค์ คือ “พระร่วง “เหมือนกันหมด

<- **พระบรมราชานุสาวรีย์พ่อขุนรามคำแหงมหาราช**
ณ อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย จ.สุโขทัย

เมืองสุโขทัยโบราณอยู่นอกอำเภอเมืองสุโขทัยในปัจจุบันไปทางตะวันตก ประมาณ ๑๓ กิโลเมตร เมืองนี้ตั้งอยู่เชิงเขาหลวง มีแม่น้ำลำพันไหลผ่านที่นี่ จะพบเมืองโบราณ ทำนบพระร่วง และหลักฐานทางประวัติศาสตร์อื่น ๆ ของสุโขทัย



สรีดภงส์หรือทำนบพระร่วง อ่างเก็บน้ำของเมืองสุโขทัย

คำชี้แจง : ให้นักเรียน จงเขียนแผนภาพจำลองเมืองสุโขทัยจากจารึกหลักที่ ๑ ด้านที่ ๑ – ๓ ที่คัดมาเฉพาะเรื่องสิ่งแวดล้อมของเมืองสุโขทัย

เมื่อชั่ว**พ่อขุนรามคำแหง** เมืองสุโขทัยนี้ดี ในน้ำมีปลา ในนามีข้าว เจ้าเมืองบ่เอาจกอบ *(ภาษี)* ในไพร่ลู่ทาง เพื่อนจูงวัวไปค้าขี่ม้าไปขาย ใครจักใคร่ค้าช้างค้า ใครจักใคร่ค้าม้าค้า ใครจักใคร่ค้าเงินค้าทองค้า ... สร้างป่าหมากป่าพลูทั่วเมืองนี้ทุกแห่ง ป่าพร้าวก็หลายในเมืองนี้ ป่าลางก็หลายในเมืองนี้ หมากม่วงก็หลายในเมืองนี้ หมากขามก็หลายในเมืองนี้ ใครสร้างไว้ได้แก่มัน กลางเมืองสุโขทัยนี้มีน้ำตระพังโพย *(ชื่อของสระน้ำ)* สีใสกินดีดั่งกินน้ำโขงเมื่อแล้ง รอบเมืองสุโขทัยนี้ **ตรีบูร** *(กำแพงเมือง)* ได้สามพันสี่ร้อยวา...เมืองสุโขทัยนี้ มีสี่ปากประตูหลวง... คนเสียดกัน เข้ามาดูท่านเผาเทียน ท่านเล่นไฟ เมืองสุโขทัยนี้มีดั่งจักแตก.. ณ เบื้องตะวันโอกเมืองสุโขทัยนี้ ... มีทะเลหลวง มีป่าหมากป่าพลู มีไร่ มีนา มีถิ่นถาน มีบ้านใหญ่บ้านเล็ก มีป่าขาม ดูงามดังแกล้งแต่ง เบื้องตีนนอน *(ทิศเหนือ)* เมืองสุโขทัยนี้มีตลาดปสาน *(ตลาดใหญ่)*...มีป่าหมากพร้าว ป่าหมากลาง มีไร่ มีนา มีถิ่นถาน มีบ้านใหญ่ บ้านเล็ก เบื้องหัวนอน *(ทิศใต้)* เมืองสุโขทัยนี้...มี**สรีดภงส** *(ทำนบพระร่วง)* มีป่าพร้าวป่าลาง มีป่าม่วง ป่าขาม มีน้ำโคก...

สำนักการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

เบื้องตีนนอน (ทิศเหนือ)

เบื้องหัวนอน (ทิศใต้)

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

เฉลยใบงานที่ ๓ เรื่อง เที่ยวเมืองพระร่วง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง พัฒนาการอาณาจักรสุโขทัย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เที่ยวเมืองพระร่วง
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔



นักประวัติศาสตร์เชื่อว่าพระร่วงก็คือ กษัตริย์แห่งอาณาจักรสุโขทัยนั่นเอง

กษัตริย์สุโขทัยทุกองค์ คือ “พระร่วง “เหมือนกันหมด

<- **พระบรมราชานุสาวรีย์พ่อขุนรามคำแหงมหาราช**
ณ อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย จ.สุโขทัย

เมืองสุโขทัยโบราณอยู่นอกอำเภอเมืองสุโขทัยในปัจจุบันไปทางตะวันตก ประมาณ ๑๓ กิโลเมตร เมืองนี้ตั้งอยู่เชิงเขาหลวง มีแม่น้ำลำพันไหลผ่านที่นี่ จะพบเมืองโบราณ ทำนบพระร่วง และหลักฐานทางประวัติศาสตร์อื่น ๆ ของสุโขทัย



สรีดภงส์หรือทำนบพระร่วง อ่างเก็บน้ำของเมืองสุโขทัย

คำชี้แจง : ให้นักเรียน จงเขียนแผนภาพจำลองเมืองสุโขทัยจากจารึกหลักที่ ๑ ด้านที่ ๑ – ๓ ที่คัดมาเฉพาะเรื่องสิ่งแวดล้อมของเมืองสุโขทัย

เมื่อชั่ว**พ่อขุนรามคำแหง** เมืองสุโขทัยนี้ดี ในน้ำมีปลา ในนามีข้าว เจ้าเมืองบ่เอาจกอบ *(ภาษี)* ในไพร่ลู่ทาง เพื่อนจูงวัวไปค้าขี่ม้าไปขาย ใครจักใคร่ค้าช้างค้า ใครจักใคร่ค้าม้าค้า ใครจักใคร่ค้าเงินค้าทองค้า ... สร้างป่าหมากป่าพลูทั่วเมืองนี้ทุกแห่ง ป่าพร้าวก็หลายในเมืองนี้ ป่าลางก็หลายในเมืองนี้ หมากม่วงก็หลายในเมืองนี้ หมากขามก็หลายในเมืองนี้ ใครสร้างไว้ได้แก่มัน กลางเมืองสุโขทัยนี้มีน้ำตระพังโพย *(ชื่อของสระน้ำ)* สีใสกินดีดั่งกินน้ำโขงเมื่อแล้ง รอบเมืองสุโขทัยนี้ **ตรีบูร** *(กำแพงเมือง)* ได้สามพันสี่ร้อยวา...เมืองสุโขทัยนี้ มีสี่ปากประตูหลวง... คนเสียดกัน เข้ามาดูท่านเผาเทียน ท่านเล่นไฟ เมืองสุโขทัยนี้มีดั่งจักแตก.. ณ เบื้องตะวันโอกเมืองสุโขทัยนี้ ... มีทะเลหลวง มีป่าหมากป่าพลู มีไร่ มีนา มีถิ่นถาน มีบ้านใหญ่บ้านเล็ก มีป่าขาม ดูงามดังแกล้งแต่ง เบื้องตีนนอน *(ทิศเหนือ)* เมืองสุโขทัยนี้มีตลาดปสาน *(ตลาดใหญ่)*...มีป่าหมากพร้าว ป่าหมากลาง มีไร่ มีนา มีถิ่นถาน มีบ้านใหญ่ บ้านเล็ก เบื้องหัวนอน *(ทิศใต้)* เมืองสุโขทัยนี้...มี**สรีดภงส** *(ทำนบพระร่วง)* มีป่าพร้าวป่าลาง มีป่าม่วง ป่าขาม มีน้ำโคก...

สำนักการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

เบื้องตีนนอน (ทิศเหนือ)

พิจารณาตามคำตอบของนักเรียน โดยให้ อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

เบื้องหัวนอน (ทิศใต้)

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ภูมิปัญญาด้านการชลประทานของเมืองสุโขทัย

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง พัฒนาการอาณาจักรสุโขทัย

รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๔ ประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส ๔.๓ เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจ และธำรงความเป็นไทย

ตัวชี้วัด ป.๔/๑ อธิบายพัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัยโดยสังเขป

ตัวชี้วัด ป.๔/๓ อธิบายภูมิปัญญาไทยที่สำคัญสมัยสุโขทัยที่น่าภาคภูมิใจและควรค่าแก่การอนุรักษ์

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ในอารยธรรมเขมรมีการสร้างบาราย คือ อ่างเก็บน้ำมีรูปทรงเป็นสี่เหลี่ยมเพื่อกักเก็บน้ำ เมืองสุโขทัยโบราณตั้งอยู่ริมเขาหลวง มีลำน้ำพันเป็นแหล่งน้ำธรรมชาติเพียงแหล่งเดียว จึงมีการสร้างสรีดภงส์เพื่อเป็นอ่างเก็บน้ำ รวมทั้งมีการสร้างตระพังเพื่อกักเก็บน้ำในทำนองเดียวกับบารายเพื่อการอุปโภค บริโภคและการเกษตรกรรมด้วย

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ ๑. ภูมิปัญญาด้านการชลประทานของเมืองสุโขทัย

๓.๑.๒. คุณค่าของภูมิปัญญาไทยที่สืบต่อถึงปัจจุบันที่น่าภาคภูมิใจและควรค่าแก่การอนุรักษ์

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- อธิบายภูมิปัญญาด้านการชลประทานของเมืองโบราณสุโขทัย
- อธิบายบทบาทของพระมหากษัตริย์สมัยสุโขทัยในการชลประทาน

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- ระบุหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่จำเป็นในการศึกษาปัจจัยทางภูมิศาสตร์ที่เกี่ยวข้องได้อย่างถูกต้อง
- เปรียบเทียบลักษณะร่วมกันระหว่างอารยธรรมเขมรและอารยธรรมไทยสุโขทัย

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- ตระหนักและเห็นคุณค่าของภูมิปัญญาไทย (ด้านการชลประทาน)

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

ถ่ายทอดความรู้ ประเด็นสำคัญ จากสารที่ได้รับ รวมทั้งวิเคราะห์ จำแนกข้อมูลเปรียบเทียบข้อมูลตามที่กำหนดให้ อย่างเป็นเหตุเป็นผล เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจ (๑.๑ และ ๒.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

๖.๒ มีวินัย

๖.๓ ใฝ่เรียนรู้

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ภูมิปัญญาด้านการชลประทานของเมืองสุโขทัย
หน่วยที่ ๔ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พัฒนาการอาณาจักรสุโขทัย รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ถ่ายทอดความรู้ ประเด็นสำคัญ จากสารที่ได้รับ รวมทั้งวิเคราะห์ จำแนก ข้อมูลเปรียบเทียบข้อมูล ตามที่กำหนดให้ อย่างเป็นเหตุเป็นผล เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจ (๑.๑ และ ๒.๑) **ด้านความรู้** - อธิบายลักษณะทางภูมิศาสตร์ของเมืองโบราณสุโขทัย - อธิบายบทบาทของพระมหากษัตริย์สมัยสุโขทัย	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑) ครูแนะนำภาพรวมของการเรียนการสอน จุดประสงค์รายวิชา แล้วร่วมกันกับนักเรียนปลายทาง ตรวจสอบความพร้อมของใบงาน ใบความรู้ และอุปกรณ์ที่จำเป็นในการสอน ๒) ครูและนักเรียนร่วมกันวิเคราะห์ทำเลที่ตั้งของสุโขทัย และรัฐอื่นๆ ในดินแดนประเทศไทยว่า มีจุดเด่น จุดด้อยอย่างไร โดยใช้ภาพแผนผังเมืองโบราณสุโขทัยกับแผนผังเมืองอื่น ๓) ครูตั้งคำถามชวนคิดว่า ๓.๑ หากนักเรียนเป็นผู้นำสุโขทัยต้องการให้บ้านเมืองของตนมีสภาพแวดล้อมอย่างไร ๓.๒ “กษัตริย์สุโขทัยจะต้องทำอย่างไรเพื่อให้รัฐสุโขทัยที่เสียเปรียบรัฐอื่นสามารถดำรงอยู่ต่อไปได้” นำเข้าสู่เรื่องลประทาน	๑) การเตรียมอุปกรณ์การเรียนให้พร้อม ๒) นักเรียนในกลุ่มร่วมกันระดมความคิด จุดเด่น จุดด้อยของเมืองโบราณสุโขทัยกับอื่น ๆ ในดินแดนประเทศไทย ๓.) นักเรียนร่วมกันตอบคนถาม ๓.๑ แนวคำตอบ : เลือกทำเลที่มีน้ำและดินที่อุดมสมบูรณ์ เพราะจะได้มีผลผลิตทางการเกษตรยังชีพ และเลือกทำเลที่ศัตรูเข้ามารุกรานได้ยาก เช่น ตั้งอยู่บริเวณลุ่มน้ำล้อมรอบ หรือบนที่สูง) ๓.๒ (แนวคำตอบ : เรียงตามความสามารถที่จะทำได้ ได้แก่ ทำระบบชลประทานให้ดี ย้ายเมืองหลวง หาทางออกทะเลตามลำดับ)	๑. สื่อ PowerPoint เรื่อง ภูมิปัญญาด้านการชลประทานของเมืองสุโขทัย ๒. ใบความรู้ที่ ๔ เรื่อง ภูมิปัญญาด้านการชลประทานของเมืองสุโขทัย	๑. ใบงานที่ ๔ เรื่อง ภูมิปัญญาด้านการชลประทานของเมืองสุโขทัย	๑. แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล ๒. แบบประเมินผลสมรรถนะ ๓. แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. แบบประเมินความรู้ ความเข้าใจ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ภูมิปัญญาด้านการชลประทานของเมืองสุโขทัย
หน่วยที่ ๔ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พัฒนาการอาณาจักรสุโขทัย รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
ด้านทักษกระบวนการ - ระบุหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่จำเป็นในการศึกษาปัจจัยทางภูมิศาสตร์ที่เกี่ยวข้องได้อย่างถูกต้อง - เปรียบเทียบลักษณะร่วมกันระหว่างอารยธรรมเขมรและอารยธรรมไทยสุโขทัย **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม** - ตระหนักและเห็นคุณค่าของภูมิปัญญาไทย (ด้านการชลประทาน) **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ๒. มีวินัย ๓. ใฝ่เรียนรู้	**ขั้นปฏิบัติ (๑๕ นาที)** ๑) ครูต้นนำนักเรียนเข้าสู่กิจกรรมถกเขมร โดยอธิบายบทบาทและหน้าที่ของโรงเรียนปลายทาง ๒) ครูต้นทางอธิบายครูปลายทางแจกใบงานที่ ๔ เรื่อง ภูมิปัญญาด้านการชลประทานของเมืองสุโขทัย	๑) นักเรียนร่วมกันเพื่อนในกลุ่มอภิรายและระดมความคิดเกี่ยวกับระยะห่างของสถานที่ต่าง ๆ เพื่อเปรียบเทียบความยิ่งใหญ่ของแหล่งกักเก็บน้ำของเขมร ที่สุโขทัยได้รับอิทธิพลมา และเปรียบเทียบเมืองโบราณสุโขทัยกับ เขมร มีความเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร			
	ขั้นสอน (๒๕ นาที) ๑) ครูเฉลยใบงานที่ ๔ โดยการแสดงภาพผังเมืองพระนคร เปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างกับผังเมืองสุโขทัย ในประเด็นต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ - ทำเล (แนวคำตอบ : ใกล้ภูเขา แต่เว้นระยะจากแม่น้ำใหญ่) - รูปทรงของเมือง (แนวคำตอบ : สี่เหลี่ยมผืนผ้า ค่อนไปทางจตุรัส) - ลักษณะของอ่างเก็บน้ำ (แนวคำตอบ : ของเขมรเป็นทรงสี่เหลี่ยม เป็นอ่างบนพื้นราบเรียกว่าบาราย ของไทยไม่มีรูปทรงกำกับเป็นอ่างเก็บน้ำในช่องเขา คือ สรีดภงส์)	๑) นักเรียนตรวจสอบคำตอบและสรุปประเด็นจากกิจกรรม			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ภูมิปัญญาด้านการชลประทานของเมืองสุโขทัย
หน่วยที่ ๔ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พัฒนาการอาณาจักรสุโขทัย รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	๒) ครูตั้งคำถามชวนคิด “ทำไมผู้นำของคนไทยจึงต้องสร้างระบบบริหารจัดการน้ำจากเขมร” และจากเรื่องดังกล่าว คุณลักษณะที่ดีของผู้นำคืออะไร (แนวคำตอบ : สติปัญญา การปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ ความรักบ้านเมือง ฯลฯ)	๒) นักเรียนตอบคำถามชวนคิด (แนวคำตอบ : เพราะเพิ่งสถาปนาอาณาจักร ยังย้ายเมืองหลวงไม่ได้ การสร้างระบบการบริหารจัดการน้ำ คือสิ่งที่ดีที่สุดเท่าที่พระร่วงจะทรงทำได้ในสถานการณ์เช่นนั้น)			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑) ครูและนักเรียนร่วมกันสรุป เรื่อง ภูมิปัญญาด้านการชลประทานของเมืองสุโขทัย เป็นรูปแบบ Graphic Organizers ๒) ครูให้นักเรียนประเมินตนเอง โดยเขียนแสดงความรู้สึกหลังการเรียน ๒.๑ ความรู้ที่ได้นักเรียนได้รับ ๒ ข้อ	๑) นักเรียนร่วมกันสรุปเรื่อง ภูมิปัญญาด้านการชลประทานของเมืองสุโขทัย เป็นรูปแบบ Graphic Organizers ๒) นักเรียนประเมินตนเอง โดยเขียนแสดงความรู้สึกหลังการเรียน ๒.๑ นักเรียนตอบคำถาม			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) ใบความรู้ที่ ๔ เรื่อง ภูมิปัญญาด้านการชลประทานของเมืองสุโขทัย

๒) สื่อ PowerPoint เรื่อง ภูมิปัญญาด้านการชลประทานของเมืองสุโขทัย

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) ใบงานที่ ๔ เรื่อง ภูมิปัญญาด้านการชลประทานของเมืองสุโขทัย

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - อธิบายลักษณะทางภูมิศาสตร์ของเมืองโบราณสุโขทัย - อธิบายบทบาทของพระมหากษัตริย์สมัยสุโขทัย	- ตรวจใบงานที่ ๔ เรื่อง ภูมิปัญญาด้านการชลประทานของเมืองสุโขทัย	- ใบงานที่ ๔ เรื่อง ภูมิปัญญาด้านการชลประทานของเมืองสุโขทัย	ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๖๐ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - ระบุหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่จำเป็นในการศึกษาปัจจัยทางภูมิศาสตร์ที่เกี่ยวข้องได้อย่างถูกต้อง - เปรียบเทียบลักษณะร่วมกันระหว่างอารยธรรมเขมรและอารยธรรมไทยสุโขทัย	- ตรวจใบงานที่ ๔ เรื่อง ภูมิปัญญาด้านการชลประทานของเมืองสุโขทัย	- ใบงานที่ ๔ เรื่อง ภูมิปัญญาด้านการชลประทานของเมืองสุโขทัย	ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๖๐ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - ตระหนักและเห็นคุณค่าของภูมิปัญญาไทย (ด้านการชลประทาน)	- การประเมินการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล - การแสดงความคิดเห็น	- แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ถ่ายทอดความรู้ ประเด็นสำคัญจากสารที่ได้รับ รวมทั้งวิเคราะห์จำแนกข้อมูลเปรียบเทียบข้อมูลตามที่กำหนดให้ อย่างเป็นเหตุเป็นผล เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจ (๑.๑ และ ๒.๑)	- สังเกตพฤติกรรมบ่งชี้ที่แสดงออกถึงสมรรถนะในการทำกิจกรรม	- แบบประเมินสมรรถนะของผู้เรียน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน	ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ลำดับที่	ชื่อ – สกุล	เกณฑ์การให้คะแนน				รวม (๑๖)	ระดับคุณภาพ
		ความตั้งใจในการเรียน (๔)	ความสนใจและการซักถาม (๔)	การตอบคำถาม (๔)	มีส่วนร่วมในกิจกรรม (๔)		
๑							
๒							
๓							
๔							
๕							
๖							
๗							
๘							
๙							
๑๐							

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนนดังตารางแนบท้าย
เกณฑ์การประเมินในการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ ดังนี้

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๑๔-๑๖	ดีมาก
๑๑-๑๓	ดี
๘-๑๐	พอใช้
๐-๗	ปรับปรุง

<u>เกณฑ์การสรุปผลการประเมิน</u>
นักเรียนที่ได้ระดับคุณภาพพอใช้ขึ้นไป ถือว่า **ผ่าน**

สถาบันการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

เกณฑ์การวัดและประเมินผลการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล (Rubric)

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	ดีมาก (๔)	ดี (๓)	พอใช้ (๒)	ต้องปรับปรุง (๑)
๑. ความตั้งใจในการเรียน	สนใจในการเรียน ไม่คุยหรือเล่นกันในขณะเรียน	สนใจในการเรียนคุยกันเล็กน้อยในขณะเรียน	สนใจในการเรียนคุยกันและเล่นกันในขณะเรียนเป็นบางครั้ง	ไม่สนใจในการเรียน คุยและเล่นกันในขณะเรียน
๒. ความสนใจและการซักถาม	มีการถามในหัวข้อที่ตนไม่เข้าใจทุกเรื่องและกล้าแสดงออก	มีการถามในหัวข้อที่ตนไม่เข้าใจเป็นส่วนมากและกล้าแสดงออก	มีการถามในหัวข้อที่ตนไม่เข้าใจเป็นบางครั้งและไม่ค่อยกล้าแสดงออก	ไม่ถามในหัวข้อที่ตนไม่เข้าใจและไม่กล้าแสดงออก
๓. การตอบคำถาม	ร่วมตอบคำถามในเรื่องที่ครูถามและตอบคำถามถูกทุกข้อ	ร่วมตอบคำถามในเรื่องที่ครูถามและตอบคำถามส่วนมากถูก	ร่วมตอบคำถามในเรื่องที่ครูถามเป็นบางครั้งและตอบคำถามถูกเป็นบางครั้ง	ไม่ตอบคำถาม
๔. มีส่วนร่วมในกิจกรรม	ร่วมมือและช่วยเหลือเพื่อนในการทำกิจกรรม	ร่วมมือและช่วยเหลือเพื่อนเป็นส่วนใหญ่ในการทำกิจกรรม	ร่วมมือและช่วยเหลือเพื่อนในการทำกิจกรรมเป็นบางครั้ง	ไม่มีความร่วมมือในขณะทำกิจกรรม

สถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร วิทยาลัยการอาชีพวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีพระบรมราชูปถัมภ์

แบบประเมินความรู้ ความเข้าใจ

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน/ระดับคะแนน												รวมคะแนน (๑๐ คะแนน)
	การตอบคำถามในชั้นเรียน (๔)				การสรุปความรู้ (๔)				ความถูกต้องครบถ้วนของการปฏิบัติการทำกิจกรรม (๒)				
	๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	

เกณฑ์การประเมิน

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ				น้ำหนัก	คะแนนเต็ม
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)		
๑. การตอบคำถามในชั้นเรียน	ตอบคำถามได้ถูกต้องทั้งหมด	ตอบคำถามได้ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่	ตอบคำถามถูกต้องบางส่วน	ตอบคำถามไม่ถูกต้อง	๑.๐	๔
๒. การสรุปความรู้	สรุปความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่ศึกษาได้ถูกต้องและครบถ้วน	สรุปความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่ศึกษาได้ถูกต้อง แต่ไม่ครบถ้วน	สรุปความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่ศึกษาได้ถูกต้องบางส่วนและไม่ครบถ้วน	สรุปความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่ศึกษาไม่ถูกต้องและไม่ครบถ้วน	๑.๐	๔
๓. ความถูกต้องครบถ้วนของเนื้อหาในใบงาน	เนื้อหาที่เขียนในใบงานมีความถูกต้องครบถ้วนตามที่กำหนด	เนื้อหาที่เขียนในใบงานมีบางส่วนไม่ถูกต้องตามที่กำหนด	เนื้อหาที่เขียนในใบงานมีความถูกต้องเป็นส่วนน้อย	เนื้อหาที่เขียนในใบงานไม่ถูกต้อง	๐.๕	๒

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน	๙-๑๐	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน	๗-๘	หมายถึง	ดี
คะแนน	๕-๖	หมายถึง	พอใช้
คะแนน	ต่ำกว่า ๕	หมายถึง	ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป

แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ชื่อ-สกุล/กลุ่มที่	สมรรถนะ/พฤติกรรมบ่งชี้		สิ่งที่ควรได้รับการพัฒนา
	ผ่าน	ไม่ผ่าน	

เกณฑ์การตัดสิน ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ชื่อ-สกุล/กลุ่มที่	ลักษณะ/พฤติกรรมบ่งชี้						สิ่งที่ควรได้รับการพัฒนา
	รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์		ใฝ่เรียนรู้		มุ่งมั่นในการทำงาน		
	ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	

เกณฑ์การตัดสิน ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ใบงานที่ ๔ เรื่อง ภูมิปัญญาด้านการชลประทานของเมืองสุโขทัย
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง พัฒนาการอาณาจักรสุโขทัย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ภูมิปัญญาด้านการชลประทานของเมืองสุโขทัย
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

*ต้นแม่น้ำเสียมเรียบไหลอยู่ทีเขาพนมกุเลน ซึ่งห่างไปทางทิศเหนือประมาณ ๒๖ กิโลเมตร



*จากนครวัด แม่น้ำเสียมเรียบจะไหลไปออกทะเลสาบเขมรทางทิศใต้ ประมาณ ๒๐ กิโลเมตร

คำถามชวนคิด : จงหาสถานที่ที่อยู่ห่างจากโรงเรียนของนักเรียน ตามระยะทางที่กำหนด

๑ ก.ม.		๓ ก.ม.		๑๕ ก.ม.	
๒ ก.ม.		๖ ก.ม.		๒๕ ก.ม.	

ผังเมืองโบราณสุโขทัย



นักเรียนลองเปรียบเทียบดูว่าเมืองโบราณพระนคร กับเมืองโบราณสุโขทัยเหมือนหรือต่างกันตรงไหนบ้าง จากประเด็นที่กำหนดให้

	พระนคร	สุโขทัย
อาณาจักร		
ทำเล		
รูปทรงของเมือง		
อ่างเก็บน้ำ		

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

เฉลยใบงานที่ ๔ เรื่อง ภูมิปัญญาด้านการชลประทานของเมืองสุโขทัย
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง พัฒนาการอาณาจักรสุโขทัย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ภูมิปัญญาด้านการชลประทานของเมืองสุโขทัย
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

*ต้นแม่น้ำเสียมเรียบไหลอยู่ทีเขาพนมกุเลน ซึ่งห่างไปทางทิศเหนือประมาณ ๒๖ กิโลเมตร



*จากนครวัด แม่น้ำเสียมเรียบจะไหลไปออกทะเลสาบเขมรทางทิศใต้ ประมาณ ๒๐ กิโลเมตร

คำถามชวนคิด : จงหาสถานที่ที่อยู่ห่างจากโรงเรียนของนักเรียน ตามระยะทางที่กำหนด

๑ ก.ม.	ตามสภาพในท้องถิ่น	๓ ก.ม.	ตามสภาพในท้องถิ่น	๑๕ ก.ม.	ตามสภาพในท้องถิ่น
๒ ก.ม.	ตามสภาพในท้องถิ่น	๖ ก.ม.	ตามสภาพในท้องถิ่น	๒๕ ก.ม.	ตามสภาพในท้องถิ่น

ผังเมืองโบราณสุโขทัย



นักเรียนลองเปรียบเทียบดูว่าเมืองโบราณพระนคร กับเมืองโบราณสุโขทัยเหมือนหรือต่างกันตรงไหนบ้าง จากประเด็นที่กำหนดให้

	พระนคร	สุโขทัย
อาณาจักร	เขมร/กัมพูชา	สุโขทัย
ทำเล	ใกล้ภูเขา แต่เว้นระยะจากแม่น้ำใหญ่	ใกล้ภูเขา แต่เว้นระยะจากแม่น้ำใหญ่
รูปทรงของเมือง	สี่เหลี่ยมผืนผ้า	สี่เหลี่ยมผืนผ้า
อ่างเก็บน้ำ	บาราย	สรีดภงส์/ทำนบพระร่วง/ตระพัง

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง สังคมและวัฒนธรรมในอาณาจักรสุโขทัย

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง พัฒนาการอาณาจักรสุโขทัย

รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๔ ประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส ๔.๓ เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจ และธำรงความเป็นไทย

ตัวชี้วัด ป.๔/๑ อธิบายพัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัยโดยสังเขป

ตัวชี้วัด ป.๔/๓ อธิบายภูมิปัญญาไทยที่สำคัญสมัยสุโขทัยที่น่าภาคภูมิใจและควรค่าแก่การอนุรักษ์

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

สังคมสุโขทัยในระยะต้นเป็นสังคมที่ความสัมพันธ์ของผู้นำและพลเมืองมีลักษณะใกล้ชิด ต่างจากอาณาจักรเขมรและละโว้ ชาวสุโขทัยนับถือศาสนาพุทธลัทธิเถรวาทและมีประเพณีทางศาสนาที่สำคัญทั้งการฟังธรรมและการทอดกฐิน ซึ่งได้รับมาจากนครศรีธรรมราช รวมทั้งมีการสร้างงานพุทธศิลป์ขึ้นจากความศรัทธา ทั้งเจดีย์ทรงพุ่มข้าวบิณฑ์ เจดีย์ทรงลังกา ตลอดจนพระพุทธรูปโลหะขนาดใหญ่สมัยสุโขทัยที่สำคัญ เช่น พระศรีศากยมุนี พระพุทธชินราช เป็นต้น เหล่านี้ทำให้ผู้คนในสังคมสุโขทัยประพฤติในแนวทางที่ถูกต้อง ทำความดีตามหลักธรรม ยกระดับจิตใจของพุทธศาสนิกชนสังคม เกิดความสงบสุขภายในเมืองสุโขทัย

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ ๑. สังคมและวัฒนธรรมในอาณาจักรสุโขทัย

๓.๑.๒. คุณค่าของภูมิปัญญาไทยที่สืบต่อถึงปัจจุบันที่น่าภาคภูมิใจและควรค่าแก่การอนุรักษ์

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- บอกลักษณะและประเพณีที่สำคัญของสังคมสุโขทัย

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- วิเคราะห์สังคมและวัฒนธรรมในสุโขทัยจากหลักฐานทางประวัติศาสตร์ โดยใช้กระบวนการแบบร่วมมือ
- เลือกใช้หลักฐานในการศึกษาสังคมและวัฒนธรรมสมัยสุโขทัยได้อย่างถูกต้อง

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- เห็นคุณค่าของภูมิปัญญาและมรดกทางวัฒนธรรมของสุโขทัย (ด้านศิลปะ)

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

เขียนและพูดถ่ายทอดความรู้ ประเด็นสำคัญ จากสารที่ได้รับ รวมทั้งวิเคราะห์ จำแนกข้อมูล เปรียบเทียบข้อมูลตามที่กำหนดให้ อย่างเป็นเหตุเป็นผล เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจ รับผิดชอบบทบาทหน้าที่ของตนเองและช่วยเหลือเพื่อนในกลุ่ม ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นในการหาทางเลือกและตัดสินใจแก้ปัญหา (๑.๑, ๒.๑ และ ๔.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

๖.๒ มีวินัย

๖.๓ ใฝ่เรียนรู้

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

มัคนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง สังคมและวัฒนธรรมในอาณาจักรสุโขทัย
หน่วยที่ ๔ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พัฒนาการอาณาจักรสุโขทัย รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน เขียนลักษณะสังคมและเห็นคุณค่าของภูมิปัญญาวัฒนธรรมของสุโขทัย วิเคราะห์สังคมและวัฒนธรรมในสุโขทัยจากหลักฐานทางประวัติศาสตร์โดยใช้กระบวนการแบบร่วมมือ โดยการอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับสมาชิกในกลุ่มเชื่อมโยงกับชีวิตประจำวัน (1.1) (2.1) **ด้านความรู้** - อธิบายลักษณะสำคัญของสังคมสุโขทัย - ยกตัวอย่างประเพณีสำคัญในสุโขทัยได้	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูเชื่อมโยงชีวิตประจำวันกับบทเรียน โดยครูเขียนคำถามที่เกี่ยวกับชีวิตประจำวันของนักเรียนและเป็นการประเมินความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับสังคมและวัฒนธรรมในอาณาจักรสุโขทัย ดังนี้ - คนไทยส่วนใหญ่นับถือศาสนาอะไร - พิธีกรรมทางพระพุทธศาสนาที่นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมมีอะไรบ้าง - นักเรียนคิดว่าหากย้อนเวลากลับไปได้ เราจะคุยกับคนในสมัยสุโขทัยรู้เรื่องเหมือนที่ดูในละครหรือไม่ ? ๒. ครูเขียนถามเหล่านี้ใส่ในกระดาษให้ทับซ้อนกันจนเป็นลูกบอล ให้นักเรียนยืนเป็นวงกลม ชี้แจงกติกาในการเล่นดังนี้ ๒.๑ ครูจะกำหนดตัวเลข เช่น ถ้าครูกำหนดเลข ๘ ก็ให้นักเรียนส่งลูกบอลกัน หากส่งไปถึงนักเรียนคนที่ ๘ นักเรียนคนนั้นต้องเปิดคำถามจากลูกบอล แล้วตอบคำถาม	๑. นักเรียนเตรียมความพร้อมในการเรียนรู้ เตรียมทำกิจกรรมและตอบคำถามเชื่อมโยงชีวิตประจำวันกับบทเรียน ๒. นักเรียนยืนเป็นวงกลมอย่างเป็นระเบียบ ๒.๑ นักเรียนเล่นเกมส่งบอลเปิดคำถามจากลูกบอล แล้วตอบคำถาม	๑. สื่อ PowerPoint เรื่อง สังคมและวัฒนธรรมในอาณาจักรสุโขทัย ๒. ใบความรู้ที่ ๔ เรื่อง สังคมและวัฒนธรรมในอาณาจักรสุโขทัย	๑. ใบงานที่ ๔ เรื่อง สังคมและวัฒนธรรมในอาณาจักรสุโขทัย	๑. แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล ๒. แบบประเมินผลสมรรถนะ ๓. แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. แบบประเมินความรู้ ความเข้าใจ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง สังคมและวัฒนธรรมในอาณาจักรสุโขทัย
หน่วยที่ ๔ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พัฒนาการอาณาจักรสุโขทัย รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ด้านทักษกระบวนการ - ยกตัวอย่างศิลปกรรมชิ้นสำคัญในสมัยสุโขทัย - เลือกใช้หลักฐานในการศึกษาสังคมและวัฒนธรรมสมัยสุโขทัยได้อย่างถูกต้อง **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม** - เห็นคุณค่าของภูมิปัญญาและมรดกทางวัฒนธรรมของสุโขทัย (ด้านศิลปะ) **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ๒. มีวินัย ๓. ใฝ่เรียนรู้	๒.๒ ครูและนักเรียนคนอื่น ๆ จะมีการสนทนาเพิ่มเติม	๒.๒ นักเรียนในห้องเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับคำถาม			
	ขั้นสอน (๑๕ นาที) ๑) ครูตั้งคำถามชวนคิดว่า “แล้วเราจะรู้ได้อย่างไรว่าคนสุโขทัยมีวิถีชีวิตอย่างไร” ๒) นักเรียนรวมกลุ่มกัน กลุ่มละ ๔ คน ผลัดกันสนทนา ระดมความจากคำถามข้างต้น ๓) ครูและนักเรียนรวมกันสนทนา และหาข้อแตกต่างของหลักฐาน โดยใช้การสังเกตุและจำแนก และอธิบายเพิ่มเติม	๑) นักเรียนในกลุ่มร่วมกันสนทนาและระดมตอบคำถามชวนคิด (แนวคำตอบ : ต้องอาศัยหลักฐานที่สำคัญ คือ จารึกหลักที่ ๑ ของพ่อขุนรามคำแหงมหาราช พระพุทธรูป และโบราณสถานวัดต่าง ๆ วัตถุสิ่งของเครื่องใช้) ๓) นักเรียนในกลุ่มร่วมกันสนทนาและระดมตอบคำถามชวนคิด (แนวคำตอบ :หลักฐานที่เป็นลายลักษณ์อักษร และหลักฐานที่ไม่เป็นลายลักษณ์อักษร)			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง สังคมและวัฒนธรรมในอาณาจักรสุโขทัย
หน่วยที่ ๔ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พัฒนาการอาณาจักรสุโขทัย รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	๔) ครูและนักเรียนทำกิจกรรม “สังคมสุโขทัย” โดยให้นักเรียน ร่วมกันอ่านข้อความในจารึกหลักที่ ๑ ด้านที่ ๒ ในประเด็นของการศรัทธาในพระพุทธศาสนาของเมืองโบราณสุโขทัย ภูมิปัญญาและมรดกทางวัฒนธรรมของสุโขทัย (ด้านศิลปะ) ๕) ครูสนทนากับนักเรียนถึงการสร้างพระพุทธรูปละการทอดกฐินในปัจจุบัน จากนั้นครูอธิบายลักษณะร่วมกันทางวัฒนธรรมของรัฐสุโขทัยกับคนไทยในปัจจุบัน คือ อักษรไทย โดยเปิดแอนิเมชันประกอบ	๔) นักเรียนทำกิจกรรม “สังคมสุโขทัย”และร่วมกันอภิปรายลักษณะสำคัญของสังคมสุโขทัย ประเพณีสำคัญในสุโขทัยได้(ใช้กระบวนการกลุ่ม) ๕) นักเรียนสังเกตภาพ พระพุทธรูปและการทอดกฐินในปัจจุบัน จากนั้นวิเคราะห์ย้อนกลับว่าประเพณีในปัจจุบันนั้นสืบทอดมาจากสุโขทัย และหาแนวทางการอนุรักษ์ประเพณีเหล่านี้ต่อไป			
	ขั้นปฏิบัติ (๒๐ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนทำใบงานที่ ๕ เรื่อง สังคมและวัฒนธรรมในอาณาจักรสุโขทัย โดยให้นักเรียนศึกษาข้อความในจารึกหลักที่ ๑ ด้านที่ ๒ และใช้กระบวนการกลุ่มเทคนิคคู่คิดสี่สหาย ๒. นักเรียนในกลุ่มแต่ละคน วิเคราะห์และเขียนคำตอบได้แล้ว ให้จับคู่กับเพื่อนผลัดกันอธิบายคำตอบที่ตนคิดได้ (๓ นาที)	๑. นักเรียนทำใบงานที่ ๕ เรื่อง สังคมและวัฒนธรรมในอาณาจักรสุโขทัย โดยให้นักเรียนศึกษาข้อความในจารึกหลักที่ ๑ ด้านที่ ๒ ๒. เมื่อได้คำตอบแล้วให้จับคู่ผลัดกันอธิบายกับเพื่อน			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง สังคมและวัฒนธรรมในอาณาจักรสุโขทัย
หน่วยที่ ๔ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พัฒนาการอาณาจักรสุโขทัย รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	๓. นักเรียนรวมกลุ่ม ๔ คนซึ่งมาจากนักเรียน ๒คู่ เมื่อเข้ากลุ่มแล้วผลัดกันอภิปรายคำตอบของตนเองให้เพื่อนฟังและแสดงความคิดเห็นเปรียบเทียบ ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (๗ นาที) ๔. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม นำเสนอสังคมและวัฒนธรรมในอาณาจักรสุโขทัย	๓. เมื่อครบเวลา ๓ นาที นักเรียนรวมกลุ่ม ๔ คน ผลัดกันอภิปรายคำตอบของตนเองให้เพื่อนฟัง ๔.นักเรียนแต่ละกลุ่ม นำเสนอสังคมและวัฒนธรรมในอาณาจักรสุโขทัย			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑) ครูและนักเรียนร่วมกันสรุป เรื่อง สังคมและวัฒนธรรมในอาณาจักรสุโขทัย เป็น Graphic Organizers ๒) ครูให้นักเรียนประเมินตนเอง โดยเขียนแสดงความรู้สึกหลังการเรียน ๒.๑ สิ่งที่นักเรียนได้เรียนรู้ในวันนี้คืออะไร	๑) นักเรียนร่วมกันสรุปเรื่อง สังคมและวัฒนธรรมในอาณาจักรสุโขทัย เป็นรูปแบบ Graphic Organizers ๒) นักเรียนประเมินตนเอง โดยเขียนแสดงความรู้สึกหลังการเรียน ๒.๑ นักเรียนตอบคำถาม			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) สื่อ PowerPoint เรื่อง สังคมและวัฒนธรรมในอาณาจักรสุโขทัย

๒) ข้อความในหลักศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหง ด้านที่ ๑ และ ๒

๓) ภาพหลักฐานทางประวัติศาสตร์สมัยสุโขทัย

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) ใบงานที่ ๕ เรื่อง สังคมและวัฒนธรรมในอาณาจักรสุโขทัย

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - อธิบายลักษณะสำคัญของสังคมสุโขทัย - ยกตัวอย่างประเพณีสำคัญในสุโขทัยได้	- การประเมินกระบวนการทำงานเป็นกลุ่ม - ตรวจใบงานที่ ๕ เรื่อง สังคมและวัฒนธรรมในอาณาจักรสุโขทัย	- แบบประเมินกระบวนการทำงานเป็นกลุ่ม - ใบงานที่ ๕ เรื่อง สังคมและวัฒนธรรมในอาณาจักรสุโขทัย - แบบประเมินความรู้ ความเข้าใจ	๔ - ดีมาก ๓ - ดี ๒ - พอใช้ ๑ - ปรับปรุง
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - ยกตัวอย่างศิลปกรรมชิ้นสำคัญในสมัยสุโขทัย - เลือกใช้หลักฐานในการศึกษาสังคมและวัฒนธรรมสมัยสุโขทัยได้อย่างถูกต้อง	- การประเมินกระบวนการทำงานเป็นกลุ่ม - ตรวจใบงานที่ ๕ เรื่อง สังคมและวัฒนธรรมในอาณาจักรสุโขทัย	- แบบประเมินกระบวนการทำงานเป็นกลุ่ม - ใบงานที่ ๕ เรื่อง สังคมและวัฒนธรรมในอาณาจักรสุโขทัย - แบบประเมินความรู้ ความเข้าใจ	๔ - ดีมาก ๓ - ดี ๒ - พอใช้ ๑ - ปรับปรุง
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - เห็นคุณค่าของภูมิปัญญาและมรดกทางวัฒนธรรมของสุโขทัย (ด้านศิลปะ)	- การประเมินกระบวนการทำงานเป็นกลุ่ม - การประเมินการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล - การแสดงความคิดเห็น	- แบบประเมินกระบวนการทำงานเป็นกลุ่ม - แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล	๔ - ดีมาก ๓ - ดี ๒ - พอใช้ ๑ - ปรับปรุง

สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน เขียนลักษณะสังคมและเห็นคุณค่าของภูมิปัญญาวัฒนธรรมของสุโขทัย วิเคราะห์สังคมและวัฒนธรรมในสุโขทัยจากหลักฐานทางประวัติศาสตร์โดยใช้กระบวนการแบบร่วมมือ โดยการอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับสมาชิกในกลุ่ม เชื่อมโยงกับชีวิตประจำวัน (๑.๑) (๒.๑) (๔.๓) (๔.๔)	- สังเกตพฤติกรรมบ่งชี้ที่แสดงออกถึงสมรรถนะในการทำกิจกรรม	- แบบประเมินสมรรถนะของผู้เรียน	๓ - ดี ๒ - พอใช้ ๑ – ผ่าน
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน	ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ผ่าน / ไม่ผ่าน

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบประเมินกระบวนการทำงานเป็นกลุ่ม

คำชี้แจง โปรดประเมินพฤติกรรมของนักศึกษาโดย ☑ ลงในช่องคะแนนตามเกณฑ์การประเมิน

ชื่อกลุ่ม .....

หัวข้อการประเมิน	คะแนน			
	ดีมาก (๔)	ดี (๓)	พอใช้ (๒)	ปรับปรุง (๑)
๑. การวางแผนการทำงาน	☐ มีส่วนร่วมในการวางแผนการทำงานและเสนอวิธีแก้ปัญหาหรือทางเลือกในการดำเนินงานอื่น ๆ ได้และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริง	☐ มีส่วนร่วมในการวางแผนการทำงานและเสนอวิธีแก้ปัญหาหรือทางเลือกในการดำเนินงานอื่น ๆ ได้	☐ มีส่วนร่วมในการวางแผนการทำงาน	☐ มีส่วนร่วมในการวางแผนการทำงานน้อย
๒. ความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย	☐ ทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างสมบูรณ์และภายในเวลาที่กำหนด	☐ ทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างสมบูรณ์ แต่ส่งช้ากว่าเวลาที่กำหนด	☐ ทำงานที่ได้รับมอบหมายไม่สมบูรณ์ แต่ส่งภายในเวลาที่กำหนด	☐ ทำงานที่ได้รับมอบหมายไม่เสร็จสมบูรณ์ และส่งช้ากว่าเวลาที่กำหนด
๓. ความร่วมมือในการทำงาน	☐ ให้ความร่วมมือในการทำงานดีมาก	☐ ให้ความร่วมมือในการทำงานดี	☐ ให้ความร่วมมือในการทำงานปานกลาง	☐ ให้ความร่วมมือในการทำงานน้อย
๔. มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น	☐ แสดงความคิดเห็นได้ชัดเจนมากและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้เป็นอย่างดีมาก	☐ แสดงความคิดเห็นได้ชัดเจนและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ดี	☐ แสดงความคิดเห็นค่อนข้างน้อยและไม่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ปานกลาง	☐ แสดงความคิดเห็นน้อย
๕. การรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	☐ รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นเป็นอย่างมากและสามารถสรุป เสนอทางเลือกในการแก้ไขปัญหาได้ดีมาก	☐ รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นอย่างมาก และระบุจุดแข็ง-จุดอ่อนของหลักฐานโต้แย้งได้ดี	☐ รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นปานกลาง	☐ รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นน้อย
รวม ๕ ข้อ ๒๐ คะแนน				

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

ชื่อผู้ประเมิน.....

...../...../.....

แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ลำดับที่	ชื่อ – สกุล	เกณฑ์การให้คะแนน				รวม (๑๖)	ระดับคุณภาพ
		ความตั้งใจในการเรียน (๔)	ความสนใจและการซักถาม (๔)	การตอบคำถาม (๔)	มีส่วนร่วมในกิจกรรม (๔)		
๑							
๒							
๓							
๔							
๕							
๖							
๗							
๘							
๙							
๑๐							

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนนดังตารางแนบท้าย
เกณฑ์การประเมินในการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ ดังนี้

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๑๔-๑๖	ดีมาก
๑๑-๑๓	ดี
๘-๑๐	พอใช้
๐-๗	ปรับปรุง

<u>เกณฑ์การสรุปผลการประเมิน</u>
นักเรียนที่ได้ระดับคุณภาพพอใช้ขึ้นไป ถือว่า **ผ่าน**

สถาบันการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

เกณฑ์การวัดและประเมินผลการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล (Rubric)

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	ดีมาก (๔)	ดี (๓)	พอใช้ (๒)	ต้องปรับปรุง (๑)
๑. ความตั้งใจในการเรียน	สนใจในการเรียนไม่คุยหรือเล่นกันในขณะเรียน	สนใจในการเรียนคุยกันเล็กน้อยในขณะเรียน	สนใจในการเรียนคุยกันและเล่นกันในขณะเรียนเป็นบางครั้ง	ไม่สนใจในการเรียนคุยและเล่นกันในขณะเรียน
๒. ความสนใจและการซักถาม	มีการถามในหัวข้อที่ตนไม่เข้าใจทุกเรื่องและกล้าแสดงออก	มีการถามในหัวข้อที่ตนไม่เข้าใจเป็นส่วนมากและกล้าแสดงออก	มีการถามในหัวข้อที่ตนไม่เข้าใจเป็นบางครั้งและไม่ค่อยกล้าแสดงออก	ไม่ถามในหัวข้อที่ตนไม่เข้าใจและไม่กล้าแสดงออก
๓. การตอบคำถาม	ร่วมตอบคำถามในเรื่องที่ครูถามและตอบคำถามถูกทุกข้อ	ร่วมตอบคำถามในเรื่องที่ครูถามและตอบคำถามส่วนมากถูก	ร่วมตอบคำถามในเรื่องที่ครูถามเป็นบางครั้งและตอบคำถามถูกเป็นบางครั้ง	ไม่ตอบคำถาม
๔. มีส่วนร่วมในกิจกรรม	ร่วมมือและช่วยเหลือเพื่อนในการทำกิจกรรม	ร่วมมือและช่วยเหลือเพื่อนเป็นส่วนใหญ่ในการทำกิจกรรม	ร่วมมือและช่วยเหลือเพื่อนในการทำกิจกรรมเป็นบางครั้ง	ไม่มีความร่วมมือในขณะทำกิจกรรม

สถาบันการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบประเมินความรู้ ความเข้าใจ

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน/ระดับคะแนน												รวมคะแนน (๑๐ คะแนน)
	การตอบคำถามในชั้นเรียน (๔)				การสรุปความรู้ (๔)				ความถูกต้องครบถ้วนของการปฏิบัติการทำกิจกรรม (๒)				
	๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	

เกณฑ์การประเมิน

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ				น้ำหนัก	คะแนนเต็ม
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)		
๑. การตอบคำถามในชั้นเรียน	ตอบคำถามได้ถูกต้องทั้งหมด	ตอบคำถามได้ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่	ตอบคำถามถูกต้องบางส่วน	ตอบคำถามไม่ถูกต้อง	๑.๐	๔
๒. การสรุปความรู้	สรุปความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่ศึกษาได้ถูกต้องและครบถ้วน	สรุปความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่ศึกษาได้ถูกต้องแต่ไม่ครบถ้วน	สรุปความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่ศึกษาได้ถูกต้องบางส่วนและไม่ครบถ้วน	สรุปความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่ศึกษาไม่ถูกต้องและไม่ครบถ้วน	๑.๐	๔
๓. ความถูกต้องครบถ้วนของเนื้อหาในใบงาน	เนื้อหาที่เขียนในใบงานมีความถูกต้องครบถ้วนตามที่กำหนด	เนื้อหาที่เขียนในใบงานมีบางส่วนไม่ถูกต้องตามที่กำหนด	เนื้อหาที่เขียนในใบงานมีความถูกต้องเป็นส่วนน้อย	เนื้อหาที่เขียนในใบงานไม่ถูกต้อง	๐.๕	๒

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน	๙-๑๐	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน	๗-๘	หมายถึง	ดี
คะแนน	๕-๖	หมายถึง	พอใช้
คะแนน	ต่ำกว่า ๕	หมายถึง	ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป

แบบประเมินสมรรถนะสำคัญ

สมรรถนะสำคัญ	ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การประเมิน		
		๓ คะแนน	๒ คะแนน	๑ คะแนน
๑.๑ พูดและเขียนถายทอดความรู ประเด็นสำคัญ มุมมอง/แนวคิดจากสารที่ได้รับอยางเปนเหตุเปนผล เพื่อใหผูอื่นเขาใจ	การตอบได้ว่าลักษณะสังคมและเห็นคุณค่าของภูมิปัญญาวัฒนธรรมของสุโขทัยเป็นลักษระใด	การตอบได้อย่างชัดเจน มีการอธิบายขยายความให้เข้าใจได้ทั้ง ๒ ประเด็น	การตอบได้อย่างชัดเจน มีการอธิบายขยายความให้เข้าใจ ได้ทั้ง ๑ ประเด็น ส่วนอีกประเด็นการตอบชัดเจนแต่ไม่มีการอิบายขยายความ	การตอบชัดเจนแต่ไม่มีการอิบายขยายความ ๑ ประเด็น ส่วนอีกประเด็นการตอบพอเข้าใจ
๒.๑ วิเคราะหจำแนกขอมูล จัดหมวดหมูจัดลำดับความสำคัญ เปรียบเทียบขอมูลในชีวิตประจำวันไดอยางสมเหตุสมผลและสามารถเชื่อมโยงความสัมพันธของขอมูลในชีวิตประจำวัน พรอมทั้งระบุรายละเอียดของคุณลักษณะและความคิดรวบยอดขอมูลตาง ๆ ที่พบเห็นในชีวิตประจำวัน	การจำแนกหลักฐานทางประวัติศาสตร์	ตอบถูก ๓ ข้อมูล	ตอบถูก ๒ ข้อมูล	ตอบถูก ๑ ข้อมูล

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ชื่อ-สกุล/กลุ่มที่	ลักษณะ/พฤติกรรมบ่งชี้						สิ่งที่ควรได้รับการพัฒนา
	รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์		ใฝ่เรียนรู้		มุ่งมั่นในการทำงาน		
	ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	

เกณฑ์การตัดสิน ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ใบงานที่ ๕ เรื่อง สังคมและวัฒนธรรมในอาณาจักรสุโขทัย
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง พัฒนาการอาณาจักรสุโขทัย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง สังคมและวัฒนธรรมในอาณาจักรสุโขทัย
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง : ตอนที่ ๑ จงตอบคำถามจากข้อความในจารึกหลักที่ ๑ ด้านที่ ๒



พนมเบี้ย พนมหมากจำลอง
จากวัดพระศรีรัตนศาสดาราม

คนในเมืองสุโขทัยนี้...มักทรงศีล มักโอยทาน *(ให้ทาน)* พ่อขุนรามคำแหง**เจ้าเมืองสุโขทัย**นี้ ... **ลูกเจ้าลูกขุน** ทั้งสิ้นทั้งหลาย ทั้ง**ผู้ชายผู้หญิง** ...มีศรัทธาในพระพุทธศาสนา ทรงศีลเมื่อพรรษาทุกคน เมื่อโอก *(ออก)* พรรษากรานกฐิน *(ทอดกฐิน)* เดือนหนึ่งจึงแล้ว เมื่อกรานกฐิน **มีพนมเบี้ย พนมหมาก มีพนมดอกไม้** มีหมอนนั่ง หมอนนอน บริพารกฐินโอยทานแล่ปีแล้ญิบล้าน *(ปีละสองล้าน)*... ด้วยเสียงพาดเสียงพิณเสียงเลื้อน *(เสียงเอื้อน)* เสียงขับ ใครจักมักเล่น ใครจักมักหัว *(เราะ)* หัว *(เราะ)* ... เมืองสุโขทัยนี้มีสี่ปากประตูหลวงเที้ยรย่อมคนเสียดกันเข้ามาดูท่านเผาเทียนท่านเล่นไฟ เมืองสุโขทัยนี้มีดั่งจักแตก กลางเมืองสุโขทัยนี้มีพิหาร มีพระพุทธรูปทอง...มีพระพุทธรูปอันใหญ่.....มี**เถรมีมหาเถร...สังฆราช**...ทุกคนลุกแต่เมืองศรีธรรมราชมา

๑. ข้อความในจารึกบอกเล่ากิจกรรมอะไรของชาวสุโขทัยสมัยนั้น

.....

.....

๒. พระสงฆ์ชั้นผู้ใหญ่ในเมืองสุโขทัยมาจากไหน

.....

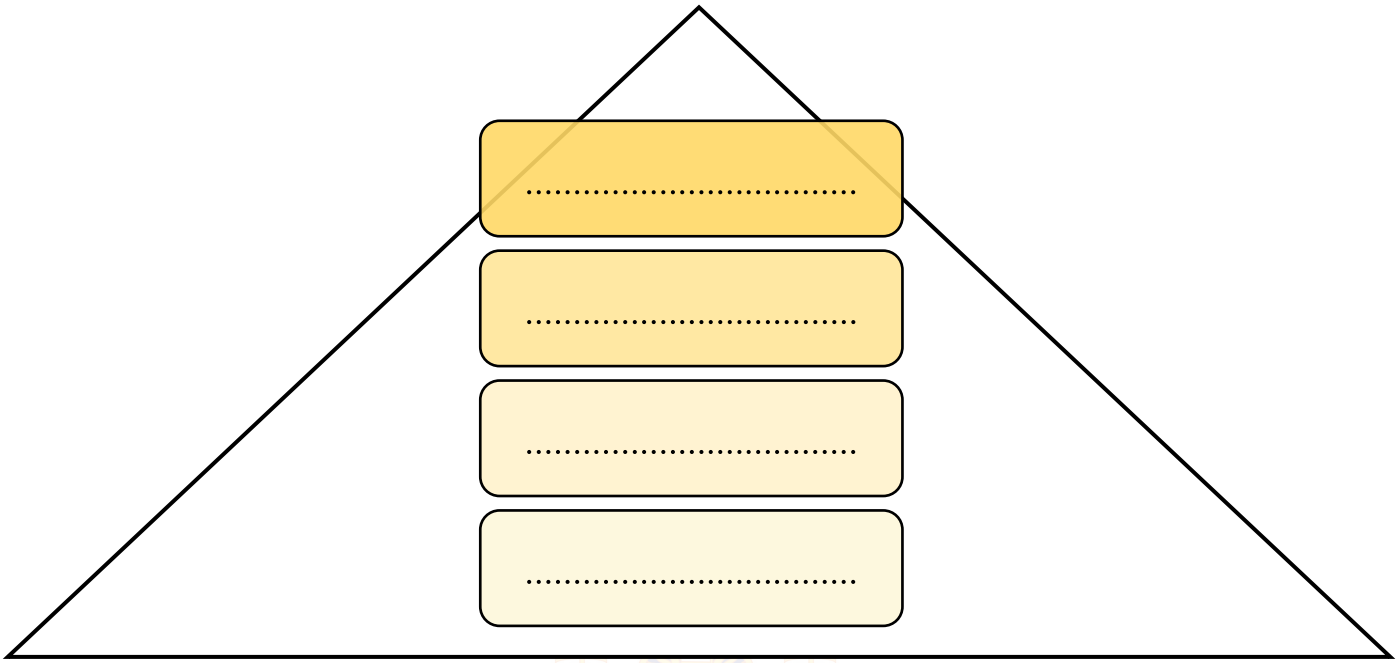
.....

๓. มีคนกลุ่มใดบ้างที่ถูกกล่าวถึงในจารึกหลักที่ ๑

.....

.....

ตอนที่ ๒ จงเขียนกลุ่มคนในสมัยสุโขทัยลงบนพีระมิดสังคมให้ถูกต้องตามลำดับ



ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

เฉลยใบงานที่ ๕ เรื่อง สังคมและวัฒนธรรมในอาณาจักรสุโขทัย
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง พัฒนาการอาณาจักรสุโขทัย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง สังคมและวัฒนธรรมในอาณาจักรสุโขทัย
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง : ตอนที่ ๑ จงตอบคำถามจากข้อความในจารึกหลักที่ ๑ ด้านที่ ๒



พนมเบี้ย พนมหมากจำลอง
จากวัดพระศรีรัตนศาสดาราม

คนในเมืองสุโขทัยนี้...มักทรงศีล มักโอยทาน *(ให้ทาน)* พ่อขุนรามคำแหง**เจ้าเมืองสุโขทัย**นี้ ... **ลูกเจ้าลูกขุน** ทั้งสิ้นทั้งหลาย ทั้ง**ผู้ชายผู้หญิง** ...มีศรัทธาในพระพุทธศาสนา ทรงศีลเมื่อพรรษาทุกคน เมื่อโอก *(ออก)* พรรษากรานกฐิน *(ทอดกฐิน)* เดือนหนึ่งจึงแล้ว เมื่อกรานกฐิน **มีพนมเบี้ย พนมหมาก มีพนมดอกไม้** มีหมอนนั่ง หมอนนอน บริพารกฐินโอยทานแล่ปีแล้ญบล้าน *(ปีละสองล้าน)*... ด้วยเสียงพาดเสียงพิณเสียงเลื้อน *(เสียงเอื้อน)* เสียงขับ ใครจักมักเล่น ใครจักมักหัว *(เราะ)* หัว *(เราะ)* ... เมืองสุโขทัยนี้มีสี่ปากประตูหลวงเที้ยรย่อมคนเสียดกันเข้ามาดูท่านเผาเทียนท่านเล่นไฟ เมืองสุโขทัยนี้มีดั่งจักแตก กลางเมืองสุโขทัยนี้มีพิหาร มีพระพุทธรูปทอง...มีพระพุทธรูปอันใหญ่.....มี**เถรมีมหาเถร...สังฆราช**...ทุกคนลุกแต่เมืองศรีธรรมราชมา

๑. ข้อความในจารึกบอกเล่ากิจกรรมอะไรของชาวสุโขทัยสมัยนั้น

ความใจบุญสุนทานของคนสุโขทัย และการถือศีลระหว่างเข้าพรรษา เมื่อออกพรรษาแล้วทอดกฐิน มีการแห่แหนกฐินใหญ่โต มีการละเล่นดนตรี มีการเผาเทียนเล่นไฟ มีการสร้างพระพุทธรูป มีการนิมนต์พระสงฆ์มาสั่งสอนธรรมะ

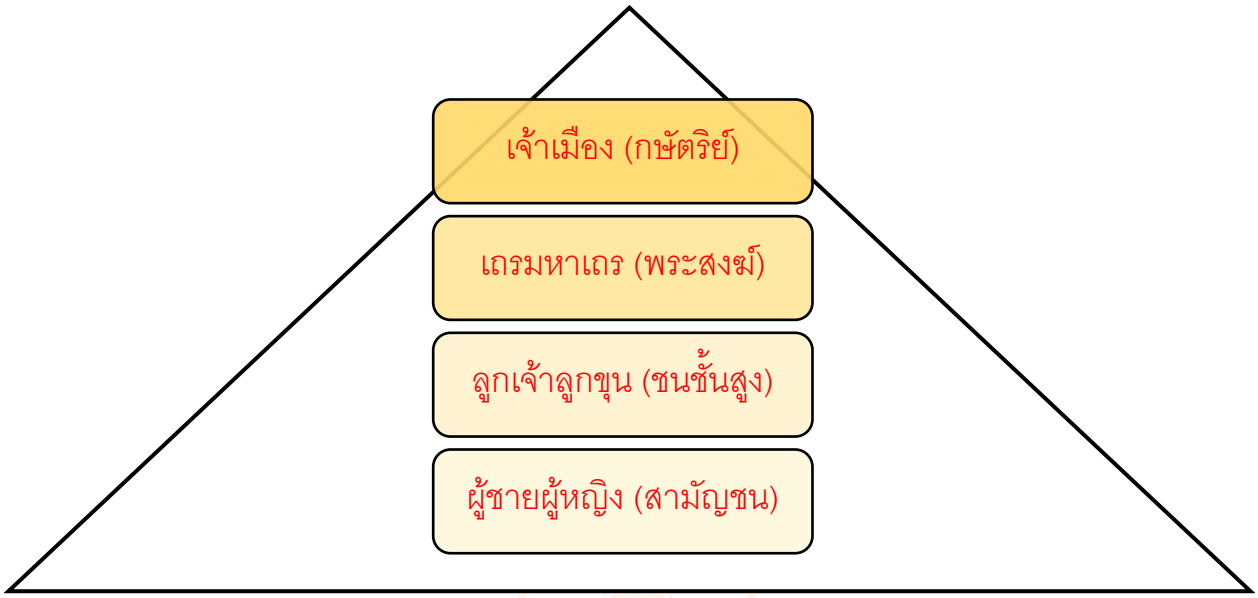
๒. พระสงฆ์ชั้นผู้ใหญ่ในเมืองสุโขทัยมาจากไหน

เมืองนครศรีธรรมราช

๓. มีคนกลุ่มใดบ้างที่ถูกกล่าวถึงในจารึกหลักที่ ๑

มี ๔ กลุ่ม ได้แก่ เจ้าเมือง (กษัตริย์) ลูกเจ้าลูกขุน (ชนชั้นสูง) ผู้ชายผู้หญิง (สามัญชน) และเถรมหาเถร (พระสงฆ์)

ตอนที่ ๒ จงเขียนกลุ่มคนในสมัยสุโขทัยลงบนพีระมิดสังคมให้ถูกต้องตามลำดับ



ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง การปกครองในอาณาจักรสุโขทัย

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง พัฒนาการอาณาจักรสุโขทัย

รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๔ ประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส ๔.๓ เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจ และธำรงความเป็นไทย

ตัวชี้วัด ป.๔/๑ อธิบายพัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัยโดยสังเขป

ตัวชี้วัด ป.๔/๓ อธิบายภูมิปัญญาไทยที่สำคัญสมัยสุโขทัยที่น่าภาคภูมิใจและควรค่าแก่การอนุรักษ์

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

สุโขทัยในระยะเริ่มแรกมีรูปแบบการปกครองที่เรียกกันในภายหลังว่า “พ่อปกครองลูก” กล่าวคือ ผู้นำมีความใกล้ชิดกับพลเมืองมากเหมือนอย่างความสัมพันธ์พ่อ - ลูก ในระยะหลังเมื่ออาณาจักรมีความซับซ้อนมากขึ้น ได้ผันมาใช้คติธรรมราชาตามพระพุทธศาสนานิกายเถรวาทและคติเทวราชจากเขมร ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างผู้นำกับพลเมืองมีความเป็นทางการมากขึ้น

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ ๑. พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัยทางด้านการเมืองการปกครอง

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- อธิบายลักษณะเด่นของคติทางการปกครองของสุโขทัยได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคติการปกครองของสุโขทัยครึ่งแรกและครึ่งหลัง

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- แสดงความคิดเห็นต่อคุณค่าภูมิปัญญาไทยด้านการเมืองการปกครองในสมัยสุโขทัย

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

ถ่ายทอดความรู้ ประเด็นสำคัญ จากสารที่ได้รับ รวมทั้งวิเคราะห์ จำแนกข้อมูลเปรียบเทียบข้อมูลตามที่กำหนดให้ อย่างเป็นเหตุเป็นผล เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจ (๑.๑ และ ๒.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

๖.๒ มีวินัย

๖.๓ ใฝ่เรียนรู้

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง การปกครองในอาณาจักรสุโขทัย
หน่วยที่ ๔ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พัฒนาการอาณาจักรสุโขทัย รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ถ่ายทอดความรู้ ประเด็นสำคัญ จากสารที่ได้รับ รวมทั้งวิเคราะห์ จำแนก ข้อมูลเปรียบเทียบข้อมูลตามที่กำหนดให้ อย่างเป็นเหตุเป็นผล เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจ (๑.๑ และ ๒.๑) **ด้านความรู้** - อธิบายลักษณะเด่นของคติทางการปกครองของสุโขทัยได้ **ด้านทักษกระบวนการ** - เขียนเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคติการปกครองของสุโขทัยครึ่งแรกและครึ่งหลัง	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑) ครูแนะนำภาพรวมของการเรียนการสอน จุดประสงค์รายวิชา แล้วร่วมกันกับนักเรียนปลายทาง ตรวจสอบความพร้อมของใบงาน ใบความรู้ และอุปกรณ์ที่จำเป็นในการสอน ๒) ครูทบทวนเนื้อหาจากคาบเรียนที่ผ่านมา แสดงภาพพีระมิดสังคม ๓) ครูตั้งคำถามชวนคิด “ผู้นำของสุโขทัยคือใคร มีลักษณะอย่างไร เหมือนหรือต่างจากผู้นำในปัจจุบันอย่างไร”	๑) การเตรียมอุปกรณ์การเรียนให้พร้อม ๒) นักเรียนในกลุ่มร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับกลุ่มคนในสมัยสุโขทัยที่มีหลากหลายชนชน และระบุที่มาของของข้อมูลว่ามาจากแหล่งใด (ศิลาจารึกจารึกหลักที่ ๑) ๓.) นักเรียนร่วมกันตอบคนถาม แนวคำตอบ : ผู้นำประเทศในปัจจุบันต่างจากในอดีต ผู้นำในอดีตคือ พ่อขุนหรือกษัตริย์สุโขทัยมีลักษณะเด่นมากในด้านการเข้าถึงง่ายและมีคุณธรรม)	๑. สื่อ PowerPoint เรื่อง การปกครองในอาณาจักรสุโขทัย ๒. ใบความรู้ที่ ๖ เรื่อง ปกครองอย่างสุโขทัย ปกครองอย่างเป็นธรรม	๑. ใบงานที่ ๖ เรื่อง ปกครองอย่างสุโขทัย ปกครองอย่างเป็นธรรม	๑. แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล ๒. แบบประเมินผลสมรรถนะ ๓. แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. แบบประเมินความรู้ ความเข้าใจ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง การปกครองในอาณาจักรสุโขทัย
หน่วยที่ ๔ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พัฒนาการอาณาจักรสุโขทัย รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม - แสดงความคิดเห็นต่อคุณค่าภูมิปัญญาไทยด้านการเมืองการปกครอง **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ๒. มีวินัย ๓. ใฝ่เรียนรู้	**ขั้นสอน (๒๕ นาที)** ๑) ครูตั้งคำถามชวนคิดว่า “แล้วเราจะรู้ได้อย่างไรว่าผู้นำสมัยสุโขทัยต่างจากผู้ปกครองสมัยอื่นอย่างไรบ้าง” ๒) ครูสนทนากับนักเรียน ในประเด็นพระมหากษัตริย์สุโขทัยทรงทำอย่างไร ให้เมืองสุโขทัยมีความเจริญ โดยนำเสนอภาพพ่อขุนรามคำแหงในขณะตัดสินความให้กับประชาชนของพระองค์ จากนั้นตั้งคำถามชวนคิด ๒.๑ นักเรียนรู้สึกอย่างไรบ้าง ๒.๒ การกระทำของพ่อขุนรามคำแหงเป็นอย่างไร ๒.๓ นักเรียนควรนำคุณธรรมของพ่อขุนรามคำแหงไปปฏิบัติตามได้อย่างไร	๑) นักเรียนตอบคำถามชวนคิด (แนวคำตอบ : ต้องอาศัยหลักฐานที่สำคัญ คือ จารึกหลักที่ ๑ ของพ่อขุนรามคำแหงมหาราช) ๒) นักเรียนในกลุ่มร่วมกันสนทนาและระดมความคิดเกี่ยวกับประเด็นพระมหากษัตริย์สุโขทัยทรงทำอย่างไรให้เมืองสุโขทัยมีความเจริญ จากนั้นตอบคำถามชวนคิด			

สำนักการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง การปกครองในอาณาจักรสุโขทัย
หน่วยที่ ๔ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พัฒนาการอาณาจักรสุโขทัย รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๓. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอ่านศิลาจารึกหลักที่ ๑ จากนั้นทำกิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค ๕ w โดยให้แต่ละกลุ่มเขียนตอบตามประเด็นดังต่อไปนี้หลัง ๓.๑ ใคร (Who) ๓.๒ อะไร (What) ๓.๓ ที่ไหน (Where) ๓.๔ เมื่อไร (When) ๓.๕ ทำไม (Why)	๓. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอ่านศิลาจารึก จากนั้นทำกิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค ๕ w (แนวคำตอบ) ๓.๑ พ่อขุนรามคำแหง และประชาชนชาวเมืองสุโขทัยโบราณ ๓.๒ ประชาชนเดือดเนื้อร้อนใจก็จะไปสั่นกะดิ่งขอเข้าเฝ้าได้ โดยทั่วหน้ากันเมื่อประชาชนนำคดีไปถวายฎีกา พระองค์ก็ทรงพิจารณาสอบสวน ไต่สวน และวินิจฉัยโดยเที่ยงธรรม ๓.๓ เมืองสุโขทัยโบราณ ๓.๔ รัชกาลพ่อขุนรามคำแหงมหาราชแห่งเมืองสุโขทัยโบราณ ๓.๕ พระองค์มีความต้องการให้ประชาชนในเมืองสุโขทัยโบราณมีความสุขอยู่ดีกินดี นับเป็นส่วน หนึ่งแห่งพระปรีชาสามารถในการปกครองของพระองค์			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง การปกครองในอาณาจักรสุโขทัย
หน่วยที่ ๔ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พัฒนาการอาณาจักรสุโขทัย รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	๔. ครูนำวีดิทัศน์ เดอะไดอารี่ บันทึกประวัติศาสตร์ชาติไทยฯ ตอนกระดิ่งร้องทุกข์ ให้นักเรียนรับชม ๕. สรุปลักษณะทางการเมืองการปกครองของสุโขทัยในประเด็นดังต่อไปนี้ - ลักษณะของการปกครองแบบพ่อปกครองลูก - ช่วงครึ่งต้นของสุโขทัย - ลักษณะของการปกครองแบบมหาธรรมราชา – ช่วงครึ่งหลังของสุโขทัย	๔. นักเรียนรับชมวีดิทัศน์ เดอะไดอารี่ บันทึกประวัติศาสตร์ชาติไทยฯ ตอนกระดิ่งร้องทุกข์ ๕. นักเรียนจดบันทึกประเด็นสำคัญที่กำหนดให้			
	ขั้นปฏิบัติ (๑๕ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนทำใบงานที่ ๖ เรื่อง ปกครองอย่างสุโขทัย ปกครองอย่างเป็นธรรม โดยกำหนดให้นักเรียนศึกษาจารึกหลักที่ ๑ แล้วตอบคำถามที่กำหนดตามใบงาน	๑. นักเรียนทำใบงานที่ ๖ เรื่อง ปกครองอย่างสุโขทัย ปกครองอย่างเป็นธรรม			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง การปกครองในอาณาจักรสุโขทัย
หน่วยที่ ๔ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พัฒนาการอาณาจักรสุโขทัย รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑) ครูและนักเรียนร่วมกันสรุป เรื่อง เรื่อง การปกครองในอาณาจักรสุโขทัย เป็น Graphic Organizers ๒) ครูให้นักเรียนประเมินตนเอง โดยเขียนแสดงความรู้สึกหลังการเรียน ๒.๑ ความรู้ที่ได้นักเรียนได้รับ ๒ ข้อ	๑) นักเรียนร่วมกันสรุปเรื่อง เรื่อง การปกครองในอาณาจักรสุโขทัย เป็นรูปแบบ Graphic Organizers ๒) นักเรียนประเมินตนเอง โดยเขียนแสดงความรู้สึกหลังการเรียน ๒.๑ นักเรียนตอบคำถาม			

สำนักงานศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) สื่อ PowerPoint เรื่อง เรื่อง การปกครองในอาณาจักรสุโขทัย

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) ใบงานที่ ๖ เรื่อง ปกครองอย่างสุโขทัย ปกครองอย่างเป็นธรรม

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - อธิบายลักษณะเด่นของคติทางการปกครองของสุโขทัยได้	- ตรวจใบงานที่ ๖ เรื่อง ปกครองอย่างสุโขทัย ปกครองอย่างเป็นธรรม	- ใบงานที่ ๖ เรื่อง ปกครองอย่างสุโขทัย ปกครองอย่างเป็นธรรม	ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๖๐ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - เขียนเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคติการปกครองของสุโขทัยครึ่งแรกและครึ่งหลัง	- ตรวจใบงานที่ ๖ เรื่อง ปกครองอย่างสุโขทัย ปกครองอย่างเป็นธรรม	- ใบงานที่ ๖ เรื่อง ปกครองอย่างสุโขทัย ปกครองอย่างเป็นธรรม	ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๖๐ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - แสดงความคิดเห็นต่อคุณค่าภูมิปัญญาไทยด้านการเมืองการปกครอง	- การประเมินการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล - การแสดงความคิดเห็น	- แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ถ่ายทอดความรู้ ประเด็นสำคัญจากสารที่ได้รับ รวมทั้งวิเคราะห์จำแนกข้อมูลเปรียบเทียบข้อมูลตามที่กำหนดให้ อย่างเป็นเหตุเป็นผล เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจ (๑.๑ และ ๒.๑)	- สังเกตพฤติกรรมบ่งชี้ที่แสดงออกถึงสมรรถนะในการทำกิจกรรม	- แบบประเมินสมรรถนะของผู้เรียน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน	ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ลำดับที่	ชื่อ – สกุล	เกณฑ์การให้คะแนน				รวม (๑๖)	ระดับคุณภาพ
		ความตั้งใจในการเรียน (๔)	ความสนใจและการซักถาม (๔)	การตอบคำถาม (๔)	มีส่วนร่วมในกิจกรรม (๔)		
๑							
๒							
๓							
๔							
๕							
๖							
๗							
๘							
๙							
๑๐							

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนนดังตารางแนบท้าย
เกณฑ์การประเมินในการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ ดังนี้

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๑๔-๑๖	ดีมาก
๑๑-๑๓	ดี
๘-๑๐	พอใช้
๐-๗	ปรับปรุง

<u>เกณฑ์การสรุปผลการประเมิน</u>
นักเรียนที่ได้ระดับคุณภาพพอใช้ขึ้นไป ถือว่า **ผ่าน**

สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ศูนย์วิทยทรัพยากร
ในพระบรมราชูปถัมภ์

เกณฑ์การวัดและประเมินผลการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล (Rubric)

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	ดีมาก (๔)	ดี (๓)	พอใช้ (๒)	ต้องปรับปรุง (๑)
๑. ความตั้งใจในการเรียน	สนใจในการเรียน ไม่คุยหรือเล่นกันในขณะเรียน	สนใจในการเรียนคุยกันเล็กน้อยในขณะเรียน	สนใจในการเรียนคุยกันและเล่นกันในขณะเรียนเป็นบางครั้ง	ไม่สนใจในการเรียน คุยและเล่นกันในขณะเรียน
๒. ความสนใจและการซักถาม	มีการถามในหัวข้อที่ตนไม่เข้าใจทุกเรื่องและกล้าแสดงออก	มีการถามในหัวข้อที่ตนไม่เข้าใจเป็นส่วนมากและกล้าแสดงออก	มีการถามในหัวข้อที่ตนไม่เข้าใจเป็นบางครั้งและไม่ค่อยกล้าแสดงออก	ไม่ถามในหัวข้อที่ตนไม่เข้าใจและไม่กล้าแสดงออก
๓. การตอบคำถาม	ร่วมตอบคำถามในเรื่องที่ครูถามและตอบคำถามถูกทุกข้อ	ร่วมตอบคำถามในเรื่องที่ครูถามและตอบคำถามส่วนมากถูก	ร่วมตอบคำถามในเรื่องที่ครูถามเป็นบางครั้งและตอบคำถามถูกเป็นบางครั้ง	ไม่ตอบคำถาม
๔. มีส่วนร่วมในกิจกรรม	ร่วมมือและช่วยเหลือเพื่อนในการทำกิจกรรม	ร่วมมือและช่วยเหลือเพื่อนเป็นส่วนใหญ่ในการทำกิจกรรม	ร่วมมือและช่วยเหลือเพื่อนในการทำกิจกรรมเป็นบางครั้ง	ไม่มีความร่วมมือในขณะทำกิจกรรม

สถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร วิทยาลัยการอาชีพวิทยาการไกลพ่ายแดน ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบประเมินความรู้ ความเข้าใจ

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน/ระดับคะแนน												รวมคะแนน (๑๐ คะแนน)
	การตอบคำถามในชั้นเรียน (๔)				การสรุปความรู้ (๔)				ความถูกต้องครบถ้วนของการปฏิบัติการทำกิจกรรม (๒)				
	๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	

เกณฑ์การประเมิน

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ				น้ำหนัก	คะแนนเต็ม
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)		
๑. การตอบคำถามในชั้นเรียน	ตอบคำถามได้ถูกต้องทั้งหมด	ตอบคำถามได้ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่	ตอบคำถามถูกต้องบางส่วน	ตอบคำถามไม่ถูกต้อง	๑.๐	๔
๒. การสรุปความรู้	สรุปความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่ศึกษาได้ถูกต้องและครบถ้วน	สรุปความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่ศึกษาได้ถูกต้อง แต่ไม่ครบถ้วน	สรุปความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่ศึกษาได้ถูกต้องบางส่วนและไม่ครบถ้วน	สรุปความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่ศึกษาไม่ถูกต้องและไม่ครบถ้วน	๑.๐	๔
๓. ความถูกต้องครบถ้วนของเนื้อหาในใบงาน	เนื้อหาที่เขียนในใบงานมีความถูกต้องครบถ้วนตามที่กำหนด	เนื้อหาที่เขียนในใบงานมีบางส่วนไม่ถูกต้องตามที่กำหนด	เนื้อหาที่เขียนในใบงานมีความถูกต้องเป็นส่วนน้อย	เนื้อหาที่เขียนในใบงานไม่ถูกต้อง	๐.๕	๒

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน	๙-๑๐	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน	๗-๘	หมายถึง	ดี
คะแนน	๕-๖	หมายถึง	พอใช้
คะแนน	ต่ำกว่า ๕	หมายถึง	ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ชื่อ-สกุล/กลุ่มที่	สมรรถนะ/พฤติกรรมบ่งชี้		สิ่งที่ควรได้รับการพัฒนา
	ผ่าน	ไม่ผ่าน	

เกณฑ์การตัดสิน ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ชื่อ-สกุล/กลุ่มที่	ลักษณะ/พฤติกรรมบ่งชี้						สิ่งที่ควรได้รับการพัฒนา
	รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์		ใฝ่เรียนรู้		มุ่งมั่นในการทำงาน		
	ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	

เกณฑ์การตัดสิน ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ใบงานที่ ๖ เรื่อง ปกครองอย่างสุโขทัย ปกครองอย่างเป็นธรรม
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง พัฒนาการอาณาจักรสุโขทัย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง สังคมและวัฒนธรรมในอาณาจักรสุโขทัย
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง ตอนที่ ๑ จงตอบคำถามจากข้อความในจารึกหลักที่ ๑ ด้านที่ ๒

จารึกหลักที่ ๑ ด้านที่ ๑ – ๒

*เมื่อชั่วพ่อขุนรามคำแหง เมืองสุโขทัยนี้ดี...**ปากประตูมีกระดิ่งอันหนึ่ง แขวนไว้นั้น** ไพร่ฟ้าหน้าปก กลางบ้านกลางเมือง มีถ้อยมีความ เจ็บท้องข้องใจ มันจักกล่าวถึงเจ้าถึงขุนบ่ไร้ ไปลั่นกระดิ่งอันท่านแขวนไว้ พ่อขุนรามคำแหงเจ้าเมืองได้ยินเรียกไปถามสวนความแก่มันด้วยซื่อ ไพร่ในเมืองสุโขทัยนี้จึ่งชม*

จารึกวัดป่ามะม่วง (ภาษาเขมร) ด้านที่ ๑

*๑๒๖๙ ศก ปีกุน **พระบาทกมรเดงอัญฤาไทยราช** ...เสด็จนำพล...ทั้งหลายออกมาจากเมืองศรีสัชนาลัยมา ... เสด็จพระราชดำเนินเข้าเสวยราชย์...ในเมืองสุโขทัยนี้... นำมงกุฎ พระแสงขรรค์ชัยศรี และเศวตฉัตร มาอภิเษกแล้วถวายพระนามว่า**พระบาทกมรเดงอัญศรีสุริยพงศรามมหาธรรมราชาธิราช***

จากข้อความในจารึก หากนักเรียนหรือครอบครัวของนักเรียนเป็นชาวสุโขทัยในสมัยพ่อขุนรามคำแหงมหาราช เมื่อมีปัญหาเดือดร้อนที่แก้ไขไม่ได้ นักเรียนต้องทำอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

นักเรียนคิดว่ากษัตริย์สุโขทัยในจารึกแบบใดที่เข้าถึงและเข้าใจง่ายกว่ากัน

☐ พ่อขุนรามคำแหง ☐ พระบาทกมรเดงอัญฤๅไทยราช

นักเรียนคิดว่าผู้นำสุโขทัยคนใดที่มีอำนาจเด็ดขาดมากกว่ากัน

☐ พ่อขุนรามคำแหง ☐ พระบาทกมรเดงอัญฤๅไทยราช

ระบบการปกครองสมัยพ่อขุนรามคำแหงมหาราชเรียกว่า

.....

.....

.....

คำชี้แจง ตอนที่ ๒ จงตอบคำถามที่กำหนดให้ดังต่อไปนี้

จะเกิดอะไรขึ้นหากเราให้อำนาจมาก ๆ แก่คนไม่เก่งและไม่มีคุณธรรม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
โครงการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

เฉลยใบงานที่ ๖ เรื่อง ปกครองอย่างสุโขทัย ปกครองอย่างเป็นธรรม
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง พัฒนาการอาณาจักรสุโขทัย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง สังคมและวัฒนธรรมในอาณาจักรสุโขทัย
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง ตอนที่ ๑ จงตอบคำถามจากข้อความในจารึกหลักที่ ๑ ด้านที่ ๒

จารึกหลักที่ ๑ ด้านที่ ๑ – ๒

*เมื่อชั่วพ่อขุนรามคำแหง เมืองสุโขทัยนี้ดี...**ปากประตูมีกระดิ่งอันหนึ่ง แขวนไว้นั้น** ไพร่ฟ้าหน้าปก กลางบ้านกลางเมือง มีถ้อยมีความ เจ็บท้องข้องใจ มันจักกล่าวถึงเจ้าถึงขุนบ่ไร้ ไปลั่นกระดิ่งอันท่านแขวนไว้ พ่อขุนรามคำแหงเจ้าเมืองได้ยินเรียกไปถามสวนความแก่มันด้วยซื่อ ไพร่ในเมืองสุโขทัยนี้จึ่งชม*

จารึกวัดป่ามะม่วง (ภาษาเขมร) ด้านที่ ๑

*๑๒๖๙ ศก ปีกุน **พระบาทกมรเดงอัญฤาไทยราช** ...เสด็จนำพล...ทั้งหลายออกมาจากเมืองศรีสัชนาลัยมา ... เสด็จพระราชดำเนินเข้าเสวยราชย์...ในเมืองสุโขทัยนี้... นำมงกุฎ พระแสงขรรค์ชัยศรี และเศวตฉัตร มาอภิเษกแล้วถวายพระนามว่า**พระบาทกมรเดงอัญศรีสุริยพงศรามมหาธรรมราชาธิราช***

จากข้อความในจารึก หากนักเรียนหรือครอบครัวของนักเรียนเป็นชาวสุโขทัยในสมัยพ่อขุนรามคำแหงมหาราช เมื่อมีปัญหาเดือดร้อนที่แก้ไขไม่ได้ นักเรียนต้องทำอย่างไร

.....

.....สั่นกระดิ่งที่หน้าประตูวังของพ่อขุนรามคำแหงมหาราชหรือของเจ้าเมืององค์ต่อมา...

.....

.....

.....

นักเรียนคิดว่ากษัตริย์สุโขทัยในจารึกแบบใดที่เข้าถึงและเข้าใจง่ายกว่ากัน

☑ พ่อขุนรามคำแหง ☐ พระบาทกมรเดงอัญฤาไทยราช

นักเรียนคิดว่าผู้นำสุโขทัยคนใดที่มีอำนาจเด็ดขาดมากกว่ากัน

☐ พ่อขุนรามคำแหง ☑ พระบาทกมรเดงอัญฤาไทยราช

ระบบการปกครองสมัยพ่อขุนรามคำแหงมหาราชเรียกว่า

.....

พ่อปกครองลูก

.....

.....

คำชี้แจง ตอนที่ ๒ จงตอบคำถามที่กำหนดให้ดังต่อไปนี้

จะเกิดอะไรขึ้นหากเราให้อำนาจมาก ๆ แก่คนไม่เก่งและไม่มีคุณธรรม

.....

ผู้นำใช้อำนาจไม่มีขอบจำกัด และอาจนำไปสู่การเบียดเบียนราษฎร

เป็นการทำลายบ้านเมืองให้เสื่อมถอย

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง เศรษฐกิจสุโขทัย

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง พัฒนาการอาณาจักรสุโขทัย

รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๔ ประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส ๔.๓ เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจ และธำรงความเป็นไทย

ตัวชี้วัด ป.๔/๑ อธิบายพัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัยโดยสังเขป

ตัวชี้วัด ป.๔/๓ อธิบายภูมิปัญญาไทยที่สำคัญสมัยสุโขทัยที่น่าภาคภูมิใจและควรค่าแก่การอนุรักษ์

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

เศรษฐกิจของสุโขทัยในช่วงต้น ประกอบไปด้วยการเกษตรกรรม และการค้าทางบก โดยเฉพาะการค้าแร่โลหะ ภาครัฐมีบทบาทนำในระบบเศรษฐกิจ จนเมื่อมีการพัฒนาระบบชลประทาน การจัดตั้งตลาดปสาน และการพยายามควบคุมเมืองฉอด แต่ไม่เก็บภาษีค่าผ่านทาง (จังกอบ) เศรษฐกิจสุโขทัยในช่วงหลังจึงพึ่งพาการค้ามากขึ้นไปเป็นลำดับ

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัยทางด้านเศรษฐกิจ โดยสังเขป

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- อธิบายลักษณะสำคัญของระบบเศรษฐกิจสุโขทัยได้
- ยกตัวอย่างสินค้าสำคัญของสุโขทัย

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- วิเคราะห์ปัจจัยที่กำหนดความเจริญทางเศรษฐกิจของสุโขทัยได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- เห็นคุณค่าในภูมิปัญญาด้านการบริหารจัดการเศรษฐกิจของสุโขทัย

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

ถ่ายทอดความรู้ ประเด็นสำคัญ จากสารที่ได้รับ รวมทั้งวิเคราะห์ จำแนกข้อมูลเปรียบเทียบข้อมูลตามที่กำหนดให้ อย่างเป็นเหตุเป็นผล เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจ (๑.๑ และ ๒.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

๖.๒ มีวินัย

๖.๓ ใฝ่เรียนรู้

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง เศรษฐกิจสุโขทัย
หน่วยที่ ๔ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พัฒนาการอาณาจักรสุโขทัย รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ถ่ายทอดความรู้ ประเด็นสำคัญจากสารที่ได้รับ รวมทั้งวิเคราะห์ จำแนกข้อมูล เปรียบเทียบข้อมูลตามที่กำหนดให้ อย่างเป็นเหตุเป็นผล เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจ (๑.๑ และ ๒.๑) **ด้านความรู้** - อธิบายลักษณะสำคัญของระบบเศรษฐกิจสุโขทัยได้ - ยกตัวอย่างสินค้าสำคัญของสุโขทัย **ด้านทักษกระบวนการ** - วิเคราะห์ปัจจัยที่กำหนดความเจริญทางเศรษฐกิจของสุโขทัยได้	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑) ครูแนะนำภาพรวมของการเรียนการสอน จุดประสงค์รายวิชา แล้วร่วมกันกับนักเรียนปลายทาง ตรวจสอบความพร้อมของใบงาน ใบความรู้ และอุปกรณ์ที่จำเป็นในการสอน ๒) ครูให้นักเรียนร่วมกันสังเกตภาพเกี่ยวกับพัฒนาการในสมัยสุโขทัย (ภาพเครื่องชามสังคโลก) จากนั้นร่วมกันสนทนาแล้วตอบคำถาม ๒.๑ จากภาพ แสดงถึงพัฒนาการในสุโขทัยด้านใด ๒.๒ พัฒนาการในภาพส่งผลต่อคนในสมัยสุโขทัยอย่างไร ๓) ครูทบทวนเนื้อหา สภาพทำเลที่ตั้งของอาณาจักรสุโขทัย โดยเปรียบเทียบกับเมืองพิษณุโลก เพื่อเชื่อมโยงกับความรู้เดิมก่อนจะนำเข้าสู่บทเรียน	๑) การเตรียมอุปกรณ์การเรียนให้พร้อม ๒) นักเรียนร่วมกันสังเกต ภาพเครื่องชามสังคโลกและร่วมกันตอบกันถาม ๒.๑ แนวคำตอบ : ด้านเศรษฐกิจ การค้าขาย ๒.๒ แนวคำตอบ : เป็นสินค้าส่งออกที่สร้างรายได้ให้แก่ชาวสุโขทัย ๓) นักเรียนร่วมกันกับครูทบทวนเนื้อหา สภาพทำเลที่ตั้งของอาณาจักรสุโขทัย โดยเปรียบเทียบกับเมืองพิษณุโลก	๑. สื่อ PowerPoint เรื่อง เศรษฐกิจสุโขทัย ๒. ใบความรู้ที่ ๗ เรื่อง เศรษฐกิจสุโขทัย	๑. ใบงานที่ ๗ เรื่อง เศรษฐกิจสุโขทัย	๑. แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล ๒. แบบประเมินผลสมรรถนะ ๓. แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. แบบประเมินความรู้ ความเข้าใจ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง เศรษฐกิจสุโขทัย
หน่วยที่ ๔ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พัฒนาการอาณาจักรสุโขทัย รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม - เห็นคุณค่าในภูมิปัญญาด้านการบริหารจัดการเศรษฐกิจของสุโขทัย **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ๒. มีวินัย ๓. ใฝ่เรียนรู้	**ขั้นสอน (๒๕ นาที)** ๑) ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนากันถึงสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน จากนั้นตั้งคำถามชวนคิดว่า “เราจะรู้สภาพเศรษฐกิจในสมัยสุโขทัย (ซึ่งผ่านมาถึง ๗๐๐ ปีแล้ว) ได้อย่างไร ๒) ครูและนักเรียนร่วมกันวิเคราะห์ข้อความที่บันทึกไว้ในศิลาจารึกหลักที่ ๑ แล้วร่วมกันแสดงความคิดเห็น โดยการตอบคำถาม ดังนี้ *“...เมืองสุโขทัยนี้ดี ในน้ำมีปลา ในนามีข้าว เจ้าเมืองบ่อเอาจกอบในไพร่ลูท่าง เพื่อนจูงวัวไปค้า ขี่ม้าไปขาย ใครจักใคร่ค้าช้างค้า ใครจักใคร่ค้าม้าค้า...”* ๒.๑ คำที่ปรากฏในหลักศิลาจารึกกล่าวถึงระบบเศรษฐกิจของอาณาจักรสุโขทัยอย่างไร	๑) นักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบันละตอบคำถามชวนคิด แนวคำตอบ : ต้องอาศัยหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่สำคัญ คือ จารึกหลักที่ ๑ ของพ่อขุนรามคำแหง รวมไปถึงเครื่องใช้ที่ยังหลงเหลือมาถึงปัจจุบัน เช่นเครื่องสังคโลกจากแหล่งเตาเผาต่าง ๆ ๒) นักเรียนร่วมกันอ่านและวิเคราะห์ข้อความที่บันทึกไว้ในศิลาจารึกหลักที่ ๑ ๒.๑ แนวคำตอบ : การค้าขายในอาณาจักรสุโขทัยเป็นการค้าขายแบบเสรี ไม่เก็บภาษีอากร			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง เศรษฐกิจสุโขทัย
หน่วยที่ ๔ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พัฒนาการอาณาจักรสุโขทัย รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๒.๒ การมีระบบเศรษฐกิจแบบเสรีก่อให้เกิดผลดีต่ออาณาจักรสุโขทัยอย่างไร ๓) ครูแจกใบงานที่ ๗ เศรษฐกิจสุโขทัย โดยแสดงเนื้อหาจารึกหลักที่ ๑ ด้านที่ ๑ นักเรียนค่อย ๆ ทำใบงานไปพร้อม ๆ กัน โดยพิจารณาข้อความในจารึกร่วมกันทีละส่วน ครูต้นทางเฉลยทีละข้อ ๔) ครูอธิบายลักษณะเศรษฐกิจของสุโขทัยในประเด็นดังต่อไปนี้ - เศรษฐกิจสุโขทัยในยุคต้น อธิบายจากจารึกหลักที่ ๑ - เศรษฐกิจสุโขทัยในยุคหลังพญาลิไท เป็นต้นไป อธิบายเกี่ยวกับปัจจัยภายนอก ได้แก่ การเกิดขึ้นของอยุธยา	๒.๒ แนวคำตอบ : มีพ่อค้ามาจากแคว้นและอาณาจักรต่าง ๆ เดินทางเข้ามาติดต่อค้าขายกับอาณาจักรสุโขทัยเพิ่มขึ้น ทำให้อาณาจักรสุโขทัยมีรายได้จากการค้า และนำมาพัฒนาอาณาจักรให้เกิดความรุ่งเรือง ๓) นักเรียนทำใบงานไปพร้อม ๆ กัน โดยพิจารณาข้อความในจารึกร่วมกันทีละส่วน โดยมีครูต้นทางเฉลยทีละข้อ ๔) นักเรียนจดบันทึกเนื้อสาระพอสังเขป			

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง เศรษฐกิจสุโขทัย
หน่วยที่ ๔ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พัฒนาการอาณาจักรสุโขทัย รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	๕) ครูแสดงภาพจำหลักจากฐานพระบรมราชานุสาวรีย์ ตั้งคำถามชวนคิดว่าภาพดังกล่าวน่าจะจำลองมาจากข้อความใดในจารึก	๕) แนวคำตอบ : เพื่อนจูงวัวไปค้าขี่ม้าไปขาย ใครจักใคร่ค้าช้างค้า ใครจักใคร่ค้าเงือนค้าทองค้า ไพร่ฟ้าหน้าใส			
	ขั้นปฏิบัติ (๑๕ นาที) ๑) ครูให้นักเรียนทำใบงานที่ ๗ เรื่อง เศรษฐกิจสุโขทัย โดยทำกิจกรรมก้างปลาพระร่วง โดยอธิบายบทบาทและหน้าที่ของโรงเรียนปลายทาง พร้อมอธิบายวิธีการทำแผนผังก้างปลา ๒) ครูกำหนดเวลาให้นักเรียนสรุปปัจจัยภายในและภายนอกที่ส่งผลต่อความเสื่อมทางเศรษฐกิจของสุโขทัย	นักเรียนทำใบงานที่ ๗ เรื่อง เศรษฐกิจสุโขทัย โดยทำกิจกรรมก้างปลาพระร่วง			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑) ครูและนักเรียนร่วมกันสรุป เรื่อง เศรษฐกิจสุโขทัยเป็น Graphic Organizers ๒) ครูให้นักเรียนประเมินตนเอง โดยเขียนแสดงความรู้สึกหลังการเรียน ๒.๑ ความรู้ที่ได้นักเรียนได้รับ ๒ ข้อ	๑) นักเรียนร่วมกันสรุปเรื่อง เศรษฐกิจสุโขทัย เป็นรูปแบบ Graphic Organizers ๒) นักเรียนประเมินตนเอง โดยเขียนแสดงความรู้สึกหลังการเรียน ๒.๑ นักเรียนตอบคำถาม			

สถาบันการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) สื่อ PowerPoint เรื่อง เรื่อง เศรษฐกิจสุโขทัย

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) ใบงานที่ ๗ เรื่อง เศรษฐกิจสุโขทัย

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - อธิบายลักษณะสำคัญของระบบเศรษฐกิจสุโขทัยได้ - ยกตัวอย่างสินค้าสำคัญของสุโขทัย	- ตรวจใบงานที่ ๗ เรื่อง เศรษฐกิจสุโขทัย	- ใบงานที่ ๗ เรื่อง เศรษฐกิจสุโขทัย	ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๖๐ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - วิเคราะห์ปัจจัยที่กำหนดความเจริญทางเศรษฐกิจของสุโขทัยได้	- ตรวจใบงานที่ ๗ เรื่อง เศรษฐกิจสุโขทัย	- ใบงานที่ ๗ เรื่อง เศรษฐกิจสุโขทัย	ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๖๐ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - เห็นคุณค่าในภูมิปัญญาด้านการบริหารจัดการเศรษฐกิจของสุโขทัย	- การประเมินการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล - การแสดงความคิดเห็น	- แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ถ่ายทอดความรู้ ประเด็นสำคัญจากสารที่ได้รับ รวมทั้งวิเคราะห์ จำแนกข้อมูลเปรียบเทียบข้อมูลตามที่กำหนดให้ อย่างเป็นเหตุเป็นผล เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจ (๑.๑ และ ๒.๑)	- สังเกตพฤติกรรมบ่งชี้ที่แสดงออกถึงสมรรถนะในการทำกิจกรรม	- แบบประเมินสมรรถนะของผู้เรียน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน	ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ลำดับที่	ชื่อ – สกุล	เกณฑ์การให้คะแนน				รวม (๑๖)	ระดับคุณภาพ
		ความตั้งใจในการเรียน (๔)	ความสนใจและการซักถาม (๔)	การตอบคำถาม (๔)	มีส่วนร่วมในกิจกรรม (๔)		
๑							
๒							
๓							
๔							
๕							
๖							
๗							
๘							
๙							
๑๐							

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนนดังตารางแนบท้าย
เกณฑ์การประเมินในการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ ดังนี้

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๑๔-๑๖	ดีมาก
๑๑-๑๓	ดี
๘-๑๐	พอใช้
๐-๗	ปรับปรุง

<u>เกณฑ์การสรุปผลการประเมิน</u>
นักเรียนที่ได้ระดับคุณภาพพอใช้ขึ้นไป ถือว่า **ผ่าน**

สถาบันการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

เกณฑ์การวัดและประเมินผลการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล (Rubric)

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	ดีมาก (๔)	ดี (๓)	พอใช้ (๒)	ต้องปรับปรุง (๑)
๑. ความตั้งใจในการเรียน	สนใจในการเรียน ไม่คุยหรือเล่นกันในขณะเรียน	สนใจในการเรียน คุยกันเล็กน้อยในขณะเรียน	สนใจในการเรียน คุยกันและเล่นกันในขณะเรียนเป็นบางครั้ง	ไม่สนใจในการเรียน คุยและเล่นกันในขณะเรียน
๒. ความสนใจและการซักถาม	มีการถามในหัวข้อที่ตนไม่เข้าใจทุกเรื่องและกล้าแสดงออก	มีการถามในหัวข้อที่ตนไม่เข้าใจเป็นส่วนมากและกล้าแสดงออก	มีการถามในหัวข้อที่ตนไม่เข้าใจเป็นบางครั้งและไม่ค่อยกล้าแสดงออก	ไม่ถามในหัวข้อที่ตนไม่เข้าใจและไม่กล้าแสดงออก
๓. การตอบคำถาม	ร่วมตอบคำถามในเรื่องที่ครูถามและตอบคำถามถูกทุกข้อ	ร่วมตอบคำถามในเรื่องที่ครูถามและตอบคำถามส่วนมากถูก	ร่วมตอบคำถามในเรื่องที่ครูถามเป็นบางครั้งและตอบคำถามถูกเป็นบางครั้ง	ไม่ตอบคำถาม
๔. มีส่วนร่วมในกิจกรรม	ร่วมมือและช่วยเหลือเพื่อนในการทำกิจกรรม	ร่วมมือและช่วยเหลือเพื่อนเป็นส่วนใหญ่ในการทำกิจกรรม	ร่วมมือและช่วยเหลือเพื่อนในการทำกิจกรรมเป็นบางครั้ง	ไม่มีความร่วมมือในขณะทำกิจกรรม

สถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร วิทยาลัยการอาชีพวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบประเมินความรู้ ความเข้าใจ

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน/ระดับคะแนน												รวมคะแนน (๑๐ คะแนน)
	การตอบคำถามในชั้นเรียน (๔)				การสรุปความรู้ (๔)				ความถูกต้องครบถ้วนของการปฏิบัติการทำกิจกรรม (๒)				
	๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	

เกณฑ์การประเมิน

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ				น้ำหนัก	คะแนนเต็ม
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)		
๑. การตอบคำถามในชั้นเรียน	ตอบคำถามได้ถูกต้องทั้งหมด	ตอบคำถามได้ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่	ตอบคำถามถูกต้องบางส่วน	ตอบคำถามไม่ถูกต้อง	๑.๐	๔
๒. การสรุปความรู้	สรุปความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่ศึกษาได้ถูกต้องและครบถ้วน	สรุปความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่ศึกษาได้ถูกต้อง แต่ไม่ครบถ้วน	สรุปความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่ศึกษาได้ถูกต้องบางส่วนและไม่ครบถ้วน	สรุปความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่ศึกษาไม่ถูกต้องและไม่ครบถ้วน	๑.๐	๔
๓. ความถูกต้องครบถ้วนของเนื้อหาในใบงาน	เนื้อหาที่เขียนในใบงานมีความถูกต้องครบถ้วนตามที่กำหนด	เนื้อหาที่เขียนในใบงานมีบางส่วนไม่ถูกต้องตามที่กำหนด	เนื้อหาที่เขียนในใบงานมีความถูกต้องเป็นส่วนน้อย	เนื้อหาที่เขียนในใบงานไม่ถูกต้อง	๐.๕	๒

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน	๙-๑๐	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน	๗-๘	หมายถึง	ดี
คะแนน	๕-๖	หมายถึง	พอใช้
คะแนน	ต่ำกว่า ๕	หมายถึง	ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ชื่อ-สกุล/กลุ่มที่	สมรรถนะ/พฤติกรรมบ่งชี้		สิ่งที่ควรได้รับการพัฒนา
	ผ่าน	ไม่ผ่าน	

เกณฑ์การตัดสิน ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ชื่อ-สกุล/กลุ่มที่	ลักษณะ/พฤติกรรมบ่งชี้						สิ่งที่ควรได้รับการพัฒนา
	รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์		ใฝ่เรียนรู้		มุ่งมั่นในการทำงาน		
	ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	

เกณฑ์การตัดสิน ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ใบงานที่ ๗ เรื่อง เศรษฐกิจสุโขทัย
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง พัฒนาการอาณาจักรสุโขทัย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง เศรษฐกิจสุโขทัย
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

ตอน ก. : จงอ่านเนื้อความจากจารึกหลักที่ ๑ ด้านที่ ๑

เมื่อชั่วพ่อขุนรามคำแหง เมืองสุโขทัยนี้ดี ในน้ำมีปลา ในนามีข้าว เจ้าเมืองบ่เอาจกอบ *(ภาษีผ่านทาง)* ในไพร่ลู่ทาง *(ถนน)* เพื่อนจูงวัวไปค้าขี่ม้าไปขาย ใคร่จักใคร่ค้าช้างค้า ใครจักใคร่ค้าเงือนค้าทองค้า ไพร่ฟ้าหน้าใส ... ลูกเจ้าลูกขุน *(ขุนนาง)* ... สวนดูแท้แล จึ่งแล่งความแก่เขาด้วยซื่อ *(สืบสวนดูจนมั่นใจแล้วจึงตัดสินคดีความอย่างเป็นธรรม)* บ่เข้าผู้ลักมักผู้ซ่อน *(ไม่เข้าข้างคนผิด)* ... คนใดขี่ช้างมาหาพาเมืองมาสู่ ช่วยเหลือเฟื้อกู้มันบ่มีช้างบ่มีม้า... บ่มีเงิน บ่มีทอง ให้แก่มัน ช่วยมันตั้งเป็นบ้านเป็นเมือง ได้ข้าศึก... หัวพุ่งหัวรบก็ดี บ่ฆ่าบ่ตี *(จับเชลยศึกได้มาก็ไม่ฆ่าไม่ทำร้าย)*

นโยบายเศรษฐกิจของรัฐสุโขทัยสมัยพ่อขุนรามคำแหงมหาราชจากจารึก

- รัฐสุโขทัยเก็บภาษีค่าผ่านทางหรือไม่?
  .....
- ไพร่สมัยสุโขทัยเลือกอาชีพอย่างไร?
  .....
- ข้าราชการสมัยสุโขทัยตัดสินคดีความอย่างไร?
  .....
- รัฐสุโขทัยทำอย่างไรกับคนที่มาขอความช่วยเหลือด้านการเงิน
  .....
- รัฐสุโขทัยจัดการเชลยศึกอย่างไร?
  .....
- สินค้าที่ถูกกล่าวถึงในจารึก มีอะไรบ้าง?
  .....
  .....



ภาพจำหลักที่ฐานพระบรมราชานุสาวรีย์พ่อขุนรามคำแหงมหาราช ภาพนี้ น่าจะจำลองจากข้อความในจารึกหลักที่ ๑ ข้อความใด

.....

.....

.....

<u>ตอน ข</u> : ปัจจัยด้านเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อความเสื่อมของสุโขทัย

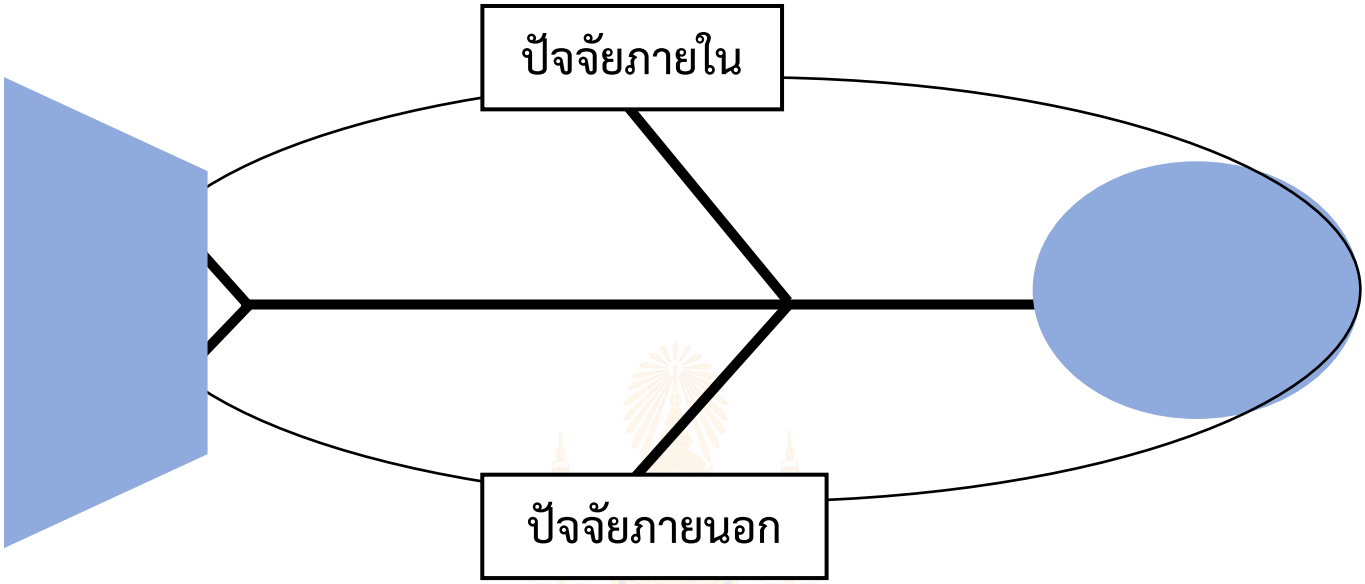


ในรัชกาลพญาลิไท รัฐสุพรรณภูมิและรัฐละโว้ รวมกันเป็นหนึ่ง สถาปนาอยุธยาเป็นเมืองหลวงใหม่ และได้รุกรานสุโขทัยหลายครั้งจนรัชกาลต่อ ๆ มาต้องยอมอ่อนน้อมต่อกษัตริย์อยุธยาได้ริเริ่มทำเตาเผาเครื่องกระเบื้องในสุโขทัยไปขายเมืองจีน เพราะว่าดินดีกว่าที่อื่นเรียกว่า **เครื่องกระเบื้องสังคโลก**



พาน จาน คนโท โครงสร้างหน้าจั่วหลังคา ท่อน้ำ

จงสรุปปัจจัยด้านเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อความเสื่อมของอาณาจักรสุโขทัย หลังรัชกาลพญาลิไท ด้วยแผนผังก้างปลาอย่างง่าย ๆ



มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

เฉลยใบงานที่ ๗ เรื่อง เศรษฐกิจสุโขทัย
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง พัฒนาการอาณาจักรสุโขทัย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง เศรษฐกิจสุโขทัย
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

ตอน ก. : จงอ่านเนื้อความจากจารึกหลักที่ ๑ ด้านที่ ๑

เมื่อชั่วพ่อขุนรามคำแหง เมืองสุโขทัยนี้ดี ในน้ำมีปลา ในนามีข้าว เจ้าเมืองบ่เอาจกอบ *(ภาษีผ่านทาง)* ในไพร่ลู่ทาง *(ถนน)* เพื่อนจูงวัวไปค้าขี่ม้าไปขาย ใคร่จักใคร่ค้าช้างค้า ใครจักใคร่ค้าเงือนค้าทองค้า ไพร่ฟ้าหน้าใส ... ลูกเจ้าลูกขุน *(ขุนนาง)* ... สวนดูแท้แลจึ่งแล่งความแก่เขาด้วยซื่อ *(สืบสวนดูจนมั่นใจแล้วจึงตัดสินคดีความอย่างเป็นธรรม)* บ่เข้าผู้ลักมักผู้ซ่อน *(ไม่เข้าข้างคนผิด)* ... คนใดขี่ช้างมาหาพาเมืองมาสู่ ช่วยเหลือเฟื้อกู้มันบ่มีช้างบ่มีม้า... บ่มีเงิน บ่มีทอง ให้แก่มัน ช่วยมันตั้งเป็นบ้านเป็นเมือง ได้ข้าศึก... หัวพุ่งหัวรบก็ดี บ่ฆ่าบ่ตี *(จับเชลยศึกได้มาก็ไม่ฆ่าไม่ทำร้าย)*

นโยบายเศรษฐกิจของรัฐสุโขทัยสมัยพ่อขุนรามคำแหงมหาราชจากจารึก

- รัฐสุโขทัยเก็บภาษีค่าผ่านทางหรือไม่?
  ไม่เก็บ
  .....
- ไพร่สมัยสุโขทัยเลือกอาชีพอย่างไร?
  เลือกอาชีพได้อิสระ
  .....
- ข้าราชการสมัยสุโขทัยตัดสินคดีความอย่างไร?
  เป็นธรรมและรอบคอบ
  .....
- รัฐสุโขทัยทำอย่างไรกับคนที่มาขอความช่วยเหลือด้านการเงิน
  ให้ความช่วยเหลือ
  .....
- รัฐสุโขทัยจัดการเชลยศึกอย่างไร?
  ไม่ทำร้ายกัน
  .....
- สินค้าที่ถูกกล่าวถึงในจารึก มีอะไรบ้าง?
  .....
  วัว ควาย เงิน ทอง
  .....



ภาพจำหลักที่ฐานพระบรมราชานุสาวรีย์พ่อขุนรามคำแหงมหาราช ภาพนี้ น่าจะจำลองจากข้อความในจารึกหลักที่ ๑ ข้อความใด

.....

เพื่อนจูงวัวไปค้าขี่ม้าไปขาย ใคร่จักใคร่ค้าช้างค้า

.....

ใครจักใคร่ค้าเงือนค้าทองค้า ไพร่ฟ้าหน้าใส

.....

<u>ตอน ข</u> : ปัจจัยด้านเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อความเสื่อมของสุโขทัย

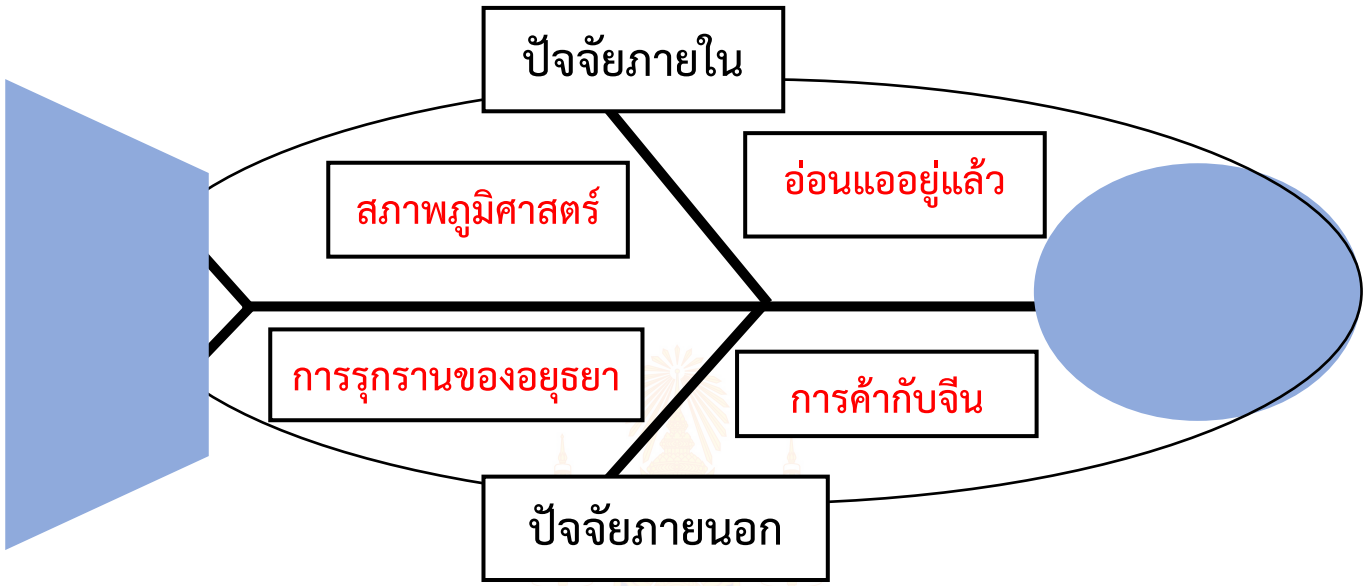


ในรัชกาลพญาลิไท รัฐสุพรรณภูมิและรัฐละโว้ รวมกันเป็นหนึ่ง สถาปนาอยุธยาเป็นเมืองหลวงใหม่ และได้รุกรานสุโขทัยหลายครั้งจนรัชกาลต่อ ๆ มาต้องยอมอ่อนน้อมต่อกษัตริย์อยุธยาได้ริเริ่มทำเตาเผาเครื่องกระเบื้องในสุโขทัยไปขายเมืองจีน เพราะว่าดินดีกว่าที่อื่นเรียกว่า **เครื่องกระเบื้องสังคโลก**



พาน จาน คนโท โครงสร้างหน้าจั่วหลังคา ท่อน้ำ

จงสรุปปัจจัยด้านเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อความเสื่อมของอาณาจักรสุโขทัย หลังรัชกาลพญาลิไท ด้วยแผนผังก้างปลาอย่างง่าย ๆ



มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง ปัจจัยสู่ความเสื่อมถอยของอาณาจักรสุโขทัย

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง พัฒนาการอาณาจักรสุโขทัย

รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๔ ประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส ๔.๓ เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจ และธำรงความเป็นไทย

ตัวชี้วัด ป.๔/๑ อธิบายพัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัยโดยสังเขป

ตัวชี้วัด ป.๔/๓ อธิบายภูมิปัญญาไทยที่สำคัญสมัยสุโขทัยที่น่าภาคภูมิใจและควรค่าแก่การอนุรักษ์

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ปัจจัยที่กำหนดความเสื่อมถอยของสุโขทัย คือ สภาพภูมิศาสตร์ และภัยคุกคามจากรัฐรอบข้าง โดยเฉพาะอยุธยา ปัจจัยที่อาจกำหนดความเจริญหรือความเสื่อมถอยของสุโขทัย คือ การรับสืบทอดภูมิปัญญาในด้านต่าง ๆ และภาวะผู้นำในการปรับตัวแก่อาณาจักรเพื่อความอยู่รอด

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ ปัจจัยสู่ความเสื่อมถอยของอาณาจักรสุโขทัย

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- ระบุปัจจัยที่ส่งผลต่อความเจริญและความเสื่อมของอาณาจักรสุโขทัยได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- นำเสนอปัจจัยที่ส่งผลต่อความเจริญและความเสื่อมของอาณาจักรสุโขทัยได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- เห็นคุณค่าของภูมิปัญญาและมรดกทางวัฒนธรรมของไทยด้านการเมืองการปกครอง

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

ถ่ายทอดความรู้ ประเด็นสำคัญ จากสารที่ได้รับ รวมทั้งวิเคราะห์ จำแนกข้อมูลเปรียบเทียบข้อมูลตามที่กำหนดให้ อย่างเป็นเหตุเป็นผล เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจ (๑.๑ และ ๒.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

๖.๒ มีวินัย

๖.๓ ใฝ่เรียนรู้

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง ปัจจัยสู่ความเสื่อมถอยของอาณาจักรสุโขทัย
หน่วยที่ ๔ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พัฒนาการอาณาจักรสุโขทัย รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ถ่ายทอดความรู้ ประเด็นสำคัญจากสารที่ได้รับ รวมทั้งวิเคราะห์ จำแนกข้อมูล เปรียบเทียบข้อมูลตามที่กำหนดให้ อย่างเป็นเหตุเป็นผล เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจ (๑.๑ และ ๒.๑) **ด้านความรู้** - ระบุปัจจัยที่ส่งผลต่อความเจริญและความเสื่อมของอาณาจักรสุโขทัยได้ **ด้านทักษกระบวนการ** - นำเสนอปัจจัยที่ส่งผลต่อความเจริญและความเสื่อมของอาณาจักรสุโขทัยได้	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑) ครูแนะนำภาพรวมของการเรียนการสอน จุดประสงค์รายวิชา แล้วร่วมกันกับนักเรียนปลายทาง ตรวจสอบความพร้อมของใบงาน ใบความรู้ และอุปกรณ์ที่จำเป็นในการสอน ๒) ครูให้นักเรียนร่วมกันเล่นเกม สุโขทัยรุ่งอรุณแห่งความสุข โดยเป็นการทบทวนบทเรียนที่เคยมาในเรื่องพัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัย ด้านการเมืองการปกครอง เศรษฐกิจ และสังคมวัฒนธรรม ๓) ครูทบทวนเนื้อหา สภาพทำเลที่ตั้งของอาณาจักรสุโขทัย โดยเปรียบเทียบกับเมืองอยุธยา เพื่อเชื่อมโยงกับความรู้เดิมก่อนจะนำเข้าสู่บทเรียน	๑) การเตรียมอุปกรณ์การเรียนให้พร้อม ๒) นักเรียนร่วมกันเล่นเกม สุโขทัยรุ่งอรุณแห่งความสุข ทบทวนบทเรียนที่เคยมาในเรื่องพัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัย ๓) นักเรียนร่วมกันกับครูทบทวนเนื้อหา สภาพทำเลที่ตั้งของอาณาจักรสุโขทัย โดยเปรียบเทียบกับเมืองอยุธยา	๑. สื่อ PowerPoint เรื่อง ปัจจัยสู่ความเสื่อมถอยของอาณาจักรสุโขทัย ๒. ใบความรู้ที่ ๘ เรื่อง ปัจจัยสู่ความเสื่อมถอยของอาณาจักรสุโขทัย	๑. ใบงานที่ ๘ เรื่อง ปัจจัยสู่ความเสื่อมถอยของอาณาจักรสุโขทัย	๑. แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล ๒. แบบประเมินผลสมรรถนะ ๓. แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. แบบประเมินความรู้ ความเข้าใจ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง ปัจจัยสู่ความเสื่อมถอยของอาณาจักรสุโขทัย
หน่วยที่ ๔ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พัฒนาการอาณาจักรสุโขทัย รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม - เห็นคุณค่าของภูมิปัญญาและมรดกทางวัฒนธรรมของไทยในทางด้านการเมืองการปกครอง **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ๒. มีวินัย ๓. ใฝ่เรียนรู้	**ขั้นสอน (๒๕ นาที)** ๑) ครูแสดงภาพหลวงพ่อซำปอกงวัดพนัญเชิงที่มีพุทธศาสนิกชนอยู่ในภาพนั้น โดยครูตั้งคำถามชวนคิด - นักเรียนคิดว่าชุมชนที่สามารถสร้างพระพุทธรูปองค์ใหญ่ขนาดนั้นน่าจะมีฐานะเป็นอย่างไร ๒) ครูเปิดวิดีทัศน์ แรกสถาปนาอยุธยาราชธานี เดอะไดอารี่ บันทึกประวัติศาสตร์ชาติไทยฯ ๓) ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับการสถาปนากรุงศรีอยุธยาและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความเจริญรุ่งเรืองของทำเลที่ตั้งอยุธยา ๔) ครูอธิบายทบทวนเกี่ยวกับทำเลที่ตั้งของอาณาจักรสุโขทัยและสภาพภูมิศาสตร์ของราชธานีเก่า คือ สุโขทัย และราชธานีใหม่ คือ พิษณุโลก โดยเน้นไปที่ด้านปัจจัยลบ พร้อมแสดงแผนที่เปรียบเทียบปัจจัยทางภูมิศาสตร์ระหว่างกัน	๑) นักเรียนสังเกตภาพหลวงพ่อซำปอกงวัดพนัญเชิง แล้วตอบคำถามชวนคิด (แนวคำตอบ : เจริญรุ่งเรืองมาก) โดยครูเฉลยว่ารำ่รวยมาก ก่อนจะอธิบายเชื่อมโยงกับเรื่องการสถาปนากรุงศรีอยุธยาในทางที่ร่วมสมัยกับสุโขทัย รัชกาลพญาลิไท ๒. นักเรียนรับชมวิดีทัศน์ แรกสถาปนาอยุธยาราชธานี เดอะไดอารี่ บันทึกประวัติศาสตร์ชาติไทยฯ ๓) นักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับการสถาปนากรุงศรีอยุธยาและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความเจริญรุ่งเรืองของทำเลที่ตั้งอยุธยา ๔) นักเรียนจดบันทึกสาระสำคัญพอสังเขป			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง ปัจจัยสู่ความเสื่อมถอยของอาณาจักรสุโขทัย
หน่วยที่ ๔ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พัฒนาการอาณาจักรสุโขทัย รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	๔) ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มวิเคราะห์เพื่อตรวจสอบความเข้าใจว่า “ทำเลที่ตั้งของราชธานีใดดีที่สุดและราชธานีใดที่น่าจะมีพลังเข้มแข็งมากที่สุด”	๔) นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันวิเคราะห์ และเรียงลำดับ “ทำเลที่ตั้งของราชธานีใดดีที่สุดและราชธานีใดที่น่าจะมีพลังเข้มแข็งมากที่สุด” แนวคำตอบ : อยุธยา > พิษณุโลก > สุโขทัย) และเพื่อนำเข้าสู่ขั้นปฏิบัติ			
	ขั้นปฏิบัติ (๑๕ นาที) ครูให้นักเรียนทำใบงานที่ ๘ เรื่อง ปัจจัยสู่ความเสื่อมถอยของอาณาจักรสุโขทัย โดยอธิบายบทบาทและหน้าที่ของโรงเรียนปลายทาง พร้อมอธิบายวิธีการทำแผนผังก้างปลา	นักเรียนทำใบงานที่ ๘ เรื่อง ปัจจัยสู่ความเสื่อมถอยของอาณาจักรสุโขทัย			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑) ครูและนักเรียนร่วมกันสรุป เรื่อง ปัจจัยสู่ความเสื่อมถอยของอาณาจักรสุโขทัยเป็น Graphic Organizers ๒) ครูให้นักเรียนประเมินตนเอง โดยเขียนแสดงความรู้สึกหลังการเรียน ๒.๑ ความรู้ที่ได้นักเรียนได้รับ ๒ ข้อ	๑) นักเรียนร่วมกันสรุป เรื่อง ปัจจัยสู่ความเสื่อมถอยของอาณาจักรสุโขทัย เป็นรูปแบบ Graphic Organizers ๒) นักเรียนประเมินตนเอง โดยเขียนแสดงความรู้สึกหลังการเรียน ๒.๑ นักเรียนตอบคำถาม			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) สื่อ PowerPoint เรื่อง เรื่อง ปัจจัยสู่ความเสื่อมถอยของอาณาจักรสุโขทัย

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) ใบงานที่ ๘ เรื่อง ปัจจัยสู่ความเสื่อมถอยของอาณาจักรสุโขทัย

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - ระบุปัจจัยที่ส่งผลต่อความเจริญและความเสื่อมของอาณาจักรสุโขทัยได้	- ตรวจใบงานที่ ๘ เรื่อง ปัจจัยสู่ความเสื่อมถอยของอาณาจักรสุโขทัย	- ใบงานที่ ๘ เรื่อง ปัจจัยสู่ความเสื่อมถอยของอาณาจักรสุโขทัย	ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๖๐ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - นำเสนอปัจจัยที่ส่งผลต่อความเจริญและความเสื่อมของอาณาจักรสุโขทัยได้	- ตรวจใบงานที่ ๘ เรื่อง ปัจจัยสู่ความเสื่อมถอยของอาณาจักรสุโขทัย	- ใบงานที่ ๘ เรื่อง ปัจจัยสู่ความเสื่อมถอยของอาณาจักรสุโขทัย	ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๖๐ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - เห็นคุณค่าของภูมิปัญญาและมรดกทางวัฒนธรรมของไทยในทางด้านการเมืองการปกครอง	- การประเมินการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล - การแสดงความคิดเห็น	- แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ถ่ายทอดความรู้ ประเด็นสำคัญจากสารที่ได้รับ รวมทั้งวิเคราะห์ จำแนกข้อมูลเปรียบเทียบข้อมูลตามที่กำหนดให้ อย่างเป็นเหตุเป็นผล เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจ (๑.๑ และ ๒.๑)	- สังเกตพฤติกรรมบ่งชี้ที่แสดงออกถึงสมรรถนะในการทำกิจกรรม	- แบบประเมินสมรรถนะของผู้เรียน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน	ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ลำดับที่	ชื่อ – สกุล	เกณฑ์การให้คะแนน				รวม (๑๖)	ระดับคุณภาพ
		ความตั้งใจในการเรียน (๔)	ความสนใจและการซักถาม (๔)	การตอบคำถาม (๔)	มีส่วนร่วมในกิจกรรม (๔)		
๑							
๒							
๓							
๔							
๕							
๖							
๗							
๘							
๙							
๑๐							

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนนดังตารางแนบท้าย
เกณฑ์การประเมินในการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ ดังนี้

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๑๔-๑๖	ดีมาก
๑๑-๑๓	ดี
๘-๑๐	พอใช้
๐-๗	ปรับปรุง

<u>เกณฑ์การสรุปผลการประเมิน</u>
นักเรียนที่ได้ระดับคุณภาพพอใช้ขึ้นไป ถือว่า **ผ่าน**

สถาบันการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

เกณฑ์การวัดและประเมินผลการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล (Rubric)

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	ดีมาก (๔)	ดี (๓)	พอใช้ (๒)	ต้องปรับปรุง (๑)
๑. ความตั้งใจในการเรียน	สนใจในการเรียนไม่คุยหรือเล่นกันในขณะเรียน	สนใจในการเรียนคุยกันเล็กน้อยในขณะเรียน	สนใจในการเรียนคุยกันและเล่นกันในขณะเรียนเป็นบางครั้ง	ไม่สนใจในการเรียนคุยและเล่นกันในขณะเรียน
๒. ความสนใจและการซักถาม	มีการถามในหัวข้อที่ตนไม่เข้าใจทุกเรื่องและกล้าแสดงออก	มีการถามในหัวข้อที่ตนไม่เข้าใจเป็นส่วนมากและกล้าแสดงออก	มีการถามในหัวข้อที่ตนไม่เข้าใจเป็นบางครั้งและไม่ค่อยกล้าแสดงออก	ไม่ถามในหัวข้อที่ตนไม่เข้าใจและไม่กล้าแสดงออก
๓. การตอบคำถาม	ร่วมตอบคำถามในเรื่องที่ครูถามและตอบคำถามถูกทุกข้อ	ร่วมตอบคำถามในเรื่องที่ครูถามและตอบคำถามส่วนมากถูก	ร่วมตอบคำถามในเรื่องที่ครูถามเป็นบางครั้งและตอบคำถามถูกเป็นบางครั้ง	ไม่ตอบคำถาม
๔. มีส่วนร่วมในกิจกรรม	ร่วมมือและช่วยเหลือเพื่อนในการทำกิจกรรม	ร่วมมือและช่วยเหลือเพื่อนเป็นส่วนใหญ่ในการทำกิจกรรม	ร่วมมือและช่วยเหลือเพื่อนในการทำกิจกรรมเป็นบางครั้ง	ไม่มีความร่วมมือในขณะทำกิจกรรม

สถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร วิทยาลัยการอาชีพวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบประเมินความรู้ ความเข้าใจ

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน/ระดับคะแนน												รวมคะแนน (๑๐ คะแนน)
	การตอบคำถามในชั้นเรียน (๔)				การสรุปความรู้ (๔)				ความถูกต้องครบถ้วนของการปฏิบัติการทำกิจกรรม (๒)				
	๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	

เกณฑ์การประเมิน

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ				น้ำหนัก	คะแนนเต็ม
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)		
๑. การตอบคำถามในชั้นเรียน	ตอบคำถามได้ถูกต้องทั้งหมด	ตอบคำถามได้ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่	ตอบคำถามถูกต้องบางส่วน	ตอบคำถามไม่ถูกต้อง	๑.๐	๔
๒. การสรุปความรู้	สรุปความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่ศึกษาได้ถูกต้องและครบถ้วน	สรุปความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่ศึกษาได้ถูกต้อง แต่ไม่ครบถ้วน	สรุปความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่ศึกษาได้ถูกต้องบางส่วนและไม่ครบถ้วน	สรุปความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่ศึกษาไม่ถูกต้องและไม่ครบถ้วน	๑.๐	๔
๓. ความถูกต้องครบถ้วนของเนื้อหาในใบงาน	เนื้อหาที่เขียนในใบงานมีความถูกต้องครบถ้วนตามที่กำหนด	เนื้อหาที่เขียนในใบงานมีบางส่วนไม่ถูกต้องตามที่กำหนด	เนื้อหาที่เขียนในใบงานมีความถูกต้องเป็นส่วนน้อย	เนื้อหาที่เขียนในใบงานไม่ถูกต้อง	๐.๕	๒

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน	๙-๑๐	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน	๗-๘	หมายถึง	ดี
คะแนน	๕-๖	หมายถึง	พอใช้
คะแนน	ต่ำกว่า ๕	หมายถึง	ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ชื่อ-สกุล/กลุ่มที่	สมรรถนะ/พฤติกรรมบ่งชี้		สิ่งที่ควรได้รับการพัฒนา
	ผ่าน	ไม่ผ่าน	

เกณฑ์การตัดสิน ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ชื่อ-สกุล/กลุ่มที่	ลักษณะ/พฤติกรรมบ่งชี้						สิ่งที่ควรได้รับการพัฒนา
	รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์		ใฝ่เรียนรู้		มุ่งมั่นในการทำงาน		
	ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	

เกณฑ์การตัดสิน ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

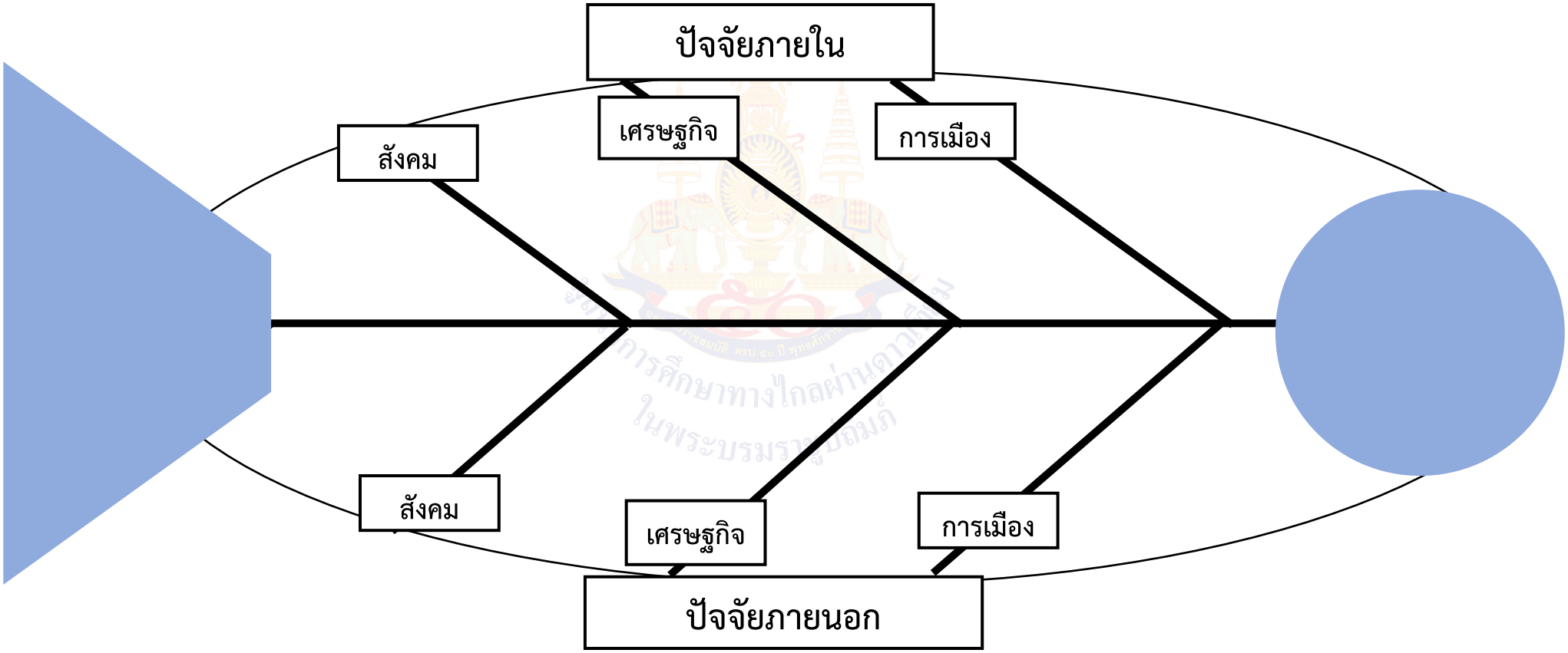
ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

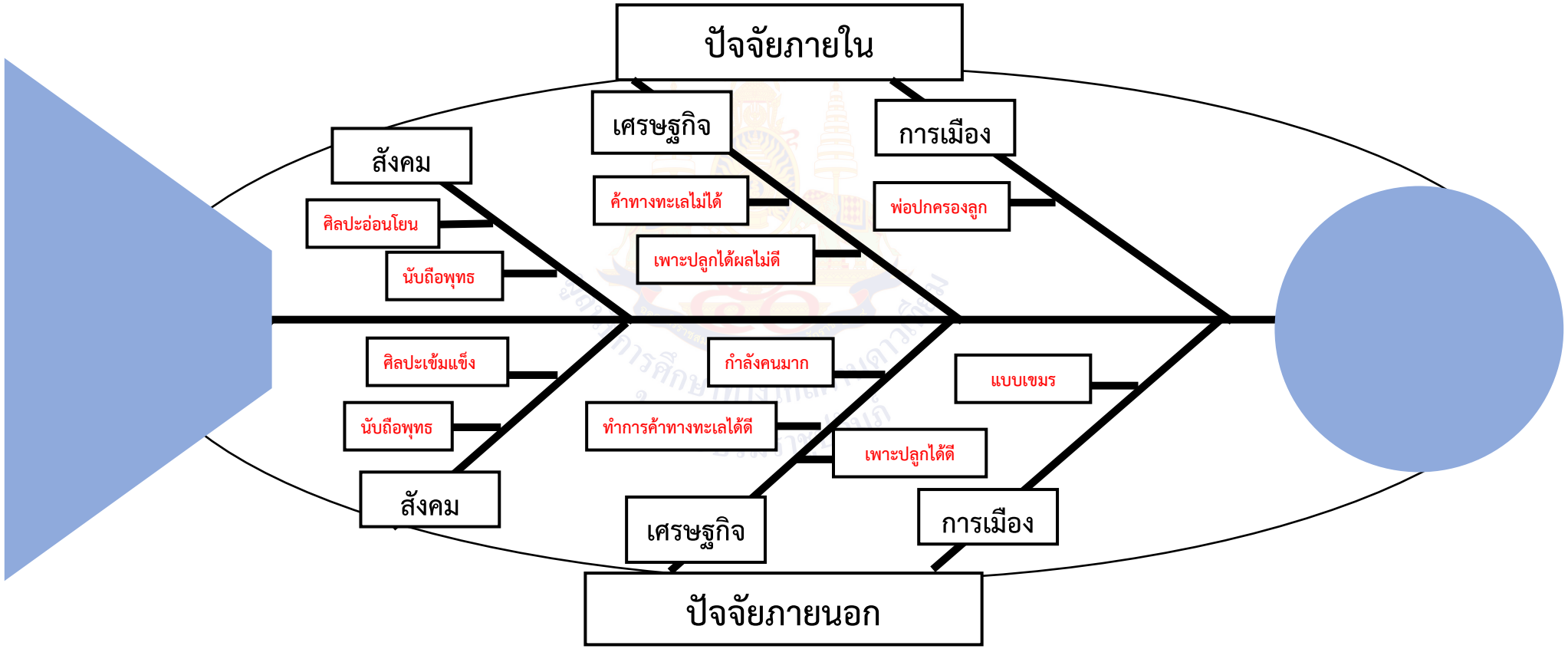
วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ใบงานที่ ๘ เรื่อง ปัจจัยสู่ความเสื่อมถอยของอาณาจักรสุโขทัย
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง พัฒนาการอาณาจักรสุโขทัย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง ปัจจัยสู่ความเสื่อมถอยของอาณาจักรสุโขทัย
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔



เฉลยใบงานที่ ๘ เรื่อง ปัจจัยสู่ความเสื่อมถอยของอาณาจักรสุโขทัย
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง พัฒนาการอาณาจักรสุโขทัย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง ปัจจัยสู่ความเสื่อมถอยของอาณาจักรสุโขทัย
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔





แบบประเมินตนเอง

ชื่อ : _____ สกุล : _____ชั้น_____เลขที่ _____

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่องพัฒนาการอาณาจักรสุโขทัย

๑. กาเครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับที่ฉันทำได้ตามระดับความสามารถของตนเอง และสิ่งที่ฉันตั้งใจจะทำให้ดีขึ้น

สิ่งที่ฉันได้ทำ	ระดับที่ฉันทำได้				สิ่งที่ฉันตั้งใจจะทำให้ดีขึ้น
	ดีมาก	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	
๑. จำแนกลักษณะของหลักฐานทางประวัติศาสตร์อย่างง่าย ๆ					☐
๒. อธิบายหลักเกณฑ์ในการแบ่งยุคของสุโขทัย					☐
๓. อธิบายลักษณะทางภูมิศาสตร์ของเมืองโบราณสุโขทัย					☐
๔. บอกลักษณะและประเพณีที่สำคัญของสังคมสุโขทัย					☐
๕. ยกตัวอย่างสินค้าสำคัญของสุโขทัย					☐

๒. สิ่งที่ฉันทำได้ดีและภูมิใจ (สามารถเขียนได้มากกว่า ๑ อย่าง)

.....

.....

๓. สิ่งที่ฉันยังไม่เข้าใจ / ยังทำได้ไม่ดี คือ..... (สามารถเขียนได้มากกว่า ๑ อย่าง)

.....

.....

๔. สิ่งที่ฉันตั้งใจจะทำให้ดีขึ้นในการเรียนหน่วยต่อไป (สามารถเขียนได้มากกว่า ๑ อย่าง)

.....

.....



บันทึกการเรียนรู้ (Learning log)

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ประจำ : ☐ กลางภาค ☐ ปลายภาค ☐ หน่วยการเรียนรู้ที่.....

สิ่งหนึ่งที่ฉันได้เรียนรู้จากการเรียน คือ.....

.....

.....

สิ่งที่ฉันชอบ / ทำได้ดี .....

.....

.....

สิ่งที่ฉันอยากจะบอกคุณครู คือ.....

.....

.....

สิ่งที่ฉันควรปรับปรุงตัวเองให้ดีขึ้น คือ.....

.....

.....

ฉันน่าจะเรียนรู้ได้ดีกว่านี้หาก .....

.....

.....

สถาบันการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕
พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทย
สมัยสุโขทัย

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕

ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย

รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาฯ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๑๒ ชั่วโมง

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๔ ประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส ๔.๓ เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิและธำรงความเป็นไทย

ตัวชี้วัด

ป.๔/๑ อธิบายพัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัยโดยสังเขป

ป.๔/๒ บอกประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญสมัยสุโขทัย

ป.๔/๓ อธิบายภูมิปัญญาไทยที่สำคัญ สมัยสุโขทัยที่น่าภาคภูมิใจ และควรค่าแก่การอนุรักษ์

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

อาณาจักรสุโขทัย เป็นรัฐในอดีตรัฐหนึ่ง ตั้งอยู่บนที่ราบลุ่มแม่น้ำยม สถาปนาขึ้นราวพุทธศตวรรษที่ ๑๘ ในฐานะสถานีการค้าของรัฐละโว้ หลังจากนั้นราวปี ๑๗๘๒ พ่อขุนบางกลางหาวและพ่อขุนผาเมือง ได้ร่วมกันกระทำการยึดอำนาจจากขอมสบาดโขลญลำพงเป็นผลสำเร็จ และได้สถาปนาเอกราชให้รัฐสุโขทัยเป็นอาณาจักรสุโขทัย และมีความเจริญรุ่งเรืองตามลำดับ และเพิ่มถึงขีดสุดในสมัยพ่อขุนรามคำแหงมหาราช ก่อนจะค่อย ๆ ตกต่ำ และประสบปัญหาทั้งจากปัญหาภายนอกและภายใน จนต่อมาถูกรวมเป็นส่วนหนึ่งของอาณาจักรอยุธยาไปในที่สุด

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๓.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

๑) อธิบายพระราชกรณียกิจสำคัญของพ่อขุนศรีอินทราทิตย์ได้

๒) อธิบายพระราชประวัติและพระราชกรณียกิจของพ่อขุนรามคำแหงมหาราชได้

๓) อธิบายพระราชกรณียกิจของพ่อขุนรามคำแหงมหาราชในด้านการค้าได้

๔) อธิบายลักษณะความเชื่อและศาสนาของอาณาจักรสุโขทัยได้

๕) อธิบายลักษณะเด่นภูมิปัญญาด้านภาษาและวรรณกรรมของอาณาจักรสุโขทัยได้

๖) อธิบายลักษณะเด่นของการปกครองแบบธรรมราชาได้

๗) อธิบายลักษณะเด่นของศิลปกรรมสมัยสุโขทัยได้พอสังเขป

๘) กำหนดขอบเขตของอาณาจักรสุโขทัยได้พอสังเขป

๙) อธิบายความสัมพันธ์ของสุโขทัยกับรัฐอื่น ๆ ได้

๑๐) ระบุเหตุการณ์สำคัญที่ทำให้ราชวงศ์พระร่วงถึงแก่ความเสื่อม

๑๑) อธิบายความสำคัญของการค้าและอุตสาหกรรมที่มีต่อความเจริญรุ่งเรืองของบ้านเมือง

๑๒) ระบุชื่อโบราณสถานสำคัญในสมัยสุโขทัยได้

๓.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

๑) นำเสนอปัจจัยที่ส่งผลก่อกำเนิดราชวงศ์พระร่วงแห่งสุโขทัยได้

๒) วิเคราะห์พระราชอัธยาศัยของพ่อขุนรามคำแหงมหาราชได้ ๓)

๔) วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อลักษณะการเลือกรับนับถือศาสนาได้

๕) ยกตัวอย่างหลักฐานด้านภาษาและวรรณกรรมของอาณาจักรสุโขทัยได้พอสังเขป

๖) เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างระบบพ่อปกครองลูกและระบบธรรมราชาได้

๗) จำแนกศิลปกรรมของสุโขทัยได้พอสังเขป

๘) ประเมินน้ำหนักหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการขยายอำนาจของสุโขทัยได้พอสังเขป

๙) วิเคราะห์ความสำคัญของกิจกรรมทางการทูตของรัฐตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน

๑๐) วิเคราะห์ปัจจัยที่ทำให้ราชวงศ์พระร่วงเสื่อมอำนาจ

๑๑) วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลกำหนดความเจริญทางการค้าและอุตสาหกรรมของสุโขทัยได้

๑๒) นำเสนอแนวทางการใช้ประโยชน์จากโบราณวัตถุ โบราณสถานต่อการท่องเที่ยวได้

๓.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

๑) เห็นความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์ในฐานะผู้นำที่เป็นแบบอย่างของสังคม

๒) เห็นความสำคัญและนำเอาพระราชจริยาวัตรที่ดีของพ่อขุนรามคำแหงมหาราชเป็นแบบอย่าง

๓) เห็นความสำคัญในความเชื่อและศาสนาที่ส่งผลต่อคนไทยในปัจจุบัน

๔) เห็นคุณค่าในการอนุรักษ์ภูมิปัญญาด้านภาษาและวรรณกรรมของอาณาจักรสุโขทัย

๕) อนุรักษ์ภูมิปัญญาด้านศาสนาพุทธของอาณาจักรสุโขทัยได้

๖) เห็นความสำคัญในการอนุรักษ์ภูมิปัญญาด้านศิลปกรรมของสุโขทัย

๗) เห็นคุณค่าของภูมิปัญญาทางด้านการเมืองการปกครองและภาวะผู้นำของไทย

๘) เห็นความสำคัญของความร่วมมือเพื่อสันติภาพ

๙) เห็นคุณค่าของภูมิปัญญาไทยด้านการเมืองการปกครองและภาวะผู้นำของไทย

๑๐) เห็นคุณค่าในการอนุรักษ์หลักฐานทางประวัติศาสตร์สมัยสุโขทัย คือ เครื่องกระเบื้องสังคโลก

๑๑) เห็นคุณค่าของการอนุรักษ์โบราณวัตถุ โบราณสถานในฐานะหลักฐานทางประวัติศาสตร์ได้

๔. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

๔.๑ ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑)

๔.๒ ความสามารถในการคิด (๒.๑) (๒.๒)

๔.๓ ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓) (๔.๖)

๕. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๕.๑ ข้อที่ ๑ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

๕.๓ ข้อที่ ๓ มีวินัย

๕.๔ ข้อที่ ๔ ใฝ่เรียนรู้

๕.๓ ข้อที่ ๖ มุ่งมั่นในการทำงาน

๖. การประเมินผลรวบยอด

๖.๑ ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) ใบงานที่ ๑ เรื่อง กำเนิดราชวงศ์พระร่วง (พ่อขุนศรีอินทราทิตย์)
๒) ใบงานที่ ๒ เรื่อง ไพร่ฟ้าหน้าใสแผ่นดินพระร่วง (พ่อขุนรามคำแหงมหาราช)
๓) ใบงานที่ ๓ เรื่อง การค้าเสรีเริ่มที่สุโขทัย
๔) ใบงานที่ ๔ เรื่อง ความเชื่อและศรัทธาในสมัยสุโขทัย
๕) ใบงานที่ ๕ เรื่อง เริ่มแรกอักษรไทย
๖) ใบงานที่ ๖ เรื่อง หยั่งรากพระพุทธศาสนา
๗) ใบงานที่ ๗ เรื่อง พุทธศิลป์สุโขทัย
๘) ใบงานที่ ๘ เรื่อง การขยายอำนาจของสุโขทัย
๙) ใบงานที่ ๙ เรื่อง การทูตสุโขทัย
๑๐) ใบงานที่ ๑๐ เรื่อง อวสานกรุงสุโขทัย
๑๑) ใบงานที่ ๑๑ เรื่อง เล่าเรื่องเครื่องสังคโลก
๑๒) ใบงานที่ ๑๒ เรื่อง ท่องเที่ยวสุโขทัย ดินแดนมรดกโลก

๖.๒ เกณฑ์การประเมินผลชิ้นงานหรือภาระงาน

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔ (ดีมาก)	**๓ (ดี)**	**๒ (พอใช้)**	**๑ (ปรับปรุง)**
๑. รูปแบบชิ้นงาน	รูปแบบชิ้นงานถูกต้อง ครบถ้วนตามที่กำหนด มีความคิดสร้างสรรค์แปลกใหม่ น่าสนใจ ขนาดเหมาะสม สวยงาม	รูปแบบชิ้นงานถูกต้อง น่าสนใจ ขนาดเหมาะสม สวยงาม	รูปแบบชิ้นงานถูกต้องเป็นส่วนมาก น่าสนใจ ขนาดเหมาะสม สวยงาม	รูปแบบชิ้นงานไม่ถูกต้องตามที่กำหนด ผลงานไม่เรียบร้อย
๒. ภาษา	ใช้ภาษาถูกต้อง สะกดคำถูกต้อง ลายมือสวยงาม อ่านง่าย	ใช้ภาษาถูกต้อง สะกดคำถูกต้อง ลายมืออ่านง่าย	ใช้ภาษาถูกต้อง สะกดคำมีผิดพลาดบ้างเล็กน้อย ลายมืออ่านง่าย	ใช้ภาษาและสะกดคำไม่ถูกต้อง ลายมืออ่านยาก ขีดฆ่า
๓. เนื้อหา	เนื้อหาถูกต้องสมบูรณ์ มีความสอดคล้องเชื่อมโยงกัน ตรงหัวข้อเรื่อง รายละเอียดครอบคลุม	เนื้อหาถูกต้องตรงหัวข้อเรื่อง รายละเอียดค่อนข้างครอบคลุม	เนื้อหาถูกต้องแต่ขาดรายละเอียดในบางส่วน	เนื้อหาไม่ถูกต้องไม่ครอบคลุม
๔. เวลา	ส่งชิ้นงานก่อนเวลาที่กำหนด	ส่งชิ้นงานภายในเวลากำหนด	ส่งชิ้นงานไม่ทันกำหนด ๑ วัน	ส่งชิ้นงานไม่ทันกำหนดตั้งแต่ ๒ วันขึ้นไป

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน	๑๓-๑๖	คะแนน	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน	๙-๑๒	คะแนน	หมายถึง	ดี
คะแนน	๕-๘	คะแนน	หมายถึง	พอใช้
คะแนน	๑-๔	คะแนน	หมายถึง	ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน

ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับ พอใช้ ขึ้นไป

มัคนิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง กำเนิดราชวงศ์พระร่วง (พ่อขุนศรีอินทราทิตย์)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย
รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด
สาระที่ ๔ ประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส ๔.๓ เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจ และธำรงความเป็นไทย
ตัวชี้วัด ป.๔/๑ อธิบายพัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัยโดยสังเขป
ตัวชี้วัด ป.๔/๒ บอกประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญสมัยสุโขทัย

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

สุโขทัยเป็นเมืองที่ก่อตั้งขึ้นในวัฒนธรรมเขมร ต่อมาพ่อขุนศรีนาวนำถุมได้สถาปนาสุโขทัยให้เป็นอาณาจักรของคนไทย เมื่อเสด็จสวรรคต ขอมสบาดโขลญลำพงจึงทำการยึดสุโขทัยให้กลับมาเป็นเมืองในวัฒนธรรมเขมรอีก ดังนั้น พ่อขุนผาเมืองทรงร่วมมือกับพ่อขุนบางกลางหาว พระราชโอรสของพ่อขุนศรีนาวนำถุมยึดสุโขทัยได้สำเร็จ พ่อขุนผาเมืองยกให้พ่อขุนบางกลางหาวขึ้นเป็นกษัตริย์เสวยราชย์เป็นกษัตริย์วงศ์พระร่วงมีพระนามว่าพ่อขุนศรีอินทราทิตย์ปกครองสุโขทัยสืบมา

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ การสถาปนาอาณาจักรสุโขทัยโดยสังเขป
๓.๒ ประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญสมัยสุโขทัย เช่น พ่อขุนศรีอินทราทิตย์

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)
- อธิบายพระราชกรณียกิจสำคัญของพ่อขุนศรีอินทราทิตย์ได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
- นำเสนอปัจจัยที่ส่งผลก่อกำเนิดราชวงศ์พระร่วงแห่งสุโขทัยได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)
- เห็นความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์ในฐานะผู้นำที่เป็นแบบอย่างของสังคม

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

ถ่ายทอดความรู้ ประเด็นสำคัญ จากสารที่ได้รับ อย่างเป็นเหตุเป็นผล เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจ (๑.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
๖.๒ มีวินัย
๖.๓ ใฝ่เรียนรู้

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง กำเนิดราชวงศ์พระร่วง (พ่อขุนศรีอินทราทิตย์)
หน่วยที่ ๕ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ถ่ายทอดความรู้ ประเด็นสำคัญ จากสารที่ได้รับ อย่างเป็นเหตุเป็นผล เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจ (๑.๑) **ด้านความรู้** - อธิบายพระราชกรณียกิจสำคัญของพ่อขุนศรีอินทราทิตย์ได้ **ด้านทักษกระบวนการ** - นำเสนอปัจจัยที่ส่งผลก่อกำเนิดราชวงศ์พระร่วงแห่งสุโขทัยได้ **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม**	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑) ครูแนะนำภาพรวมของการเรียนการสอน จุดประสงค์รายวิชา แล้วร่วมกันกับนักเรียนปลายทาง ตรวจสอบความพร้อมของใบงาน ใบความรู้ และอุปกรณ์ที่จำเป็นในการสอน ๒) ครูและนักเรียนร่วมกันแสดงบทบาทสมมุติการลอยกระทง จากนั้นครูตั้งคำถามว่าเคยเข้าร่วมกิจกรรมนี้หรือไม่ “การลอยกระทงมาจากไหน” มีที่มาสำคัญอย่างไร ครูอธิบายแนวคิดต่าง ๆ เกี่ยวกับที่มาของประเพณีนี้เพื่อนำเข้าสู่บทเรียน	๑) การเตรียมอุปกรณ์การเรียนให้พร้อม ๒) นักเรียนร่วมกันแสดงบทบาทสมมุติการลอยกระทง และตอบคำถามเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมลอยกระทง	๑. สื่อ PowerPoint เรื่อง กำเนิดราชวงศ์พระร่วง (พ่อขุนศรีอินทราทิตย์) ๒. ใบงานที่ ๑ เรื่อง กำเนิดราชวงศ์พระร่วง (พ่อขุนศรีอินทราทิตย์) ๓. วีดิทัศน์ แผ่นดินพ่อขุนรามคำแหงมหาราช	๑. ใบงานที่ ๑ เรื่อง กำเนิดราชวงศ์พระร่วง (พ่อขุนศรีอินทราทิตย์)	๑. แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล ๒. แบบประเมินผลสมรรถนะ ๓. แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. แบบประเมินความรู้ ความเข้าใจ
	ขั้นสอน (๒๕ นาที) ๑) เราจะเรียนเรื่อง กำเนิดราชวงศ์พระร่วง เพื่ออธิบายพระราชประวัติและพระราชกรณียกิจของพ่อขุนศรีอินทราทิตย์ได้ ครูตั้งคำถามชวนคิดว่าเราจะรู้เรื่องราวของพ่อขุนศรี ฯ ได้อย่างไร	๑) นักเรียนจับคู่เพื่อช่วยกันแบ่งปันความคิด และตอบคำถาม (แนวคำตอบ : จากหลักฐานคือจารึกวัดศรีชุม)			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง กำเนิดราชวงศ์พระร่วง (พ่อขุนศรีอินทราทิตย์)
หน่วยที่ ๕ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
- เห็นความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์ในฐานะผู้นำที่เป็นแบบอย่างของสังคม **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ๒. มีวินัย ๓. ใฝ่เรียนรู้	๒. ครูพูดคุยร่วมกับนักเรียนในพระราชประวัติของพ่อขุนศรีอินทราทิตย์ เชื่อมโยงความสัมพันธ์กับขอมตามหลักฐานจารึกวัดศรีชุม ๓. ครูจัดกิจกรรมย้อนเวลาหาอดีต โดยนำวิดีทัศน์แผ่นดินพ่อขุนรามคำแหงมหาราชให้นักเรียนดู เพื่อเชื่อมโยงว่าสมัยสุโขทัยมีความรุ่งเรือง การค้าขายมั่งคั่ง ประชาชนอยู่ดีมีสุข ๔. กิจกรรมการเรียนการสอนแบบเรียงลำดับเหตุการณ์ (Timeline Activity) พระราชประวัติและพระราชกรณียกิจพ่อขุนศรีอินทราทิตย์ แทรกถามนักเรียนเป็นระยะ ดังนี้ - พ่อขุนศรีอินทราทิตย์เป็นกษัตริย์ของสุโขทัยเป็นองค์แรกใช่หรือไม่? - การขับไล่ขอมสบาดโขลญลำพง มีผลต่ออาณาจักรสุโขทัยอย่างไร - เพราะเหตุใด พ่อขุนศรีอินทราทิตย์จึงสามารถขับไล่ขอมสบาดโขลญลำพงสำเร็จ	๒. นักเรียนคู่ตนเองร่วมกันตอบคำถาม ๓. นักเรียนชมวีดิทัศน์แผ่นดินพ่อขุนรามคำแหงมหาราช ๔.นักเรียนร่วมกันตอบคำถาม (แนวคำตอบ) - ไม่ใช่ ตามหลักฐานยังมีพ่อขุนศรีนาว-นำถุมอีก - อาณาจักรสุโขทัยเป็นเอกราชไม่ขึ้นต่อขอมอีกต่อไป - เพราะมีความสามารถ ความกล้าหาญ และมีมิตร คือ พ่อขุนผาเมืองที่คอยช่วยเหลือ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง กำเนิดราชวงศ์พระร่วง (พ่อขุนศรีอินทราทิตย์)
หน่วยที่ ๕ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	- ทำไมพ่อขุนผาเมืองถึงต้องให้ทั้งชื่อและขรรค์ชัยศรี - พ่อขุนผาเมืองไปไหน	- เพื่อแสดงความเป็นผู้มีบารมี สถาปนากษัตริย์ได้ - กลับไปเมืองของท่าน			
	ขั้นปฏิบัติ (๑๕ นาที) ครูให้นักเรียนทำใบงานที่ ๑ เรื่อง กำเนิดราชวงศ์พระร่วง (พ่อขุนศรีอินทราทิตย์)	นักเรียนทำใบงานที่ ๑ เรื่อง กำเนิดราชวงศ์พระร่วง (พ่อขุนศรีอินทราทิตย์)			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑) ครูและนักเรียนร่วมกันสรุป เรื่อง เรื่อง กำเนิดราชวงศ์พระร่วง (พ่อขุนศรีอินทราทิตย์) เป็นรูปแบบ Graphic Organizers ๒) ครูให้นักเรียนประเมินตนเอง โดยเขียนแสดงความรู้สึกหลังการเรียน ๒.๑ ความรู้ที่ได้นักเรียนได้รับ ๒ ข้อ	๑) นักเรียนร่วมกันสรุปเรื่อง เรื่อง กำเนิดราชวงศ์พระร่วง (พ่อขุนศรีอินทราทิตย์) เป็นรูปแบบ Graphic Organizers ๒) นักเรียนประเมินตนเอง โดยเขียนแสดงความรู้สึกหลังการเรียน ๒.๑ นักเรียนตอบคำถาม			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) สื่อ PowerPoint เรื่อง เรื่อง กำเนิดราชวงศ์พระร่วง (พ่อขุนศรีอินทราทิตย์)

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) ใบงานที่ ๑ เรื่อง กำเนิดราชวงศ์พระร่วง (พ่อขุนศรีอินทราทิตย์)

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - อธิบายพระราชกรณียกิจสำคัญของพ่อขุนศรีอินทราทิตย์ได้	- ตรวจใบงานที่ ๑ เรื่อง กำเนิดราชวงศ์พระร่วง (พ่อขุนศรีอินทราทิตย์)	- ใบงานที่ ๑ เรื่อง กำเนิดราชวงศ์พระร่วง (พ่อขุนศรีอินทราทิตย์)	ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๖๐ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - นำเสนอปัจจัยที่ส่งผลก่อกำเนิดราชวงศ์พระร่วงแห่งสุโขทัยได้	- ตรวจใบงานที่ ๑ เรื่อง กำเนิดราชวงศ์พระร่วง (พ่อขุนศรีอินทราทิตย์)	- ใบงานที่ ๑ เรื่อง กำเนิดราชวงศ์พระร่วง (พ่อขุนศรีอินทราทิตย์)	ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๖๐ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - เห็นความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์ในฐานะผู้นำที่เป็นแบบอย่างของสังคม	- การประเมินการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล - การแสดงความคิดเห็น	- แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ถ่ายทอดความรู้ ประเด็นสำคัญจากสารที่ได้รับ อย่างเป็นเหตุเป็นผล เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจ (๑.๑)	- สังเกตพฤติกรรมบ่งชี้ที่แสดงออกถึงสมรรถนะในการทำกิจกรรม	- แบบประเมินสมรรถนะของผู้เรียน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน	ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ลำดับที่	ชื่อ – สกุล	เกณฑ์การให้คะแนน				รวม (๑๖)	ระดับคุณภาพ
		ความตั้งใจในการเรียน (๔)	ความสนใจและการซักถาม (๔)	การตอบคำถาม (๔)	มีส่วนร่วมในกิจกรรม (๔)		
๑							
๒							
๓							
๔							
๕							
๖							
๗							
๘							
๙							
๑๐							

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนนดังตารางแนบท้าย
เกณฑ์การประเมินในการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ ดังนี้

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๑๔-๑๖	ดีมาก
๑๑-๑๓	ดี
๘-๑๐	พอใช้
๐-๗	ปรับปรุง

<u>เกณฑ์การสรุปผลการประเมิน</u>
นักเรียนที่ได้ระดับคุณภาพพอใช้ขึ้นไป ถือว่า **ผ่าน**

สถาบันการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

เกณฑ์การวัดและประเมินผลการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล (Rubric)

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	ดีมาก (๔)	ดี (๓)	พอใช้ (๒)	ต้องปรับปรุง (๑)
๑. ความตั้งใจในการเรียน	สนใจในการเรียน ไม่คุยหรือเล่นกัน ในขณะเรียน	สนใจในการเรียน คุยกันเล็กน้อย ในขณะเรียน	สนใจในการเรียน คุยกันและเล่นกัน ในขณะเรียน เป็นบางครั้ง	ไม่สนใจในการเรียน คุยและเล่นกัน ในขณะเรียน
๒. ความสนใจและการซักถาม	มีการถามในหัวข้อที่ตนไม่เข้าใจทุกเรื่อง และกล้าแสดงออก	มีการถามในหัวข้อที่ตนไม่เข้าใจเป็นส่วนมากและกล้าแสดงออก	มีการถามในหัวข้อที่ตนไม่เข้าใจเป็นบางครั้งและไม่ค่อยกล้าแสดงออก	ไม่ถามในหัวข้อที่ตนไม่เข้าใจและไม่กล้าแสดงออก
๓. การตอบคำถาม	ร่วมตอบคำถามในเรื่องที่ครูถามและตอบคำถามถูกทุกข้อ	ร่วมตอบคำถามในเรื่องที่ครูถามและตอบคำถามส่วนมากถูก	ร่วมตอบคำถามในเรื่องที่ครูถามเป็นบางครั้งและตอบคำถามถูกเป็นบางครั้ง	ไม่ตอบคำถาม
๔. มีส่วนร่วมในกิจกรรม	ร่วมมือและช่วยเหลือเพื่อนในการทำกิจกรรม	ร่วมมือและช่วยเหลือเพื่อนเป็นส่วนใหญ่ในการทำกิจกรรม	ร่วมมือและช่วยเหลือเพื่อนในการทำกิจกรรมเป็นบางครั้ง	ไม่มีความร่วมมือในขณะทำกิจกรรม

สถาบันการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบประเมินความรู้ ความเข้าใจ

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน/ระดับคะแนน												รวมคะแนน (๑๐ คะแนน)
	การตอบคำถามในชั้นเรียน (๔)				การสรุปความรู้ (๔)				ความถูกต้องครบถ้วนของการปฏิบัติการทำกิจกรรม (๒)				
	๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	

เกณฑ์การประเมิน

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ				น้ำหนัก	คะแนนเต็ม
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)		
๑. การตอบคำถามในชั้นเรียน	ตอบคำถามได้ถูกต้องทั้งหมด	ตอบคำถามได้ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่	ตอบคำถามถูกต้องบางส่วน	ตอบคำถามไม่ถูกต้อง	๑.๐	๔
๒. การสรุปความรู้	สรุปความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่ศึกษาได้ถูกต้องและครบถ้วน	สรุปความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่ศึกษาได้ถูกต้องแต่ไม่ครบถ้วน	สรุปความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่ศึกษาได้ถูกต้องบางส่วนและไม่ครบถ้วน	สรุปความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่ศึกษาไม่ถูกต้องและไม่ครบถ้วน	๑.๐	๔
๓. ความถูกต้องครบถ้วนของเนื้อหาในใบงาน	เนื้อหาที่เขียนในใบงานมีความถูกต้องครบถ้วนตามที่กำหนด	เนื้อหาที่เขียนในใบงานมีบางส่วนไม่ถูกต้องตามที่กำหนด	เนื้อหาที่เขียนในใบงานมีความถูกต้องเป็นส่วนน้อย	เนื้อหาที่เขียนในใบงานไม่ถูกต้อง	๐.๕	๒

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน	๙-๑๐	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน	๗-๘	หมายถึง	ดี
คะแนน	๕-๖	หมายถึง	พอใช้
คะแนน	ต่ำกว่า ๕	หมายถึง	ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป

แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ชื่อ-สกุล/กลุ่มที่	สมรรถนะ/พฤติกรรมบ่งชี้		สิ่งที่ควรได้รับการพัฒนา
	ผ่าน	ไม่ผ่าน	

เกณฑ์การตัดสิน ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ชื่อ-สกุล/กลุ่มที่	ลักษณะ/พฤติกรรมบ่งชี้						สิ่งที่ควรได้รับการพัฒนา
	รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์		ใฝ่เรียนรู้		มุ่งมั่นในการทำงาน		
	ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	

เกณฑ์การตัดสิน ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ใบงานที่ ๑ เรื่อง กำเนิดราชวงศ์พระร่วง (พ่อขุนศรีอินทราทิตย์)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง : ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนตอบคำถามดังต่อไปนี้

๑. พ่อขุนศรีอินทราทิตย์มีพระราชกรณียกิจอะไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

๒.ชาวสุโขทัยได้รับประโยชน์จากพระราชกรณียกิจของพ่อขุนศรีอินทราทิตย์อย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

๓. เรารู้จักเรื่องราวของพ่อขุนศรีอินทราทิตย์ได้จากหลักฐานประวัติศาสตร์ชิ้นใด

.....

.....

.....

.....

.....

คำชี้แจง : ตอนที่ ๒ ให้เขียนผังความคิดแสดงปัจจัยที่ส่งผลต่อการสถาปนาราชวงศ์พระร่วง

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

คำชี้แจง : ตอนที่ ๓ ให้นักเรียนเขียนสิ่งที่กำหนดให้ดังต่อไปนี้

R - (Reflexion) นักเรียนคิดอย่างไร ต่อพ่อขุนศรีอินทราทิตย์	**C -** (Connect) นักเรียนคิดว่า พ่อขุนศรีอินทราทิตย์ เก่งในเรื่องอะไรมากที่สุด	**A -** (Applied) เราเอาพระองค์ท่านเป็น แบบอย่างได้อย่างไรบ้าง
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

เฉลยใบงานที่ ๑ เรื่อง กำเนิดราชวงศ์พระร่วง (พ่อขุนศรีอินทราทิตย์)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง : ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนตอบคำถามดังต่อไปนี้

๑. พ่อขุนศรีอินทราทิตย์มีพระราชกรณียกิจอะไรบ้าง

ทรงก่อตั้งอาณาจักรสุโขทัยให้เป็นอิสระจากเขมร
ทรงพยายามสร้างเสถียรภาพทางเศรษฐกิจด้วยการตีเมืองฉอด

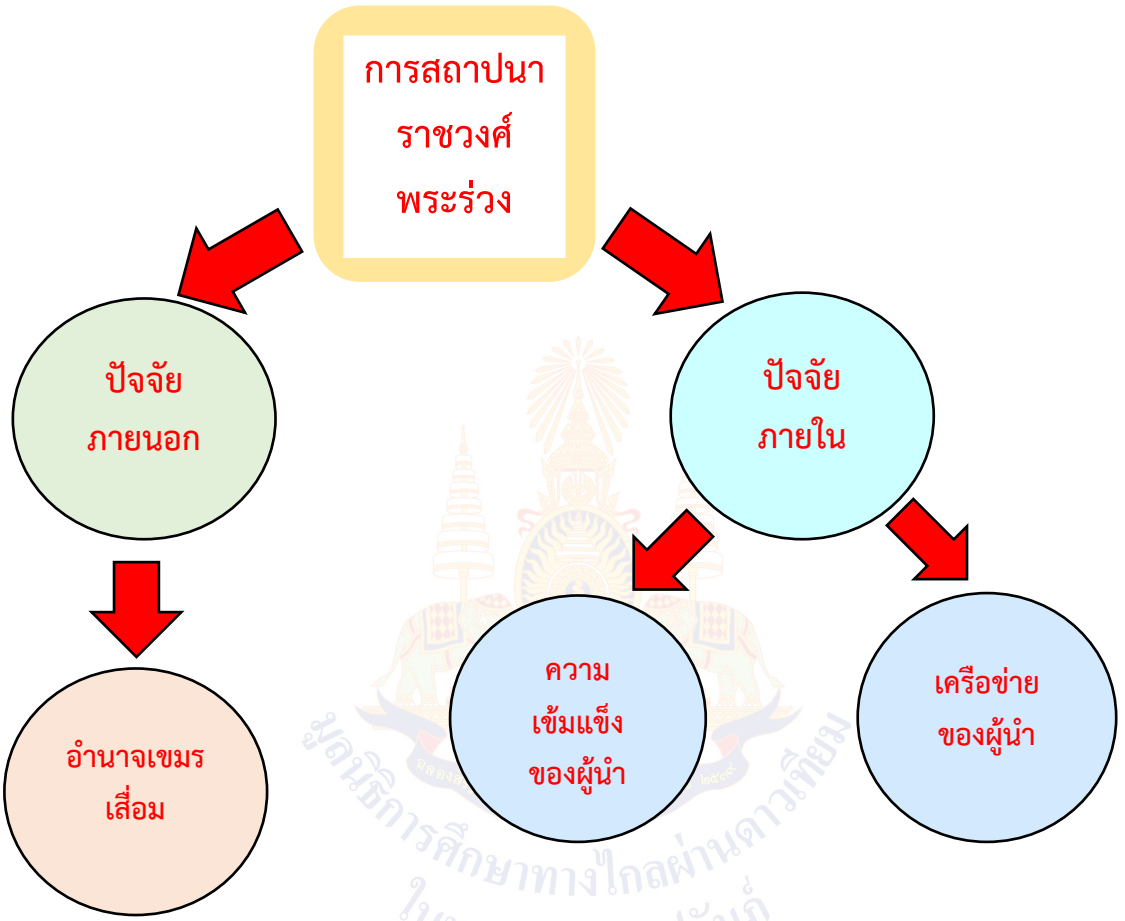
๒.ชาวสุโขทัยได้รับประโยชน์จากพระราชกรณียกิจของพ่อขุนศรีอินทราทิตย์อย่างไรบ้าง

ได้อิสระจากเขมร
ได้โอกาสทางเศรษฐกิจจากการควบคุมเส้นทางการค้าเมืองฉอด

๓. เรารู้จักเรื่องราวของพ่อขุนศรีอินทราทิตย์ได้จากหลักฐานประวัติศาสตร์ชิ้นใด

จารึกหลักที่ ๒ วัดศรีชุมโดยพระมหาเถรศรีศรัทธา

คำชี้แจง : ตอนที่ ๒ ให้เขียนผังความคิดแสดงปัจจัยที่ส่งผลต่อการสถาปนาราชวงศ์พระร่วง



มัณฑิตการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

คำชี้แจง : ตอนที่ ๓ ให้นักเรียนเขียนสิ่งที่กำหนดให้ดังต่อไปนี้

R - (Reflexion) นักเรียนคิดอย่างไร ต่อพ่อขุนศรีอินทราทิตย์	C - (Connect) นักเรียนคิดว่า พ่อขุนศรีอินทราทิตย์ เก่งในเรื่องอะไรมากที่สุด	A - (Applied) เราเอาพระองค์ท่านเป็น แบบอย่างได้อย่างไรบ้าง
ตามดุลพินิจของครูผู้สอน	- เป็นผู้นำที่ต่อสู้เข้มแข็ง -เป็นผู้นำในการต่อสู้เพื่ออิสรภาพ -เป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์เพื่อความอยู่ดีกินดีของประชาชนเป็นผู้นำที่มีสัมพันธไมตรีที่ดีกับบ้านเมืองอื่น ๆ	- เราต้องเข้มแข็งถึงจะช่วยเหลือตัวเองและสังคมได้ - เราต้องช่วยเหลือคนอื่นโดยเฉพาะผู้ติดตามของเรา - เราต้องมีวิสัยทัศน์เราต้องคบเพื่อนดี เราจึงจะนำพาชีวิตไปในทางที่ดีได้

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ไพร่ฟ้าหน้าใสแผ่นดินพระร่วง (พ่อขุนรามคำแหงมหาราช)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย
รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด
สาระที่ ๔ ประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส ๔.๓ เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจ และธำรงความเป็นไทย

ตัวชี้วัด ป.๔/๑ อธิบายพัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัยโดยสังเขป

ตัวชี้วัด ป.๔/๒ บอกประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญสมัยสุโขทัย

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

จารึกหลักที่ ๑ บอกเล่าเรื่องราวในรัชกาลพ่อขุนรามคำแหงมหาราช แห่งราชวงศ์พระร่วง กษัตริย์แห่งสุโขทัย เป็นผู้นำของคนไทย สุโขทัยมีระบบการปกครองที่สงบสุขร่มเย็น ไพร่ฟ้าประชาชนอยู่ดีกินดี พระมหากษัตริย์เปรียบเสมือนหัวหน้าครอบครัวใหญ่ ปกครองพลเมืองเสมือนลูกหลาน ถ้าลูกหลานทะเลาะวิวาทกัน ก็ทรงตัดสินคดีด้วยความเป็นธรรม

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ ประวัติและผลงานของพ่อขุนรามคำแหงมหาราชในด้านการปกครอง

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- อธิบายพระราชประวัติและพระราชกรณียกิจของพ่อขุนรามคำแหงมหาราชได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- วิเคราะห์พระราชอัธยาศัยของพ่อขุนรามคำแหงมหาราชได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- เห็นความสำคัญและนำเอาพระราชจริยาวัตรที่ดีของพ่อขุนรามคำแหงมหาราชเป็นแบบอย่าง

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

ถ่ายทอดความรู้ ประเด็นสำคัญ จากสารที่ได้รับ อย่างเป็นเหตุเป็นผล เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจ (๑.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

๖.๒ มีวินัย

๖.๓ ใฝ่เรียนรู้

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ไพร่ฟ้าหน้าใสแผ่นดินพระร่วง (พ่อขุนรามคำแหงมหาราช)
หน่วยที่ ๕ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ถ่ายทอดความรู้ ประเด็นสำคัญจากสารที่ได้รับ อย่างเป็นเหตุเป็นผล เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจ (๑.๑) **ด้านความรู้** - อธิบายพระราชประวัติและพระราชกรณียกิจของพ่อขุนรามคำแหงมหาราชได้ **ด้านทักษกระบวนการ** - วิเคราะห์พระราชอัธยาศัยของพ่อขุนรามคำแหงมหาราชได้ **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม** - เห็นความสำคัญและนำเอาพระราชจริยาวัตรที่ดีของพ่อขุนรามคำแหงมหาราชเป็นแบบอย่าง **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑) ครูแนะนำภาพรวมของการเรียนการสอน จุดประสงค์รายวิชา แล้วร่วมกันกับนักเรียนปลายทาง ตรวจสอบความพร้อมของใบงาน ใบความรู้ และอุปกรณ์ที่จำเป็นในการสอน ๒) ครูนำภาพจิ๊กซอว์ ให้นักเรียนช่วยกันประกอบให้เวลา ๑ นาที ๓) ครูนำภาพจิ๊กซอว์ที่นักเรียนต่อขึ้นมาเฉลยภาพพระบรมราชานุสาวรีย์พ่อขุนรามคำแหงมหาราช แล้วจึงสนทนาสอบถามนักเรียนเพื่อเชื่อมเข้าสู่บทเรียน - นักเรียนรู้จักสถานที่ดังกล่าวหรือไม่ - อนุสาวรีย์ดังกล่าวเป็นของใคร - มีหน่วยงานใดในประเทศไทยที่ตั้งชื่อตามพระองค์ท่านหรือไม่ - พระบรมราชานุสาวรีย์ดังกล่าวปรากฏที่ใดบ้าง	๑) การเตรียมอุปกรณ์การเรียนให้พร้อม ๒) นักเรียนช่วยกันประกอบภาพจิ๊กซอว์ให้นักเรียนช่วยกันประกอบให้เวลา ๑ นาที ๓) นักเรียนร่วมกันตอบคำถาม - รู้จัก/ไม่รู้จัก พระบรมราชานุสาวรีย์พ่อขุนรามคำแหงมหาราช มีที่สุโขทัย - มหาวิทยาลัยรามคำแหง - มหาวิทยาลัยรามคำแหง , อุทยานราชภักดิ์ , อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย	๑. สื่อ PowerPoint เรื่อง ไพร่ฟ้าหน้าใสแผ่นดินพระร่วง (พ่อขุนรามคำแหงมหาราช) ๒. ใบงานที่ ๒ เรื่อง ไพร่ฟ้าหน้าใสแผ่นดินพระร่วง (พ่อขุนรามคำแหงมหาราช)	๑. ใบงานที่ ๒ เรื่อง ไพร่ฟ้าหน้าใสแผ่นดินพระร่วง (พ่อขุนรามคำแหงมหาราช)	๑. แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล ๒. แบบประเมินผลสมรรถนะ ๓. แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. แบบประเมินความรู้ ความเข้าใจ
	ขั้นสอน (๒๕ นาที)				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ไพร่ฟ้าหน้าใสแผ่นดินพระร่วง (พ่อขุนรามคำแหงมหาราช)
หน่วยที่ ๕ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
๒. มีวินัย ๓. ใฝ่เรียนรู้	๑) ครูตั้งคำถามชวนคิดว่า “ไพร่ฟ้าหน้าใส” ในชื่อบทเรียนหมายความว่าอย่างไร ๒) ครูพูดคุยร่วมกับนักเรียนในพระราชประวัติของพ่อขุนรามคำแหงมหาราช เชื่อมโยงความสัมพันธ์กับขอมตามหลักฐานจารึกพ่อขุนรามคำแหง ด้านที่ ๑ ๓) ครูตั้งคำถามชวนคิดกับนักเรียนว่า จากจารึกดังกล่าว แสดงถึงอะไร ๔) ครูจัดกิจกรรมย้อนเวลาหาอดีต นำเหตุการณ์สำคัญต่าง ๆ ของพ่อขุนรามคำแหงมหาราช โดยนำวีดิทัศน์ ไพร่ฟ้าหน้าใสในแผ่นดินพ่อขุนรามคำแหงมหาราช ให้นักเรียนรับชม เพื่อเชื่อมโยงว่าแสดงให้เห็นว่าสุโขทัยมีพระมหากษัตริย์ที่เข้มแข็งและเป็นหลักชัยของแผ่นดิน ๕) ตั้งคำถามให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น - เหตุการณ์ครั้งใดที่พ่อขุนรามคำแหงมหาราชทรงแสดงพระปรีชาสามารถตอนพระชนมายุยังน้อย	๑) นักเรียนตอบคำถาม (แนวคำตอบ : ประชาชนที่มีความสุขความสบายใจ) ๒) นักเรียนคู่ตนเองร่วมกันตอบคำถาม ๓) แนวคำตอบ แสดงถึงความกตัญญูและความรักครอบครัว ๔) นักเรียนชมวีดิทัศน์ ไพร่ฟ้าหน้าใสในแผ่นดินพ่อขุนรามคำแหงมหาราช ๕) นักเรียนร่วมตอบคำถาม - ทำสงครามกับเจ้าเมืองฉอด และทรงชนช้างชนะขุนสามชน เจ้าเมืองฉอด ขณะมีพระชนมายุ ๑๙ พรรษา - สรีดภงส์ คือทำนบกั้นน้ำ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ไพร่ฟ้าหน้าใสแผ่นดินพระร่วง (พ่อขุนรามคำแหงมหาราช)
หน่วยที่ ๕ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	- ภูมิปัญญาและความคิดสร้างสรรค์ที่สำคัญในด้านชลประทานของสุโขทัยคืออะไร มีไว้เพื่อสาเหตุใด ๖) ครูนำภาพการสั่นกระดิ่งที่หน้าประตูวังมีพ่อขุนรามคำแหงเสด็จออกตัดสินด้วยพระองค์เองและถามคำถามนักเรียน ดังนี้ - จากภาพมีบุคคลทำอะไรอย่างไร - ให้นักเรียนสรุประหว่างพระมหากษัตริย์กับประชาชนให้สั้นที่สุด ๗) ครูเปิดวิดีทัศน์ แผ่นดินพ่อขุนรามคำแหงมหาราช เดอะไดอารี่ บันทึกประวัติศาสตร์ชาติไทยฯ เพื่อเป็นการสรุปบทเรียนให้เข้าใจมากยิ่งขึ้น	ตระพัง คือ สระน้ำเพื่อกักไว้ใช้ยามหน้าแล้ง เนื่องจากสุโขทัยตั้งอยู่ไกลจากแม่น้ำยม ๑๑ กิโลเมตร ๖) นักเรียนคู่ตนเองร่วมกันตอบคำถาม (แนวคำตอบ) - พ่อขุนรามคำแหง ฟังเรื่องราวจากราษฎร์ที่มาสั่นกระดิ่งร้องทุกข์ - มีความใกล้ชิด เสมือนหัวหน้าครอบครัวใหญ่ปกครองลูกหลาน ๗) นักเรียนรับชมวิดีทัศน์ แผ่นดินพ่อขุนรามคำแหงมหาราช เดอะไดอารี่ บันทึกประวัติศาสตร์ชาติไทยฯ			
	ขั้นปฏิบัติ (๑๕ นาที) ครูให้นักเรียนทำใบงานที่ ๒ เรื่อง ไพร่ฟ้าหน้าใสแผ่นดินพระร่วง (พ่อขุนรามคำแหงมหาราช)	นักเรียนทำใบงานที่ ๒ เรื่อง ไพร่ฟ้าหน้าใสแผ่นดินพระร่วง (พ่อขุนรามคำแหงมหาราช)			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ไพร่ฟ้าหน้าใสแผ่นดินพระร่วง (พ่อขุนรามคำแหงมหาราช)
หน่วยที่ ๕ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑) ครูและนักเรียนร่วมกันสรุป เรื่อง ไพร่ฟ้าหน้าใสแผ่นดินพระร่วง (พ่อขุนรามคำแหงมหาราช) เป็นรูปแบบ Graphic Organizers ๒) ครูให้นักเรียนประเมินตนเอง โดยเขียนแสดงความรู้สึกหลังการเรียน ๒.๑ ครูถามนักเรียนจะนำพระราชประวัติและพระราชกรณียกิจ ของพ่อขุนรามคำแหงมหาราชมาปรับใช้ในการดำเนินชีวิตได้อย่างไร (คุณธรรม)	๑) นักเรียนร่วมกันสรุป เรื่อง ไพร่ฟ้าหน้าใสแผ่นดินพระร่วง (พ่อขุนรามคำแหงมหาราช) เป็นรูปแบบ Graphic Organizers ๒) นักเรียนประเมินตนเอง โดยเขียนแสดงความรู้สึกหลังการเรียน ๒.๑ นักเรียนตอบคำถาม แนวคำตอบการใช้สติปัญญา ความกล้าหาญ ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ฯลฯ			

สถาบันการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) สื่อ PowerPoint เรื่อง เรื่อง ไพร่ฟ้าหน้าใสแผ่นดินพระร่วง (พ่อขุนรามคำแหงมหาราช)

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) ใบงานที่ ๒ เรื่อง ไพร่ฟ้าหน้าใสแผ่นดินพระร่วง (พ่อขุนรามคำแหงมหาราช)

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - อธิบายพระราชประวัติและพระราชกรณียกิจของพ่อขุนรามคำแหงมหาราชได้	- ตรวจใบงานที่ ๒ เรื่อง ไพร่ฟ้าหน้าใสแผ่นดินพระร่วง (พ่อขุนรามคำแหงมหาราช)	- ใบงานที่ ๒ เรื่อง ไพร่ฟ้าหน้าใสแผ่นดินพระร่วง (พ่อขุนรามคำแหงมหาราช)	ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๖๐ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - วิเคราะห์พระราชอัธยาศัยของพ่อขุนรามคำแหงมหาราชได้	- ตรวจใบงานที่ ๒ เรื่อง ไพร่ฟ้าหน้าใสแผ่นดินพระร่วง (พ่อขุนรามคำแหงมหาราช)	- ใบงานที่ ๒ เรื่อง ไพร่ฟ้าหน้าใสแผ่นดินพระร่วง (พ่อขุนรามคำแหงมหาราช)	ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๖๐ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - เห็นความสำคัญและเอาพระราชจริยาวัตรที่ดีของพ่อขุนรามคำแหงมหาราชเป็นแบบอย่าง	- การประเมินการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล - การแสดงความคิดเห็น	- แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ถ่ายทอดความรู้ ประเด็นสำคัญจากสารที่ได้รับ อย่างเป็นเหตุเป็นผล เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจ (๑.๑)	- สังเกตพฤติกรรมบ่งชี้ที่แสดงออกถึงสมรรถนะในการทำกิจกรรม	- แบบประเมินสมรรถนะของผู้เรียน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน	ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ลำดับที่	ชื่อ – สกุล	เกณฑ์การให้คะแนน				รวม (๑๖)	ระดับคุณภาพ
		ความตั้งใจในการเรียน (๔)	ความสนใจและการซักถาม (๔)	การตอบคำถาม (๔)	มีส่วนร่วมในกิจกรรม (๔)		
๑							
๒							
๓							
๔							
๕							
๖							
๗							
๘							
๙							
๑๐							

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนนดังตารางแนบท้าย
เกณฑ์การประเมินในการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ ดังนี้

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๑๔-๑๖	ดีมาก
๑๑-๑๓	ดี
๘-๑๐	พอใช้
๐-๗	ปรับปรุง

<u>เกณฑ์การสรุปผลการประเมิน</u>
นักเรียนที่ได้ระดับคุณภาพพอใช้ขึ้นไป ถือว่า **ผ่าน**

สถาบันการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

เกณฑ์การวัดและประเมินผลการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล (Rubric)

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	ดีมาก (๔)	ดี (๓)	พอใช้ (๒)	ต้องปรับปรุง (๑)
๑. ความตั้งใจในการเรียน	สนใจในการเรียน ไม่คุยหรือเล่นกันในขณะเรียน	สนใจในการเรียน คุยกันเล็กน้อยในขณะเรียน	สนใจในการเรียน คุยกันและเล่นกันในขณะเรียนเป็นบางครั้ง	ไม่สนใจในการเรียน คุยและเล่นกันในขณะเรียน
๒. ความสนใจและการซักถาม	มีการถามในหัวข้อที่ตนไม่เข้าใจทุกเรื่องและกล้าแสดงออก	มีการถามในหัวข้อที่ตนไม่เข้าใจเป็นส่วนมากและกล้าแสดงออก	มีการถามในหัวข้อที่ตนไม่เข้าใจเป็นบางครั้งและไม่ค่อยกล้าแสดงออก	ไม่ถามในหัวข้อที่ตนไม่เข้าใจและไม่กล้าแสดงออก
๓. การตอบคำถาม	ร่วมตอบคำถามในเรื่องที่ครูถามและตอบคำถามถูกทุกข้อ	ร่วมตอบคำถามในเรื่องที่ครูถามและตอบคำถามส่วนมากถูก	ร่วมตอบคำถามในเรื่องที่ครูถามเป็นบางครั้งและตอบคำถามถูกเป็นบางครั้ง	ไม่ตอบคำถาม
๔. มีส่วนร่วมในกิจกรรม	ร่วมมือและช่วยเหลือเพื่อนในการทำกิจกรรม	ร่วมมือและช่วยเหลือเพื่อนเป็นส่วนใหญ่ในการทำกิจกรรม	ร่วมมือและช่วยเหลือเพื่อนในการทำกิจกรรมเป็นบางครั้ง	ไม่มีความร่วมมือในขณะทำกิจกรรม

วิทยาลัยการอาชีพวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบประเมินความรู้ ความเข้าใจ

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน/ระดับคะแนน												รวมคะแนน (๑๐ คะแนน)
	การตอบคำถามในชั้นเรียน (๔)				การสรุปความรู้ (๔)				ความถูกต้องครบถ้วนของการปฏิบัติการทำกิจกรรม (๒)				
	๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	

เกณฑ์การประเมิน

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ				น้ำหนัก	คะแนนเต็ม
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)		
๑. การตอบคำถามในชั้นเรียน	ตอบคำถามได้ถูกต้องทั้งหมด	ตอบคำถามได้ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่	ตอบคำถามถูกต้องบางส่วน	ตอบคำถามไม่ถูกต้อง	๑.๐	๔
๒. การสรุปความรู้	สรุปความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่ศึกษาได้ถูกต้องและครบถ้วน	สรุปความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่ศึกษาได้ถูกต้อง แต่ไม่ครบถ้วน	สรุปความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่ศึกษาได้ถูกต้องบางส่วนและไม่ครบถ้วน	สรุปความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่ศึกษาไม่ถูกต้องและไม่ครบถ้วน	๑.๐	๔
๓. ความถูกต้องครบถ้วนของเนื้อหาในใบงาน	เนื้อหาที่เขียนในใบงานมีความถูกต้องครบถ้วนตามที่กำหนด	เนื้อหาที่เขียนในใบงานมีบางส่วนไม่ถูกต้องตามที่กำหนด	เนื้อหาที่เขียนในใบงานมีความถูกต้องเป็นส่วนน้อย	เนื้อหาที่เขียนในใบงานไม่ถูกต้อง	๐.๕	๒

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๙-๑๐ หมายถึง ดีมาก
คะแนน ๗-๘ หมายถึง ดี
คะแนน ๕-๖ หมายถึง พอใช้
คะแนน ต่ำกว่า ๕ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้น

แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ชื่อ-สกุล/กลุ่มที่	สมรรถนะ/พฤติกรรมบ่งชี้		สิ่งที่ควรได้รับการพัฒนา
	ผ่าน	ไม่ผ่าน	

เกณฑ์การตัดสิน ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ชื่อ-สกุล/กลุ่มที่	ลักษณะ/พฤติกรรมบ่งชี้						สิ่งที่ควรได้รับการพัฒนา
	รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์		ใฝ่เรียนรู้		มุ่งมั่นในการทำงาน		
	ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	

เกณฑ์การตัดสิน ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ใบงานที่ ๒ เรื่อง ไพร่ฟ้าหน้าใสแผ่นดินพระร่วง (พ่อขุนรามคำแหงมหาราช)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ไพร่ฟ้าหน้าใสแผ่นดินพระร่วง (พ่อขุนรามคำแหงมหาราช)
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านและวิเคราะห์ข้อความจากจารึกพ่อขุนรามคำแหง

“เมื่อชั่วพ่อกู กูบำเรอแก่พ่อกู กูบำเรอแก่แม่กู กูได้ตัวเนื้อตัวปลา กูเอามาแก่พ่อกู กูได้หมากส้มหมากหวาน อันใดกินอร่อยดี กูเอามาแก่พ่อกู กูไปตีหนังวังช้างได้ กูเอามาแก่พ่อกู กูไปท่บ้านท่เมือง ได้ช้างได้งวง ได้ปั่วได้นาง ได้เงินได้ทอง กูเอามาเวนแก่พ่อกู พ่อกูตาย ยังพี่กู กูพร่ำบำเรอแก่พี่กู ดังบำเรอแก่พ่อกู .....”

เนื้อความดังกล่าวนี้ แสดงให้เห็นถึง

.....

.....

.....

.....

“...ในปากประตูมีกะดิ่งอันณึ่งแขวนไว้หั้น ไพร่ฟ้าหน้าปก กลางบ้านกลางเมืองมีถ้อยมีความ เจ็บท้องข้องใจ มักจักกล่างเถิงเจ้าเถิงขุนบ่ไว้ ไปลั่นกะดิ่งอันท่านแขวนไว้ พ่อขุนรามคำแหงเจ้าเมืองได้ยินเรียกเมือถาม สวนความแก่มันด้วยซื่อไพร่ในเมืองสุโขทัยนี้จึ่งชม”

เนื้อความดังกล่าวนี้ แสดงให้เห็นถึง

.....

.....

.....

.....

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

เฉลยใบงานที่ ๒ เรื่อง ไพร่ฟ้าหน้าใสแผ่นดินพระร่วง (พ่อขุนรามคำแหงมหาราช)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ไพร่ฟ้าหน้าใสแผ่นดินพระร่วง (พ่อขุนรามคำแหงมหาราช)
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านและวิเคราะห์ข้อความจากจารึกพ่อขุนรามคำแหง

“เมื่อชั่วพ่อกู กูบำเรอแก่พ่อกู กูบำเรอแก่แม่กู กูได้ตัวเนื้อตัวปลา กูเอามาแก่พ่อกู กูได้หมากส้มหมากหวาน อันใดกินอร่อยดี กูเอามาแก่พ่อกู กูไปตีหนังวังช้างได้ กูเอามาแก่พ่อกู กูไปท่บ้านท่เมือง ได้ช้างได้งวง ได้ปั่วได้นาง ได้เงินได้ทอง กูเอามาเวนแก่พ่อกู พ่อกูตาย ยังพี่กู กูพร่ำบำเรอแก่พี่กู ดังบำเรอแก่พ่อกู .....”

เนื้อความดังกล่าวนี้ แสดงให้เห็นถึง

- ความกตัญญูของพ่อขุนรามคำแหงมหาราช
- การสืบราชสมบัติจากพ่อสู่ลูก

“...ในปากประตูมีกะดิ่งอันฉึ่งแขวนไว้หั้น ไพร่ฟ้าหน้าปก กลางบ้านกลางเมืองมีถ้อยมีความ เจ็บท้องข้องใจ มักจักกล่างเถิงเจ้าเถิงขุนบ่ไว้ ไปลั่นกะดิ่งอันท่านแขวนไว้ พ่อขุนรามคำแหงเจ้าเมืองได้ยินเรียกเมือถาม สวนความแก่มันด้วยชื่อไพร่ในเมืองสุโขทัยนี้จึ่งชม”

เนื้อความดังกล่าวนี้ แสดงให้เห็นถึง

- การแขวนกระดิ่งไว้ที่ปากประตู (วัง)
- การสอบสวนของพ่อขุนรามใช้การซักถามอย่างตรงไปตรงมา

“ไพร่ในเมืองสุโขทัยนี้จึ่งชม”

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การค้าเสรีเริ่มที่สุโขทัย

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย
รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๔ ประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส ๔.๓ เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจ และธำรงความเป็นไทย

ตัวชี้วัด ป.๔/๑ อธิบายพัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัยโดยสังเขป

ตัวชี้วัด ป.๔/๒ บอกประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญสมัยสุโขทัย

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

รัชกาลพ่อขุนรามคำแหงมหาราช แห่งราชวงศ์พระร่วง สุโขทัยมีระบบการปกครองที่สงบสุขร่มเย็น เรียกว่า “ระบบพ่อปกครองลูก” พระมหากษัตริย์ทรงมีบทบาทในส่งเสริมการทำมาหากินของราษฎร โดยเสรี ทำให้บ้านเมืองมีความเจริญมั่งคั่ง

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ ประวัติและผลงานของพ่อขุนรามคำแหงมหาราชในด้านการค้า

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- อธิบายพระราชกรณียกิจของพ่อขุนรามคำแหงมหาราชในด้านการค้าได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- วิเคราะห์พระราชอัธยาศัยของพ่อขุนรามคำแหงมหาราชได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- เห็นความสำคัญและนำเอาพระราชจริยาวัตรที่ดีของพ่อขุนรามคำแหงมหาราชเป็นแบบอย่าง

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

ถ่ายทอดความรู้ ประเด็นสำคัญ จากสารที่ได้รับ อย่างเป็นเหตุเป็นผล เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจ (๑.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

๖.๒ มีวินัย

๖.๓ ใฝ่เรียนรู้

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การค้าเสรีเริ่มที่สุโขทัย
หน่วยที่ ๕ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ถ่ายทอดความรู้ ประเด็นสำคัญจากสารที่ได้รับ อย่างเป็นเหตุเป็นผล เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจ (๑.๑) **ด้านความรู้** - อธิบายพระราชกรณียกิจของพ่อขุนรามคำแหงมหาราชในด้านการค้าได้ **ด้านทักษกระบวนการ** - วิเคราะห์พระราชอัธยาศัยของพ่อขุนรามคำแหงมหาราชได้ **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม** - เห็นความสำคัญและเอาพระราชจริยาวัตรที่ดีของพ่อขุนรามคำแหงมหาราชเป็นแบบอย่าง	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑) ครูแนะนำภาพรวมของการเรียนการสอน จุดประสงค์รายวิชา แล้วร่วมกันกับนักเรียนปลายทาง ตรวจสอบความพร้อมของใบงาน ใบความรู้ และอุปกรณ์ที่จำเป็นในการสอน ๒) ครูและนักเรียนแสดงบทบาทสมมุติ จำลองการค้าขาย ในตลาดปสานสมัยสุโขทัย ในตลาดจะมีการค้าขายหลากหลายอาชีพ เช่น การค้าของป่า ของพื้นเมือง ของพื้นบ้าน ๓) ครูอธิบายเชื่อมโยงที่มาของคำว่าตลาดปสาน (สันนิษฐานว่า น่าจะหมายถึง ตลาดพลาซ่า (PLAZA) หรือตลาดกลางแจ้ง) ๔) ครูทบทวนเนื้อหาเก่าโดยเฉพาะในส่วนที่ว่าด้วยภูมิปัญญาด้านการชลประทาน ข้อความในจารึกส่วนที่พรรณาถึงสภาพของเมืองสุโขทัย ครูตั้งคำถามนำว่า “จากหลักฐานทางประวัติศาสตร์ เศรษฐกิจสุโขทัยเป็นอย่างไร” เพื่อครูสนทนาเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียนประวัติศาสตร์เศรษฐกิจ	๑) การเตรียมอุปกรณ์การเรียนให้พร้อม ๒) นักเรียนร่วมกันแสดงบทบาทสมมุติการจำลองการค้าขาย ในตลาดปสานสมัยสุโขทัย โดยผลัดเปลี่ยนกันเป็นพ่อค้า แม่ค้า ๓) นักเรียนจดบันทึก ที่ของของซื่อตลาดปสาน ๔) นักเรียนตอบคำถาม (แนวคำตอบ : สุโขทัย มีความอุดมสมบูรณ์ มีการค้าขายอย่างเสรี เจ้าเมืองไม่เก็บภาษี ประชาชนมีแต่ความสุข)	๑. สื่อ PowerPoint เรื่อง การค้าเสรีเริ่มที่สุโขทัย ๒. ใบงานที่ ๓ เรื่อง การค้าเสรีเริ่มที่สุโขทัย	๑. ใบงานที่ ๓ เรื่อง การค้าเสรีเริ่มที่สุโขทัย	๑. แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล ๒. แบบประเมินผลสมรรถนะ ๓. แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. แบบประเมินความรู้ ความเข้าใจ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การค้าเสรีเริ่มที่สุโขทัย
หน่วยที่ ๕ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ๒. มีวินัย ๓. ใฝ่เรียนรู้	**ขั้นสอน (๒๕ นาที)** ๑) ครูจัดกิจกรรมย้อนเวลาหาอดีต นำเหตุการณ์สำคัญต่างๆ ของพ่อขุนรามคำแหงมหาราชมาให้บอกเล่าเป็น (Timeline) ให้นักเรียนเข้าใจมากยิ่งขึ้น ในปัจจัยด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจ ตามลำดับ ได้แก่ - พ่อขุนรามคำแหงมีบทบาทนำการปรับปรุงทำเล สภาพภูมิศาสตร์และสิ่งแวดล้อมของเมืองสุโขทัยอย่างไร - พ่อขุนรามคำแหงมีหลักฐานว่ามีบทบาทในการกำหนดนโยบายทางเศรษฐกิจอย่างไร - ระบบเศรษฐกิจของอาณาจักรสุโขทัยในปัจจุบันเรียกว่าอะไร - จังกอบคืออะไร - สุโขทัยน่าจะเป็นศูนย์กลางทางการค้าในลักษณะใด ๒) ครูจัดกิจกรรม ไดอะแกรมเวน (Venn diagram) โดยครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับการค้าของเศรษฐกิจสุโขทัยในอดีตและปัจจุบัน และให้นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์ความเหมือนและความแตกต่างของเศรษฐกิจสุโขทัยในอดีตและปัจจุบัน	๑) นักเรียนร่วมตอบคำถาม - สร้างทำนบพระร่วง เพื่อให้ทำการเพาะปลูกเลี้ยงผู้คนในเมืองได้ และทำสงครามเพื่อควบคุมเส้นทางไปเมืองฉอด - กำหนดระบบการค้าเสรีขึ้น ให้เหมาะสมกับการค้าคาราวาน - ระบบการค้าเสรี - ภาษีค่าผ่านทาง - ศูนย์กลางการค้าทางบก (ไม่เหมือนอยุธยา) โดยเน้นสินค้าแร่โลหะ ๒) นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์ความเหมือนและความแตกต่างของเศรษฐกิจสุโขทัยในอดีตและปัจจุบันและทำกิจกรรมไดอะแกรมเวน (Venn diagram)			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การค้าเสรีเริ่มที่สุโขทัย
หน่วยที่ ๕ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	๓) ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนองานผลหน้าชั้นเรียน โดยมีครูตรวจสอบความถูกต้องและให้ข้อเสนอแนะ ๔) ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันตั้งคำถามเกี่ยวกับเศรษฐกิจในสมัยสุโขทัย กลุ่มละ ๑ ข้อ พร้อมหาคำตอบเฉลย ๕) ครูให้ตัวแทนกลุ่มนำเสนอคำถามและสอบถามเพื่อน ๆ แต่ละกลุ่ม ให้เพื่อนแต่กลุ่มช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง โดยมีครูเป็นผู้ให้คำแนะนำเพิ่มเติม	๓) นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนองานผลหน้าชั้นเรียน ๔) นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันตั้งคำถามเกี่ยวกับเศรษฐกิจในสมัยสุโขทัย กลุ่มละ ๑ ข้อ พร้อมหาคำตอบเฉลย ๕) นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอคำถามและแต่กลุ่มช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง			
	ขั้นปฏิบัติ (๑๕ นาที) ครูให้นักเรียนทำใบงานที่ ๓ เรื่อง การค้าเสรีเริ่มที่สุโขทัย	นักเรียนทำใบงานที่ ๓ เรื่อง การค้าเสรีเริ่มที่สุโขทัย			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑) ครูและนักเรียนร่วมกันสรุป เรื่อง เรื่อง การค้าเสรีเริ่มที่สุโขทัย เป็นรูปแบบ Graphic Organizers ๒) ครูให้นักเรียนประเมินตนเอง โดยเขียนแสดงความรู้สึกหลังการเรียน	๑) นักเรียนร่วมกันสรุปเรื่อง เรื่อง การค้าเสรีเริ่มที่สุโขทัย เป็นรูปแบบ Graphic Organizers ๒) นักเรียนประเมินตนเอง โดยเขียนแสดงความรู้สึกหลังการเรียน			

สำนักการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) สื่อ PowerPoint เรื่อง เรื่อง การค้าเสรีเริ่มที่สุโขทัย

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) ใบงานที่ ๓ เรื่อง การค้าเสรีเริ่มที่สุโขทัย

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - อธิบายพระราชกรณียกิจของพ่อขุนรามคำแหงมหาราชในด้านการค้าได้	- ตรวจใบงานที่ ๓ เรื่อง การค้าเสรีเริ่มที่สุโขทัย	- ใบงานที่ ๓ เรื่อง การค้าเสรีเริ่มที่สุโขทัย	ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๖๐ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - วิเคราะห์พระราชอัธยาศัยของพ่อขุนรามคำแหงมหาราชได้	- ตรวจใบงานที่ ๓ เรื่อง การค้าเสรีเริ่มที่สุโขทัย	- ใบงานที่ ๓ เรื่อง การค้าเสรีเริ่มที่สุโขทัย	ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๖๐ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - เห็นความสำคัญและเอาพระราชจริยาวัตรที่ดีของพ่อขุนรามคำแหงมหาราชเป็นแบบอย่าง	- การประเมินการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล - การแสดงความคิดเห็น	- แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ถ่ายทอดความรู้ ประเด็นสำคัญจากสารที่ได้รับ อย่างเป็นเหตุเป็นผล เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจ (๑.๑)	- สังเกตพฤติกรรมบ่งชี้ที่แสดงออกถึงสมรรถนะในการทำกิจกรรม	- แบบประเมินสมรรถนะของผู้เรียน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน	ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ลำดับที่	ชื่อ – สกุล	เกณฑ์การให้คะแนน				รวม (๑๖)	ระดับคุณภาพ
		ความตั้งใจในการเรียน (๔)	ความสนใจและการซักถาม (๔)	การตอบคำถาม (๔)	มีส่วนร่วมในกิจกรรม (๔)		
๑							
๒							
๓							
๔							
๕							
๖							
๗							
๘							
๙							
๑๐							

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนนดังตารางแนบท้าย
เกณฑ์การประเมินในการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ ดังนี้

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๑๔-๑๖	ดีมาก
๑๑-๑๓	ดี
๘-๑๐	พอใช้
๐-๗	ปรับปรุง

<u>เกณฑ์การสรุปผลการประเมิน</u>
นักเรียนที่ได้ระดับคุณภาพพอใช้ขึ้นไป ถือว่า **ผ่าน**

สถาบันการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

เกณฑ์การวัดและประเมินผลการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล (Rubric)

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	ดีมาก (๔)	ดี (๓)	พอใช้ (๒)	ต้องปรับปรุง (๑)
๑. ความตั้งใจในการเรียน	สนใจในการเรียน ไม่คุยหรือเล่นกันในขณะเรียน	สนใจในการเรียน คุยกันเล็กน้อยในขณะเรียน	สนใจในการเรียน คุยกันและเล่นกันในขณะเรียนเป็นบางครั้ง	ไม่สนใจในการเรียน คุยและเล่นกันในขณะเรียน
๒. ความสนใจและการซักถาม	มีการถามในหัวข้อที่ตนไม่เข้าใจทุกเรื่องและกล้าแสดงออก	มีการถามในหัวข้อที่ตนไม่เข้าใจเป็นส่วนมากและกล้าแสดงออก	มีการถามในหัวข้อที่ตนไม่เข้าใจเป็นบางครั้งและไม่ค่อยกล้าแสดงออก	ไม่ถามในหัวข้อที่ตนไม่เข้าใจและไม่กล้าแสดงออก
๓. การตอบคำถาม	ร่วมตอบคำถามในเรื่องที่ครูถามและตอบคำถามถูกทุกข้อ	ร่วมตอบคำถามในเรื่องที่ครูถามและตอบคำถามส่วนมากถูก	ร่วมตอบคำถามในเรื่องที่ครูถามเป็นบางครั้งและตอบคำถามถูกเป็นบางครั้ง	ไม่ตอบคำถาม
๔. มีส่วนร่วมในกิจกรรม	ร่วมมือและช่วยเหลือเพื่อนในการทำกิจกรรม	ร่วมมือและช่วยเหลือเพื่อนเป็นส่วนใหญ่ในการทำกิจกรรม	ร่วมมือและช่วยเหลือเพื่อนในการทำกิจกรรมเป็นบางครั้ง	ไม่มีความร่วมมือในขณะทำกิจกรรม

สถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร วิทยาลัยการอาชีพวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบประเมินความรู้ ความเข้าใจ

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน/ระดับคะแนน												รวมคะแนน (๑๐ คะแนน)
	การตอบคำถามในชั้นเรียน (๔)				การสรุปความรู้ (๔)				ความถูกต้องครบถ้วนของการปฏิบัติการทำกิจกรรม (๒)				
	๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	

เกณฑ์การประเมิน

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ				น้ำหนัก	คะแนนเต็ม
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)		
๑. การตอบคำถามในชั้นเรียน	ตอบคำถามได้ถูกต้องทั้งหมด	ตอบคำถามได้ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่	ตอบคำถามถูกต้องบางส่วน	ตอบคำถามไม่ถูกต้อง	๑.๐	๔
๒. การสรุปความรู้	สรุปความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่ศึกษาได้ถูกต้องและครบถ้วน	สรุปความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่ศึกษาได้ถูกต้องแต่ไม่ครบถ้วน	สรุปความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่ศึกษาได้ถูกต้องบางส่วนและไม่ครบถ้วน	สรุปความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่ศึกษาไม่ถูกต้องและไม่ครบถ้วน	๑.๐	๔
๓. ความถูกต้องครบถ้วนของเนื้อหาในใบงาน	เนื้อหาที่เขียนในใบงานมีความถูกต้องครบถ้วนตามที่กำหนด	เนื้อหาที่เขียนในใบงานมีบางส่วนไม่ถูกต้องตามที่กำหนด	เนื้อหาที่เขียนในใบงานมีความถูกต้องเป็นส่วนน้อย	เนื้อหาที่เขียนในใบงานไม่ถูกต้อง	๐.๕	๒

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๙-๑๐ หมายถึง ดีมาก
คะแนน ๗-๘ หมายถึง ดี
คะแนน ๕-๖ หมายถึง พอใช้
คะแนน ต่ำกว่า ๕ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป

แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ชื่อ-สกุล/กลุ่มที่	สมรรถนะ/พฤติกรรมบ่งชี้		สิ่งที่ควรได้รับการพัฒนา
	ผ่าน	ไม่ผ่าน	

เกณฑ์การตัดสิน ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ชื่อ-สกุล/กลุ่มที่	ลักษณะ/พฤติกรรมบ่งชี้						สิ่งที่ควรได้รับการพัฒนา
	รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์		ใฝ่เรียนรู้		มุ่งมั่นในการทำงาน		
	ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	

เกณฑ์การตัดสิน ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ใบงานที่ ๓ เรื่อง การค้าเสรีเริ่มที่สุโขทัย
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การค้าเสรีเริ่มที่สุโขทัย
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง : ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนอ่านเนื้อความจากจารึกหลักที่ ๑ ด้านที่ ๑ แล้วตอบคำถาม

เมื่อชั่วพ่อขุนรามคำแหง เมืองสุโขทัยนี้ดี ในน้ำมีปลา ในนามีข้าว เจ้าเมืองบ่เอาจกอบ (ภาษีผ่านทาง) ในไพร่ลู่ทาง (ถนน) เพื่อนจูงวัวไปค้าขี่ม้าไปขาย ใคร่จักใคร่ค้าช้างค้า ใครจักใคร่ค้าเงือนค้าทองค้า ไพร่ฟ้าหน้าใส ... ลูกเจ้าลูกขุน (ขุนนาง) ... สวนดูแท้แลจึ่งแล่งความแก่เขาด้วยซื่อ (สืบสวนดูจนมั่นใจแล้วจึงตัดสินคดีความอย่างเป็นธรรม) บ่เข้าผู้ลักมักผู้ซ่อน (ไม่เข้าข้างคนผิด) ... คนใดขี่ช้างมาหาพาเมืองมาสู่ ช่วยเหลือเฟื้อกู้ มันบ่มีช้างบ่มีม้า... บ่มีเงินบ่มีทอง ให้แก่มัน ช่วยมันตั้งเป็นบ้านเป็นเมือง ได้ข้าศึก...หัวพุ่งหัวรบก็ดีบ่ฆ่าบ่ตี (จับเชลยศึกได้มาก็ไม่ฆ่าไม่ทำร้าย)

๑. ทำไมพ่อขุนรามคำแหงจึงไม่เก็บภาษีผ่านทาง

.....

.....

.....

.....

๒. ระบบเศรษฐกิจที่กล่าวถึงในจารึก คือ *“ใคร่จักใคร่ค้าช้างค้า ใครจักใคร่ค้าเงือนค้าทองค้า”* ในปัจจุบันเรียกว่าอะไร

.....

.....

.....

.....

๓. พ่อขุนรามคำแหงทำอย่างไรกับคนที่มาขอความช่วยเหลือทางเศรษฐกิจ

.....

.....

.....

.....

กล่าวถึงสินค้าในสุโขทัย อะไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

๔. จารึกของพ่อขุนรามคำแหงมหาราช ก

.....

.....

.....

.....

๕. ในรัชกาลของพ่อขุนรามคำแหงมหาราชทรงส่งเสริมการค้าและการลงทุน กระทำด้วยวิธีการใด

.....

.....

.....

.....

๖. หลักธรรมราชาในสมัยสุโขทัยมีผลกระทบอย่างไรต่อระบบเศรษฐกิจสุโขทัย

.....

.....

.....

.....

คำชี้แจง : ตอนที่ ๒ ให้นักเรียนเขียนสิ่งที่กำหนดให้ประเด็นต่อไปนี้

R - (Reflexion) พ่อขุนรามคำแหงท่านมีความสามารถอะไรบ้าง	**C -** (Connect) หากนักเรียนย้อนเวลากลับไป นักเรียนจะมีโอกาสร่ำรวยหรือไม่	**A -** (Applied) เราจะเอาแบบอย่างท่านในบทบาททางเศรษฐกิจได้อย่างไรบ้าง?
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

เฉลยใบงานที่ ๓ เรื่อง การค้าเสรีเริ่มที่สุโขทัย
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การค้าเสรีเริ่มที่สุโขทัย
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง : ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนอ่านเนื้อความจากจารึกหลักที่ ๑ ด้านที่ ๑ แล้วตอบคำถาม

เมื่อชั่วพ่อขุนรามคำแหง เมืองสุโขทัยนี้ดี ในน้ำมีปลา ในนามีข้าว เจ้าเมืองบ่เอาจกอบ (ภาษีผ่านทาง) ในไพร่ลู่ทาง (ถนน) เพื่อนจูงวัวไปค้าขี่ม้าไปขาย ใคร่จักใคร่ค้าช้างค้า ใครจักใคร่ค้าเงือนค้าทองค้า ไพร่ฟ้าหน้าใส ... ลูกเจ้าลูกขุน (ขุนนาง) ... สวนดูแท้แลจึ่งแล่งความแก่เขาด้วยซื่อ (สืบสวนดูจนมั่นใจแล้วจึงตัดสินคดีความอย่างเป็นธรรม) บ่เข้าผู้ลักมักผู้ซ่อน (ไม่เข้าข้างคนผิด) ... คนใดขี่ช้างมาหาพาเมืองมาสู่ ช่วยเหลือเฟื้อกู้ มันบ่มีช้างบ่มีม้า... บ่มีเงินบ่มีทอง ให้แก่มัน ช่วยมันตั้งเป็นบ้านเป็นเมือง ได้ข้าศึก...หัวพุ่งหัวรบก็ดี บ่ฆ่าบ่ตี (จับเชลยศึกได้มาก็ไม่ฆ่าไม่ทำร้าย)

๑. ทำไมพ่อขุนรามคำแหงจึงไม่เก็บภาษีผ่านทาง

.....
เพื่อจูงใจพ่อค้าแม่ขายให้เข้ามาทำการค้าที่สุโขทัย เพราะไม่มีภาษี
.....
.....

๒. ระบบเศรษฐกิจที่กล่าวถึงในจารึก คือ *“ใคร่จักใคร่ค้าช้างค้า ใครจักใคร่ค้าเงือนค้าทองค้า”* ในปัจจุบันเรียกว่าอะไร

.....
ระบบการค้าเสรี
.....
.....

๓. พ่อขุนรามคำแหงทำอย่างไรกับคนที่มาขอความช่วยเหลือทางเศรษฐกิจ

ให้ความช่วยเหลือ ไม่ทำร้ายกัน

๔. จารึกของพ่อขุนรามคำแหงมหาราช กล่าวถึงสินค้าในสุโขทัย อะไรบ้าง

ที่ไม่มีการค้า = ข้าวและปลา

ที่มีการค้าขาย ได้แก่ แร่โลหะ (เงินและทอง) ,ปศุสัตว์ (ช้าง วัว ม้า)

๕. ในรัชกาลของพ่อขุนรามคำแหงมหาราชทรงส่งเสริมการค้าและการลงทุนกระทำด้วยวิธีการใด

อำนวยความสะดวกให้แก่การสัญจรของประชาชน ไม่เก็บภาษีผ่านทาง
สร้างระบบโครงสร้างพื้นฐานด้านชลประทาน เช่น ตระพัง ทำนบพระร่วง
และสร้างระบบโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมทางบก เช่น ถนนพระร่วง
เพื่อส่งเสริมการค้าและสร้างแรงจูงใจให้ผู้คนเข้ามาในเมืองสุโขทัย

๖. หลักธรรมราชาในสมัยสุโขทัยมีผลกระทบอย่างไรต่อระบบเศรษฐกิจสุโขทัย

กษัตริย์สุโขทัยถือว่าดำรงพระราชฐานะเป็นพระราชาผู้ทรงธรรม
จึงจะต้องดูแลความเดือดร้อนของประชาชนเมื่อประชาชนทุกข์ร้อน
กำหนดอัตราภาษีที่จะไม่ทำให้ประชาชนเดือดร้อน

คำชี้แจง : ตอนที่ ๒ ให้นักเรียนเขียนสิ่งที่กำหนดให้ประเด็นต่อไปนี้

R - (Reflexion) พ่อขุนรามคำแหงท่านมีความสามารถอะไรบ้าง	C - (Connect) หากนักเรียนย้อนเวลากลับไป นักเรียนจะมีโอกาสร่ำรวยหรือไม่	A - (Applied) เราจะเอาแบบอย่างท่านในบทบาททางเศรษฐกิจได้อย่างไรบ้าง?
- เป็นคนใจดี มีเมตตา (ให้ความช่วยเหลือคนที่ไม่มีเงิน) - มีวิสัยทัศน์ ทำระบบการค้าเสรี ที่ปัจจุบันก็ยังใช้ - มีความยุติธรรม ทำให้การค้าขาย การทำมาหากินไม่มีการคดโกงกัน	- ได้ เพราะเจ้าเมืองมีวิสัยทัศน์ มีความเมตตากรุณาแก่คนยากคนจน และบ้านเมืองมีความยุติธรรม	- มีความเมตตาแก่คนยากคนจน ให้โอกาสคนอื่น

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ความเชื่อและศรัทธาในสมัยสุโขทัย

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย
รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๔ ประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส ๔.๓ เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจ และธำรงความเป็นไทย

ตัวชี้วัด ป.๔/๓ อธิบายภูมิปัญญาไทยที่สำคัญ สมัยสุโขทัยที่น่าภาคภูมิใจ และควรค่าแก่การอนุรักษ์

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

หลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่กล่าวถึงความเชื่อของชาวสุโขทัยในระยะเริ่มแรก คือ จารึกหลักที่ ๑ และจารึกปู่ขุนจิดขุนจอด - จารึกคำปู่สบถหลาน พบว่ามีความเชื่อเรื่อง “ผี” เป็นความเชื่อดั้งเดิมก่อนการรับศาสนาอื่นๆ เข้ามา โดยเฉพาะพระขพุงผีและผีบรรพบุรุษ ซึ่งมีความเชื่อว่าผีเหล่านี้ให้คุณให้โทษแก่คนทั้งเมืองก็ได้ ต่อมาชาวสุโขทัยได้มีการนับถือศาสนาพราหมณ์-ฮินดู ซึ่งได้รับวัฒนธรรมจากเขมรโบราณ มีหลักฐานทางประวัติศาสตร์ เช่น ที่ศาลตาผาแดง เทวาลัยมหาเกษตร เป็นต้น ศาสนาที่เข้ามามีอิทธิพลต่อชาวสุโขทัยต่อมาคือศาสนาพุทธ นับถือทั้งสามความเชื่อผสานกัน นักวิชาการเรียกว่า “พลังคน - อำนาจผี - บารมีพระ”

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ ภูมิปัญญา ความเชื่อและศาสนาในสมัยสุโขทัย

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- อธิบายลักษณะความเชื่อและศาสนาของอาณาจักรสุโขทัยได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อลักษณะการเลือกรับนับถือศาสนาได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- เห็นความสำคัญในความเชื่อและศาสนาที่ส่งผลต่อคนไทยในปัจจุบัน

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

ถ่ายทอดความรู้ ประเด็นสำคัญ จากสารที่ได้รับ อย่างเป็นเหตุเป็นผล เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจ (๑.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

๖.๒ มีวินัย

๖.๓ ใฝ่เรียนรู้

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ความเชื่อและศรัทธาในสมัยสุโขทัย
หน่วยที่ ๕ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ถ่ายทอดความรู้ ประเด็นสำคัญจากสารที่ได้รับ อย่างเป็นเหตุเป็นผล เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจ (๑.๑) **ด้านความรู้** - อธิบายลักษณะความเชื่อและศาสนาของอาณาจักรสุโขทัยได้ **ด้านทักษกระบวนการ** - วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อลักษณะการเลือกรับนับถือศาสนาได้ **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม** - เห็นความสำคัญในความเชื่อและศาสนาที่ส่งผลต่อคนไทยในปัจจุบัน	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑) ครูแนะนำภาพรวมของการเรียนการสอน จุดประสงค์รายวิชา แล้วร่วมกันกับนักเรียนปลายทาง ตรวจสอบความพร้อมของใบงาน ใบความรู้ และอุปกรณ์ที่จำเป็นในการสอน ๒) ครูอธิบายยกตัวอย่างเกี่ยวกับสัญลักษณ์, พิธีกรรม, และหลักธรรมสำคัญๆของแต่ละศาสนา ๓) ครูนำภาพการทำกิจกรรมทางศาสนาและความเชื่อต่าง ๆ ที่แสดงลักษณะพหุความเชื่อในสังคมไทย โดยครูตั้งคำถามนำว่า ๓.๑ นักเรียนเคยเข้าร่วมกิจกรรมเหล่านี้หรือไม่ ๓.๒ นักเรียนเข้าใจว่าศาสนาต่าง และความเชื่อเหล่านี้มาจากไหน ๓.๓ นักเรียนเข้าใจว่าศาสนาเหล่านี้เข้ามาในไทยตั้งแต่เมื่อไหร่	๑) การเตรียมอุปกรณ์การเรียนให้พร้อม ๒) นักเรียนจดบันทึกพอสังเขปเกี่ยวกับสัญลักษณ์, พิธีกรรม, และหลักธรรมสำคัญๆของแต่ละศาสนา ๓). นักเรียนตอบคำถาม ๓.๑ เคย/เคยเห็น/ไม่เคย ๓.๒ ศาสนาผีมีอยู่ก่อน ศาสนาพุทธ/พราหมณ์มาจากอินเดีย ผ่านเขมร คริสต์/อิสลามมาจากตะวันออกกลาง ๓.๓ นักเรียนตอบคำถาม (แนวคำตอบ : พุทธ/พราหมณ์ ตั้งแต่ก่อนสุโขทัยขึ้นไปอีก คริสต์/อิสลาม สมัยอยุธยา)	๑. สื่อ PowerPoint เรื่อง การค้าเสรีเริ่มที่สุโขทัย ๒. ใบงานที่ ๔ เรื่อง ความเชื่อและศรัทธาในสมัยสุโขทัย	๑. ใบงานที่ ๔ เรื่อง ความเชื่อและศรัทธาในสมัยสุโขทัย	๑. แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล ๒. แบบประเมินผลสมรรถนะ ๓. แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. แบบประเมินความรู้ ความเข้าใจ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ความเชื่อและศรัทธาในสมัยสุโขทัย
หน่วยที่ ๕ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ๒. มีวินัย ๓. ใฝ่เรียนรู้	๔) จากนั้นครูขมวดประเด็นเกี่ยวกับศาสนาพุทธยุคแรกเริ่มของคนไทย เพื่อนำเข้าสู่บทเรียนเรื่องความเชื่อและศาสนาในสมัยสุโขทัย				
	ขั้นสอน (๒๕ นาที) ๑) ครูร่วมพูดคุยกับนักเรียนถึงความหมายของคำว่า ศาสนา จากครูนำข้อความจากจารึกพ่อขุนรามคำแหงที่เกี่ยวกับความเชื่อเรื่องผีให้นักเรียนอ่าน และตั้งคำถามกับนักเรียนดังนี้ ๑.๑ จากข้อความกล่าวถึงอะไร ๑.๒ พระขพุงผี คืออะไร ๑.๓ ความเชื่อเรื่องผีส่งผลดีต่ออาณาจักรสุโขทัยอย่างไร ๒) ครูพูดคุยร่วมกับนักเรียนในศาสนาที่เข้ามามีบทบาทในสุโขทัยนั้นก็คือ ศาสนาพราหมณ์-ฮินดูโดยนำภาพหอเทวาลัยเกษตรพิมานมาให้นักเรียนประกอบ	๑) นักเรียนคู่ตนเองร่วมกันตอบคำถาม ๑.๑ ความเชื่อเรื่องผี ๑.๒ เป็นผีทำหน้าที่ปกป้องคุ้มครองเมืองสุโขทัย โดยต้องมีการบูชาแสดงความเคารพต่อผีเพื่อให้บ้านเมืองร่มเย็น ๑.๓ ทำให้ชาวสุโขทัยปฏิบัติแต่สิ่งที่ดีงามเพราะเกรงจะถูกลงโทษจากสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ๒) นักเรียนคู่ตนเองร่วมกันตอบคำถาม			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ความเชื่อและศรัทธาในสมัยสุโขทัย
หน่วยที่ ๕ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๓) ตั้งคำถามให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น ๓.๑ สุโขทัยรับศาสนาศาสนาพราหมณ์-ฮินดูมาจากที่ใด ๓.๒ หอเทวาลัยเกษตรพิมานมีความสำคัญอย่างไร (แสดงภาพเทวสถานโบสถ์พราหมณ์สำหรับพระนคร ประกอบ) ๔) ครูให้นักเรียนดูวีดิทัศน์ปริทัศน์สถาปัตยกรรมไทย “วัดศรีสวาย” จากนั้นอธิบายเกี่ยวกับการเปลี่ยนศาสนาในอาณาจักรสุโขทัย และตั้งคำถาม “ ก่อนศาสนพุทธจะเข้ามาวัดศรีสวายถือว่าศาสนสถานของศาสนาใดมาก่อน” ๕) ครูแสดงข้อความในจารึกหลักที่ ๑ เฉพาะด้านที่เกี่ยวกับศาสนาพุทธ โดยใช้คำถามชวนคิดประกอบการอธิบายข้อความในจารึก ดังนี้ ๕.๑ พระราชกรณียกิจของพ่อขุนรามคำแหงมหาราชที่มีต่อศาสนาพุทธเป็นอย่างไรบ้าง ๕.๒ การเข้ามาของศาสนาพุทธส่งผลต่องานศิลปกรรมอย่างไร	๓) นักเรียนร่วมตอบคำถาม ๓.๑ เขมรโบราณ ๓.๒ เป็นสถานที่พราหมณ์ในราชสำนักใช้ประกอบพิธีกรรม เช่น พระราชพิธีบรมราชาภิเษก เป็นต้น ๔) นักเรียนรับชมวีดิทัศน์ ปริทัศน์สถาปัตยกรรมไทย “วัดศรีสวาย” และตอบคำถาม (แนวคำตอบ : ศาสนาพราหมณ์-ฮินดู แล้วถูกแปลงเป็นศาสนาพุทธที่เข้ามามีอิทธิพลต่อสุโขทัยในช่วงเวลาต่อมา) ๕) นักเรียนจดบันทึกและร่วมกันสังเกตและตอบคำถาม ๕.๑ ส่งพระภิกษุจากสุโขทัยเดินทางไปศึกษาและจาริกแสวงบุญที่ลังกา ๕.๒ มีอิทธิพลในการสร้างงานศิลปกรรม เช่นพระพุทธรูป เจดีย์ วิหาร โบสถ์			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ความเชื่อและศรัทธาในสมัยสุโขทัย
หน่วยที่ ๕ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ขั้นปฏิบัติ (๑๕ นาที) ครูให้นักเรียนทำใบงานที่ ๔ เรื่อง ความเชื่อและศรัทธาในสมัยสุโขทัย	นักเรียนทำใบงานที่ ๔ เรื่อง ความเชื่อและศรัทธาในสมัยสุโขทัย			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑) ครูและนักเรียนร่วมกันสรุป เรื่อง เรื่อง ความเชื่อและศรัทธาในสมัยสุโขทัย เป็นรูปแบบ Graphic Organizers ๒) ครูตั้งคำถามเชื่อมโยงถึงลักษณะความเชื่อของคนสมัยสุโขทัยและคนในปัจจุบันว่าเหมือนกันหรือไม่ ทำไม และส่งผลอย่างไร ๒) ครูให้นักเรียนประเมินตนเอง โดยเขียนแสดงความรู้สึกหลังการเรียน	๑) นักเรียนร่วมกันสรุปเรื่อง เรื่อง ความเชื่อและศรัทธาในสมัยสุโขทัย เป็นรูปแบบ Graphic Organizers ๒) นักเรียนตอบคำถาม (แนวคำตอบ คล้ายคลึง แต่คนในปัจจุบันมีความเชื่อหลากหลายกว่า เพราะการติดต่อกับผู้คนจากภายนอกมากกว่า เรียกว่า “สังคมพหุวัฒนธรรม” ส่งผลให้มีความเชื่อหลากหลาย เรียกว่า “พหุความเชื่อ” คนทุกหมู่เหล่าสามารถใช้ชีวิตได้อย่างมีความสุข) ๒) นักเรียนประเมินตนเอง โดยเขียนแสดงความรู้สึกหลังการเรียน			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) สื่อ PowerPoint เรื่อง เรื่อง ความเชื่อและศรัทธาในสมัยสุโขทัย

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) ใบงานที่ ๔ เรื่อง ความเชื่อและศรัทธาในสมัยสุโขทัย

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - อธิบายลักษณะความเชื่อและศาสนาของอาณาจักรสุโขทัยได้	- ตรวจใบงานที่ ๔ เรื่อง ความเชื่อและศรัทธาในสมัยสุโขทัย	- ใบงานที่ ๔ เรื่อง ความเชื่อและศรัทธาในสมัยสุโขทัย	ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๖๐ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อลักษณะการเลือกรับนับถือศาสนาได้	- ตรวจใบงานที่ ๔ เรื่อง ความเชื่อและศรัทธาในสมัยสุโขทัย	- ใบงานที่ ๔ เรื่อง ความเชื่อและศรัทธาในสมัยสุโขทัย	ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๖๐ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - เห็นความสำคัญในความเชื่อและศาสนาที่ส่งผลต่อคนไทยในปัจจุบัน	- การประเมินการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล - การแสดงความคิดเห็น	- แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ถ่ายทอดความรู้ ประเด็นสำคัญจากสารที่ได้รับ อย่างเป็นเหตุเป็นผล เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจ (๑.๑)	- สังเกตพฤติกรรมบ่งชี้ที่แสดงออกถึงสมรรถนะในการทำกิจกรรม	- แบบประเมินสมรรถนะของผู้เรียน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน	ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ลำดับที่	ชื่อ – สกุล	เกณฑ์การให้คะแนน				รวม (๑๖)	ระดับคุณภาพ
		ความตั้งใจในการเรียน (๔)	ความสนใจและการซักถาม (๔)	การตอบคำถาม (๔)	มีส่วนร่วมในกิจกรรม (๔)		
๑							
๒							
๓							
๔							
๕							
๖							
๗							
๘							
๙							
๑๐							

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนนดังตารางแนบท้าย
เกณฑ์การประเมินในการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ ดังนี้

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๑๔-๑๖	ดีมาก
๑๑-๑๓	ดี
๘-๑๐	พอใช้
๐-๗	ปรับปรุง

<u>เกณฑ์การสรุปผลการประเมิน</u>
นักเรียนที่ได้ระดับคุณภาพพอใช้ขึ้นไป ถือว่า **ผ่าน**

สถาบันการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

เกณฑ์การวัดและประเมินผลการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล (Rubric)

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	ดีมาก (๔)	ดี (๓)	พอใช้ (๒)	ต้องปรับปรุง (๑)
๑. ความตั้งใจในการเรียน	สนใจในการเรียนไม่คุยหรือเล่นกันในขณะเรียน	สนใจในการเรียนคุยกันเล็กน้อยในขณะเรียน	สนใจในการเรียนคุยกันและเล่นกันในขณะเรียนเป็นบางครั้ง	ไม่สนใจในการเรียนคุยและเล่นกันในขณะเรียน
๒. ความสนใจและการซักถาม	มีการถามในหัวข้อที่ตนไม่เข้าใจทุกเรื่องและกล้าแสดงออก	มีการถามในหัวข้อที่ตนไม่เข้าใจเป็นส่วนมากและกล้าแสดงออก	มีการถามในหัวข้อที่ตนไม่เข้าใจเป็นบางครั้งและไม่ค่อยกล้าแสดงออก	ไม่ถามในหัวข้อที่ตนไม่เข้าใจและไม่กล้าแสดงออก
๓. การตอบคำถาม	ร่วมตอบคำถามในเรื่องที่ครูถามและตอบคำถามถูกทุกข้อ	ร่วมตอบคำถามในเรื่องที่ครูถามและตอบคำถามส่วนมากถูก	ร่วมตอบคำถามในเรื่องที่ครูถามเป็นบางครั้งและตอบคำถามถูกเป็นบางครั้ง	ไม่ตอบคำถาม
๔. มีส่วนร่วมในกิจกรรม	ร่วมมือและช่วยเหลือเพื่อนในการทำกิจกรรม	ร่วมมือและช่วยเหลือเพื่อนเป็นส่วนใหญ่ในการทำกิจกรรม	ร่วมมือและช่วยเหลือเพื่อนในการทำกิจกรรมเป็นบางครั้ง	ไม่มีความร่วมมือในขณะทำกิจกรรม

สถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร วิทยาลัยการอาชีพวิทยาการไกลพ่ายแดง ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบประเมินความรู้ ความเข้าใจ

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน/ระดับคะแนน												รวมคะแนน (๑๐ คะแนน)
	การตอบคำถามในชั้นเรียน (๔)				การสรุปความรู้ (๔)				ความถูกต้องครบถ้วนของการปฏิบัติการทำกิจกรรม (๒)				
	๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	

เกณฑ์การประเมิน

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ				น้ำหนัก	คะแนนเต็ม
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)		
๑. การตอบคำถามในชั้นเรียน	ตอบคำถามได้ถูกต้องทั้งหมด	ตอบคำถามได้ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่	ตอบคำถามถูกต้องบางส่วน	ตอบคำถามไม่ถูกต้อง	๑.๐	๔
๒. การสรุปความรู้	สรุปความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่ศึกษาได้ถูกต้องและครบถ้วน	สรุปความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่ศึกษาได้ถูกต้อง แต่ไม่ครบถ้วน	สรุปความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่ศึกษาได้ถูกต้องบางส่วนและไม่ครบถ้วน	สรุปความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่ศึกษาไม่ถูกต้องและไม่ครบถ้วน	๑.๐	๔
๓. ความถูกต้องครบถ้วนของเนื้อหาในใบงาน	เนื้อหาที่เขียนในใบงานมีความถูกต้องครบถ้วนตามที่กำหนด	เนื้อหาที่เขียนในใบงานมีบางส่วนไม่ถูกต้องตามที่กำหนด	เนื้อหาที่เขียนในใบงานมีความถูกต้องเป็นส่วนน้อย	เนื้อหาที่เขียนในใบงานไม่ถูกต้อง	๐.๕	๒

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๙-๑๐ หมายถึง ดีมาก
คะแนน ๗-๘ หมายถึง ดี
คะแนน ๕-๖ หมายถึง พอใช้
คะแนน ต่ำกว่า ๕ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป

แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ชื่อ-สกุล/กลุ่มที่	สมรรถนะ/พฤติกรรมบ่งชี้		สิ่งที่ควรได้รับการพัฒนา
	ผ่าน	ไม่ผ่าน	

เกณฑ์การตัดสิน ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ชื่อ-สกุล/กลุ่มที่	ลักษณะ/พฤติกรรมบ่งชี้						สิ่งที่ควรได้รับการพัฒนา
	รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์		ใฝ่เรียนรู้		มุ่งมั่นในการทำงาน		
	ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	

เกณฑ์การตัดสิน ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ใบงานที่ ๔ เรื่อง ความเชื่อและศรัทธาในสมัยสุโขทัย
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ความเชื่อและศรัทธาในสมัยสุโขทัย
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง : ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนอ่านข้อความที่เกี่ยวกับความเชื่อและศาสนาของอาณาจักรสุโขทัยแล้วแยกประเภทลงในตารางที่กำหนดให้

เทวาลัยมหาเกษตรพิมาน	เจดีย์ทรงลังกา	คณะสงฆ์ลังกาวงศ์
พระพุทธรูป	พระขพุงผี	ผีบรรพบุรุษ
รับมาจากเขมร	เจ้าป่าเจ้าเขา	ตุ๊กตาเสียกบาล
ผีบ้านผีเรือน	ศาลตาผาแดง	รับมาจากนครศรีธรรมราช

ความเชื่อเรื่องผี	ศาสนาพราหมณ์-ฮินดู	ศาสนาพุทธ
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....

คำชี้แจง : ตอนที่ ๒ ให้นักเรียนเขียนสิ่งที่กำหนดให้ดังต่อไปนี้

R - (Reflexion) ลักษณะความเชื่อและศาสนาของไทยในปัจจุบันเป็นอย่างไร	**C -** (Connect) นักเรียนเคยเข้าร่วมกิจกรรมทางความเชื่ออะไรบ้างที่สอดคล้องกับสมัยสุโขทัย	**A -** (Applied) เมื่อนักเรียนมีเรื่องทุกข์ใจที่แก้ไขไม่ได้ต่อไปนักเรียนจะ....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

เฉลยใบงานที่ ๔ เรื่อง ความเชื่อและศรัทธาในสมัยสุโขทัย
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ความเชื่อและศรัทธาในสมัยสุโขทัย
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง : ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนอ่านข้อความที่เกี่ยวกับความเชื่อและศาสนาของอาณาจักรสุโขทัยแล้วแยกประเภทลงในตารางที่กำหนดให้

เทวาลัยมหาเกษตรพิมาน	เจดีย์ทรงลังกา	คณะสงฆ์ลังกาวงศ์
พระพุทธรูป	พระขพุงผี	ผีบรรพบุรุษ
รับมาจากเขมร	เจ้าป่าเจ้าเขา	ตุ๊กตาเสียกบาล
ผีบ้านผีเรือน	ศาลตาผาแดง	รับมาจากนครศรีธรรมราช

ความเชื่อเรื่องผี	ศาสนาพราหมณ์-ฮินดู	ศาสนาพุทธ
● พระขพุงผี ● ผีบรรพบุรุษ ● เจ้าป่าเจ้าเขา ● ผีบ้านผีเรือน ● ตุ๊กตาเสียกบาล	● เทวาลัยมหาเกษตร ● รับมาจากเขมร ● ศาลตาผาแดง	● เจดีย์ทรงลังกา ● คณะสงฆ์ลังกาวงศ์ ● พระพุทธรูป ● รับมาจากนครศรีธรรมราช

คำชี้แจง : ตอนที่ ๒ ให้นักเรียนเขียนสิ่งที่กำหนดให้ดังต่อไปนี้

R - (Reflexion) ลักษณะความเชื่อและศาสนาของไทยในปัจจุบันเป็นอย่างไร	C - (Connect) นักเรียนเคยเข้าร่วมกิจกรรมทางความเชื่ออะไรบ้างที่สอดคล้องกับสมัยสุโขทัย	A - (Applied) เมื่อนักเรียนมีเรื่องทุกข์ใจที่แก้ไขไม่ได้ต่อไปนักเรียนจะ....
• ผี • พราหมณ์ • พุทธ	ผสมผสานทั้งความเชื่อผี พราหมณ์ และพุทธ แต่ก็มีการนับถือศาสนาสากลด้วย เช่น คริสต์ อิสลาม และความเชื่อแบบจีน เป็นต้น	• ทำบุญ • ทอดกฐิน • สร้าง เช่า หรือไหว้พระพุทธรูป/เจดีย์ • การบวงสรวงเทพ • สะเดาะเคราะห์ • การเซ่นผี • การบนบาน

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง เริ่มแรกอักษรไทย

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย
รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๔ ประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส ๔.๓ เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจ และธำรงความเป็นไทย

ตัวชี้วัด ป.๔/๓ อธิบายภูมิปัญญาไทยที่สำคัญ สมัยสุโขทัยที่น่าภาคภูมิใจ และควรค่าแก่การอนุรักษ์

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

จารึกหลักที่ ๑ ให้ข้อมูลว่า พ่อขุนรามคำแหงมหาราชคือการประดิษฐ์ “ลายสือไทย” หรืออักษรไทยขึ้นใน พ.ศ. ๑๘๒๖ ศาสตราจารย์ประเสริฐ ณ นคร อธิบายว่าตัวหนังสือของพ่อขุนรามคำแหงมหาราชมีลักษณะพิเศษกว่าตัวหนังสือของชาติอื่นซึ่งขอยืมตัวหนังสือของอินเดียมาใช้ คือพระองค์ได้ประดิษฐ์พยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์เพิ่มขึ้นให้สามารถเขียนแทนเสียงพูดของคำภาษาไทยได้ทุกคำ

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ ภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย เช่น ลายสือไทย ภาษาและวรรณกรรม

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- อธิบายลักษณะเด่นภูมิปัญญาด้านภาษาและวรรณกรรมของอาณาจักรสุโขทัยได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- ยกตัวอย่างหลักฐานด้านภาษาและวรรณกรรมของอาณาจักรสุโขทัยได้พอสังเขป

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- เห็นคุณค่าในการอนุรักษ์ภูมิปัญญาด้านภาษาและวรรณกรรมของอาณาจักรสุโขทัย

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

ถ่ายทอดความรู้ ประเด็นสำคัญ จากสารที่ได้รับ อย่างเป็นเหตุเป็นผล เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจ (๑.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

๖.๒ มีวินัย

๖.๓ ใฝ่เรียนรู้

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง เริ่มแรกอักษรไทย
หน่วยที่ ๕ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ถ่ายทอดความรู้ ประเด็นสำคัญ จากสารที่ได้รับ อย่างเป็นเหตุเป็นผล เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจ (๑.๑) **ด้านความรู้** - อธิบายลักษณะเด่นภูมิปัญญาด้านภาษาและวรรณกรรมของอาณาจักรสุโขทัยได้ **ด้านทักษกระบวนการ** - ยกตัวอย่างหลักฐานด้านภาษาและวรรณกรรมของอาณาจักรสุโขทัยได้พอสังเขป **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม**	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑) ครูแนะนำภาพรวมของการเรียนการสอน จุดประสงค์รายวิชา แล้วร่วมกันกับนักเรียนปลายทาง ตรวจสอบความพร้อมของใบงาน ใบความรู้ และอุปกรณ์ที่จำเป็นในการสอน ๒) ครูสนทนากันถึงความยากลำบากของการเขียนอ่านและเรียนหนังสือ จากนั้นอธิบายเกี่ยวกับอักษรในประเทศต่าง ๆ เพื่อนำเข้าสู่บทเรียน	๑) การเตรียมอุปกรณ์การเรียนให้พร้อม ๒) นักเรียนคู่ตนเองร่วมกันตอบคำถาม	๑. สื่อ PowerPoint เรื่อง เริ่มแรกอักษรไทย ๒. ใบงานที่ ๕ เรื่องเริ่มแรกอักษรไทย	๑. ใบงานที่ ๔ เรื่องเริ่มแรกอักษรไทย	๑. แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล ๒. แบบประเมินผลสมรรถนะ ๓. แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. แบบประเมินความรู้ ความเข้าใจ
	ขั้นสอน (๒๕ นาที) ๑) ครูแสดงภาพหลักศิลาจารึก จากนั้นสนทนาตั้งคำถามให้นักเรียนดังนี้ ๑.๑ ภาพดังกล่าวคือภาพใด ๑.๒ ภาพดังกล่าวมีความสำคัญอย่างไร ๒. ครูให้นักเรียนดูวีดิทัศน์ แรกเริ่มอักษรไทย จากนั้นพูดคุยถึงที่มาของอักษรไทยและตั้งคำถามดังต่อไปนี้ ๒.๑ พระมหากษัตริย์พระองค์ใดที่ประดิษฐ์ลายสือไท	๑) นักเรียนสังเกตและจดบันทึก ๑.๑ ศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหง ๑.๒ เป็นหลักฐานทางประวัติศาสตร์เพียงชิ้นเดียวในสมัยพ่อขุนรามคำแหงมหาราช ๒. นักเรียนรับชมวีดิทัศน์ แรกเริ่มอักษรไทย และตอบคำถาม ๒.๑ ศาสนาพราหมณ์-ฮินดู			

สถาบันการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง เริ่มแรกอักษรไทย
หน่วยที่ ๕ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
- เห็นคุณค่าในการอนุรักษ์ภูมิปัญญาด้านภาษาและวรรณกรรมของอาณาจักรสุโขทัย **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ๒. มีวินัย ๓. ใฝ่เรียนรู้	๒.๒ ที่มาของอักษรไทยมาจากที่ใด ๒.๓ ปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดการประดิษฐ์ตัวอักษรไทยสมัยสุโขทัย ๓. ครูแนะนำหลักฐานจารึกภาพชาดกวัดศรีชุม และแสดงภาพเรื่องอารามทูสกชาดก จากนั้นนักเรียนศึกษาเกี่ยวกับเรื่องย่อของอารามทูสกชาดกและสรุปข้อคิด ครูเชื่อมโยงเข้าสู่ความสำคัญของการประดิษฐ์อักษร ๔. ครูแสดงภาพศิลาจารึกหลักอื่น ๆ ของสุโขทัยภาพอักษรฝักขามของล้านนา ภาพอักษรธรรมอีสาน นักเรียนสังเกตลักษณะร่วมกัน ครูตั้งคำถามเกี่ยวกับผลของการประดิษฐ์อักษร ๕. ครูเปิดอนิเมชั่น ตอนพระพุทธศาสนารุ่งเรือง จากนั้นตั้งคำถามเพื่อนำการสรุปอนิเมชั่น ๕.๑ ไตรภูมิพระร่วงมีชื่อเรียกอีกอย่างว่า ๕.๒ ไตรภูมิพระร่วงกล่าวถึงเรื่องอะไร ๕.๓ มีความสำคัญอย่างไรต่อชาวสุโขทัยและคนในไทยในปัจจุบัน	๒.๒ ยืมตัวหนังสือของอินเดีย ๒.๓ เพื่อจารึกเรื่องราวและเหตุการณ์ต่าง ๆ/ใช้แทนเสียงภาษาพูดได้ ๓. นักเรียนจดบันทึก ๔. นักเรียนตอบคำถาม (ดูแนวคำตอบเพิ่มเติมในเฉลยใบงานที่ ๕) ๕. นักเรียนรับชมอนิเมชั่นและร่วมกันแสดงความคิดเห็น ๕.๑ เตภูมิกถา ๕.๒ หน้าที่ บุญ บาป สวรรค์ นรกภูมิ ๕.๓ มีอิทธิพลอย่างมากต่อชาวสุโขทัยช่วงปลายและคนไทยในปัจจุบันเป็นสิ่งควบคุมพฤติกรรมของสังคมและวิถีชีวิตของชาวไทย			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง เริ่มแรกอักษรไทย
หน่วยที่ ๕ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	ขั้นปฏิบัติ (๑๕ นาที) ครูให้นักเรียนทำใบงานที่ ๕ เรื่อง เริ่มแรกอักษรไทย	นักเรียนทำใบงานที่ ๕ เรื่อง เริ่มแรกอักษรไทย			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูเฉลยใบงานที่ ๕ เรื่อง เริ่มแรกอักษรไทย วรรณกรรมรุ่งเรือง ๒. ครูถามนักเรียนว่าจากนี้ไป จะมองการเรียนภาษาไทยอย่างไร	๑. นักเรียนร่วมกันตรวจสอบความถูกต้องของใบงาน ๒. จะต้องตั้งใจเรียนภาษาไทย เพื่อให้เรียนและสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ ๓. บอก ๒ สิ่งที่นักเรียนชอบมาที่สุดในชั่วโมงนี้			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) สื่อ PowerPoint เรื่อง เรื่อง เริ่มแรกอักษรไทย

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) ใบงานที่ ๕ เรื่อง เริ่มแรกอักษรไทย

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - อธิบายลักษณะเด่นภูมิปัญญาด้านภาษาและวรรณกรรมของอาณาจักรสุโขทัยได้	- ตรวจใบงานที่ ๕ เรื่อง เริ่มแรกอักษรไทย	- ใบงานที่ ๔ เรื่อง เริ่มแรกอักษรไทย	ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๖๐ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - ยกตัวอย่างหลักฐานด้านภาษาและวรรณกรรมของอาณาจักรสุโขทัยได้พอสังเขป	- ตรวจใบงานที่ ๕ เรื่อง เริ่มแรกอักษรไทย	- ใบงานที่ ๔ เรื่อง เริ่มแรกอักษรไทย	ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๖๐ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - เห็นคุณค่าในการอนุรักษ์ภูมิปัญญาด้านภาษาและวรรณกรรมของอาณาจักรสุโขทัย	- การประเมินการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล - การแสดงความคิดเห็น	- แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ถ่ายทอดความรู้ ประเด็นสำคัญจากสารที่ได้รับ อย่างเป็นเหตุเป็นผล เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจ (๑.๑)	- สังเกตพฤติกรรมบ่งชี้ที่แสดงออกถึงสมรรถนะในการทำกิจกรรม	- แบบประเมินสมรรถนะของผู้เรียน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน	ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ลำดับที่	ชื่อ – สกุล	เกณฑ์การให้คะแนน				รวม (๑๖)	ระดับคุณภาพ
		ความตั้งใจในการเรียน (๔)	ความสนใจและการซักถาม (๔)	การตอบคำถาม (๔)	มีส่วนร่วมในกิจกรรม (๔)		
๑							
๒							
๓							
๔							
๕							
๖							
๗							
๘							
๙							
๑๐							

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนนดังตารางแนบท้าย
เกณฑ์การประเมินในการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ ดังนี้

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๑๔-๑๖	ดีมาก
๑๑-๑๓	ดี
๘-๑๐	พอใช้
๐-๗	ปรับปรุง

<u>เกณฑ์การสรุปผลการประเมิน</u>
นักเรียนที่ได้ระดับคุณภาพพอใช้ขึ้นไป ถือว่า **ผ่าน**

สถาบันการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

เกณฑ์การวัดและประเมินผลการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล (Rubric)

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	ดีมาก (๔)	ดี (๓)	พอใช้ (๒)	ต้องปรับปรุง (๑)
๑. ความตั้งใจในการเรียน	สนใจในการเรียน ไม่คุยหรือเล่นกันในขณะเรียน	สนใจในการเรียนคุยกันเล็กน้อยในขณะเรียน	สนใจในการเรียนคุยกันและเล่นกันในขณะเรียนเป็นบางครั้ง	ไม่สนใจในการเรียน คุยและเล่นกันในขณะเรียน
๒. ความสนใจและการซักถาม	มีการถามในหัวข้อที่ตนไม่เข้าใจทุกเรื่องและกล้าแสดงออก	มีการถามในหัวข้อที่ตนไม่เข้าใจเป็นส่วนมากและกล้าแสดงออก	มีการถามในหัวข้อที่ตนไม่เข้าใจเป็นบางครั้งและไม่ค่อยกล้าแสดงออก	ไม่ถามในหัวข้อที่ตนไม่เข้าใจและไม่กล้าแสดงออก
๓. การตอบคำถาม	ร่วมตอบคำถามในเรื่องที่ครูถามและตอบคำถามถูกทุกข้อ	ร่วมตอบคำถามในเรื่องที่ครูถามและตอบคำถามส่วนมากถูก	ร่วมตอบคำถามในเรื่องที่ครูถามเป็นบางครั้งและตอบคำถามถูกเป็นบางครั้ง	ไม่ตอบคำถาม
๔. มีส่วนร่วมในกิจกรรม	ร่วมมือและช่วยเหลือเพื่อนในการทำกิจกรรม	ร่วมมือและช่วยเหลือเพื่อนเป็นส่วนใหญ่ในการทำกิจกรรม	ร่วมมือและช่วยเหลือเพื่อนในการทำกิจกรรมเป็นบางครั้ง	ไม่มีความร่วมมือในขณะทำกิจกรรม

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบประเมินความรู้ ความเข้าใจ

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน/ระดับคะแนน												รวมคะแนน (๑๐ คะแนน)
	การตอบคำถามในชั้นเรียน (๔)				การสรุปความรู้ (๔)				ความถูกต้องครบถ้วนของการปฏิบัติการทำกิจกรรม (๒)				
	๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	

เกณฑ์การประเมิน

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ				น้ำหนัก	คะแนนเต็ม
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)		
๑. การตอบคำถามในชั้นเรียน	ตอบคำถามได้ถูกต้องทั้งหมด	ตอบคำถามได้ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่	ตอบคำถามถูกต้องบางส่วน	ตอบคำถามไม่ถูกต้อง	๑.๐	๔
๒. การสรุปความรู้	สรุปความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่ศึกษาได้ถูกต้องและครบถ้วน	สรุปความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่ศึกษาได้ถูกต้อง แต่ไม่ครบถ้วน	สรุปความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่ศึกษาได้ถูกต้องบางส่วนและไม่ครบถ้วน	สรุปความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่ศึกษาไม่ถูกต้องและไม่ครบถ้วน	๑.๐	๔
๓. ความถูกต้องครบถ้วนของเนื้อหาในใบงาน	เนื้อหาที่เขียนในใบงานมีความถูกต้องครบถ้วนตามที่กำหนด	เนื้อหาที่เขียนในใบงานมีบางส่วนไม่ถูกต้องตามที่กำหนด	เนื้อหาที่เขียนในใบงานมีความถูกต้องเป็นส่วนน้อย	เนื้อหาที่เขียนในใบงานไม่ถูกต้อง	๐.๕	๒

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๙-๑๐ หมายถึง ดีมาก
คะแนน ๗-๘ หมายถึง ดี
คะแนน ๕-๖ หมายถึง พอใช้
คะแนน ต่ำกว่า ๕ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป

แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ชื่อ-สกุล/กลุ่มที่	สมรรถนะ/พฤติกรรมบ่งชี้		สิ่งที่ควรได้รับการพัฒนา
	ผ่าน	ไม่ผ่าน	

เกณฑ์การตัดสิน ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ชื่อ-สกุล/กลุ่มที่	ลักษณะ/พฤติกรรมบ่งชี้						สิ่งที่ควรได้รับการพัฒนา
	รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์		ใฝ่เรียนรู้		มุ่งมั่นในการทำงาน		
	ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	

เกณฑ์การตัดสิน ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ใบงานที่ ๕ เรื่อง เริ่มแรกอักษรไทย
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง เริ่มแรกอักษรไทย
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง : **ตอนที่ ๑** จงสืบค้นว่าประเทศใดต่อไปนี้ ที่ไม่มีอักษรประจำชาติเป็นของตนเอง โดยใส่เครื่องหมายถูกหรือกากบาท ลงในช่องว่างให้ถูกต้อง

มี	ไม่มี	ประเทศ	มี	ไม่มี	ประเทศ
☐	☐	จีน	☐	☐	เกาหลี
☐	☐	รัสเซีย	☐	☐	ไทย
☐	☐	ญี่ปุ่น	☐	☐	กัมพูชา
☐	☐	อังกฤษ	☐	☐	อินเดีย



คำชี้แจง : ตอนที่ ๒ จงอ่านเรื่องย่อของ อารามทูสกชาดก

- ชาวสวนจะไปเที่ยว จึงฝากสวนไว้ให้ฝูงลิงช่วยรดน้ำต้นไม้
- ลิงอยากประหยัดน้ำ จึงถอนต้นไม้ออกมาดูว่ารากสั้นหรือยาว
- ถ้าต้นไม้มีรากยาว ก็รดน้ำมาก
- ถ้าต้นไม้มีรากสั้น ก็รดน้ำน้อย

๑. นักเรียนคิดว่าชาวสุโขทัยได้เรียนรู้อะไรจากการอ่านชาดกเรื่องนี้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

๒. นักเรียนคิดว่าไตรภูมิพระร่วง ส่งผลต่อสังคมไทยในปัจจุบันอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
โครงการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

คำชี้แจง : ตอนที่ ๓ ให้นักเรียนเขียนสิ่งที่กำหนดให้ดังต่อไปนี้

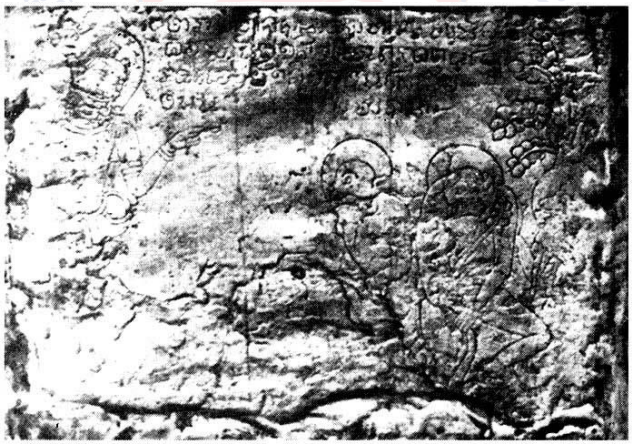
R - (Reflexion) อะไรคือประโยชน์ของการมีตัวอักษรใช้?	**C -** (Connect) นักเรียนรู้จักและสามารถใช้งานตัวอักษรได้กี่ชนิด	**A -** (Applied) นักเรียนรู้สึกว่าวิชาภาษาไทยไม่จำเป็น จึงไม่เรียนวิชาภาษาไทย ความรู้สึกเช่นนี้ดีหรือไม่
....	....	....

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

เฉลยใบงานที่ ๕ เรื่อง เริ่มแรกอักษรไทย
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง เริ่มแรกอักษรไทย
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง : ตอนที่ ๑ จงสืบค้นว่าประเทศใดต่อไปนี้ ที่ไม่มีอักษรประจำชาติเป็นของตนเอง โดยใส่เครื่องหมายถูกหรือกากบาท ลงในช่องว่างให้ถูกต้อง

มี	ไม่มี	ประเทศ	มี	ไม่มี	ประเทศ
☑	☐	จีน	☑	☐	เกาหลี
☑	☐	รัสเซีย	☑	☐	ไทย
☑	☐	ญี่ปุ่น	☑	☐	กัมพูชา
☑	☐	อังกฤษ	☑	☐	อินเดีย



คำชี้แจง : ตอนที่ ๒ จงอ่านเรื่องย่อของ อารามทูสกชาดก

- ชาวสวนจะไปเที่ยว จึงฝากสวนไว้ให้ฝูงลิงช่วยรดน้ำต้นไม้
- ลิงอยากประหยัดน้ำ จึงถอนต้นไม้ออกมาดูว่ารากสั้น หรือยาว
- ถ้าต้นไม้มีรากยาว ก็รดน้ำมาก
- ถ้าต้นไม้มีรากสั้น ก็รดน้ำน้อย

๑. นักเรียนคิดว่าชาวสุโขทัยได้เรียนรู้อะไรจากการอ่านชาดกเรื่องนี้

.....

จะทำงานการสิ่งใด ควรใช้สติปัญญา

คนไม่มีสติปัญญา ทำงานไม่สำเร็จและสร้างปัญหาให้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

๒. นักเรียนคิดว่าไตรภูมิพระร่วง ส่งผลต่อสังคมไทยในปัจจุบันอย่างไร

.....

ทำให้คนไทยกลัวสิ่งศักดิ์สิทธิ์จะลงโทษ กลัวบาปกรรม

จะตามสนองตนเอง และหมั่นทำความดีเพื่อไปสวรรค์

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

คำชี้แจง : ตอนที่ ๓ ให้นักเรียนเขียนสิ่งที่กำหนดให้ดังต่อไปนี้

R - (Reflexion) อะไรคือประโยชน์ของการมีตัวอักษรใช้?	C - (Connect) นักเรียนรู้จักและสามารถใช้งานตัวอักษรได้กี่ชนิด	A - (Applied) นักเรียนรู้สึกว่าวิชาภาษาไทยไม่จำเป็น จึงไม่เรียนวิชาภาษาไทย ความรู้สึกเช่นนี้ดีหรือไม่
..... • จดบันทึกข้อมูล • สื่อสารข้อมูลให้คนอื่นได้	..... • ไทย • ลาติน (ใช้ในภาษาอังกฤษ) • ฯลฯ ตามบริบทนักเรียน	..... หากนักเรียนไม่เรียนหรือไม่ตั้งใจเรียนวิชาภาษาไทย นักเรียนจะอ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ จะสื่อสารได้ไม่ดี ส่งผลในการทำงาน การประกอบอาชีพ และการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นไป ....

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง หยั่งรากพระพุทธศาสนา

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย
รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด
สาระที่ ๔ ประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส ๔.๓ เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจ และธำรงความเป็นไทย

ตัวชี้วัด ป.๔/๓ อธิบายภูมิปัญญาไทยที่สำคัญ สมัยสุโขทัยที่น่าภาคภูมิใจ และควรค่าแก่การอนุรักษ์

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

สมเด็จพระมหาธรรมราชาที่ ๑ (พญาลิไท) ทรงปรับปรุงระบบการปกครองของสุโขทัย จากระบบพ่อปกครองลูกมาเป็นระบบธรรมราชา โดยกำหนดให้หลักธรรมเป็นกรอบของการใช้พระราชอำนาจทางการเมือง จึงต้องทรงอุปถัมภ์ศาสนาให้เจริญรุ่งเรือง มีร่องรอยคือกิจกรรมทางศาสนาต่าง ๆ ที่ถูกกล่าวถึงในจารึก และข้อธรรมะสำหรับพระมหากษัตริย์ไทย

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ ประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญสมัยสุโขทัย คือ พระมหาธรรมราชาที่ ๑ (พญาลิไท)
๓.๒ ภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย เช่น ศาสนา พุทธศิลป์ เป็นต้น

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)
- อธิบายลักษณะเด่นของการปกครองแบบธรรมราชาได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
- เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างระบบพ่อปกครองลูกและระบบธรรมราชาได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)
- อนุรักษ์ภูมิปัญญาด้านศาสนาพุทธของอาณาจักรสุโขทัยได้

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

ถ่ายทอดความรู้ ประเด็นสำคัญ จากสารที่ได้รับ อย่างเป็นเหตุเป็นผล เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจ (๑.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
๖.๒ มีวินัย
๖.๓ ใฝ่เรียนรู้

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง หยั่งรากพระพุทธศาสนา
หน่วยที่ ๕ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ถ่ายทอดความรู้ ประเด็นสำคัญจากสารที่ได้รับ อย่างเป็นเหตุเป็นผล เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจ (๑.๑) **ด้านความรู้** - อธิบายลักษณะเด่นของการปกครองแบบธรรมราชาได้ **ด้านทักษกระบวนการ** - เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างระบบพ่อปกครองลูกและระบบธรรมราชาได้ **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม** - อนุรักษ์ภูมิปัญญาด้านศาสนาพุทธของอาณาจักรสุโขทัยได้	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑) ครูแนะนำภาพรวมของการเรียนการสอน จุดประสงค์รายวิชา แล้วร่วมกันกับนักเรียนปลายทาง ตรวจสอบความพร้อมของใบงาน ใบความรู้ และอุปกรณ์ที่จำเป็นในการสอน ๒) ครูสนทนาพูดคุย การปกครองแบบพ่อปกครองลูกจากนั้นสนทนาพร้อมตั้งคำถามให้นักเรียนตอบดังนี้ - นักเรียนคิดว่าในสมัยสุโขทัยมีระบบการเมืองการปกครองอย่างไร - ยังมีระบบอื่นอีกหรือไม่	๑) การเตรียมอุปกรณ์การเรียนให้พร้อม ๒) นักเรียนตอบคำถาม - ปกครองแบบพ่อปกครองลูก กษัตริย์มีความใกล้ชิดกับประชาชน - มี นั้นคือ ธรรมราชา	๑. สื่อ PowerPoint เรื่อง หยั่งราก พระพุทธศาสนา ๒. ใบงานที่ ๖ เรื่องหยั่งราก พระพุทธศาสนา	๑. ใบงานที่ ๖ เรื่องหยั่งราก พระพุทธศาสนา	๑. แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล ๒. แบบประเมินผลสมรรถนะ ๓. แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. แบบประเมินความรู้ ความเข้าใจ
	ขั้นสอน (๒๕ นาที) ๑) เราจะเรียนเรื่อง การปกครองแบบธรรมราชาและศาสนาพุทธในสุโขทัย เพื่ออธิบายการปกครองแบบธรรมราชาและศาสนาพุทธในสุโขทัยได้ ๒) นักเรียนสังเกตพระบรมฉายาลักษณ์รัชกาลที่ ๙ จากนั้นสนทนาตั้งคำถามให้นักเรียนดังนี้	๑) นักเรียนจับคู่เพื่อช่วยกันแบ่งปันความคิด ๒) นักเรียนคู่ตนเองร่วมกันตอบคำถาม			

มหาวิทยาลัยการกีฬาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง หยั่งรากพระพุทธศาสนา
หน่วยที่ ๕ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ๒. มีวินัย ๓. ใฝ่เรียนรู้	๒.๑ การปกครองแบบธรรมราชา เป็นการปกครองที่มีลักษณะอย่างไร ๒.๒ ทศพิธราชธรรมคืออะไร ประกอบไปด้วยอะไรบ้าง ๓) ครูให้นักเรียนดูวีดิทัศน์ หยั่งรากพระพุทธศาสนาจากนั้นพูดคุยถึงแนวทางหลักในการปกครองบ้านเมืองของพญาลิไทและตั้งคำถามดังต่อไปนี้ ๓.๑ กษัตริย์สุโขทัยองค์ใดที่ใช้พระพุทธศาสนาเป็นหลักในการปกครอง ๓.๒ พระนามที่ว่า “พระมหาธรรมราชา” มีความสำคัญอย่างไร ๓.๓ ความสัมพันธ์ระหว่างพระมหากษัตริย์และประชาชนสุโขทัยเป็นอย่างไร ๔) ครูอธิบายถึงการดำเนินทางการเมืองโดยการเผยแผ่พระพุทธศาสนาอาณาจักรสุโขทัยของพญาลิไทจากนั้นซักถามนักเรียน	๒.๑ เป็นการปกครองด้วยหลักธรรม คือ กษัตริย์ปฏิบัติพระองค์เป็นแบบอย่างของสังคม โดยใช้หลักธรรมของผู้ปกครอง ๒.๒ ทาน/ศีล/ปริจจาค/อาชชวะ/มัททวะ/ตปะ/อักโกธะ/อวิหิงสา/ขันติ/อวิโรธนะ ๓) นักเรียนรับชมวีดิทัศน์ หยั่งรากพระพุทธศาสนา และตอบคำถาม ๓.๑ สมเด็จพระมหาธรรมราชาที่ ๑ (ลิไท) ๓.๒ ยืมคำจากพระไตรปิฎกมา แสดงว่าศาสนากับการเมืองเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันและอิงทศพิธราชธรรม ๓.๓ พระมหากษัตริย์ไม่ได้ใกล้ชิดประชาชนเหมือนเดิม แม้มีอำนาจมาก แต่ทรงมีธรรมะกำกับ ๔) นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง หยั่งรากพระพุทธศาสนา
หน่วยที่ ๕ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๔.๑ ศาสนาพุทธที่เข้ามายังสุโขทัยในช่วงพญาลิไทมีลักษณะเป็นอย่างไร ๔.๒ ศาสนาพุทธในช่วงสมัยของพญาลิไท ๕) การเข้ามาของศาสนาพุทธส่งผลอย่างไรต่อชาวเมืองสุโขทัย	๔.๑ นำเข้ามายังสุโขทัยผ่านนครพัน (ใกล้เมืองเมาะตะมะ) ๔.๒ มีความเจริญรุ่งเรืองทั้งในด้านพระธรรมวินัยและมีการอุปถัมภ์บำรุงจากรัฐอย่างจริงจัง ๕) ศาสนาพุทธเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตที่ทุกคนเกี่ยวข้องตั้งแต่เกิดจนถึงตาย อีกทั้งการนับถือพระพุทธศาสนาทำให้ชาวเมืองสุโขทัยอยู่ในศีลธรรมอันดี ทำความดี ไม่ทำความชั่ว			
	ขั้นปฏิบัติ (๑๕ นาที) ครูให้นักเรียนทำใบงานที่ ๖ เรื่อง หยั่งรากพระพุทธศาสนา	นักเรียนทำใบงานที่ ๖ เรื่อง หยั่งรากพระพุทธศาสนา			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑) ครูเฉลยใบงานที่ ๖ เรื่อง หยั่งรากพระพุทธศาสนา ๒) ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปการปกครองแบบธรรมราชาและศาสนาพุทธในสุโขทัยเป็นรูปแบบ Graphic Organizers	๑) นักเรียนร่วมกันตรวจสอบความถูกต้องของใบงาน ๒) นักเรียนร่วมกันสรุปการปกครองแบบธรรมราชาและศาสนาพุทธในสุโขทัยเป็นรูปแบบ Graphic Organizers			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง หยั่งรากพระพุทธศาสนา
หน่วยที่ ๕ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๓) ครูถามนักเรียนว่าสามารถอนุรักษ์ศาสนาพุทธได้อย่างไรบ้าง ๔) ๑ สิ่งที่นักเรียนสามารถไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้	๓) เข้าร่วมพิธีกรรม ประเพณีต่างๆของพระพุทธศาสนา เผยแพร่วัฒนธรรมดีงาม ๔) บอก ๑ สิ่งที่นักเรียนสามารถไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้			

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) สื่อ PowerPoint เรื่อง หยั่งรากพระพุทธศาสนา

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) ใบงานที่ ๖ เรื่อง หยั่งรากพระพุทธศาสนา

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - อธิบายลักษณะเด่นของการปกครองแบบธรรมราชาได้	- ตรวจใบงานที่ ๖ เรื่อง หยั่งราก พระพุทธศาสนา	- ใบงานที่ ๖ เรื่อง หยั่งราก พระพุทธศาสนา	ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๖๐ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างระบบพ่อปกครองลูกและระบบธรรมราชาได้	- ตรวจใบงานที่ ๖ เรื่อง หยั่งราก พระพุทธศาสนา	- ใบงานที่ ๖ เรื่อง หยั่งราก พระพุทธศาสนา	ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๖๐ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - อนุรักษ์ภูมิปัญญาด้านศาสนาพุทธของอาณาจักรสุโขทัยได้	- การประเมินการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล - การแสดงความคิดเห็น	- แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ถ่ายทอดความรู้ ประเด็นสำคัญจากสารที่ได้รับ อย่างเป็นเหตุเป็นผล เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจ (๑.๑)	- สังเกตพฤติกรรมบ่งชี้ที่แสดงออกถึงสมรรถนะในการทำกิจกรรม	- แบบประเมินสมรรถนะของผู้เรียน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน	ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ลำดับที่	ชื่อ – สกุล	เกณฑ์การให้คะแนน				รวม (๑๖)	ระดับคุณภาพ
		ความตั้งใจในการเรียน (๔)	ความสนใจและการซักถาม (๔)	การตอบคำถาม (๔)	มีส่วนร่วมในกิจกรรม (๔)		
๑							
๒							
๓							
๔							
๕							
๖							
๗							
๘							
๙							
๑๐							

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนนดังตารางแนบท้าย
เกณฑ์การประเมินในการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ ดังนี้

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๑๔-๑๖	ดีมาก
๑๑-๑๓	ดี
๘-๑๐	พอใช้
๐-๗	ปรับปรุง

<u>เกณฑ์การสรุปผลการประเมิน</u>
นักเรียนที่ได้ระดับคุณภาพพอใช้ขึ้นไป ถือว่า **ผ่าน**

สถาบันการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

เกณฑ์การวัดและประเมินผลการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล (Rubric)

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	ดีมาก (๔)	ดี (๓)	พอใช้ (๒)	ต้องปรับปรุง (๑)
๑. ความตั้งใจในการเรียน	สนใจในการเรียนไม่คุยหรือเล่นกันในขณะเรียน	สนใจในการเรียนคุยกันเล็กน้อยในขณะเรียน	สนใจในการเรียนคุยกันและเล่นกันในขณะเรียนเป็นบางครั้ง	ไม่สนใจในการเรียนคุยและเล่นกันในขณะเรียน
๒. ความสนใจและการซักถาม	มีการถามในหัวข้อที่ตนไม่เข้าใจทุกเรื่องและกล้าแสดงออก	มีการถามในหัวข้อที่ตนไม่เข้าใจเป็นส่วนมากและกล้าแสดงออก	มีการถามในหัวข้อที่ตนไม่เข้าใจเป็นบางครั้งและไม่ค่อยกล้าแสดงออก	ไม่ถามในหัวข้อที่ตนไม่เข้าใจและไม่กล้าแสดงออก
๓. การตอบคำถาม	ร่วมตอบคำถามในเรื่องที่ครูถามและตอบคำถามถูกทุกข้อ	ร่วมตอบคำถามในเรื่องที่ครูถามและตอบคำถามส่วนมากถูก	ร่วมตอบคำถามในเรื่องที่ครูถามเป็นบางครั้งและตอบคำถามถูกเป็นบางครั้ง	ไม่ตอบคำถาม
๔. มีส่วนร่วมในกิจกรรม	ร่วมมือและช่วยเหลือเพื่อนในการทำกิจกรรม	ร่วมมือและช่วยเหลือเพื่อนเป็นส่วนใหญ่ในการทำกิจกรรม	ร่วมมือและช่วยเหลือเพื่อนในการทำกิจกรรมเป็นบางครั้ง	ไม่มีความร่วมมือในขณะทำกิจกรรม

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตกาญจนบุรี ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบประเมินความรู้ ความเข้าใจ

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน/ระดับคะแนน												รวมคะแนน (๑๐ คะแนน)
	การตอบคำถามในชั้นเรียน (๔)				การสรุปความรู้ (๔)				ความถูกต้องครบถ้วนของการปฏิบัติการทำกิจกรรม (๒)				
	๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	

เกณฑ์การประเมิน

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ				น้ำหนัก	คะแนนเต็ม
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)		
๑. การตอบคำถามในชั้นเรียน	ตอบคำถามได้ถูกต้องทั้งหมด	ตอบคำถามได้ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่	ตอบคำถามถูกต้องบางส่วน	ตอบคำถามไม่ถูกต้อง	๑.๐	๔
๒. การสรุปความรู้	สรุปความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่ศึกษาได้ถูกต้องและครบถ้วน	สรุปความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่ศึกษาได้ถูกต้อง แต่ไม่ครบถ้วน	สรุปความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่ศึกษาได้ถูกต้องบางส่วนและไม่ครบถ้วน	สรุปความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่ศึกษาไม่ถูกต้องและไม่ครบถ้วน	๑.๐	๔
๓. ความถูกต้องครบถ้วนของเนื้อหาในใบงาน	เนื้อหาที่เขียนในใบงานมีความถูกต้องครบถ้วนตามที่กำหนด	เนื้อหาที่เขียนในใบงานมีบางส่วนไม่ถูกต้องตามที่กำหนด	เนื้อหาที่เขียนในใบงานมีความถูกต้องเป็นส่วนน้อย	เนื้อหาที่เขียนในใบงานไม่ถูกต้อง	๐.๕	๒

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๙-๑๐ หมายถึง ดีมาก
คะแนน ๗-๘ หมายถึง ดี
คะแนน ๕-๖ หมายถึง พอใช้
คะแนน ต่ำกว่า ๕ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป

แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ชื่อ-สกุล/กลุ่มที่	สมรรถนะ/พฤติกรรมบ่งชี้		สิ่งที่ควรได้รับการพัฒนา
	ผ่าน	ไม่ผ่าน	

เกณฑ์การตัดสิน ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ชื่อ-สกุล/กลุ่มที่	ลักษณะ/พฤติกรรมบ่งชี้						สิ่งที่ควรได้รับการพัฒนา
	รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์		ใฝ่เรียนรู้		มุ่งมั่นในการทำงาน		
	ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	

เกณฑ์การตัดสิน ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

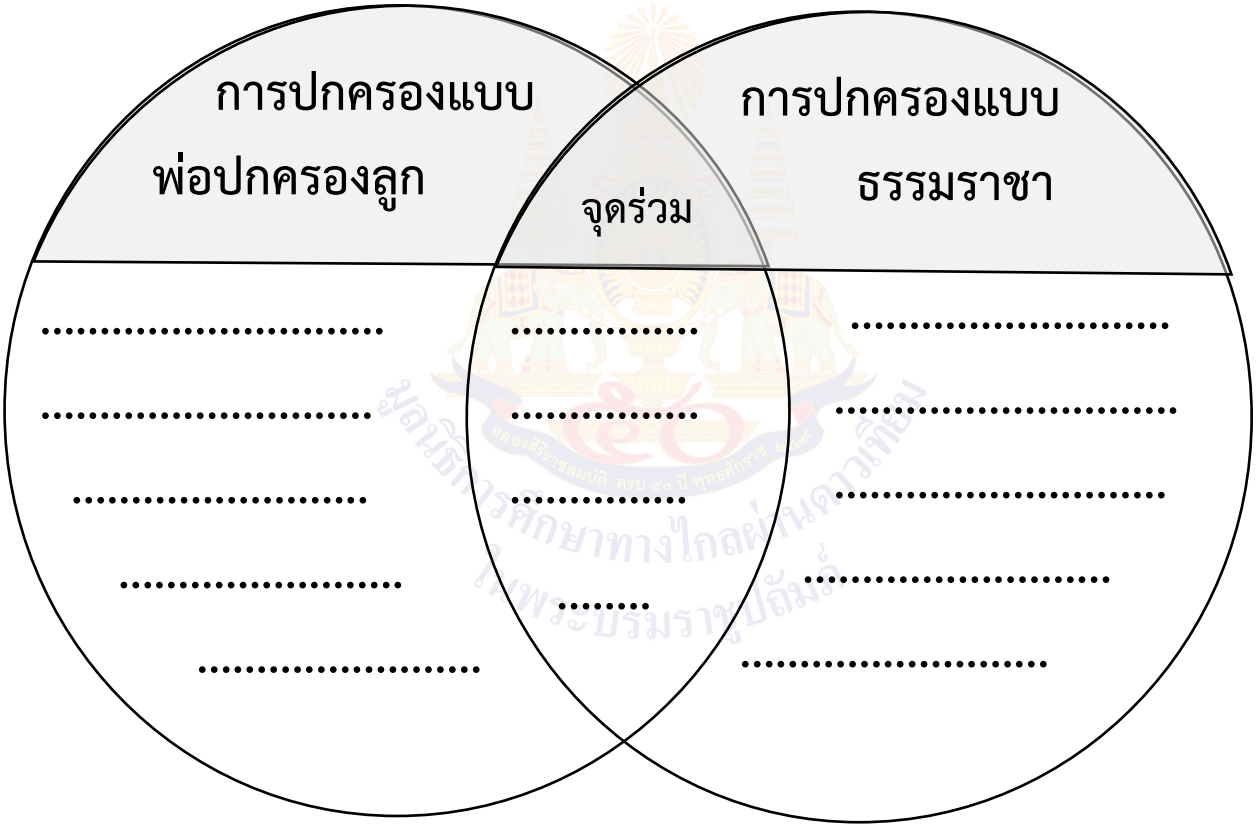
(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ใบงานที่ ๖ เรื่อง หยั่งรากพระพุทธศาสนา
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง หยั่งรากพระพุทธศาสนา
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง : ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์เปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างของการปกครองแบบพ่อปกครองลูกและการปกครองแบบธรรมราชาโดยใช้แผนภาพความคิดแล้วสรุปเป็นความคิดรวบยอด



คำชี้แจง : ตอนที่ ๒ ให้นักเรียนอ่านจารึกวัดป่ามะม่วง หลักที่ ๑ ด้านที่ ๓ แล้วตอบคำถามดังนี้

“เมื่อแล้วออกพรรษาจึงกระทำมหาทานฉลองพระสัมฤทธิ์... อันประดิษฐานกลางเมืองสุโขทัย...ฉลองสดับธรรมทุกวัน ถ้วนร้อยวันแล้วกระยาทาน คาบนั้นทองหมื่นหนึ่ง เงินหมื่นหนึ่ง เบี้ยสิบล้าน หมากสิบล้าน ผ้าจีวรสี่ร้อย บาตรสี่ร้อย ... แต่อันฝูงลูกบ้านมาช่วยจักนับแลมิได้”

วิถีชีวิตของชาวสุโขทัยที่ได้รับอิทธิพลจากศาสนาพุทธเป็นอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

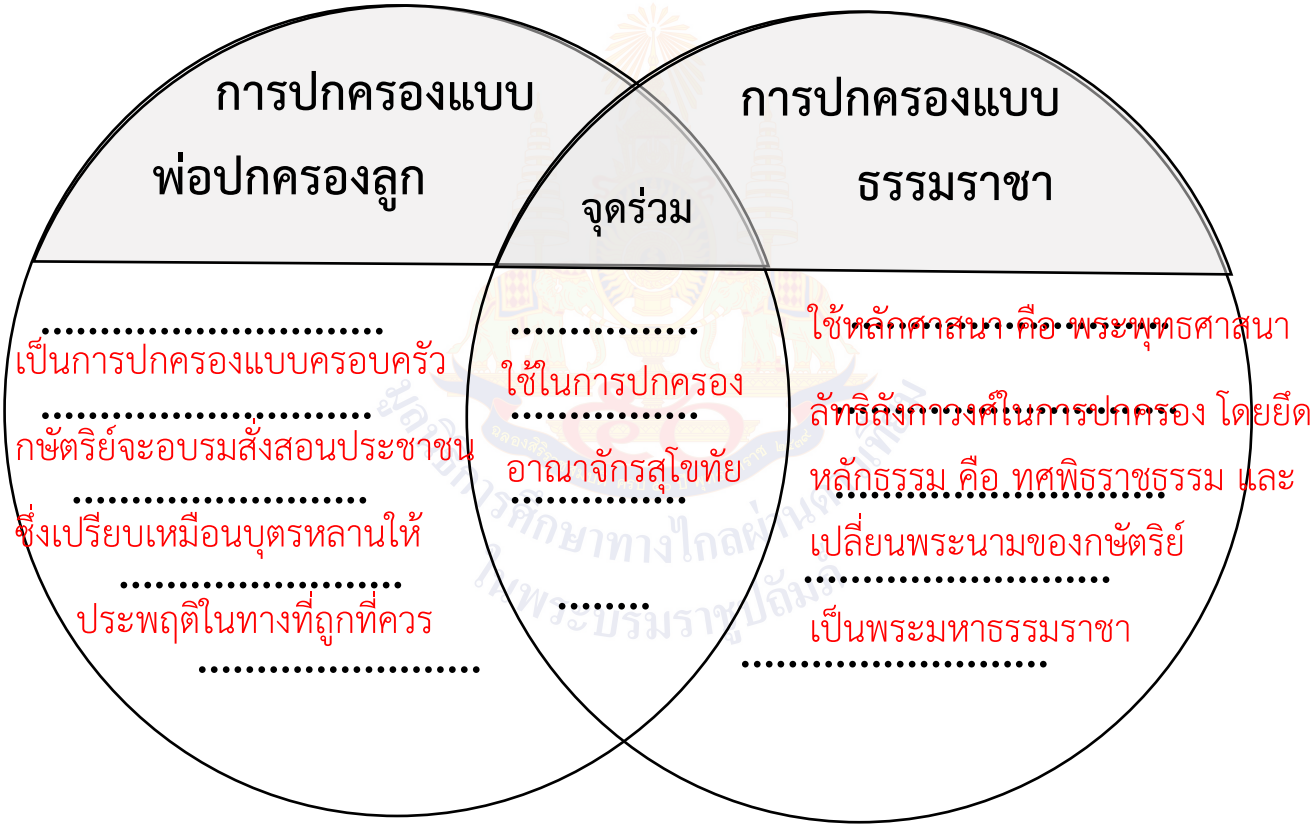
คำชี้แจง : ตอนที่ ๓ ให้นักเรียนเขียนสิ่งที่กำหนดให้ดังต่อไปนี้

R - (Reflexion) ทำไมคนสุโขทัยชอบทำบุญมากถึงขนาดนั้น	**C -** (Connect) นักเรียนหรือครอบครัวเคยทำบุญหรือไม่? ยกตัวอย่างมา	**A -** (Applied) สมัยนี้แล้ว เราจะทำบุญกันยังไงดี
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

เฉลยใบงานที่ ๖ เรื่อง หยั่งรากพระพุทธศาสนา
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง หยั่งรากพระพุทธศาสนา
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง : ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์เปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างของการปกครองแบบพ่อปกครองลูกและการปกครองแบบธรรมราชาโดยใช้แผนภาพความคิดแล้วสรุปเป็นความคิดรวบยอด



คำชี้แจง : ตอนที่ ๒ ให้นักเรียนอ่านจารึกวัดป่ามะม่วง หลักที่ ๑ ด้านที่ ๓ แล้วตอบคำถามดังนี้

“เมื่อแล้วออกพรรษาจึงกระทำมหาทานฉลองพระสัมฤทธิ์... อันประดิษฐานกลางเมืองสุโขทัย...ฉลองสดับธรรมทุกวัน ถ้วนร้อยวันแล้วกระยาทาน คาบนั้นทองหมื่นหนึ่ง เงินหมื่นหนึ่ง เบี้ยสิบล้าน หมากสิบล้าน ผ้าจีวรสี่ร้อย บาตรสี่ร้อย ... แต่อันฝูงลูกบ้านมาช่วยจักนับแลมิได้”

วิถีชีวิตของชาวสุโขทัยที่ได้รับอิทธิพลจากศาสนาพุทธเป็นอย่างไร

.....

ชาวสุโขทัยในทุกระดับชนชั้นจะมีการถือศีล ฟังเทศน์ ฟังธรรม และทำบุญ มีการสร้างพระพุทธรูป และมีงานบุญฉลองพระ แล้วจะมีคนมาช่วยงานบุญเป็นจำนวนมาก

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

คำชี้แจง : **ตอนที่ ๓** ให้นักเรียนเขียนสิ่งที่กำหนดให้ดังต่อไปนี้

R - (Reflexion) ทำไมคนสุโขทัยชอบทำบุญมากถึงขนาดนั้น	**C -** (Connect) นักเรียนหรือครอบครัวเคยทำบุญหรือไม่? ยกตัวอย่างมา	**A -** (Applied) สมัยนี้แล้ว เราจะทำบุญกันยังไงดี
เพราะได้รับอิทธิพลจากไตรภูมิพระร่วง และระบอบการปกครองแบบธรรมราชา	ตามดุลพินิจและบริบทของนักเรียน	ตามดุลพินิจและบริบทของนักเรียน

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง พุทธศิลป์สุโขทัย

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย
รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด
สาระที่ ๔ ประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส ๔.๓ เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจ และธำรงความเป็นไทย

ตัวชี้วัด ป.๔/๓ อธิบายภูมิปัญญาไทยที่สำคัญ สมัยสุโขทัยที่น่าภาคภูมิใจ และควรค่าแก่การอนุรักษ์

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การเข้ามาตั้งมั่นของพระพุทธศาสนาในสุโขทัยก่อให้เกิดงานศิลปกรรมเนื่องในพระพุทธศาสนาขึ้น คือ พระพุทธรูป เจดีย์ วิหาร อุโบสถ เป็นต้นพระพุทธรูปศิลปะสุโขทัยมีเอกลักษณ์โดดเด่นคือ มีความงดงามอ่อนช้อยเส้นพระวรกายเป็นโค้ง พระพักตร์รูปไข่ พระขนงโก่ง สังฆาฏิยาว ปลายแตกเป็นเขี้ยวตะขาบ ส่วนสถาปัตยกรรม เช่น เจดีย์ในศิลปะสุโขทัย ได้รับอิทธิพลทางศิลปะ ลังกา ขอม และพม่า แต่เจดีย์ที่มีความเด่นชัดที่สุดของสุโขทัยคือเจดีย์ทรงพุ่มข้าวบิณฑ์ (เจดีย์ทรงดอกบัวตูม) และด้วยเอกลักษณ์เช่นนี้ สันนิษฐานได้ว่าหากมีเจดีย์ทรงนี้ตั้งอยู่ที่ใด แสดงว่าที่นั่นได้รับอิทธิพลศิลปะแบบสุโขทัย

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ ภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย เช่น ศาสนา พุทธศิลป์ เป็นต้น

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)
- อธิบายลักษณะเด่นของศิลปกรรมสมัยสุโขทัยได้พอสังเขป

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
- จำแนกศิลปกรรมของสุโขทัยได้พอสังเขป

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)
- เห็นความสำคัญในการอนุรักษ์ภูมิปัญญาด้านศิลปกรรมของสุโขทัย

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

ถ่ายทอดความรู้ ประเด็นสำคัญ จากสารที่ได้รับ อย่างเป็นเหตุเป็นผล เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจ (๑.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
๖.๒ มีวินัย
๖.๓ ใฝ่เรียนรู้

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง พุทธศิลป์สุโขทัย
หน่วยที่ ๕ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ถ่ายทอดความรู้ ประเด็นสำคัญจากสารที่ได้รับ อย่างเป็นเหตุเป็นผล เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจ (๑.๑)	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูแนะนำภาพรวมของการเรียนการสอน จุดประสงค์รายวิชา แล้วร่วมกันกับนักเรียนปลายทาง ตรวจสอบความพร้อมของใบงาน ใบความรู้ และอุปกรณ์ที่จำเป็นในการสอน ๒. ครูสนทนาพูดคุย โดยการนำภาพเจดีย์ทรงพุ่มข้าวบิณฑ์ มาให้นักเรียนดู จากนั้นสนทนาพร้อมตั้งคำถามให้นักเรียนตอบดังนี้ - เจดีย์ดังกล่าวสามารถพบเจอได้ที่ใดบ้าง	๑. ครูและนักเรียนปลายทางตรวจสอบความพร้อมของใบงาน ๒. นักเรียนตอบคำถาม - เป็นเจดีย์ศิลปะสุโขทัย พบเจอได้บริเวณภาคกลางตอนบนของประเทศไทย	๑. สื่อ PowerPoint เรื่อง พุทธศิลป์สุโขทัย ๒. ใบงานที่ ๗ เรื่อง พุทธศิลป์สุโขทัย	๑. ใบงานที่ ๗ เรื่อง พุทธศิลป์สุโขทัย	๑. แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล ๒. แบบประเมินผลสมรรถนะ ๓. แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. แบบประเมินความรู้ ความเข้าใจ
ด้านความรู้ - อธิบายลักษณะเด่นของศิลปกรรมสมัยสุโขทัยได้พอสังเขป **ด้านทักษะกระบวนการ**	**ขั้นสอน (๒๕ นาที)** ๑. เราจะเรียนเรื่อง ศิลปกรรมของสุโขทัย เพื่ออธิบายและจำแนกศิลปกรรมของสุโขทัยพอสังเขปได้ ๒.ครูซักถามนักเรียนเกี่ยวกับศิลปกรรมดังนี้ ๒.๑ งานศิลปกรรมคืออะไร ๒.๒ งานศิลปกรรมประกอบไปด้วยอะไรบ้าง ๒.๓ เมื่อนึกถึงงานศิลปกรรมของอาณาจักรสุโขทัย นักเรียนรู้จักงานศิลปกรรมอะไรบ้าง	๑. นักเรียนจับคู่เพื่อช่วยกันแบ่งปันความคิด ๒. นักเรียนคู่ตนเองร่วมกันตอบคำถาม ๒.๑ งานศิลปะที่เกิดจากการสร้างสรรค์โดยฝีมือของมนุษย์ โดยเน้นความสวยงาม ๒.๒ ประติมากรรม,สถาปัตยกรรม, จิตรกรรม ๒.๓ พระอัฏฐารส,เจดีย์ทรงพุ่มข้าวบิณฑ์, เจดีย์ทรงลังกา			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง พุทธศิลป์สุโขทัย
หน่วยที่ ๕ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
- จำแนกศิลปกรรมของสุโขทัยได้พอสังเขป **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม** - เห็นความสำคัญในการอนุรักษ์ภูมิปัญญาด้านศิลปกรรมของสุโขทัย **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ๒. มีวินัย ๓. ใฝ่เรียนรู้	๓. ครูให้นักเรียนดูภาพพระอัฏฐารส จากนั้นสนทนาถึงประติมากรรมศิลปะสุโขทัย ๓.๑ งานประติกรรมในสมัยสุโขทัยมีลักษณะอย่างไร ๓.๒ ลักษณะเด่นของพระพุทธรูปศิลปะสุโขทัยมีเอกลักษณ์เด่นอย่างไร ๔. ครูอธิบายพระพุทธรูปสมัยสุโขทัย ๔ หมวด พอสังเขป จากนั้นให้นักเรียนทำกิจกรรมจำแนกพระพุทธรูปศิลปะสุโขทัย และศิลปะอื่น ๆ ๕. ครูอธิบายสถาปัตยกรรมจากนั้นสนทนาถึงเจดีย์ที่เป็นเอกลักษณ์โดดเด่นของสุโขทัยใช้ภาพจากอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยประกอบและตั้งคำถามให้นักเรียนตอบ ๕.๑ นักเรียนเคยไปเที่ยวหรือทัศนศึกษาอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยหรือไม่ สังเกตเห็นศิลปกรรมที่มีเอกลักษณ์โดดเด่นของสุโขทัยหรือไม่ เป็นอย่างไร	๓. นักเรียนดูภาพพระอัฏฐารส และตอบคำถาม ๓.๑ เกี่ยวข้องกับศาสนาเป็นส่วนใหญ่ ทั้งพระพุทธศาสนา และการรับอิทธิพลมาจากเขมร ๓.๒ ความงดงามอ่อนช้อยเส้นพระวรกายเป็นโค้ง พระพักตร์รูปไข่ พระขนงโก่งสังฆาฏิยาว ปลายแตกเป็นเขี้ยวตะขาบ ๔. นักเรียนทำกิจกรรมจำแนกพระพุทธรูปศิลปะสุโขทัย และศิลปะอื่นๆ ๕. นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น ๕.๑ เคยไป/ไม่เคยไปเจดีย์ที่เป็นศิลปะโดดเด่นของสุโขทัยคือ เจดีย์ทรงพุ่มข้าวบิณฑ์มีลักษณะองค์เจดีย์อยู่ในผังย่อมุมส่วนยอดด้านบนมีลักษณะคล้ายดอกบัวตูม			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง พุทธศิลป์สุโขทัย
หน่วยที่ ๕ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	๕.๒ หากนักเรียนอยู่ในยุคสมัยสุโขทัยนักเรียนจะสร้างเจดีย์เป็นรูปทรงอย่างไรให้เหมาะสมกับความเป็นสุโขทัย	๕.๒ พิจารณาตามคำตอบของนักเรียน โดยให้ อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน			
	ขั้นปฏิบัติ (๑๕ นาที) ครูให้นักเรียนทำใบงานที่ ๗ เรื่อง พุทธศิลป์สุโขทัย	นักเรียนทำใบงานที่ ๗ เรื่อง พุทธศิลป์สุโขทัย			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูเฉลยใบงานที่ ๗ เรื่อง พุทธศิลป์สุโขทัย ๒. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปศิลปกรรมของสุโขทัย เป็นรูปแบบ Graphic Organizers ๓. ครูถามนักเรียนว่าสามารถอนุรักษ์ภูมิปัญญาด้านศิลปกรรมของสุโขทัยอย่างไรบ้าง ๔. นักเรียนบอก ๑ สิ่งที่นักเรียนสงสัย	๑. นักเรียนร่วมกันตรวจสอบความถูกต้องของใบงาน ๒. นักเรียนร่วมกันสรุปศิลปกรรมของสุโขทัย เป็นรูปแบบ Graphic Organizers ๓. เผยแพร่ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยให้เป็นที่รู้จัก ศึกษาค้นคว้าและจัดแหล่งการเรียนรู้ ภูมิปัญญาด้านต่าง ๆ ๔. นักเรียนบอก ๑ สิ่งที่นักเรียนสงสัย			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) สื่อ PowerPoint เรื่อง พุทธศิลป์สุโขทัย

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) ใบงานที่ ๗ เรื่อง พุทธศิลป์สุโขทัย

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - อธิบายลักษณะเด่นของศิลปกรรมสมัยสุโขทัยได้พอสังเขป	- ตรวจใบงานที่ ๗ เรื่อง พุทธศิลป์สุโขทัย	- ใบงานที่ ๗ เรื่อง พุทธศิลป์สุโขทัย	ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๖๐ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - จำแนกศิลปกรรมของสุโขทัยได้พอสังเขป	- ตรวจใบงานที่ ๗ เรื่อง พุทธศิลป์สุโขทัย	- ใบงานที่ ๗ เรื่อง พุทธศิลป์สุโขทัย	ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๖๐ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - เห็นความสำคัญในการอนุรักษ์ภูมิปัญญาด้านศิลปกรรมของสุโขทัย	- การประเมินการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล - การแสดงความคิดเห็น	- แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ถ่ายทอดความรู้ ประเด็นสำคัญจากสารที่ได้รับ อย่างเป็นเหตุเป็นผล เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจ (๑.๑)	- สังเกตพฤติกรรมบ่งชี้ที่แสดงออกถึงสมรรถนะในการทำกิจกรรม	- แบบประเมินสมรรถนะของผู้เรียน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน	ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ลำดับที่	ชื่อ – สกุล	เกณฑ์การให้คะแนน				รวม (๑๖)	ระดับคุณภาพ
		ความตั้งใจในการเรียน (๔)	ความสนใจและการซักถาม (๔)	การตอบคำถาม (๔)	มีส่วนร่วมในกิจกรรม (๔)		
๑							
๒							
๓							
๔							
๕							
๖							
๗							
๘							
๙							
๑๐							

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนนดังตารางแนบท้าย
เกณฑ์การประเมินในการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ ดังนี้

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๑๔-๑๖	ดีมาก
๑๑-๑๓	ดี
๘-๑๐	พอใช้
๐-๗	ปรับปรุง

<u>เกณฑ์การสรุปผลการประเมิน</u>
นักเรียนที่ได้ระดับคุณภาพพอใช้ขึ้นไป ถือว่า **ผ่าน**

สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ศูนย์วิทยทรัพยากร
ในพระบรมราชูปถัมภ์

เกณฑ์การวัดและประเมินผลการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล (Rubric)

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	ดีมาก (๔)	ดี (๓)	พอใช้ (๒)	ต้องปรับปรุง (๑)
๑. ความตั้งใจในการเรียน	สนใจในการเรียนไม่คุยหรือเล่นกันในขณะเรียน	สนใจในการเรียนคุยกันเล็กน้อยในขณะเรียน	สนใจในการเรียนคุยกันและเล่นกันในขณะเรียนเป็นบางครั้ง	ไม่สนใจในการเรียนคุยและเล่นกันในขณะเรียน
๒. ความสนใจและการซักถาม	มีการถามในหัวข้อที่ตนไม่เข้าใจทุกเรื่องและกล้าแสดงออก	มีการถามในหัวข้อที่ตนไม่เข้าใจเป็นส่วนมากและกล้าแสดงออก	มีการถามในหัวข้อที่ตนไม่เข้าใจเป็นบางครั้งและไม่ค่อยกล้าแสดงออก	ไม่ถามในหัวข้อที่ตนไม่เข้าใจและไม่กล้าแสดงออก
๓. การตอบคำถาม	ร่วมตอบคำถามในเรื่องที่ครูถามและตอบคำถามถูกทุกข้อ	ร่วมตอบคำถามในเรื่องที่ครูถามและตอบคำถามส่วนมากถูก	ร่วมตอบคำถามในเรื่องที่ครูถามเป็นบางครั้งและตอบคำถามถูกเป็นบางครั้ง	ไม่ตอบคำถาม
๔. มีส่วนร่วมในกิจกรรม	ร่วมมือและช่วยเหลือเพื่อนในการทำกิจกรรม	ร่วมมือและช่วยเหลือเพื่อนเป็นส่วนใหญ่ในการทำกิจกรรม	ร่วมมือและช่วยเหลือเพื่อนในการทำกิจกรรมเป็นบางครั้ง	ไม่มีความร่วมมือในขณะทำกิจกรรม

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตกาญจนบุรี ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบประเมินความรู้ ความเข้าใจ

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน/ระดับคะแนน												รวมคะแนน (๑๐ คะแนน)
	การตอบคำถามในชั้นเรียน (๔)				การสรุปความรู้ (๔)				ความถูกต้องครบถ้วนของการปฏิบัติการทำกิจกรรม (๒)				
	๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	

เกณฑ์การประเมิน

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ				น้ำหนัก	คะแนนเต็ม
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)		
๑. การตอบคำถามในชั้นเรียน	ตอบคำถามได้ถูกต้องทั้งหมด	ตอบคำถามได้ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่	ตอบคำถามถูกต้องบางส่วน	ตอบคำถามไม่ถูกต้อง	๑.๐	๔
๒. การสรุปความรู้	สรุปความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่ศึกษาได้ถูกต้องและครบถ้วน	สรุปความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่ศึกษาได้ถูกต้อง แต่ไม่ครบถ้วน	สรุปความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่ศึกษาได้ถูกต้องบางส่วนและไม่ครบถ้วน	สรุปความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่ศึกษาไม่ถูกต้องและไม่ครบถ้วน	๑.๐	๔
๓. ความถูกต้องครบถ้วนของเนื้อหาในใบงาน	เนื้อหาที่เขียนในใบงานมีความถูกต้องครบถ้วนตามที่กำหนด	เนื้อหาที่เขียนในใบงานมีบางส่วนไม่ถูกต้องตามที่กำหนด	เนื้อหาที่เขียนในใบงานมีความถูกต้องเป็นส่วนน้อย	เนื้อหาที่เขียนในใบงานไม่ถูกต้อง	๐.๕	๒

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๙-๑๐ หมายถึง ดีมาก
คะแนน ๗-๘ หมายถึง ดี
คะแนน ๕-๖ หมายถึง พอใช้
คะแนน ต่ำกว่า ๕ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป

แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ชื่อ-สกุล/กลุ่มที่	สมรรถนะ/พฤติกรรมบ่งชี้		สิ่งที่ควรได้รับการพัฒนา
	ผ่าน	ไม่ผ่าน	

เกณฑ์การตัดสิน ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ชื่อ-สกุล/กลุ่มที่	ลักษณะ/พฤติกรรมบ่งชี้						สิ่งที่ควรได้รับการพัฒนา
	รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์		ใฝ่เรียนรู้		มุ่งมั่นในการทำงาน		
	ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	

เกณฑ์การตัดสิน ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ใบงานที่ ๗ เรื่อง พุทธศิลป์สุโขทัย
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง พุทธศิลป์สุโขทัย
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง : ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์ศิลปกรรมสมัยสุโขทัยและบันทึกลงในตารางที่กำหนด



ชื่อ .....

ลักษณะเด่น

.....

.....

.....

.....

.....

.....



ชื่อ .....

ลักษณะเด่น

.....

.....

.....

.....

.....

.....

คำชี้แจง : ตอนที่ ๒ ให้นักเรียนเขียนสิ่งที่กำหนดให้ดังต่อไปนี้

R (Reflexion) สะท้อนคิด	C (Connect) ความสัมพันธ์ต่อนักเรียน	A (Applied) นำไปปรับใช้
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

เฉลยใบงานที่ ๗ เรื่อง พุทธศิลป์สุโขทัย
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง พุทธศิลป์สุโขทัย
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง : ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์ศิลปกรรมสมัยสุโขทัยและบันทึกลงในตารางที่กำหนด



ชื่อ ..... พระอัฏฐารส .....

ลักษณะเด่น

.....พระรัศมีมีทรงเปลวเพลิง.....
.....พระพักตร์สงบนิ่ง.....
.....
.....
.....
.....
.....



ชื่อ .....เจดีย์ทรงพุ่มข้าว.....

ลักษณะเด่น

.....ลักษณะองค์เจดีย์อยู่ในผังย่อมุม.....
.....ส่วนยอดด้านบนมีลักษณะคล้าย.....
ดอกบัวตูม
.....
.....
.....
.....
.....

คำชี้แจง : ตอนที่ ๒ ให้นักเรียนเขียนสิ่งที่กำหนดให้ดังต่อไปนี้

R (Reflexion) สะท้อนคิด	C (Connect) ความสัมพันธ์ต่อนักเรียน	A (Applied) นำไปปรับใช้
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....

พิจารณาตามคำตอบของนักเรียน โดยให้ อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง การขยายอำนาจของสุโขทัย

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย
รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด
สาระที่ ๔ ประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส ๔.๓ เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจ และธำรงความเป็นไทย

ตัวชี้วัด ป.๔/๓ อธิบายภูมิปัญญาไทยที่สำคัญ สมัยสุโขทัยที่น่าภาคภูมิใจ และควรค่าแก่การอนุรักษ์

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การขยายอำนาจของอาณาจักรสุโขทัย ออกไปยังดินแดนต่าง ๆ นั้นมีจุดมุ่งหมายเพื่อครอบครองแหล่งทรัพยากรและเพื่อควบคุมเส้นทางการค้า ตลอดจนสร้างความมั่นคงให้กับเมืองหลวงของอาณาจักร ซึ่งในสมัยสุโขทัยใช้ระบบเมืองหลวงคู่ ในครึ่งแรก ได้แก่ ศรีสัชนาลัย - สุโขทัย ในรัชกาลพญาลิไท ได้ย้ายเมืองหลวงไปเป็น พิษณุโลก – กำแพงเพชร ซึ่งเป็นผลให้อาณาจักรมีสถานะทางความมั่นคงและทางเศรษฐกิจที่ดีขึ้น

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัยทางด้านการปกครอง และเศรษฐกิจโดยสังเขป

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)
- กำหนดขอบเขตของอาณาจักรสุโขทัยได้พอสังเขป

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
- ประเมินน้ำหนักหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการขยายอำนาจของสุโขทัยได้พอสังเขป

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)
- เห็นคุณค่าของภูมิปัญญาทางด้านการเมืองการปกครองและภาวะผู้นำของไทย

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

ถ่ายทอดความรู้ ประเด็นสำคัญ จากสารที่ได้รับ อย่างเป็นเหตุเป็นผล เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจ (๑.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
๖.๒ มีวินัย
๖.๓ ใฝ่เรียนรู้

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง การขยายอำนาจของสุโขทัย
หน่วยที่ ๕ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ถ่ายทอดความรู้ ประเด็นสำคัญจากสารที่ได้รับ อย่างเป็นเหตุเป็นผล เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจ (๑.๑) **ด้านความรู้** - กำหนดขอบเขตของอาณาจักรสุโขทัยได้พอสังเขป **ด้านทักษกระบวนการ** - ประเมินน้ำหนักหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการขยายอำนาจของสุโขทัยได้พอสังเขป **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม** - เห็นคุณค่าของภูมิปัญญาทางด้านการเมืองการปกครองและภาวะผู้นำของไทย	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูแนะนำภาพรวมของการเรียนการสอน จุดประสงค์รายวิชา แล้วร่วมกันกับนักเรียนปลายทาง ตรวจสอบความพร้อมของใบงาน ใบความรู้ และอุปกรณ์ที่จำเป็นในการสอน ๒. ครูสนทนาพูดคุย โดยการนำภาพแผนที่อาณาจักรสุโขทัย พร้อมพูดคุยถึงชื่อเมืองในอดีตที่ปรากฏบนแผนที่จากนั้นตั้งคำถาม - แผนที่นี้มีความน่าเชื่อหรือไม่เพราะเหตุใด	๑. ครูและนักเรียนปลายทางตรวจสอบความพร้อมของใบงาน ๒. นักเรียนตอบคำถาม - หากจะเชื่อได้ต้องมีหลักฐานมายืนยันประกอบ เช่น จารึก หรือเปรียบเทียบกับการคงอยู่ หรือสูญหายไปของชื่อถิ่นฐานนั้น ๆ ในปัจจุบัน	๑.ใบงานที่ ๘ เรื่อง การขยายอำนาจของสุโขทัย ๒.แผนที่อาณาจักรสุโขทัย ๓.ฐานข้อมูลจารึกศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร	ใบงานที่ ๘ เรื่อง การขยายอำนาจของสุโขทัย	๑. แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล ๒. แบบประเมินผลสมรรถนะ ๓. แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. แบบประเมินความรู้ ความเข้าใจ
	ขั้นสอน (๒๕ นาที) ๑. เราจะเรียนเรื่อง ขยายอำนาจของสุโขทัย เพื่ออธิบายขยายอำนาจของสุโขทัยพอสังเขปได้ ๒. ครูนำแผนที่อาณาจักรสุโขทัยมาให้ดูอีกครั้ง พร้อมนำภาพการสั่นกระดิ่งร้องทุกข์อาณาประชาราษฎร์สมัยพ่อขุนรามคำแหง ซักถามนักเรียนเกี่ยวกับดังนี้ ๒.๑ ให้นักเรียนตั้งคำถามจากภาพทั้ง ๒	๑. นักเรียนจับคู่เพื่อช่วยกันแบ่งปันความคิด ๒. นักเรียนคู่ตนเองร่วมกันตอบคำถาม ๒.๑ น่าเชื่อหรือไม่			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง การขยายอำนาจของสุโขทัย
หน่วยที่ ๕ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ๒. มีวินัย ๓. ใฝ่เรียนรู้	๒.๒ แผนที่ที่ปรากฏนั้นมีอาณาเขตกว้างใหญ่มาก แต่เมื่อเทียบลักษณะการปกครองแบบพ่อปกครองลูกนักเรียนมีความคิดว่าอย่างไร ๓. ครูให้นักเรียนดูภาพจารึกพ่อขุนรามคำแหงด้านที่ ๔ จากนั้นสนทนาถึงอาณาเขตของอาณาจักรสุโขทัย ๓.๑ เมืองเชลียงปัจจุบันคือเมืองอะไร ๓.๒ เมืองชวา นักเรียนคิดว่าอยู่บริเวณใดในปัจจุบัน ๓.๓ สมุทรห้าแดน อยู่ที่ใด ๓.๔ นักเรียนคิดว่า จารึกพ่อขุนรามคำแหงด้านที่ ๔ เป็นข้อมูลที่น่าเชื่อหรือไม่ ๓.๕ หลักฐานที่สามารถใช้อ้างอิงถึงอาณาเขตของสุโขทัยมีอะไรบ้าง	๒.๒ อาณาเขตของสุโขทัยไม่มีความเชื่อมโยงกันสันนิษฐานว่าสุโขทัยในอดีตน่าจะเป็นเพียงลักษณะเมืองขนาดเล็กมีหัวหน้าคอยดูและลูกบ้าน รับร้องเรื่องทุกข์ใจของชาวบ้าน ๓. นักเรียนดูภาพและตอบคำถาม ๓.๑ เมืองศรีสัชนาลัย ๓.๒ หลวงพระบางประเทศลาวในปัจจุบัน ๓.๓ อ่าวเบงกอลประเทศเมียนมาในปัจจุบัน ๓.๔ น่าเชื่อถือ / ไม่น่าเชื่อถือ ๓.๕ เจดีย์ทรงพุ่มข้าวบิณฑ์ สิ่งก่อสร้างทางศาสนา ส่วนพระพุทธรูปอาจใช้ไม่ได้เพราะว่าเคลื่อนย้ายได้			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง การขยายอำนาจของสุโขทัย
หน่วยที่ ๕ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	๔. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาถึงอาณาจักรโบราณอื่นที่ร่วมสมัยกับสุโขทัย และความเป็นไปได้ที่รัฐเหล่านั้นจะให้การนับถือสุโขทัย				
	ขั้นปฏิบัติ (๑๕ นาที) ครูให้นักเรียนทำใบงานที่ ๘ เรื่อง การขยายอำนาจของสุโขทัย	นักเรียนทำใบงานที่ ๘ เรื่อง การขยายอำนาจของสุโขทัย			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูเฉลยใบงานที่ ๘ เรื่อง การขยายอำนาจของสุโขทัย ๒. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปการขยายอำนาจของสุโขทัย เป็นรูปแบบ Graphic Organizers ๓. ครูถามกิจกรรมที่เราทำไป คือ การประเมินน้ำหนักของหลักฐานจะมีประโยชน์อย่างไร	๑. นักเรียนร่วมกันตรวจสอบความถูกต้องของใบงาน ๒. นักเรียนร่วมกันสรุปการขยายอำนาจของสุโขทัย เป็นรูปแบบ Graphic Organizers ๓. พลเมืองที่ดีของชาติ จะต้องมีวิจารณญาณรอบคอบ เพื่อเป็นพลังคุณภาพในการสร้างชาติต่อไป			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) สื่อ PowerPoint เรื่อง การขยายอำนาจของสุโขทัย

๒) แผนที่อาณาจักรสุโขทัย (ดู พิพัฒน์ กระแจะจันทร์. สุโขทัยกับอาเซียน : มองปัจจุบันผ่านอดีตจากมิติประวัติศาสตร์ ศิลปะ โบราณคดี. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๕๘.)

๓) ฐานข้อมูลจารึก ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (เข้าถึงได้จาก : https://db.sac.or.th/inscriptions/)

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) ใบงานที่ ๘ เรื่อง การขยายอำนาจของสุโขทัย

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - กำหนดขอบเขตของอาณาจักรสุโขทัยได้พอสังเขป	- ตรวจใบงานที่ ๘ เรื่อง การขยายอำนาจของสุโขทัย	- ใบงานที่ ๘ เรื่อง การขยายอำนาจของสุโขทัย	ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๖๐ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - ประเมินน้ำหนักหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการขยายอำนาจของสุโขทัยได้พอสังเขป	- ตรวจใบงานที่ ๘ เรื่อง การขยายอำนาจของสุโขทัย	- ใบงานที่ ๘ เรื่อง การขยายอำนาจของสุโขทัย	ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๖๐ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - เห็นคุณค่าของภูมิปัญญาทางด้านการเมืองการปกครองและภาวะผู้นำของไทย	- การประเมินการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล - การแสดงความคิดเห็น	- แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ถ่ายทอดความรู้ ประเด็นสำคัญจากสารที่ได้รับ อย่างเป็นเหตุเป็นผล เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจ (๑.๑)	- สังเกตพฤติกรรมบ่งชี้ที่แสดงออกถึงสมรรถนะในการทำกิจกรรม	- แบบประเมินสมรรถนะของผู้เรียน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน	ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ลำดับที่	ชื่อ – สกุล	เกณฑ์การให้คะแนน				รวม (๑๖)	ระดับคุณภาพ
		ความตั้งใจในการเรียน (๔)	ความสนใจและการซักถาม (๔)	การตอบคำถาม (๔)	มีส่วนร่วมในกิจกรรม (๔)		
๑							
๒							
๓							
๔							
๕							
๖							
๗							
๘							
๙							
๑๐							

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนนดังตารางแนบท้าย
เกณฑ์การประเมินในการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ ดังนี้

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๑๔-๑๖	ดีมาก
๑๑-๑๓	ดี
๘-๑๐	พอใช้
๐-๗	ปรับปรุง

<u>เกณฑ์การสรุปผลการประเมิน</u>
นักเรียนที่ได้ระดับคุณภาพพอใช้ขึ้นไป ถือว่า **ผ่าน**

สถาบันการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

เกณฑ์การวัดและประเมินผลการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล (Rubric)

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	ดีมาก (๔)	ดี (๓)	พอใช้ (๒)	ต้องปรับปรุง (๑)
๑. ความตั้งใจในการเรียน	สนใจในการเรียนไม่คุยหรือเล่นกันในขณะเรียน	สนใจในการเรียนคุยกันเล็กน้อยในขณะเรียน	สนใจในการเรียนคุยกันและเล่นกันในขณะเรียนเป็นบางครั้ง	ไม่สนใจในการเรียนคุยและเล่นกันในขณะเรียน
๒. ความสนใจและการซักถาม	มีการถามในหัวข้อที่ตนไม่เข้าใจทุกเรื่องและกล้าแสดงออก	มีการถามในหัวข้อที่ตนไม่เข้าใจเป็นส่วนมากและกล้าแสดงออก	มีการถามในหัวข้อที่ตนไม่เข้าใจเป็นบางครั้งและไม่ค่อยกล้าแสดงออก	ไม่ถามในหัวข้อที่ตนไม่เข้าใจและไม่กล้าแสดงออก
๓. การตอบคำถาม	ร่วมตอบคำถามในเรื่องที่ครูถามและตอบคำถามถูกทุกข้อ	ร่วมตอบคำถามในเรื่องที่ครูถามและตอบคำถามส่วนมากถูก	ร่วมตอบคำถามในเรื่องที่ครูถามเป็นบางครั้งและตอบคำถามถูกเป็นบางครั้ง	ไม่ตอบคำถาม
๔. มีส่วนร่วมในกิจกรรม	ร่วมมือและช่วยเหลือเพื่อนในการทำกิจกรรม	ร่วมมือและช่วยเหลือเพื่อนเป็นส่วนใหญ่ในการทำกิจกรรม	ร่วมมือและช่วยเหลือเพื่อนในการทำกิจกรรมเป็นบางครั้ง	ไม่มีความร่วมมือในขณะทำกิจกรรม

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตกาญจนบุรี ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบประเมินความรู้ ความเข้าใจ

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน/ระดับคะแนน												รวมคะแนน (๑๐ คะแนน)
	การตอบคำถามในชั้นเรียน (๔)				การสรุปความรู้ (๔)				ความถูกต้องครบถ้วนของการปฏิบัติการทำกิจกรรม (๒)				
	๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	

เกณฑ์การประเมิน

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ				น้ำหนัก	คะแนนเต็ม
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)		
๑. การตอบคำถามในชั้นเรียน	ตอบคำถามได้ถูกต้องทั้งหมด	ตอบคำถามได้ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่	ตอบคำถามถูกต้องบางส่วน	ตอบคำถามไม่ถูกต้อง	๑.๐	๔
๒. การสรุปความรู้	สรุปความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่ศึกษาได้ถูกต้องและครบถ้วน	สรุปความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่ศึกษาได้ถูกต้อง แต่ไม่ครบถ้วน	สรุปความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่ศึกษาได้ถูกต้องบางส่วนและไม่ครบถ้วน	สรุปความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่ศึกษาไม่ถูกต้องและไม่ครบถ้วน	๑.๐	๔
๓. ความถูกต้องครบถ้วนของเนื้อหาในใบงาน	เนื้อหาที่เขียนในใบงานมีความถูกต้องครบถ้วนตามที่กำหนด	เนื้อหาที่เขียนในใบงานมีบางส่วนไม่ถูกต้องตามที่กำหนด	เนื้อหาที่เขียนในใบงานมีความถูกต้องเป็นส่วนน้อย	เนื้อหาที่เขียนในใบงานไม่ถูกต้อง	๐.๕	๒

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๙-๑๐ หมายถึง ดีมาก
คะแนน ๗-๘ หมายถึง ดี
คะแนน ๕-๖ หมายถึง พอใช้
คะแนน ต่ำกว่า ๕ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไ

แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ชื่อ-สกุล/กลุ่มที่	สมรรถนะ/พฤติกรรมบ่งชี้		สิ่งที่ควรได้รับการพัฒนา
	ผ่าน	ไม่ผ่าน	

เกณฑ์การตัดสิน ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ชื่อ-สกุล/กลุ่มที่	ลักษณะ/พฤติกรรมบ่งชี้						สิ่งที่ควรได้รับการพัฒนา
	รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์		ใฝ่เรียนรู้		มุ่งมั่นในการทำงาน		
	ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	

เกณฑ์การตัดสิน ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

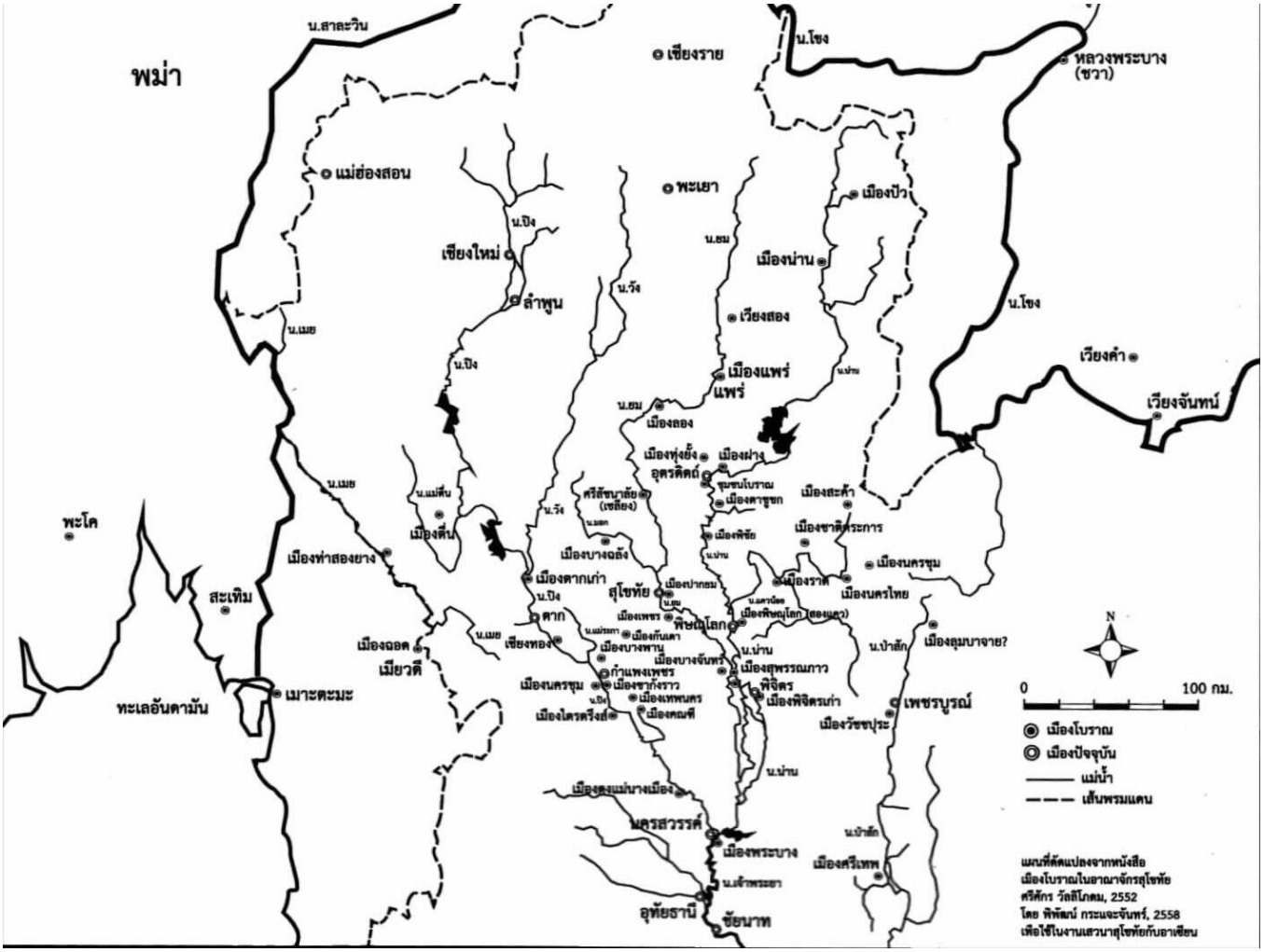
วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ใบงานที่ ๘ เรื่อง การขยายอำนาจของสุโขทัย
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง การขยายอำนาจของสุโขทัย
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง : ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนอ่าน จารึกหลักที่ ๑ ด้านที่ ๔ แล้วจึงเขียนแรเงาอาณาเขตของอาณาจักรสุโขทัย

ปี ๑๒๐๕ ศก ปีมะแม พ่อขุนรามคำแหงหาใคร่ใจในใจ แลใส่ลายสือไทยนี้ ลายสือไทยนี้จึงมีเพื่อขุนผู้นั้นใส่ไว้ พ่อขุนพระรามคำแหงนั้นหาเป็นท้าวพระยาแก่ไทยทั้งหลาย หาเป็นครูอาจารย์สั่งสอนไทยทั้งหลายให้รู้บุญรู้ธรรมแท้ แต่คนอันมีในเมืองไทยด้วยรู้... ด้วยแกล้วด้วยหาญ ...หาคนจักเสมอมิได้ อาจปราบฝูงข้าเสิก *(ข้าศึก)* มีเมืองกว้างช้างหลาย ปราบเบื้องตะวันออกรอด**สรลวงสองแคว ลุมบาจาย สคา** เท้าฝั่งของ *(โขง)* เถิง**เวียงจันทน์ เวียงคำ** เป็นที่แล้ว เบื้องหัวนอน *(ทิศใต้)* รอด**คนที พระบาง แพรก สุพรรณภูมิ มีราชบุรี เพชรบุรี ศรีธรรมราช** ฝั่งทะเลสมุทเป็นที่แล้ว เบื้องตะวันตกรอด**เมืองฉอด...หงสาวดี** สมุทรหาเป็นแดน เบื้องตีนนอน *(ทิศเหนือ)* รอด**เมืองแพร่ เมืองม่าน... เมืองพลัว** พ้นฝั่งของ *(โขง)* เมืองชวาเป็นที่แล้ว


พม่า
น.สาละวิน
เชียงราย
น.โขง
หลวงพระบาง (ชวา)
แม่ฮ่องสอน
พะเยา
เมืองปัว
น.ปิง
น.ยม
เชียงใหม่
เมืองน่าน
ลำพูน
น.วัง
เวียงสอง
น.โขง
น.เมย
น.ปิง
เมืองแพร่
แพร่
น.น่าน
เวียงคำ
น.ยม
เมืองลอง
เวียงจันทน์
เมืองทุ่งยั้ง
เมืองฝาง
อุตรดิตถ์
น.เมย
ศรีสัชนาลัย (เชลียง)
ชุมชนโบราณ
เมืองสะค้า
น.แม่ตื่น
เมืองตาชูชก
น.วัง
น.ยม
เมืองพิชัย
เมืองชาติตระการ
พะโค
เมืองตื่น
น.น่าน
เมืองบางฉลัง
เมืองนครชุม
เมืองท่าสองยาง
เมืองตากเก่า
เมืองปากยม
เมืองราด
เมืองนครไทย
สะเทิม
น.ปิง
สุโขทัย
น.ยม
ตาก
น.สควนัคร
เมืองพิษณุโลก (สองแคว)
เมืองเพชร
พิษณุโลก
น.เมย
น.แม่ระมาด
เมืองกับเดา
เมืองฉอด
เมียวดี
เชียงทอง
น.เมย
เมืองบางพาน
น.น่าน
น.ป่าสัก
เมืองอุมบาจาย?
เมืองบางจันทร์
ก้าแพงเพชร
เมืองสุพรรณภาว
ทะเลอันดามัน
เมืองนครชุม
เมืองชากังราว
พิจิตร
เมืองพิจิตรเก่า
เมาะตะมะ
น.ปิง
เมืองเทพนคร
เพชรบูรณ์
เมืองไตรตรึงส์
เมืองคณฑี
เมืองวัชรปุระ
น.น่าน
เมืองแม่นางเมือง
นครสวรรค์
น.ป่าสัก
เมืองพระบาง
เมืองศรีเทพ
น.เจ้าพระยา
อุทัยธานี
ชัยนาท
N
0
100 กม.
เมืองโบราณ
เมืองปัจจุบัน
แม่น้ำ
เส้นพรมแดน
แผนที่ดัดแปลงจากหนังสือ
เมืองโบราณในอาณาจักรสุโขทัย
ศรีศักร วัลลิโภดม, 2552
โดย พิพัฒน์ กระแจะจันทร์, 2558
เพื่อใช้ในงานเสวนาสุโขทัยกับอาเซียน

คำชี้แจง : ตอนที่ ๒ ให้นักเรียนเขียนสิ่งที่กำหนดให้ดังต่อไปนี้

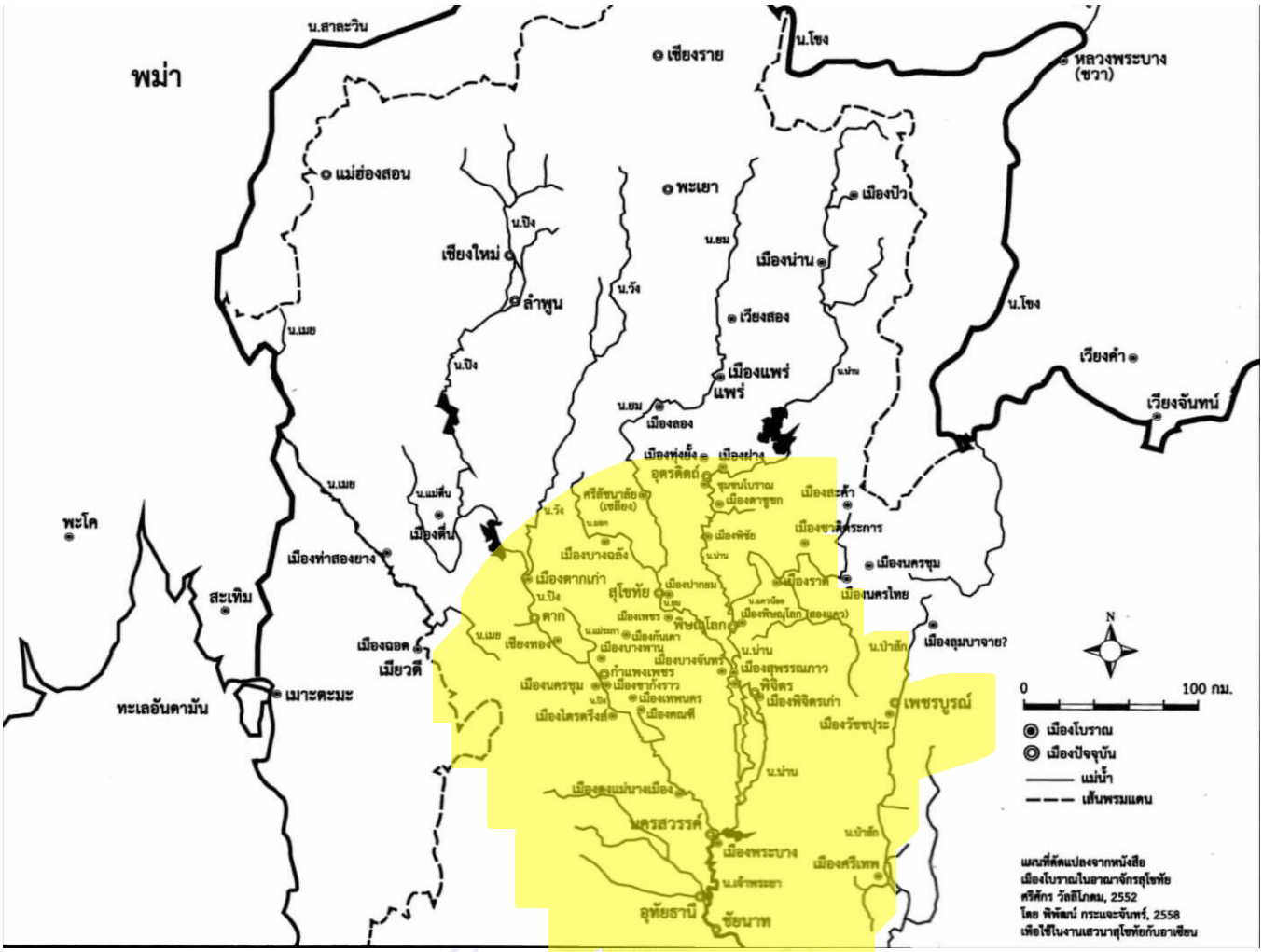
R - (Reflexion) มีอาณาจักรโบราณอื่นที่ร่วมสมัยกับสุโขทัยหรือไม่	**C -** (Connect) ในท้องถิ่นของนักเรียนมีร่องรอยโบราณวัตถุหรือโบราณสถานสมัยสุโขทัยบ้างหรือไม่
....	....
A - (Applied) เราจะรู้อาณาเขตของสุโขทัย<u>ที่แท้จริง</u>ได้อย่างไร?	
....	

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

เฉลยใบงานที่ ๘ เรื่อง การขยายอำนาจของสุโขทัย
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง การขยายอำนาจของสุโขทัย
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง : ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนอ่าน จารึกหลักที่ ๑ ด้านที่ ๔ แล้วจึงเขียนแรเงาอาณาเขตของอาณาจักรสุโขทัย

ปี ๑๒๐๕ ศก ปีมะแม พ่อขุนรามคำแหงหาใคร่ใจในใจ แลใส่ลายสือไทยนี้ ลายสือไทยนี้จึงมีเพื่อขุนผู้นั้นใส่ไว้ พ่อขุนพระรามคำแหงนั้นหาเป็นท้าวพระยาแก่ไทยทั้งหลาย หาเป็นครูอาจารย์สั่งสอนไทยทั้งหลายให้รู้บุญรู้ธรรมแท้ แต่คนอันมีในเมืองไทยด้วยรู้... ด้วยแกล้วด้วยหาญ ...หาคนจักเสมอมิได้ อาจปราบฝูงข้าเสึก *(ข้าศึก)* มีเมืองกว้างช้างหลาย ปราบเบื้องตะวันออกรอด**สรลวง สองแคว ลุมบาจาย สคา** เท้าฝั่งของ *(โขง)* เถิง**เวียงจันทน์ เวียงคำ** เป็นที่แล้ว เบื้องหัวนอน *(ทิศใต้)* รอด**คนที พระบาง แพรก สุพรรณภูมิ มีราชบุรี เพชรบุรี ศรีธรรมราช** ฝั่งทะเลสมุทเป็นที่แล้ว เบื้องตะวันตกรอด**เมืองฉอด...หงสาวดี** สมุทรหาเป็นแดน เบื้องตีนนอน *(ทิศเหนือ)* รอด**เมืองแพร่ เมืองม่าน... เมืองพลัว** พ้นฝั่งของ *(โขง)* เมืองชวาเป็นที่แล้ว



การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

คำชี้แจง : ตอนที่ ๒ ให้นักเรียนเขียนสิ่งที่กำหนดให้ดังต่อไปนี้

R - (Reflexion) มีอาณาจักรโบราณอื่นที่ร่วมสมัยกับสุโขทัยหรือไม่	**C -** (Connect) ในท้องถิ่นของนักเรียนมีร่องรอยโบราณวัตถุหรือโบราณสถานสมัยสุโขทัยบ้างหรือไม่
ในภาคกลางจะมีอาณาจักรอู่ทอง/สุพรรณภูมิ ในภาคเหนือมีอาณาจักรล้านนา ในภาคใต้มีอาณาจักรนครศรีธรรมราช ในภาคอีสานมีอาณาจักรศรีโคตรบูรณ์ แต่ละพื้นที่จะมีโบราณวัตถุสถานที่มีลักษณะเฉพาะและอาจจะไม่มีลักษณะร่วมกับสุโขทัยแต่อย่างใด	
A - (Applied) เราจะรู้อาณาเขตของสุโขทัย<u>ที่แท้จริง</u>ได้อย่างไร?	
จากหลักฐานสุโขทัยในท้องถิ่น ซึ่งทำให้กำหนดได้ว่ามีอาณาเขตเฉพาะในภาคกลางตอนบนของไทยเท่านั้น	

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง การทูตสุโขทัย

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย
รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๔ ประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส ๔.๓ เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจ และธำรงความเป็นไทย

ตัวชี้วัด ป.๔/๓ อธิบายภูมิปัญญาไทยที่สำคัญ สมัยสุโขทัยที่น่าภาคภูมิใจ และควรค่าแก่การอนุรักษ์

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

มีหลักฐานทางประวัติศาสตร์ทั้งที่เป็นตำนานและที่เป็นจารึก บ่งชี้ว่าสุโขทัยมีสัมพันธไมตรีกับอาณาจักรอื่น ๆ ด้วยการสร้างความสัมพันธ์ตามระบบเครือญาติผ่านการแต่งงาน เช่น พระเจ้าฟ้ารั่ว แห่งเมืองเมาะตะมะ (นครพัน) เป็นพระราชบุตรเขยของพ่อขุนรามคำแหงมหาราช หรือกษัตริย์เมืองน่านมีศักดิ์เป็นปู่ของพระมหาธรรมราชาไสลือไทยแห่งสุโขทัย นอกจากนั้นยังมีความสัมพันธ์ในด้านศาสนากับรัฐล้านนาและนครศรีธรรมราช แต่มีความสัมพันธ์ในทางลบกับอยุธยา

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัยด้านความสัมพันธ์กับต่างชาติ (ด้านการทูต)

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- อธิบายความสัมพันธ์ของสุโขทัยกับรัฐอื่น ๆ ได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- วิเคราะห์ความสำคัญของกิจกรรมทางการทูตของรัฐตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- เห็นความสำคัญของความร่วมมือเพื่อสันติภาพ

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

ถ่ายทอดความรู้ ประเด็นสำคัญ จากสารที่ได้รับ อย่างเป็นเหตุเป็นผล เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจ (๑.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

๖.๒ มีวินัย

๖.๓ ใฝ่เรียนรู้

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง การทูตสุโขทัย
หน่วยที่ ๕ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ถ่ายทอดความรู้ ประเด็นสำคัญจากสารที่ได้รับ อย่างเป็นเหตุเป็นผล เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจ (๑.๑) **ด้านความรู้** - อธิบายความสัมพันธ์ของสุโขทัยกับรัฐอื่น ๆ ได้ **ด้านทักษกระบวนการ** - วิเคราะห์ความสำคัญของกิจกรรมทางการทูตของรัฐตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม** - เห็นความสำคัญของความร่วมมือเพื่อสันติภาพ **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ๒. มีวินัย ๓. ใฝ่เรียนรู้	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูแนะนำภาพรวมของการเรียนการสอน จุดประสงค์รายวิชา แล้วร่วมกันกับนักเรียนปลายทาง ตรวจสอบความพร้อมของใบงาน ใบความรู้ และอุปกรณ์ที่จำเป็นในการสอน ๒. ครูสนทนาพูดคุย โดยเชื่อมโยงกับบทเรียนก่อน และแสดงแผนที่อาณาจักรสุโขทัย พร้อมพูดคุยถึงชื่อเมืองโบราณปรากฏบนแผนที่ จากนั้นตั้งคำถามถึงอาณาจักรโบราณอื่น ๆ ที่ร่วมสมัยในพื้นที่ต่าง ๆ ออกไป เพื่อนำเข้าสู่บทเรียน	๑. ครูและนักเรียนปลายทางตรวจสอบความพร้อมของใบงาน ๒. นักเรียนตอบคำถาม เกี่ยวกับตำแหน่งที่ตั้งของอาณาจักรโบราณต่าง ๆ จากแผนที่	๑. สื่อ PowerPoint เรื่อง การทูตสุโขทัย ๒. ใบงานที่ ๙ เรื่อง การทูตสุโขทัย	๑. ใบงานที่ ๙ เรื่อง การทูตสุโขทัย	๑. แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล ๒. แบบประเมินผลสมรรถนะ ๓. แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. แบบประเมินความรู้ ความเข้าใจ
	ขั้นสอน (๒๕ นาที) ๑. เราจะเรียนรู้เรื่อง การทูตสุโขทัยของสุโขทัยในด้านต่างๆเพื่อแสดงถึงความสัมพันธ์กับต่างอาณาจักรหรือต่างชาติของสุโขทัยในด้านต่าง ๆ ได้ ๒. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับการทูตสุโขทัย โดยใช้คำถาม ๒.๑ เพราะเหตุใดอาณาจักรสุโขทัยจึงมีการเจริญสัมพันธไมตรีกับต่างเมือง	๑. นักเรียนจับคู่เพื่อช่วยกันแบ่งปันความคิด ๒. นักเรียนคู่ตนเองร่วมกันตอบคำถาม ๒.๑ เพื่อความเจริญรุ่งเรืองและเพื่อความอยู่รอดของบ้านเมือง			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง การทูตสุโขทัย
หน่วยที่ ๕ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	๒.๒ มีรัฐใดบ้างที่อาณาจักรสุโขทัยมีความเจริญสัมพันธไมตรีด้วย ๒.๓ มีรัฐใดบ้างที่มีความสัมพันธ์ขัดแย้งกัน ๓. ครูให้นักเรียนดูภาพ ตระพัง,สรีดภงส์ จากนั้นอธิบายความสัมพันธ์กับเขมร ๓.๑ ชลประทาน เช่น สรีดภงส์ ตระพัง เป็นภูมิปัญญาที่สุโขทัยรับมาจากที่ใด ๓.๒ หากตามหลักฐานทางประวัติศาสตร์สุโขทัยและขอมมีความขัดแย้งหรือไม่ ๔. ครูและนักเรียนวิเคราะห์ลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างสุโขทัยกับรัฐอื่น เช่น มอญ ล้านนา พะเยา น่าน นครศรีธรรมราช จากนั้นถามนักเรียนว่าความสัมพันธ์กับรัฐใดที่เกื้อหนุนการค้ากับสุโขทัยมากที่สุด	๒.๒ หงสาวดี ล้านนา พะเยา น่าน นครศรีธรรมราช ๒.๓ อาณาจักรอยุธยา ๓. นักเรียนดูภาพตระพัง, สรีดภงส์ และตอบคำถาม ๓.๑ ภูมิปัญญาชลประทานของเขมรโบราณ ๓.๒ ขัดแย้งกัน เพราะสุโขทัยปลดแอกจากเขมรโบราณ ๔. นักเรียนร่วมกันตอบคำตอบ (แนวคำตอบ : สุโขทัยมีทางออกสู่ทะเลเพิ่มมากขึ้นส่งผลต่อการสร้างความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจให้กับสุโขทัย			
	ขั้นปฏิบัติ (๑๕ นาที) ครูให้นักเรียนทำใบงานที่ ๙ เรื่อง การทูตสุโขทัย	นักเรียนทำใบงานที่ ๙ เรื่อง การทูตสุโขทัย			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง การทูตสุโขทัย
หน่วยที่ ๕ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูเฉลยใบงานที่ ๙ เรื่อง การทูตสุโขทัย ๒. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความสัมพันธ์กับต่างชาติของสุโขทัยในด้านต่าง ๆ เป็นรูปแบบ Graphic Organizers ๓. ครูถามสรุปประเด็น “ทำไมอาณาจักรถึงต้องมีพันธมิตร” และทำไมเราจึงต้องมีมิตร ๔. ๓ สิ่งที่นักเรียนนำไปปรับใช้	๑. นักเรียนร่วมกันตรวจสอบความถูกต้องของใบงาน ๒. นักเรียนร่วมกันสรุปความสัมพันธ์กับต่างชาติของสุโขทัยในด้านต่าง ๆ เป็นรูปแบบ Graphic Organizers ๓. นักเรียนตอบคำถาม (แนวคำตอบ : เพื่อความร่วมมือกันในด้านต่าง ๆ ให้เกิดพัฒนาการในชีวิต ทั้งของรัฐและของบุคคล) ๔.๓ สิ่งที่นักเรียนนำไปปรับใช้			

สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑. สื่อ PowerPoint เรื่อง การทูตสุโขทัย

๒. แผนที่อาณาจักรสุโขทัย (ดู พิพัฒน์ กระแจะจันทร์. **<u>สุโขทัยกับอาเซียน : มองปัจจุบันผ่านอดีตจากมิติประวัติศาสตร์ ศิลปะ โบราณคดี</u>**. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๕๘.)

๓. ฐานข้อมูลจารึก ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (เข้าถึงได้จาก : https://db.sac.or.th/inscriptions/)

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) ใบงานที่ ๙ เรื่อง การทูตสุโขทัย

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - อธิบายความสัมพันธ์ของสุโขทัยกับรัฐอื่น ๆ ได้	- ตรวจใบงานที่ ๙ เรื่อง การทูตสุโขทัย	- ใบงานที่ ๙ เรื่อง การทูตสุโขทัย	ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๖๐ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - วิเคราะห์ความสำคัญของกิจกรรมทางการทูตของรัฐตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน	- ตรวจใบงานที่ ๙ เรื่อง การทูตสุโขทัย	- ใบงานที่ ๙ เรื่อง การทูตสุโขทัย	ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๖๐ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - เห็นความสำคัญของความร่วมมือเพื่อสันติภาพ	- การประเมินการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล - การแสดงความคิดเห็น	- แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ถ่ายทอดความรู้ ประเด็นสำคัญจากสารที่ได้รับ อย่างเป็นเหตุเป็นผล เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจ (๑.๑)	- สังเกตพฤติกรรมบ่งชี้ที่แสดงออกถึงสมรรถนะในการทำกิจกรรม	- แบบประเมินสมรรถนะของผู้เรียน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน	ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ลำดับที่	ชื่อ – สกุล	เกณฑ์การให้คะแนน				รวม (๑๖)	ระดับคุณภาพ
		ความตั้งใจในการเรียน (๔)	ความสนใจและการซักถาม (๔)	การตอบคำถาม (๔)	มีส่วนร่วมในกิจกรรม (๔)		
๑							
๒							
๓							
๔							
๕							
๖							
๗							
๘							
๙							
๑๐							

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนนดังตารางแนบท้าย

เกณฑ์การประเมินในการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ ดังนี้

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๑๔-๑๖	ดีมาก
๑๑-๑๓	ดี
๘-๑๐	พอใช้
๐-๗	ปรับปรุง

<u>เกณฑ์การสรุปผลการประเมิน</u>

นักเรียนที่ได้ระดับคุณภาพพอใช้ขึ้นไป ถือว่า **ผ่าน**

สำนักการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

เกณฑ์การวัดและประเมินผลการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล (Rubric)

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	ดีมาก (๔)	ดี (๓)	พอใช้ (๒)	ต้องปรับปรุง (๑)
๑. ความตั้งใจในการเรียน	สนใจในการเรียน ไม่คุยหรือเล่นกันในขณะเรียน	สนใจในการเรียน คุยกันเล็กน้อยในขณะเรียน	สนใจในการเรียน คุยกันและเล่นกันในขณะเรียนเป็นบางครั้ง	ไม่สนใจในการเรียน คุยและเล่นกันในขณะเรียน
๒. ความสนใจและการซักถาม	มีการถามในหัวข้อที่ตนไม่เข้าใจทุกเรื่องและกล้าแสดงออก	มีการถามในหัวข้อที่ตนไม่เข้าใจเป็นส่วนมากและกล้าแสดงออก	มีการถามในหัวข้อที่ตนไม่เข้าใจเป็นบางครั้งและไม่ค่อยกล้าแสดงออก	ไม่ถามในหัวข้อที่ตนไม่เข้าใจและไม่กล้าแสดงออก
๓. การตอบคำถาม	ร่วมตอบคำถามในเรื่องที่ครูถามและตอบคำถามถูกทุกข้อ	ร่วมตอบคำถามในเรื่องที่ครูถามและตอบคำถามส่วนมากถูก	ร่วมตอบคำถามในเรื่องที่ครูถามเป็นบางครั้งและตอบคำถามถูกเป็นบางครั้ง	ไม่ตอบคำถาม
๔. มีส่วนร่วมในกิจกรรม	ร่วมมือและช่วยเหลือเพื่อนในการทำกิจกรรม	ร่วมมือและช่วยเหลือเพื่อนเป็นส่วนใหญ่ในการทำกิจกรรม	ร่วมมือและช่วยเหลือเพื่อนในการทำกิจกรรมเป็นบางครั้ง	ไม่มีความร่วมมือในขณะทำกิจกรรม

สถาบันการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบประเมินความรู้ ความเข้าใจ

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน/ระดับคะแนน												รวมคะแนน (๑๐ คะแนน)
	การตอบคำถามในชั้นเรียน (๔)				การสรุปความรู้ (๔)				ความถูกต้องครบถ้วนของการปฏิบัติการทำกิจกรรม (๒)				
	๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	

เกณฑ์การประเมิน

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ				น้ำหนัก	คะแนนเต็ม
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)		
๑. การตอบคำถามในชั้นเรียน	ตอบคำถามได้ถูกต้องทั้งหมด	ตอบคำถามได้ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่	ตอบคำถามถูกต้องบางส่วน	ตอบคำถามไม่ถูกต้อง	๑.๐	๔
๒. การสรุปความรู้	สรุปความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่ศึกษาได้ถูกต้องและครบถ้วน	สรุปความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่ศึกษาได้ถูกต้อง แต่ไม่ครบถ้วน	สรุปความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่ศึกษาได้ถูกต้องบางส่วนและไม่ครบถ้วน	สรุปความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่ศึกษาไม่ถูกต้องและไม่ครบถ้วน	๑.๐	๔
๓. ความถูกต้องครบถ้วนของเนื้อหาในใบงาน	เนื้อหาที่เขียนในใบงานมีความถูกต้องครบถ้วนตามที่กำหนด	เนื้อหาที่เขียนในใบงานมีบางส่วนไม่ถูกต้องตามที่กำหนด	เนื้อหาที่เขียนในใบงานมีความถูกต้องเป็นส่วนน้อย	เนื้อหาที่เขียนในใบงานไม่ถูกต้อง	๐.๕	๒

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๙-๑๐ หมายถึง ดีมาก
คะแนน ๗-๘ หมายถึง ดี
คะแนน ๕-๖ หมายถึง พอใช้
คะแนน ต่ำกว่า ๕ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป

แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ชื่อ-สกุล/กลุ่มที่	สมรรถนะ/พฤติกรรมบ่งชี้		สิ่งที่ควรได้รับการพัฒนา
	ผ่าน	ไม่ผ่าน	

เกณฑ์การตัดสิน ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ชื่อ-สกุล/กลุ่มที่	ลักษณะ/พฤติกรรมบ่งชี้						สิ่งที่ควรได้รับการพัฒนา
	รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์		ใฝ่เรียนรู้		มุ่งมั่นในการทำงาน		
	ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	

เกณฑ์การตัดสิน ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ใบงานที่ ๙ เรื่อง การทูตสุโขทัย
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง การทูตสุโขทัย
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง : ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนนำชื่อรัฐที่กำหนดให้ไปใส่ลงในตารางให้ถูกต้องตามที่มีหลักฐานว่ารัฐเหล่านี้มีความสัมพันธ์อย่างไรกับสุโขทัย

น่าน	**ล้านนา**	**อยุธยา**	**หงสาวดี**
จีน	**เขมร**	**หลวงพระบาง**	**ชวา (อินโดนีเซีย)**
นครศรีธรรมราช	**เวียดนาม**	**ศรีโคตรบูรณ์**	**มองโกล**

สัมพันธ์กันโดยตรง		
เป็นศัตรู	**เป็นมิตร**	**เป็นพันธมิตร**
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
ไม่มีหลักฐานชัดเจนว่าสัมพันธ์กันอย่างไร		

คำชี้แจง : ตอนที่ ๒ ให้นักเรียนเขียนสิ่งที่กำหนดให้ดังต่อไปนี้

R - (Reflexion) ทำไมอาณาจักร ถึงต้องมี “เพื่อน”	**C -** (Connect) นักเรียนคิดว่าตอนนี้ ความสัมพันธ์ของตนเอง กับเพื่อน ๆ เป็นอย่างไร	**A -** (Applied) นักเรียนจะพัฒนา ความสัมพันธ์กับเพื่อน ให้ดีขึ้นได้อย่างไร
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

เฉลยใบงานที่ ๙ เรื่อง การทูตสุโขทัย
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง การทูตสุโขทัย
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง : ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนนำชื่อรัฐที่กำหนดให้ไปใส่ลงในตารางให้ถูกต้องตามที่มีหลักฐานว่ารัฐเหล่านี้มีความสัมพันธ์อย่างไรกับสุโขทัย

น่าน	**ล้านนา**	**อยุธยา**	**หงสาวดี**
จีน	**เขมร**	**หลวงพระบาง**	**ชวา (อินโดนีเซีย)**
นครศรีธรรมราช	**เวียดนาม**	**ศรีโคตรบูรณ์**	**มองโกล**

สัมพันธ์กันโดยตรง		
เป็นศัตรู	**เป็นมิตร**	**เป็นพันธมิตร**
.....	.....	.....
.....อยุธยา.....	.....หงสาวดี.....	.....ล้านนา.....
.....เขมร.....	.....นครศรีธรรมราช.....	.....พะเยา.....
.....	.....	.....น่าน.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
ไม่มีหลักฐานชัดเจนว่าสัมพันธ์กันอย่างไร		
จีน/เวียดนาม/ชวา (อินโดนีเซีย)/หลวงพระบาง/ศรีโคตรบูรณ์		

คำชี้แจง : ตอนที่ ๒ ให้นักเรียนเขียนสิ่งที่กำหนดให้ดังต่อไปนี้

R - (Reflexion) ทำไมอาณาจักร ถึงต้องมี “เพื่อน”	C - (Connect) นักเรียนคิดว่าตอนนี้ ความสัมพันธ์ของตนเอง กับเพื่อน ๆ เป็นอย่างไร	A - (Applied) นักเรียนจะพัฒนา ความสัมพันธ์กับเพื่อน ให้ดีขึ้นได้อย่างไร
หากการทูตของอาณาจักรดี ก็จะทำให้ประชาชนได้รับผลดีไปด้วย เช่น ช่วยเหลือกันในยามสงคราม เกิดการถ่ายทอดความรู้ หรือการค้าเจริญรุ่งเรือง เป็นต้น โดยเฉพาะในกรณีของหงสาวดีกับสุโขทัย หงสาวดีเป็นทางออกทะเลให้สุโขทัย	แล้วแต่ดุลพินิจของครปลายทาง	แล้วแต่ดุลพินิจของครปลายทาง

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง อวสานกรุงสุโขทัย

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย
รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๔ ประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส ๔.๓ เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจ และธำรงความเป็นไทย

ตัวชี้วัด ป.๔/๓ อธิบายภูมิปัญญาไทยที่สำคัญ สมัยสุโขทัยที่น่าภาคภูมิใจ และควรค่าแก่การอนุรักษ์

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ในช่วงครึ่งหลังของราชวงศ์พระร่วงนั้นอาณาจักรถูกอยุธยาคุกคาม พญาลิไทต้องเสด็จไปประทับที่พิษณุโลกเพื่อประคับประคองอาณาจักรไว้ แต่หลังรัชกาลพญาลิไทกลับเป็นประเทศราชของอยุธยาและตกอยู่ในภาวะเสถียรภาพทางการเมืองอ่อนแอ เนื่องจากถูกนโยบายแบ่งแยกแล้วปกครอง จนกระทั่งถูกผนวกเข้ากับอยุธยาอย่างเบ็ดเสร็จในสมัยสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ ความเสื่อมถอยของอาณาจักรสุโขทัย

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- ระบุเหตุการณ์สำคัญที่ทำให้ราชวงศ์พระร่วงถึงแก่ความเสื่อม

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- วิเคราะห์ปัจจัยที่ทำให้ราชวงศ์พระร่วงเสื่อมอำนาจ

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- เห็นคุณค่าของภูมิปัญญาไทยด้านการเมืองการปกครองและภาวะผู้นำของไทย

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

ถ่ายทอดความรู้ ประเด็นสำคัญ จากสารที่ได้รับ อย่างเป็นเหตุเป็นผล เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจ (๑.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

๖.๒ มีวินัย

๖.๓ ใฝ่เรียนรู้

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง อวสานกรุงสุโขทัย
หน่วยที่ ๕ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ถ่ายทอดความรู้ ประเด็นสำคัญจากสารที่ได้รับ อย่างเป็นเหตุเป็นผล เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจ (๑.๑) **ด้านความรู้** - ระบุเหตุการณ์สำคัญที่ทำให้ราชวงศ์พระร่วงถึงแก่ความเสื่อม **ด้านทักษกระบวนการ** - วิเคราะห์ปัจจัยที่ทำให้ราชวงศ์พระร่วงเสื่อมอำนาจ **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม** - เห็นคุณค่าของภูมิปัญญาไทยด้านการเมืองการปกครองและภาวะผู้นำของไทย	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูแนะนำภาพรวมของการเรียนการสอน จุดประสงค์รายวิชา แล้วร่วมกันกับนักเรียนปลายทาง ตรวจสอบความพร้อมของใบงาน ใบความรู้ และอุปกรณ์ที่จำเป็นในการสอน ๒. ครูสนทนาพูดคุย ว่าพระมหากษัตริย์สุโขทัยองค์ใดที่ยิ่งใหญ่ น่าประทับใจที่สุด จากนั้นครูเชื่อมโยงอธิบายความยิ่งใหญ่ของสุโขทัยในทางวัฒนธรรม	๑. ครูและนักเรียนปลายทางตรวจสอบความพร้อมของใบงาน ๒. นักเรียนตอบคำถาม - พ่อขุนรามคำแหงเนื่องจากการประดิษฐ์ลายสือไทส่งผลให้มีอักษรไทยได้ใช้จนทุกวันนี้	๑. สื่อ PowerPoint เรื่อง อวสานกรุงสุโขทัย ๒. ใบงานที่ ๑๐ เรื่อง อวสานกรุงสุโขทัย	๑. ใบงานที่ ๑๐ เรื่อง อวสานกรุงสุโขทัย	๑. แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล ๒. แบบประเมินผลสมรรถนะ ๓. แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. แบบประเมินความรู้ ความเข้าใจ
	ขั้นสอน (๒๕ นาที) ๑. เราจะเรียนเรื่อง ความเสื่อมของสุโขทัย เพื่ออธิบายและวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อความเสื่อมของสุโขทัยได้ ๒. ครูให้นักเรียนคิดว่าเพราะเหตุใดอาณาจักรสุโขทัยถึงได้เสื่อมถอยลง โดยมีครูอธิบาย ๒ ปัจจัยหลักในการเสื่อมอำนาจ คือปัจจัยภายและปัจจัยภายนอก ๒.๑ สภาพภูมิประเทศมีผลต่อความเสื่อมของสุโขทัยหรือไม่	๑. นักเรียนจับคู่เพื่อช่วยกันแบ่งปันความคิด ๒. นักเรียนคู่ตนเองร่วมกันตอบคำถาม ๒.๑ ทำเลไม่เอื้ออำนวยกับการค้าและการเพาะปลูก			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง อวสานกรุงสุโขทัย
หน่วยที่ ๕ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ๒. มีวินัย ๓. ใฝ่เรียนรู้	๒.๒ ความเสื่อมในด้านการเมืองการปกครองเป็นอย่างไร ๒.๓ ปัจจัยภายนอก คืออะไร ๒.๔ สุโขทัยปรับตัวอย่างไร ๓. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างสุโขทัยและอยุธยา จากนั้นตั้งคำถาม ๓.๑ อาณาจักรอยุธยามีความเกี่ยวพันอย่างไรกับอาณาจักรสุโขทัย ๓.๒ หากนักเรียนเป็นผู้นำอยุธยานักเรียนอยากจะทำสงครามกับสุโขทัยหรือผูกมิตรไมตรีเพราะเหตุใด	๒.๒ ความแตกแยกในราชวงศ์ ๒.๓ การสถาปนากรุงศรีอยุธยาที่เจริญเติบโตอย่างรวดเร็วและมีความสามารถในการรบ ส่งผลให้สุโขทัยเสื่อมลง ๒.๔ ปรับระบบเป็นธรรมราชา, ย้ายเมืองหลวงมาที่พิษณุโลก, สร้างพันธมิตรกับเมืองน่าน (แสดงจารึกปู่สบถหลาน) ๓. นักเรียนดูและตอบคำถาม ๓.๑ อยุธยานำเมืองสุโขทัยเข้ารวมเป็นส่วนหนึ่งของอาณาจักรอยุธยา ความเกี่ยวพันกันทางด้านความสัมพันธ์ทางสายเลือด (แต่งงาน) ๓.๒ พิจารณาตามคำตอบของนักเรียนโดยให้อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง อวสานกรุงสุโขทัย
หน่วยที่ ๕ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	ขั้นปฏิบัติ (๑๕ นาที) ครูอธิบายขั้นตอนการทำใบงานที่ ๑๐ เรื่อง อวสานกรุงสุโขทัย และการทำแผนผังก้างปลา	นักเรียนทำใบงานที่ ๑๐ เรื่อง อวสานกรุงสุโขทัย และการทำแผนผังก้างปลา			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูเฉลยใบงานที่ ๑๐ เรื่อง อวสานกรุงสุโขทัย ๒. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความเสื่อมของสุโขทัยเป็นรูปแบบ ผังก้างปลา ๓. ครูถามการศึกษาประวัติศาสตร์สุโขทัยมีความสำคัญอย่างไรต่อตัวนักเรียน (คุณธรรม) ๔. นักเรียนบอก ๑ สิ่ง ที่นักเรียนสงสัย	๑. นักเรียนร่วมกันตรวจสอบความถูกต้องของใบงาน ๒. นักเรียนร่วมกันสรุปความเสื่อมของสุโขทัยรูปแบบผังก้างปลา ๓. เรียนรู้อดีตเพื่อหลีกเลี่ยงข้อผิดพลาดในปัจจุบันและในอนาคต ๔. บอก ๑ สิ่ง ที่นักเรียนสงสัย			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑. สื่อ PowerPoint เรื่อง อวสานกรุงสุโขทัย

๒. แผนที่อาณาจักรสุโขทัย (ดู พิพัฒน์ กระแจะจันทร์. **สุโขทัยกับอาเซียน : มองปัจจุบันผ่านอดีตจากมิติประวัติศาสตร์ ศิลปะ โบราณคดี**. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๕๘.)

๓. ฐานข้อมูลจารึก ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (เข้าถึงได้จาก : https://db.sac.or.th/inscriptions/)

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) ใบงานที่ ๑๐ เรื่อง อวสานกรุงสุโขทัย

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - ระบุเหตุการณ์สำคัญที่ทำให้ราชวงศ์พระร่วงถึงแก่ความเสื่อม	- ตรวจใบงานที่ ๑๐ เรื่อง อวสานกรุงสุโขทัย	- ใบงานที่ ๑๐ เรื่อง อวสานกรุงสุโขทัย	ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๖๐ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - วิเคราะห์ปัจจัยที่ทำให้ราชวงศ์พระร่วงเสื่อมอำนาจ	- ตรวจใบงานที่ ๑๐ เรื่อง อวสานกรุงสุโขทัย	- ใบงานที่ ๑๐เรื่อง อวสานกรุงสุโขทัย	ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๖๐ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - เห็นคุณค่าของภูมิปัญญาไทยด้านการเมืองการปกครองและภาวะผู้นำของไทย	- การประเมินการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล - การแสดงความคิดเห็น	- แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ถ่ายทอดความรู้ ประเด็นสำคัญจากสารที่ได้รับ อย่างเป็นเหตุเป็นผล เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจ (๑.๑)	- สังเกตพฤติกรรมบ่งชี้ที่แสดงออกถึงสมรรถนะในการทำกิจกรรม	- แบบประเมินสมรรถนะของผู้เรียน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน	ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ลำดับที่	ชื่อ – สกุล	เกณฑ์การให้คะแนน				รวม (๑๖)	ระดับคุณภาพ
		ความตั้งใจในการเรียน (๔)	ความสนใจและการซักถาม (๔)	การตอบคำถาม (๔)	มีส่วนร่วมในกิจกรรม (๔)		
๑							
๒							
๓							
๔							
๕							
๖							
๗							
๘							
๙							
๑๐							

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนนดังตารางแนบท้าย

เกณฑ์การประเมินในการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ ดังนี้

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๑๔-๑๖	ดีมาก
๑๑-๑๓	ดี
๘-๑๐	พอใช้
๐-๗	ปรับปรุง

<u>เกณฑ์การสรุปผลการประเมิน</u>

นักเรียนที่ได้ระดับคุณภาพพอใช้ขึ้นไป ถือว่า **ผ่าน**

สถาบันวิทยบริการ ครบ ๕๐ ปี พุทธศักราช ๒๕๕๕
สำนักการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

เกณฑ์การวัดและประเมินผลการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล (Rubric)

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	ดีมาก (๔)	ดี (๓)	พอใช้ (๒)	ต้องปรับปรุง (๑)
๑. ความตั้งใจในการเรียน	สนใจในการเรียน ไม่คุยหรือเล่นกันในขณะเรียน	สนใจในการเรียน คุยกันเล็กน้อยในขณะเรียน	สนใจในการเรียน คุยกันและเล่นกันในขณะเรียนเป็นบางครั้ง	ไม่สนใจในการเรียน คุยและเล่นกันในขณะเรียน
๒. ความสนใจและการซักถาม	มีการถามในหัวข้อที่ตนไม่เข้าใจทุกเรื่องและกล้าแสดงออก	มีการถามในหัวข้อที่ตนไม่เข้าใจเป็นส่วนมากและกล้าแสดงออก	มีการถามในหัวข้อที่ตนไม่เข้าใจเป็นบางครั้งและไม่ค่อยกล้าแสดงออก	ไม่ถามในหัวข้อที่ตนไม่เข้าใจและไม่กล้าแสดงออก
๓. การตอบคำถาม	ร่วมตอบคำถามในเรื่องที่ครูถามและตอบคำถามถูกทุกข้อ	ร่วมตอบคำถามในเรื่องที่ครูถามและตอบคำถามส่วนมากถูก	ร่วมตอบคำถามในเรื่องที่ครูถามเป็นบางครั้งและตอบคำถามถูกเป็นบางครั้ง	ไม่ตอบคำถาม
๔. มีส่วนร่วมในกิจกรรม	ร่วมมือและช่วยเหลือเพื่อนในการทำกิจกรรม	ร่วมมือและช่วยเหลือเพื่อนเป็นส่วนใหญ่ในการทำกิจกรรม	ร่วมมือและช่วยเหลือเพื่อนในการทำกิจกรรมเป็นบางครั้ง	ไม่มีความร่วมมือในขณะทำกิจกรรม

สถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร วิทยาลัยการอาชีพวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบประเมินความรู้ ความเข้าใจ

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน/ระดับคะแนน												รวมคะแนน (๑๐ คะแนน)
	การตอบคำถามในชั้นเรียน (๔)				การสรุปความรู้ (๔)				ความถูกต้องครบถ้วนของการปฏิบัติการทำกิจกรรม (๒)				
	๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	

เกณฑ์การประเมิน

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ				น้ำหนัก	คะแนนเต็ม
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)		
๑. การตอบคำถามในชั้นเรียน	ตอบคำถามได้ถูกต้องทั้งหมด	ตอบคำถามได้ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่	ตอบคำถามถูกต้องบางส่วน	ตอบคำถามไม่ถูกต้อง	๑.๐	๔
๒. การสรุปความรู้	สรุปความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่ศึกษาได้ถูกต้องและครบถ้วน	สรุปความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่ศึกษาได้ถูกต้อง แต่ไม่ครบถ้วน	สรุปความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่ศึกษาได้ถูกต้องบางส่วนและไม่ครบถ้วน	สรุปความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่ศึกษาไม่ถูกต้องและไม่ครบถ้วน	๑.๐	๔
๓. ความถูกต้องครบถ้วนของเนื้อหาในใบงาน	เนื้อหาที่เขียนในใบงานมีความถูกต้องครบถ้วนตามที่กำหนด	เนื้อหาที่เขียนในใบงานมีบางส่วนไม่ถูกต้องตามที่กำหนด	เนื้อหาที่เขียนในใบงานมีความถูกต้องเป็นส่วนน้อย	เนื้อหาที่เขียนในใบงานไม่ถูกต้อง	๐.๕	๒

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๙-๑๐ หมายถึง ดีมาก
คะแนน ๗-๘ หมายถึง ดี
คะแนน ๕-๖ หมายถึง พอใช้
คะแนน ต่ำกว่า ๕ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป

แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ชื่อ-สกุล/กลุ่มที่	สมรรถนะ/พฤติกรรมบ่งชี้		สิ่งที่ควรได้รับการพัฒนา
	ผ่าน	ไม่ผ่าน	

เกณฑ์การตัดสิน ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ชื่อ-สกุล/กลุ่มที่	ลักษณะ/พฤติกรรมบ่งชี้						สิ่งที่ควรได้รับการพัฒนา
	รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์		ใฝ่เรียนรู้		มุ่งมั่นในการทำงาน		
	ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	

เกณฑ์การตัดสิน ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

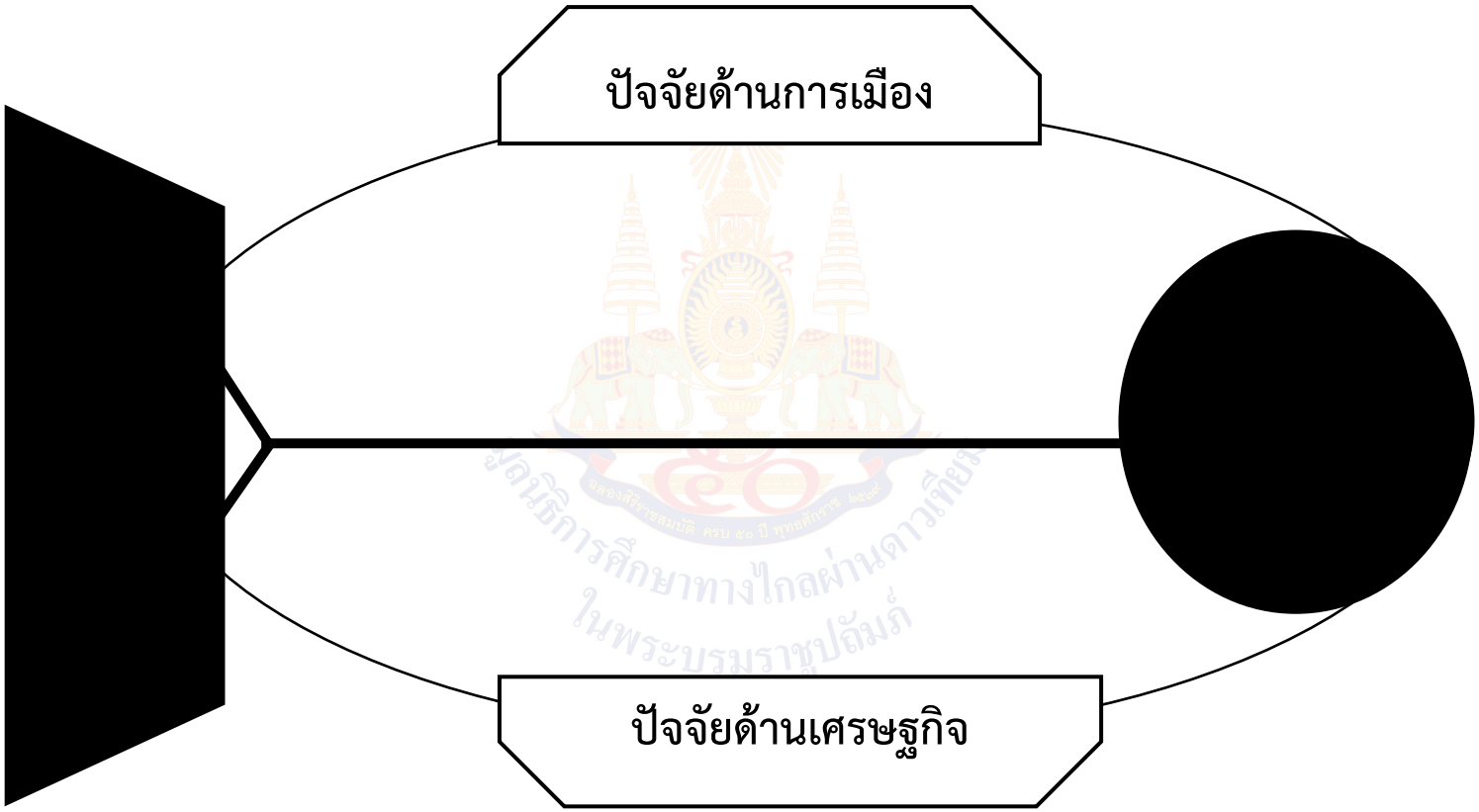
ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ใบงานที่ ๑๐ เรื่อง อวสานกรุงสุโขทัย
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง อวสานกรุงสุโขทัย
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

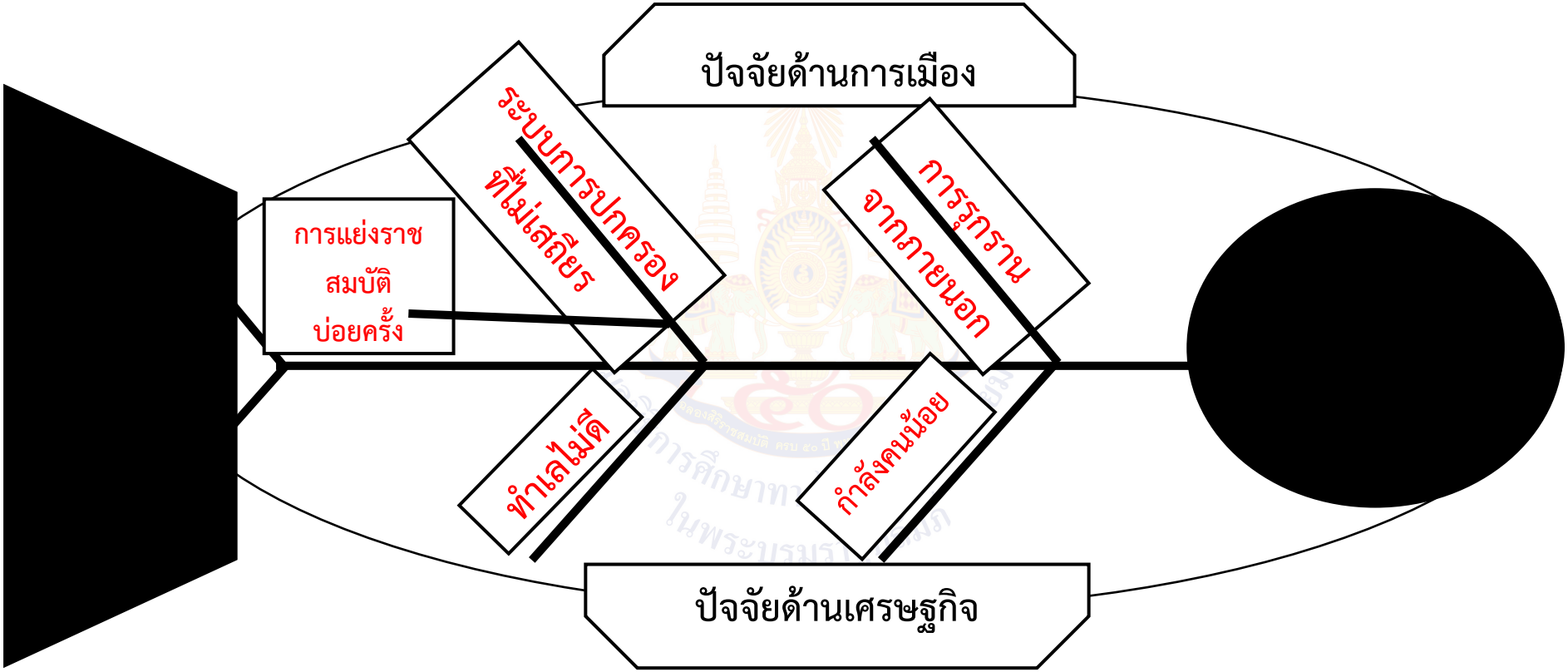


เราจะป้องกันประเทศไทยไม่ให้เผชิญกับความเสื่อมได้อย่างไร

.....

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

เฉลยใบงานที่ ๑๐ เรื่อง อวสานกรุงสุโขทัย
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง อวสานกรุงสุโขทัย
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔



เราจะป้องกันประเทศไทยไม่ให้เผชิญกับความเสื่อมได้อย่างไร

.....หาระบอบการปกครองที่มีเสถียรภาพ และพัฒนาระบบเศรษฐกิจให้มีความเจริญรุ่งเรือง.....

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง เล่าเรื่องเครื่องสังคโลก

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย
รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๔ ประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส ๔.๓ เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจ และธำรงความเป็นไทย

ตัวชี้วัด ป.๔/๓ อธิบายภูมิปัญญาไทยที่สำคัญ สมัยสุโขทัยที่น่าภาคภูมิใจ และควรค่าแก่การอนุรักษ์

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ภายใต้การปกครองของอยุธยา สุโขทัยมีการจัดตั้งอุตสาหกรรมสังคโลก เพื่อส่งออกไปเมืองจีน มีโบราณสถานเตาเผาเครื่องสังคโลกทั้งในสุโขทัยและศรีสัชนาลัย โดยส่งออกสินค้าผ่านอยุธยาเข้าสู่การค้าขายทางทะเล

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัย ด้านเศรษฐกิจในการค้าเครื่องสังคโลกของอาณาจักรสุโขทัย

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- อธิบายความสำคัญของการค้าและอุตสาหกรรมที่มีต่อความเจริญรุ่งเรืองของบ้านเมือง

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลกำหนดความเจริญทางการค้าและอุตสาหกรรมของสุโขทัยได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- เห็นคุณค่าในการอนุรักษ์หลักฐานทางประวัติศาสตร์สมัยสุโขทัย คือ เครื่องกระเบื้องสังคโลก

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

ถ่ายทอดความรู้ ประเด็นสำคัญ จากสารที่ได้รับ อย่างเป็นเหตุเป็นผล เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจ (๑.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

๖.๒ มีวินัย

๖.๓ ใฝ่เรียนรู้

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง เล่าเรื่องเครื่องสังคโลก
หน่วยที่ ๕ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ถ่ายทอดความรู้ ประเด็นสำคัญจากสารที่ได้รับ อย่างเป็นเหตุเป็นผล เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจ (๑.๑) **ด้านความรู้** - ระบุเหตุการณ์สำคัญที่ทำให้ราชวงศ์พระร่วงถึงแก่ความเสื่อม **ด้านทักษกระบวนการ** - วิเคราะห์ปัจจัยที่ทำให้ราชวงศ์พระร่วงเสื่อมอำนาจ **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม** - เห็นคุณค่าในการอนุรักษ์หลักฐานทางประวัติศาสตร์สมัยสุโขทัย คือ เครื่องกระเบื้องสังคโลก	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูแนะนำภาพรวมของการเรียนการสอน จุดประสงค์รายวิชา แล้วร่วมกันกับนักเรียนปลายทาง ตรวจสอบความพร้อมของใบงาน ใบความรู้ และอุปกรณ์ที่จำเป็นในการสอน ๒. ครูสนทนาพูดคุยกับ นักเรียนเกี่ยวกับเรื่องเศรษฐกิจในช่วงต้นสุโขทัยโดยใช้คำถาม – เพราะเหตุใดจึงมีคำกล่าวในจารึกว่าการไม่เก็บภาษีเมื่อเข้ามาทำการค้าในสุโขทัย เพื่อเชื่อมโยงเข้าสู่เรื่องเครื่องสังคโลก ซึ่งเป็นประเด็นเศรษฐกิจสุโขทัยตอนปลาย	๑. ครูและนักเรียนปลายทางตรวจสอบความพร้อมของใบงาน ๒. นักเรียนตอบคำถาม - เพื่อเป็นการเชื้อเชิญผู้คนเข้ามาอยู่ในสุโขทัย เข้ามาค้าขายเนื่องจากสุโขทัยมีคนน้อย ที่ตั้งอยู่ไกลจากแหล่งน้ำ	๑. สื่อ PowerPoint เรื่อง เล่าเรื่องเครื่องสังคโลก ๒. ใบงานที่ ๑๑ เรื่อง เล่าเรื่องเครื่องสังคโลก	๑. ใบงานที่ ๑๑ เรื่อง เล่าเรื่องเครื่องสังคโลก	๑. แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล ๒. แบบประเมินผลสมรรถนะ ๓. แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. แบบประเมินความรู้ ความเข้าใจ
	ขั้นสอน (๒๕ นาที) ๑. เราจะเรียนเรื่อง ความเจริญด้านเศรษฐกิจในการค้าเครื่องสังคโลกของสุโขทัยเพื่อวิเคราะห์ความเจริญด้านเศรษฐกิจในการค้าเครื่องสังคโลกของสุโขทัยได้ ๒. ครูและนักเรียนดูภาพตัวอย่างจานสังคโลกและเตาทุเรียงจากนั้นสอบถามนักเรียนดังต่อไปนี้	๑. นักเรียนจับคู่เพื่อช่วยกันแบ่งปันความคิด ๒. นักเรียนคู่ตนเองร่วมกันตอบคำถาม			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง เล่าเรื่องเครื่องสังคโลก
หน่วยที่ ๕ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ๒. มีวินัย ๓. ใฝ่เรียนรู้	๒.๑ นักเรียนคิดว่าภาพดังกล่าวคืออะไร ๒.๒ เกี่ยวข้องและสำคัญอย่างไรกับสุโขทัย ๒.๓ สะท้อนให้เห็นถึงพัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัยอย่างไร ๓. ครูให้นักเรียนดูภาพเครื่องสังคโลกในสมัยสุโขทัยพูดคุยเกี่ยวกับเศรษฐกิจในสมัยสุโขทัยอีกครั้งเพื่อเชื่อมโยงเข้าสู่สินค้าเครื่องสังคโลก ๓.๑ ในสมัยสุโขทัยส่วนใหญ่แล้วทำการค้ากับใคร ๓.๒ สินค้าส่วนใหญ่ที่ค้าขายกันภายในและภายนอกประเทศเป็นอะไร	๒.๑ จานสังคโลกและเตาทุเรียง ๒.๒ เป็นหลักฐานที่แสดงให้เห็นว่าสุโขทัยมีการทำเครื่องสังคโลกและเป็นสินค้าสำคัญในสมัยสุโขทัย ๒.๓ สุโขทัยมีการผลิตสินค้าอุตสาหกรรมเพื่อการส่งออก และมี “แบรนด์” หรือเอกลักษณ์ของสินค้าคือ ลายเขียนรูปปลา ๓. ตอบคำถาม ๓.๑ ค้าขายภายในเนื่องจากไม่มีทางออกทะเล แต่ภายใต้การปกครองกับอยุธยาจึงค้าขายกับจีนได้ ๓.๒ จารึกกล่าวว่าของขาย คือ แร่โลหะและสัตว์ใหญ่ ส่วนภายนอกประเทศมีการขายของหลากหลาย			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง เล่าเรื่องเครื่องสังคโลก
หน่วยที่ ๕ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	๓.๓ เครื่องสังคโลกเป็นภูมิปัญญาและวัฒนธรรมประเภทใด และมีคุณค่าต่อชาติไทยอย่างไร ๔. ครูอธิบายถึงการค้าแบบจิ้มก้อง การส่งเครื่องราชบรรณาการ และแสดงภาพสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้าทรงรับเครื่องรัฐมิตราภรณ์จากจีน เพื่อให้เห็นภาพความสัมพันธ์ที่มีมาอย่างยาวนานจวบจนปัจจุบัน	๓.๓ เป็นภูมิปัญญาที่ได้รับมาจากจีน (ผ่านอยุธยา) แสดงการรู้จักประยุกต์ใช้ของคนไทยในอดีต ๔. ครูกับนักเรียนสนทนากันเกี่ยวกับประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมจีน			
	ขั้นปฏิบัติ (๑๕ นาที) ครูอธิบายขั้นตอนการทำใบงานที่ ๑๑ เรื่อง เล่าเรื่องเครื่องสังคโลก	นักเรียนทำใบงานที่ ๑๑ เรื่อง เล่าเรื่องเครื่องสังคโลก			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูเฉลยใบงานที่ ๑๑ เรื่อง เล่าเรื่องเครื่องสังคโลก ๒. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความเจริญด้านเศรษฐกิจในการค้าเครื่องสังคโลกของสุโขทัย เป็นรูปแบบ Graphic Organizers	๑. นักเรียนร่วมกันตรวจสอบความถูกต้องของใบงาน ๒. นักเรียนร่วมกันสรุปความเจริญด้านเศรษฐกิจในการค้าเครื่องสังคโลกของสุโขทัย เป็นรูปแบบ Graphic Organizers			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง เล่าเรื่องเครื่องสังคโลก
หน่วยที่ ๕ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๓. ครูถามถึงผลประกอบการของการขายสินค้าอุตสาหกรรมกับการขายสินค้าเกษตร และชื่นชมเครื่องสังคโลกในฐานะสินค้าอุตสาหกรรมชิ้นแรก ๆ ของไทย ๔. นักเรียนบอก ๑ สิ่ง ที่นักเรียนสงสัย	๓. นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจในภูมิปัญญาและความอุตสาหพยายามของบรรพบุรุษไทย และจำเป็นจะต้องอนุรักษ์เครื่องสังคโลกไว้ให้เป็นหลักฐานทางประวัติศาสตร์ ๔. นักเรียนบอก ๑ สิ่ง ที่นักเรียนสงสัย			

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑. สื่อ PowerPoint เรื่อง เล่าเรื่องเครื่องสังคโลก

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) ใบงานที่ ๑๑ เรื่อง เล่าเรื่องเครื่องสังคโลก

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - อธิบายความสำคัญของการค้าและอุตสาหกรรมที่มีต่อความเจริญรุ่งเรืองของบ้านเมือง	- ตรวจใบงานที่ ๑๑ เรื่อง เล่าเรื่องเครื่องสังคโลก	- ใบงานที่ ๑๑ เรื่อง เล่าเรื่องเครื่องสังคโลก	ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๖๐ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลกำหนดความเจริญทางการค้าและอุตสาหกรรมของสุโขทัยได้	- ตรวจใบงานที่ ๑๑ เรื่อง เล่าเรื่องเครื่องสังคโลก	- ใบงานที่ ๑๑ เรื่อง เล่าเรื่องเครื่องสังคโลก	ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๖๐ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - เห็นคุณค่าในการอนุรักษ์หลักฐานทางประวัติศาสตร์สมัยสุโขทัย คือ เครื่องกระเบื้องสังคโลก	- การประเมินการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล - การแสดงความคิดเห็น	- แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ถ่ายทอดความรู้ ประเด็นสำคัญจากสารที่ได้รับ อย่างเป็นเหตุเป็นผล เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจ (๑.๑)	- สังเกตพฤติกรรมบ่งชี้ที่แสดงออกถึงสมรรถนะในการทำกิจกรรม	- แบบประเมินสมรรถนะของผู้เรียน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน	ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ลำดับที่	ชื่อ – สกุล	เกณฑ์การให้คะแนน				รวม (๑๖)	ระดับคุณภาพ
		ความตั้งใจในการเรียน (๔)	ความสนใจและการซักถาม (๔)	การตอบคำถาม (๔)	มีส่วนร่วมในกิจกรรม (๔)		
๑							
๒							
๓							
๔							
๕							
๖							
๗							
๘							
๙							
๑๐							

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนนดังตารางแนบท้าย

เกณฑ์การประเมินในการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ ดังนี้

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๑๔-๑๖	ดีมาก
๑๑-๑๓	ดี
๘-๑๐	พอใช้
๐-๗	ปรับปรุง

<u>เกณฑ์การสรุปผลการประเมิน</u>

นักเรียนที่ได้ระดับคุณภาพพอใช้ขึ้นไป ถือว่า **ผ่าน**

สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
สำนักการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

เกณฑ์การวัดและประเมินผลการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล (Rubric)

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	ดีมาก (๔)	ดี (๓)	พอใช้ (๒)	ต้องปรับปรุง (๑)
๑. ความตั้งใจในการเรียน	สนใจในการเรียน ไม่คุยหรือเล่นกันในขณะเรียน	สนใจในการเรียนคุยกันเล็กน้อยในขณะเรียน	สนใจในการเรียนคุยกันและเล่นกันในขณะเรียนเป็นบางครั้ง	ไม่สนใจในการเรียน คุยและเล่นกันในขณะเรียน
๒. ความสนใจและการซักถาม	มีการถามในหัวข้อที่ตนไม่เข้าใจทุกเรื่องและกล้าแสดงออก	มีการถามในหัวข้อที่ตนไม่เข้าใจเป็นส่วนมากและกล้าแสดงออก	มีการถามในหัวข้อที่ตนไม่เข้าใจเป็นบางครั้งและไม่ค่อยกล้าแสดงออก	ไม่ถามในหัวข้อที่ตนไม่เข้าใจและไม่กล้าแสดงออก
๓. การตอบคำถาม	ร่วมตอบคำถามในเรื่องที่ครูถามและตอบคำถามถูกทุกข้อ	ร่วมตอบคำถามในเรื่องที่ครูถามและตอบคำถามส่วนมากถูก	ร่วมตอบคำถามในเรื่องที่ครูถามเป็นบางครั้งและตอบคำถามถูกเป็นบางครั้ง	ไม่ตอบคำถาม
๔. มีส่วนร่วมในกิจกรรม	ร่วมมือและช่วยเหลือเพื่อนในการทำกิจกรรม	ร่วมมือและช่วยเหลือเพื่อนเป็นส่วนใหญ่ในการทำกิจกรรม	ร่วมมือและช่วยเหลือเพื่อนในการทำกิจกรรมเป็นบางครั้ง	ไม่มีความร่วมมือในขณะทำกิจกรรม

สำนักการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบประเมินความรู้ ความเข้าใจ

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน/ระดับคะแนน												รวมคะแนน (๑๐ คะแนน)
	การตอบคำถามในชั้นเรียน (๔)				การสรุปความรู้ (๔)				ความถูกต้องครบถ้วนของการปฏิบัติการทำกิจกรรม (๒)				
	๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	

เกณฑ์การประเมิน

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ				น้ำหนัก	คะแนนเต็ม
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)		
๑. การตอบคำถามในชั้นเรียน	ตอบคำถามได้ถูกต้องทั้งหมด	ตอบคำถามได้ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่	ตอบคำถามถูกต้องบางส่วน	ตอบคำถามไม่ถูกต้อง	๑.๐	๔
๒. การสรุปความรู้	สรุปความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่ศึกษาได้ถูกต้องและครบถ้วน	สรุปความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่ศึกษาได้ถูกต้อง แต่ไม่ครบถ้วน	สรุปความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่ศึกษาได้ถูกต้องบางส่วนและไม่ครบถ้วน	สรุปความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่ศึกษาไม่ถูกต้องและไม่ครบถ้วน	๑.๐	๔
๓. ความถูกต้องครบถ้วนของเนื้อหาในใบงาน	เนื้อหาที่เขียนในใบงานมีความถูกต้องครบถ้วนตามที่กำหนด	เนื้อหาที่เขียนในใบงานมีบางส่วนไม่ถูกต้องตามที่กำหนด	เนื้อหาที่เขียนในใบงานมีความถูกต้องเป็นส่วนน้อย	เนื้อหาที่เขียนในใบงานไม่ถูกต้อง	๐.๕	๒

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๙-๑๐ หมายถึง ดีมาก
คะแนน ๗-๘ หมายถึง ดี
คะแนน ๕-๖ หมายถึง พอใช้
คะแนน ต่ำกว่า ๕ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป

แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ชื่อ-สกุล/กลุ่มที่	สมรรถนะ/พฤติกรรมบ่งชี้		สิ่งที่ควรได้รับการพัฒนา
	ผ่าน	ไม่ผ่าน	

เกณฑ์การตัดสิน ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ชื่อ-สกุล/กลุ่มที่	ลักษณะ/พฤติกรรมบ่งชี้						สิ่งที่ควรได้รับการพัฒนา
	รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์		ใฝ่เรียนรู้		มุ่งมั่นในการทำงาน		
	ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	

เกณฑ์การตัดสิน ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ใบงานที่ ๑๑ เรื่อง เล่าเรื่องเครื่องสังคโลก
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง เล่าเรื่องเครื่องสังคโลก
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง : ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนสรุปข้อมูลความรู้ที่ได้จากการศึกษาลงในตาราง โดยสังเขป



(๑)



(๒)

ภาพที่ (๑) คืออะไร

.....

ภาพที่ (๒) คืออะไร

.....

เราสามารถพบภาพที่ (๒) ได้ที่ไหนบ้าง

.....

.....

.....

ทำไมจึงพบรูปที่ (๑) ในญี่ปุ่นและฟิลิปปินส์

.....

.....

มัคนิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

มีความสำคัญอย่างไรต่อสุโขทัย

.....

.....

.....

คำชี้แจง : **ตอนที่ ๒** ให้นักเรียนเขียนสิ่งที่กำหนดให้ดังต่อไปนี้

R - (Reflexion) อะไรทำกำไรดีกว่ากัน ระหว่างการขายสินค้าอุตสาหกรรมกับการขายสินค้าเกษตร	**C -** (Connect) เตาเผากระเบื้องสามารถผลิตอะไรได้บ้าง	**A -** (Applied) นักเรียนอยากประกอบอาชีพอะไรในอนาคต
....	....	....

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

เฉลยใบงานที่ ๑๑ เรื่อง เล่าเรื่องเครื่องสังคโลก
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง เล่าเรื่องเครื่องสังคโลก
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง : ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนสรุปข้อมูลความรู้ที่ได้จากการศึกษาลงในตาราง โดยสังเขป



(๑) (๒)

ภาพที่ (๑) คืออะไร

จานสังคโลก

ภาพที่ (๒) คืออะไร

ซากเตาเผาเครื่องกระเบื้อง

เราสามารถพบภาพที่ (๒) ได้ที่ไหนบ้าง

เมืองสุโขทัยและเมืองศรีสัชนาลัย (สวรรคโลก) ปัจจุบัน คือ จังหวัดสุโขทัย
แต่ในจังหวัดอื่นอาจมีเตาเผาเครื่องกระเบื้องเหมือนกัน เช่น เตาเวียงกาหลง
เตาด่านเกวียน เป็นต้น โดยที่ไม่จำเป็นต้องทำในสมัยสุโขทัย

ทำไมจึงพบรูปที่ (๑) ในญี่ปุ่นและฟิลิปปินส์

มีผู้สั่งซื้อ เพราะจีนหยุดการผลิต เนื่องจากมีสงคราม

มีความสำคัญอย่างไรต่อสุโขทัย

.....

เป็นแหล่งรายได้สำคัญของสุโขทัย แต่เป็นสุโขทัยในยุคที่อยู่ภายใต้อยุธยาแล้ว

.....

คำชี้แจง : **ตอนที่ ๒** ให้นักเรียนเขียนสิ่งที่กำหนดให้ดังต่อไปนี้

R - (Reflexion) อะไรทำกำไรดีกว่ากันระหว่างการขายสินค้าอุตสาหกรรมกับการขายสินค้าเกษตร	C - (Connect) เตาเผากระเบื้องสามารถผลิตอะไรได้บ้าง	A - (Applied) นักเรียนอยากประกอบอาชีพอะไรในอนาคต
สินค้าอุตสาหกรรมสามารถทำกำไรได้ดีกว่า	จาน ชาม หม้อ ไห เครื่องหลังคา ตุ๊กตาเสียกบาล ฯลฯ	ตามดุลพินิจของครูผู้สอน ฯลฯ

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง ท่องเที่ยวสุโขทัย ดินแดนมรดกโลก

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย

รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๔ ประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส ๔.๓ เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจ และธำรงความเป็นไทย

ตัวชี้วัด ป.๔/๓ อธิบายภูมิปัญญาไทยที่สำคัญ สมัยสุโขทัยที่น่าภาคภูมิใจ และควรค่าแก่การอนุรักษ์

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

เมืองสุโขทัย – ศรีสัชนาลัย - กำแพงเพชร ได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นแหล่งมรดกโลก (World Heritage Site) การได้เดินทางไปชื่นชมบรรยากาศของสุโขทัยเมืองเก่า ให้ทั้งความสุขตาและสุขใจและความภาคภูมิใจในมรดกของชาติที่สืบต่อมาถึงบรรพชนรุ่นหลัง

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ ภูมิปัญญาไทยในสมัยสุโขทัย เช่น ศิลปกรรม สถาปัตยกรรมของสุโขทัยที่ได้รับการยกย่องเป็นมรดกโลก

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- ระบุชื่อโบราณสถานสำคัญในสมัยสุโขทัยได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- นำเสนอแนวทางการใช้ประโยชน์จากโบราณวัตถุ โบราณสถานต่อการท่องเที่ยวได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- เห็นคุณค่าของการอนุรักษ์โบราณวัตถุ โบราณสถานในฐานะหลักฐานทางประวัติศาสตร์ได้

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

ถ่ายทอดความรู้ ประเด็นสำคัญ จากสารที่ได้รับ อย่างเป็นเหตุเป็นผล เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจ (๑.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

๖.๒ มีวินัย

๖.๓ ใฝ่เรียนรู้

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง ท่องเที่ยวสุโขทัย ดินแดนมรดกโลก
หน่วยที่ ๕ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ถ่ายทอดความรู้ ประเด็นสำคัญจากสารที่ได้รับ อย่างเป็นเหตุเป็นผล เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจ (๑.๑) **ด้านความรู้** - ระบุชื่อโบราณสถานสำคัญในสมัยสุโขทัยได้ **ด้านทักษกระบวนการ** - นำเสนอแนวทางการใช้ประโยชน์จากโบราณวัตถุสถานต่อการท่องเที่ยวได้ **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม** - เห็นคุณค่าของการอนุรักษ์โบราณวัตถุสถานในฐานะหลักฐานทางประวัติศาสตร์ได้ **คุณลักษณะอันพึงประสงค์**	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูแนะนำภาพรวมของการเรียนการสอน จุดประสงค์รายวิชา แล้วร่วมกันกับนักเรียนปลายทาง ตรวจสอบความพร้อมของใบงาน ใบความรู้ และอุปกรณ์ที่จำเป็นในการสอน ๒. ครูนำคำขวัญประจำจังหวัดสุโขทัยให้นักเรียนอ่าน มรดกโลกล้ำเลิศ กำเนิดลายสือไทย เล่นไฟลอยกระทง ดำรงพุทธศาสนา งามตาผ้าตีนจก สังคโลกทองโบราณ สักการะแม่ย่าพ่อขุน รุ่งอรุณแห่งความสุข	๑. ครูและนักเรียนปลายทางตรวจสอบความพร้อมของใบงาน ๒. นักเรียนตอบคำถาม - นักเรียนร่วมกันตอบอ่าน คำขวัญประจำจังหวัดสุโขทัย	๑. สื่อ PowerPoint เรื่อง ท่องเที่ยวสุโขทัย ดินแดนมรดกโลก ๒. ใบงานที่ ๑๒ เรื่อง ท่องเที่ยวสุโขทัย ดินแดนมรดกโลก	๑. ใบงานที่ ๑๒ เรื่อง ท่องเที่ยวสุโขทัย ดินแดนมรดกโลก	๑. แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล ๒. แบบประเมินผลสมรรถนะ ๓. แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. แบบประเมินความรู้ ความเข้าใจ
	ขั้นสอน (๒๕ นาที) ๑. เราจะร่วมกันเรียนรู้เรื่อง สถานที่ท่องเที่ยวสำคัญในสมัยสุโขทัย ๒. นักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับคำขวัญประจำจังหวัดสุโขทัย โดยใช้ภาพในการแปลความหมาย ๓. ครูร่วมพูดคุยถึงวิธีการท่องเที่ยวในจังหวัดสุโขทัย	๑. นักเรียนจับคู่เพื่อช่วยกันแบ่งปันความคิด ๒. นักเรียนคู่ตนเองร่วมกันตอบคำถาม ๓. นักเรียนร่วมกันฟังและพูดคุยร่วมกับครูเกี่ยวกับวิธีการท่องเที่ยวในจังหวัดสุโขทัย			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง ท่องเที่ยวสุโขทัย ดินแดนมรดกโลก
หน่วยที่ ๕ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ๒. มีวินัย ๓. ใฝ่เรียนรู้	๔. ครูใช้ฉากเขียวแสดงการจำลอง การท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์พร้อมทั้งอธิบายความเป็นมาและความสำคัญของสถานที่ต่างๆ เช่น - วัดมหาธาตุ - วัดศรีชุม - วัดตระพังเงิน - วัดสรศักดิ์ - วัดพระพายหลวง	๔. นักเรียนจับคู่เพื่อช่วยกันแบ่งปันความคิด			
	ขั้นปฏิบัติ (๑๕ นาที) ครูอธิบายขั้นตอนการทำใบงานที่ ๑๒ เรื่อง ท่องเที่ยวสุโขทัย ดินแดนมรดกโลก	นักเรียนทำใบงานที่ ๑๒ เรื่อง ท่องเที่ยวสุโขทัย ดินแดนมรดกโลก			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง ท่องเที่ยวสุโขทัย ดินแดนมรดกโลก
หน่วยที่ ๕ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูเฉลยใบงานที่ ๑๒ เรื่อง ท่องเที่ยวสุโขทัย ดินแดนมรดกโลก ๒. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปท่องเที่ยวสุโขทัย เมืองเก่า เป็นรูปแบบ Graphic Organizers ๓. ครูตั้งคำถาม “อะไรคือพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ และอะไรคืออุทยานประวัติศาสตร์” เพื่ออธิบายบทบาทของภาครัฐที่มีต่อการอนุรักษ์มรดกของชาติ ๔. ครูถาม นักเรียนสามารถบอกแนวทางการอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวคือโบราณสถานหรือโบราณวัตถุในพิพิธภัณฑสถานต่าง ๆ ได้อย่างไร	๑. นักเรียนร่วมกันตรวจสอบความถูกต้องของใบงาน ๒. นักเรียนร่วมกันสรุปท่องเที่ยวสุโขทัย เมืองเก่า เป็นรูปแบบ Graphic Organizers ๓. นักเรียนเรียนรู้บทบาทของภาครัฐที่มีต่อการอนุรักษ์โบราณวัตถุสถานที่ทรงคุณค่า ๔. มีส่วนร่วมในการศึกษาเรียนรู้แหล่งประวัติศาสตร์			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑. สื่อ PowerPoint เรื่อง ท่องเที่ยวสุโขทัย ดินแดนมรดกโลก

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) ใบงานที่ ๑๒ เรื่อง ท่องเที่ยวสุโขทัย ดินแดนมรดกโลก

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - ระบุชื่อโบราณสถานสำคัญในสมัยสุโขทัยได้	- ตรวจใบงานที่ ๑๒ เรื่อง ท่องเที่ยวสุโขทัย ดินแดนมรดกโลก	- ใบงานที่ ๑๒ เรื่อง ท่องเที่ยวสุโขทัย ดินแดนมรดกโลก	ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๖๐ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - นำเสนอแนวทางการใช้ประโยชน์จากโบราณวัตถุสถานต่อการท่องเที่ยวได้	- ตรวจใบงานที่ ๑๒ เรื่อง ท่องเที่ยวสุโขทัย ดินแดนมรดกโลก	- ใบงานที่ ๑๒ เรื่อง ท่องเที่ยวสุโขทัย ดินแดนมรดกโลก	ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๖๐ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - เห็นคุณค่าของการอนุรักษ์โบราณวัตถุสถานในฐานะหลักฐานทางประวัติศาสตร์ได้	- การประเมินการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล - การแสดงความคิดเห็น	- แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ถ่ายทอดความรู้ ประเด็นสำคัญจากสารที่ได้รับ อย่างเป็นเหตุเป็นผล เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจ (๑.๑)	- สังเกตพฤติกรรมบ่งชี้ที่แสดงออกถึงสมรรถนะในการทำกิจกรรม	- แบบประเมินสมรรถนะของผู้เรียน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน	ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ลำดับที่	ชื่อ – สกุล	เกณฑ์การให้คะแนน				รวม (๑๖)	ระดับคุณภาพ
		ความตั้งใจในการเรียน (๔)	ความสนใจและการซักถาม (๔)	การตอบคำถาม (๔)	มีส่วนร่วมในกิจกรรม (๔)		
๑							
๒							
๓							
๔							
๕							
๖							
๗							
๘							
๙							
๑๐							

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนนดังตารางแนบท้าย

เกณฑ์การประเมินในการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ ดังนี้

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๑๔-๑๖	ดีมาก
๑๑-๑๓	ดี
๘-๑๐	พอใช้
๐-๗	ปรับปรุง

<u>เกณฑ์การสรุปผลการประเมิน</u>

นักเรียนที่ได้ระดับคุณภาพพอใช้ขึ้นไป ถือว่า **ผ่าน**

สถาบันวิทยบริการ ครบ ๕๐ ปี พุทธศักราช ๒๕๕๕
สำนักการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

เกณฑ์การวัดและประเมินผลการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล (Rubric)

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	ดีมาก (๔)	ดี (๓)	พอใช้ (๒)	ต้องปรับปรุง (๑)
๑. ความตั้งใจในการเรียน	สนใจในการเรียน ไม่คุยหรือเล่นกันในขณะเรียน	สนใจในการเรียนคุยกันเล็กน้อยในขณะเรียน	สนใจในการเรียนคุยกันและเล่นกันในขณะเรียนเป็นบางครั้ง	ไม่สนใจในการเรียน คุยและเล่นกันในขณะเรียน
๒. ความสนใจและการซักถาม	มีการถามในหัวข้อที่ตนไม่เข้าใจทุกเรื่องและกล้าแสดงออก	มีการถามในหัวข้อที่ตนไม่เข้าใจเป็นส่วนมากและกล้าแสดงออก	มีการถามในหัวข้อที่ตนไม่เข้าใจเป็นบางครั้งและไม่ค่อยกล้าแสดงออก	ไม่ถามในหัวข้อที่ตนไม่เข้าใจและไม่กล้าแสดงออก
๓. การตอบคำถาม	ร่วมตอบคำถามในเรื่องที่ครูถามและตอบคำถามถูกทุกข้อ	ร่วมตอบคำถามในเรื่องที่ครูถามและตอบคำถามส่วนมากถูก	ร่วมตอบคำถามในเรื่องที่ครูถามเป็นบางครั้งและตอบคำถามถูกเป็นบางครั้ง	ไม่ตอบคำถาม
๔. มีส่วนร่วมในกิจกรรม	ร่วมมือและช่วยเหลือเพื่อนในการทำกิจกรรม	ร่วมมือและช่วยเหลือเพื่อนเป็นส่วนใหญ่ในการทำกิจกรรม	ร่วมมือและช่วยเหลือเพื่อนในการทำกิจกรรมเป็นบางครั้ง	ไม่มีความร่วมมือในขณะทำกิจกรรม

สถาบันการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบประเมินความรู้ ความเข้าใจ

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน/ระดับคะแนน												รวมคะแนน (๑๐ คะแนน)
	การตอบคำถามในชั้นเรียน (๔)				การสรุปความรู้ (๔)				ความถูกต้องครบถ้วนของการปฏิบัติการทำกิจกรรม (๒)				
	๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	

เกณฑ์การประเมิน

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ				น้ำหนัก	คะแนนเต็ม
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)		
๑. การตอบคำถามในชั้นเรียน	ตอบคำถามได้ถูกต้องทั้งหมด	ตอบคำถามได้ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่	ตอบคำถามถูกต้องบางส่วน	ตอบคำถามไม่ถูกต้อง	๑.๐	๔
๒. การสรุปความรู้	สรุปความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่ศึกษาได้ถูกต้องและครบถ้วน	สรุปความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่ศึกษาได้ถูกต้อง แต่ไม่ครบถ้วน	สรุปความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่ศึกษาได้ถูกต้องบางส่วนและไม่ครบถ้วน	สรุปความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่ศึกษาไม่ถูกต้องและไม่ครบถ้วน	๑.๐	๔
๓. ความถูกต้องครบถ้วนของเนื้อหาในใบงาน	เนื้อหาที่เขียนในใบงานมีความถูกต้องครบถ้วนตามที่กำหนด	เนื้อหาที่เขียนในใบงานมีบางส่วนไม่ถูกต้องตามที่กำหนด	เนื้อหาที่เขียนในใบงานมีความถูกต้องเป็นส่วนน้อย	เนื้อหาที่เขียนในใบงานไม่ถูกต้อง	๐.๕	๒

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๙-๑๐ หมายถึง ดีมาก
คะแนน ๗-๘ หมายถึง ดี
คะแนน ๕-๖ หมายถึง พอใช้
คะแนน ต่ำกว่า ๕ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป

แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ชื่อ-สกุล/กลุ่มที่	สมรรถนะ/พฤติกรรมบ่งชี้		สิ่งที่ควรได้รับการพัฒนา
	ผ่าน	ไม่ผ่าน	

เกณฑ์การตัดสิน ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ชื่อ-สกุล/กลุ่มที่	ลักษณะ/พฤติกรรมบ่งชี้						สิ่งที่ควรได้รับการพัฒนา
	รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์		ใฝ่เรียนรู้		มุ่งมั่นในการทำงาน		
	ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	

เกณฑ์การตัดสิน ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ใบงานที่ ๑๒ เรื่อง ท่องเที่ยวสุโขทัย ดินแดนมรดกโลก
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง ท่องเที่ยวสุโขทัย ดินแดนมรดกโลก
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง : ตอนที่ ๑ ให้วาดภาพสถานที่สำคัญของสุโขทัย ๑ สถานที่ พร้อมตอบคำถามดังต่อไปนี้

สถานที่นี้คือ .....

๑. ในการศึกษาประวัติศาสตร์สมัยพ่อขุนรามคำแหงมหาราช สถานที่แห่งนี้ถือเป็นหลักฐานประเภทใด

☐ หลักฐานชั้นต้น ☐ หลักฐานชั้นรอง

๒. บอกความสำคัญของสถานที่นี้

.....

.....

.....

.....

คำชี้แจง : ตอนที่ ๒ ให้นักเรียนเขียนสิ่งที่กำหนดให้ดังต่อไปนี้

R - (Reflexion) เหตุใดสุโขทัยจึงเป็นเมืองร้าง ทั้งที่เป็นราชธานีแรก และเป็นเมืองที่มีระบบชลประทาน	**C -** (Connect) ในท้องถิ่นของนักเรียนมีเมืองโบราณรุ่นเดียวกันกับเมืองสุโขทัยบ้างหรือไม่	**A -** (Applied) นักเรียนจะมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์โบราณสถานวัตถุที่ทรงคุณค่าในท้องถิ่นของตนได้อย่างไร
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

เฉลยใบงานที่ ๑๒ เรื่อง ท่องเที่ยวสุโขทัย ดินแดนมรดกโลก
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง พระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง ท่องเที่ยวสุโขทัย ดินแดนมรดกโลก
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง : ตอนที่ ๑ ให้วาดภาพสถานที่สำคัญของสุโขทัย ๑ สถานที่ พร้อมตอบคำถามดังต่อไปนี้

สถานที่นี้คือ .....

๑. ในการศึกษาประวัติศาสตร์สมัยพ่อขุนรามคำแหงมหาราช สถานที่แห่งนี้ถือเป็นหลักฐานประเภทใด

☐ หลักฐานชั้นต้น ☐ หลักฐานชั้นรอง

๒. บอกความสำคัญของสถานที่นี้

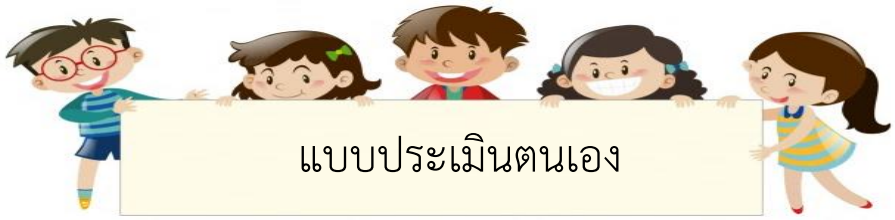
ตรวจสอบจาก http://gis.finearts.go.th/fineart/ หากสร้างหลังพ่อขุนรามคำแหง เป็นหลักฐานชั้นรอง

สร้างในสมัยสุโขทัย มีความสวยงามเป็นศาสนสถาน ฯลฯ แล้วแต่ดุลพินิจครูผู้สอน

คำชี้แจง : ตอนที่ ๒ ให้นักเรียนเขียนสิ่งที่กำหนดให้ดังต่อไปนี้

R - (Reflexion) เหตุใดสุโขทัยจึงเป็นเมืองร้าง ทั้งที่เป็นราชธานีแรก และเป็นเมืองที่มีระบบชลประทาน	**C -** (Connect) ในท้องถิ่นของนักเรียนมีเมืองโบราณรุ่นเดียวกันกับเมืองสุโขทัยบ้างหรือไม่	**A -** (Applied) นักเรียนจะมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์โบราณสถานวัตถุที่ทรงคุณค่าในท้องถิ่นของตนได้อย่างไร
เนื่องจากมีเมืองอื่นที่ทำเลดีกว่าและเศรษฐกิจดีกว่า คนจึงอพยพย้ายถิ่นไปอยู่ที่อื่น แม้แต่ชาวบ้านสุโขทัยเองยังย้ายไปอยู่ในอำเภอเมืองปัจจุบัน (ห่างไปทางตะวันออกจากเมืองโบราณ ราว ๑๑ – ๑๓ กิโลเมตร)	● ในภาคกลางจะมีอาณาจักรอู่ทอง/สุพรรณภูมิ ● ในภาคเหนือมีอาณาจักรล้านนา ● ในภาคใต้มีอาณาจักรนครศรีธรรมราช ● ในภาคอีสานมีอาณาจักรศรีโคตรบูรณ์ ● แต่ละพื้นที่จะมีโบราณวัตถุสถานที่มีลักษณะเฉพาะ	แล้วแต่ดุลพินิจครูผู้สอน

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....



แบบประเมินตนเอง

ชื่อ : _____ สกุล : _____ชั้น_____เลขที่ _____

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่องพระมหากษัตริย์และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย

๑. กาเครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับที่ฉันทำได้ตามระดับความสามารถของตนเอง และสิ่งที่ฉันตั้งใจจะทำให้ดีขึ้น

สิ่งที่ฉันได้ทำ	ระดับที่ฉันทำได้				สิ่งที่ฉันตั้งใจจะทำให้ดีขึ้น
	ดีมาก	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	
๑. อธิบายพระราชกรณียกิจสำคัญของพ่อขุนศรีอินทราทิตย์ได้					☐
๒. อธิบายพระราชกรณียกิจของพ่อขุนรามคำแหงมหาราช ในด้านการค้าได้					☐
๓. อธิบายลักษณะความเชื่อและศาสนาของอาณาจักรสุโขทัยได้					☐
๔. กำหนดขอบเขตของอาณาจักรสุโขทัยได้พอสังเขป					☐
๕. ระบุชื่อโบราณสถานสำคัญในสมัยสุโขทัยได้					☐

๒. สิ่งที่ฉันทำได้ดีและภูมิใจ (สามารถเขียนได้มากกว่า ๑ อย่าง)

.....

.....

๓. สิ่งที่ฉันยังไม่เข้าใจ / ยังทำได้ไม่ดี คือ..... (สามารถเขียนได้มากกว่า ๑ อย่าง)

.....

.....

๔. สิ่งที่ฉันตั้งใจจะทำให้ดีขึ้นในการเรียนหน่วยต่อไป (สามารถเขียนได้มากกว่า ๑ อย่าง)

.....

.....

.....



บันทึกการเรียนรู้ (Learning log)

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ประจำ : ☐ กลางภาค ☑ ปลายภาค ☐ หน่วยการเรียนรู้ที่.....

สิ่งหนึ่งที่ฉันได้เรียนรู้จากการเรียน คือ .....

.....

.....

สิ่งที่ฉันชอบ / ทำได้ดี .....

.....

.....

สิ่งที่ฉันอยากจะบอกคุณครู คือ .....

.....

.....

สิ่งที่ฉันควรปรับปรุงตัวเองให้ดีขึ้น คือ

.....

.....

.....

ฉันน่าจะเรียนรู้ได้ดีกว่านี้หาก .....

.....

.....

บรรณานุกรม

ฐานข้อมูลจารึก ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร, (ออนไลน์). สืบค้นเมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๖, เข้าถึงได้จาก : https://db.sac.or.th/inscriptions/

ปริทัศน์สถาปัตยกรรมไทย "วัดศรีสวาย" (ออนไลน์). สืบค้นเมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๖, เข้าถึงได้จาก : https://youtu.be/XwUdlZNd-Y0

แผนที่กรุงเทพมหานคร, (ออนไลน์). สืบค้นเมื่อวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๖๖, เข้าถึงได้จาก : http://oknation.nationtv.tv/blog/home/blog_data/425/2425/images/Bua/Map1.jpg

แผนที่เชียงใหม่, (ออนไลน์). สืบค้นเมื่อวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๖๖, เข้าถึงได้จาก : http://hellokirtty.blogspot.com/2009/01/blog-post.html

แผนที่พิษณุโลก, (ออนไลน์). สืบค้นเมื่อวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๖๖, เข้าถึงได้จาก : http://www.naresuan.org/

แผนที่สุโขทัย, (ออนไลน์). สืบค้นเมื่อวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๖๖, เข้าถึงได้จาก : https://so04.tci-thaijo.org

แผนที่อาณาจักรสุโขทัย (ดู พิพัฒน์ กระแจะจันทร์. สุโขทัยกับอาเซียน : มองปัจจุบันผ่านอดีตจากมิติประวัติศาสตร์ ศิลปะ โบราณคดี. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๕๘)

พระบรมราชานุสาวรีย์พ่อขุนรามคำแหงมหาราช, (ออนไลน์). สืบค้นเมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๖, เข้าถึงได้จาก : https://th.wikipedia.org/wiki/

เพลงเจงกิสข่าน, (ออนไลน์). สืบค้นเมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๖, เข้าถึงได้จาก : https://youtu.be/XwUdlZNd-Y0

วีดิทัศน์ปริทัศน์สถาปัตยกรรมไทย "แรกเริ่มอักษรไทย" (ออนไลน์). สืบค้นเมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๖, เข้าถึงได้จาก : https://youtu.be/XwUdlZNd-Y0

สื่อการเรียนรู้ เรื่อง ประวัติศาสตร์ชาติไทยและสถาบันพระมหากษัตริย์. **ไพร่ฟ้าหน้าใสในแผ่นดินพ่อขุนรามคำแหงมหาราช** (๒๕๖๖). [วีดิทัศน์]. มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์.

อนุสาวรีย์พ่อขุนรามคำแหงมหาราช, (ออนไลน์). สืบค้นเมื่อวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๖๖, เข้าถึงได้จาก : https://www.เกร็ดความรู้.net/tag/อาณาจักรสุโขทัย/

ภาคผนวก ก
แบบประเมินรวม (ประวัติศาสตร์)

- แบบประเมินใบงาน
- แบบประเมินทักษะการทำงานกลุ่ม
- แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
โครงการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบประเมินใบงาน

ชื่อใบงาน.....ชั้น ป...../.....

คำชี้แจง ให้ผู้สอนใส่หมายเลขคะแนนให้ตรงกับระดับคุณภาพของใบงานของนักเรียนเป็นรายบุคคล

เลขที่	ชื่อ-สกุลนักเรียน	รายการประเมิน				คะแนนรวม	คะแนนร้อยละ (คะแนนรวม x ๒๐)
		ความถูกต้อง (๕)	ความสร้างสรรค์ (๕)	คุณภาพงาน (๕)	ความรับผิดชอบ (๕)		
๑							
๒							
๓							
๔							
๕							
๖							
๗							
๘							
๙							
๑๐							
๑๑							
๑๒							
๑๓							
๑๔							
๑๕							
๑๖							
๑๗							
๑๘							
๑๙							
๒๐							

เกณฑ์การประเมิน

คะแนนร้อยละ ๙๐-๑๐๐ ระดับ ดีมาก
คะแนนร้อยละ ๗๐-๘๙ ระดับ ดี
คะแนนร้อยละ ๕๐-๖๙ ระดับ พอใช้
คะแนนร้อยละ ๐.๐๐-๔๙ ระดับ ควรปรับปรุง

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

แบบประเมินทักษะการทำงานกลุ่ม

คำชี้แจง ให้ผู้สอนใส่หมายเลขคะแนนให้ตรงระดับทักษะการทำงานกลุ่มของนักเรียนเป็นรายบุคคล ไว้ดังนี้

เลขที่	ชื่อ-สกุลนักเรียน	รายการประเมิน				คะแนนรวม	คะแนนร้อยละ (คะแนนรวม x ๒๐)
		การวางแผน (๕)	การแก้ปัญหา (๕)	การมีส่วนร่วม (๕)	การปฏิบัติตามกติกา (๕)		
๑							
๒							
๓							
๔							
๕							
๖							
๗							
๘							
๙							
๑๐							
๑๑							
๑๒							
๑๓							
๑๔							
๑๕							
๑๖							
๑๗							
๑๘							
๑๙							
๒๐							

เกณฑ์การประเมิน

คะแนนร้อยละ ๙๐-๑๐๐ ระดับ ดีมาก
คะแนนร้อยละ ๗๐-๘๙ ระดับ ดี
คะแนนร้อยละ ๕๐-๖๙ ระดับ พอใช้
คะแนนร้อยละ ๐.๐๐-๔๙ ระดับ ควรปรับปรุง

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๖

ข้อที่ ๑ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

คำชี้แจง สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียนแล้วให้คะแนนในช่องทำรายการทำเครื่องหมาย ✓ลงในช่องว่างที่ตรงกับระดับคะแนน

ชื่อผู้ประเมิน.....โรงเรียน.....ชั้น.....หน่วยที่.....แผนที่.....

กลุ่มสาระการเรียนรู้.....

เลขที่	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน					ระดับคะแนน		
		ยืนตรงเมื่อได้ยินเพลงชาติ ร้องเพลงชาติได้และบอกความหมายของเพลงชาติ	ปฏิบัติตนตามสิทธิและหน้าที่ของนักเรียน ให้ความร่วมมือร่วมใจในการทำงานกับสมาชิกในห้องเรียน	เข้าร่วมกิจกรรมที่สร้างความสามัคคี ปรองดอง และเป็นประโยชน์ต่อโรงเรียนและชุมชน	เข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาที่ตนนับถือ ปฏิบัติตนตามหลักของศาสนา และเป็นตัวอย่างที่ดีของศาสนิกชน	เข้าร่วมกิจกรรมและมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ตามที่โรงเรียนและชุมชนจัดขึ้น ชื่นชมในพระราชกรณียกิจพระปรีชาสามารถของพระมหากษัตริย์และพระราชวงศ์	๓	๒	๑

เกณฑ์การให้คะแนน

พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและสม่ำเสมอ ระดับ ๓

พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและบ่อยครั้ง ระดับ ๒

พฤติกรรมที่ปฏิบัติบางครั้ง ระดับ ๑

แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๖

ข้อที่ ๒ ซื่อสัตย์สุจริต

คำชี้แจง สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียนแล้วให้คะแนนในช่องทำรายการทำเครื่องหมาย ✓ลงในช่องว่างที่ตรงกับระดับคะแนน

ชื่อผู้ประเมิน.....โรงเรียน.....ชั้น.....หน่วยที่.....แผนที่.....

กลุ่มสาระการเรียนรู้.....

เลขที่	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน			ระดับคะแนน		
		ให้ข้อมูลที่ถูกต้องและเป็นจริง	ปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้อง ละอายและเกรงกลัวที่จะทำความผิด ทำตามสัญญาที่ตนให้ไว้กับพ่อแม่หรือผู้ปกครองและครู	ปฏิบัติตนต่อผู้อื่นด้วยความซื่อตรงและเป็นแบบอย่างที่ดีแก่เพื่อนด้านความซื่อสัตย์	๓	๒	๑

เกณฑ์การให้คะแนน

พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและสม่ำเสมอ ระดับ ๓

พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและบ่อยครั้ง ระดับ ๒

พฤติกรรมที่ปฏิบัติบางครั้ง ระดับ ๑

แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๖

ข้อที่ ๓ มีวินัย รับผิดชอบ

คำชี้แจง สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียนแล้วให้คะแนนในช่องทำรายการทำเครื่องหมาย✓ลงในช่องว่างที่ตรงกับระดับคะแนน

ชื่อผู้ประเมิน.....โรงเรียน.....ชั้น.....หน่วยที่.....แผนที่.....กลุ่มสาระการเรียนรู้.....

เลขที่	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน			ระดับคะแนน		
		ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของ ครอบครัวและโรงเรียน	มีความตรงต่อเวลาในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน	มีความรับผิดชอบต่อตนเองและส่วนรวม	๓	๒	๑

เกณฑ์การให้คะแนน

พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและสม่ำเสมอ ระดับ ๓

พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและบ่อยครั้ง ระดับ ๒

พฤติกรรมที่ปฏิบัติบางครั้ง ระดับ ๑

แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๖

ข้อที่ ๔ ใฝ่เรียนรู้

คำชี้แจง สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียนแล้วให้คะแนนในช่องทำรายการทำเครื่องหมาย✓ลงในช่องว่างที่ตรงกับระดับคะแนน

ชื่อผู้ประเมิน.....โรงเรียน.....ชั้น.....หน่วยที่.....แผนที่.....
กลุ่มสาระการเรียนรู้.....

เลขที่	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน						ระดับคะแนน		
		ตั้งใจเรียน	เอาใจใส่ในการเรียนและมีความพยายามในการเรียน	เข้าร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ	ศึกษาค้นคว้าหาความรู้จากหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ แหล่งการเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน และเลือกใช้สื่อได้อย่างเหมาะสม	บันทึกความรู้ วิเคราะห์ ตรวจสอบบางสิ่งที่เรียนรู้สรุปเป็นองค์ความรู้	แสดงเปลี่ยนความรู้ด้วยวิธีการต่าง ๆ และนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน	๓	๒	๑

เกณฑ์การให้คะแนน

พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและสม่ำเสมอ ระดับ ๓
พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและบ่อยครั้ง ระดับ ๒
พฤติกรรมที่ปฏิบัติบางครั้ง ระดับ ๑

แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๖

ข้อที่ ๕ อยู่อย่างพอเพียง

คำชี้แจง สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียนแล้วให้คะแนนในช่องทำรายการทำเครื่องหมาย✓ลงในช่องว่างที่ตรงกับระดับคะแนน

ชื่อผู้ประเมิน.....โรงเรียน.....ชั้น.....หน่วยที่.....แผนที่.....
กลุ่มสาระการเรียนรู้.....

เลขที่	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน			ระดับคะแนน		
		ใช้ทรัพย์สินและสิ่งของของโรงเรียนอย่างประหยัด	ใช้อุปกรณ์การเรียนอย่างประหยัดและรู้คุณค่า	ใช้จ่ายอย่างประหยัดและมีการเก็บออมเงิน	๓	๒	๑

เกณฑ์การให้คะแนน

พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและสม่ำเสมอ ระดับ ๓
พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและบ่อยครั้ง ระดับ ๒
พฤติกรรมที่ปฏิบัติบางครั้ง ระดับ ๑

แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๖

ข้อที่ ๖ มุ่งมั่นในการทำงาน

คำชี้แจง สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียนแล้วให้คะแนนในช่องทำรายการทำเครื่องหมาย✓ลงในช่องว่างที่ตรงกับระดับคะแนน

ชื่อผู้ประเมิน.....โรงเรียน.....ชั้น.....หน่วยที่.....แผนที่.....

กลุ่มสาระการเรียนรู้.....

เลขที่	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน	ระดับคะแนน

		มีความตั้งใจและพยายามในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย	มีความอดทนและไม่ท้อแท้ต่ออุปสรรคเพื่อให้ประสบผลสำเร็จ	๓	๒	๑

เกณฑ์การให้คะแนน

พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและสม่ำเสมอ ระดับ ๓
พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและบ่อยครั้ง ระดับ ๒
พฤติกรรมที่ปฏิบัติบางครั้ง ระดับ ๑

แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๖

ข้อที่ ๗ รักความเป็นไทย

คำชี้แจง สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียนแล้วให้คะแนนในช่องทำรายการทำเครื่องหมาย✓ลงในช่องว่างที่ตรงกับระดับคะแนน

ชื่อผู้ประเมิน.....โรงเรียน.....ชั้น.....หน่วยที่.....แผนที่.....

กลุ่มสาระการเรียนรู้.....

เลขที่	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน	ระดับคะแนน

		มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย	เห็นคุณค่าและปฏิบัติตนตามวัฒนธรรมไทย	๓	๒	๑

เกณฑ์การให้คะแนน

พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและสม่ำเสมอ ระดับ ๓
พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและบ่อยครั้ง ระดับ ๒
พฤติกรรมที่ปฏิบัติบางครั้ง ระดับ ๑

แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๖

ข้อที่ ๘ มีจิตสาธารณะ

คำชี้แจง สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียนแล้วให้คะแนนในช่องทำรายการทำเครื่องหมาย✓ลงในช่องว่างที่ตรงกับระดับคะแนน

ชื่อผู้ประเมิน.....โรงเรียน.....ชั้น.....หน่วยที่.....แผนที่.....

กลุ่มสาระการเรียนรู้.....

เลขที่	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน	ระดับคะแนน

		รู้จักช่วยพ่อแม่ ผู้ปกครอง และครูทำงาน	อาสาทำงาน ช่วยคิดช่วยทำ และแบ่งปันสิ่งของให้ผู้อื่น	รู้จักการดูแลรักษาทรัพย์สมบัติและสิ่งแวดล้อมของห้องเรียน โรงเรียน ชุมชน	เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ของโรงเรียน	๓	๒	๑

เกณฑ์การให้คะแนน

พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและสม่ำเสมอ ระดับ ๓

พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและบ่อยครั้ง ระดับ ๒

พฤติกรรมที่ปฏิบัติบางครั้ง ระดับ ๑

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ภาคผนวก ข

ผังกราฟิก

(Graphic Organizers)

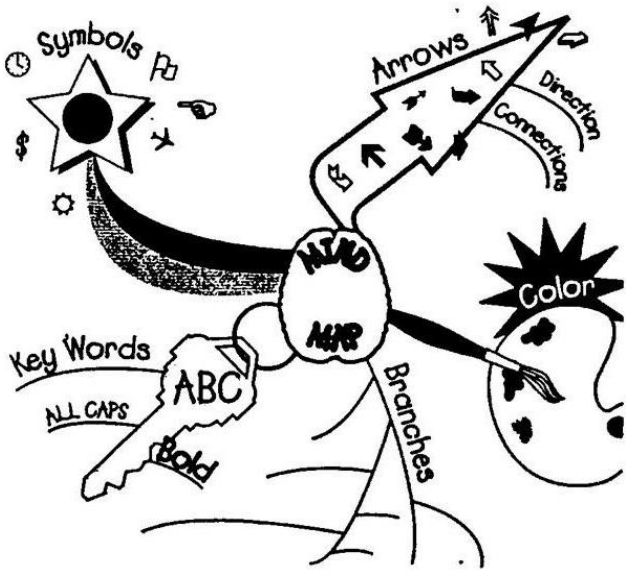
มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

ผังกราฟิก

(Graphic Organizers)

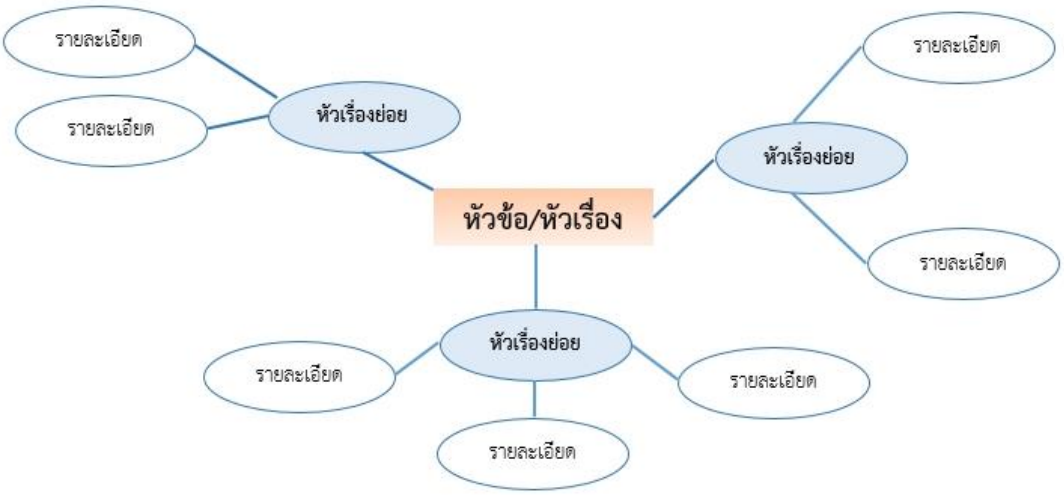
๑. ผังกราฟิกประเภทนำเสนอข้อมูลที่เป็นมโนทัศน์ (Concept Development Organizers)

★ ผังความคิด (Mind Map)

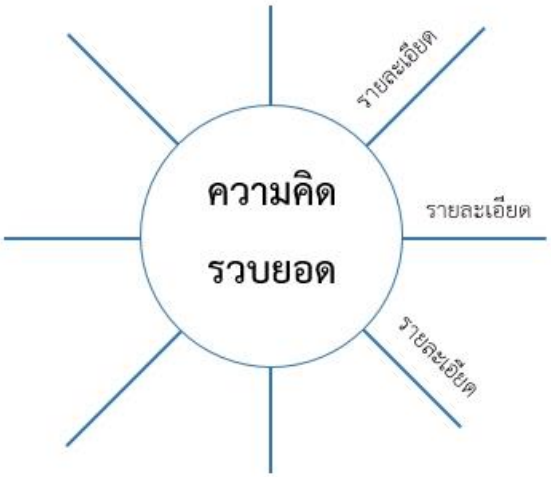


วิทยาทางไกลผ่าน
ในพระบรมราชูปถัมภ์

★ ผัง Word Web



★ ผังมโนทัศน์ (Concept Map)



★ ตารางมโนทัศน์ (Concept Charts)

ใคร - Who
อะไร - What
ที่ไหน - Where
เมื่อไหร่ - When
ทำไม - Why

5W Chart

รูป/เห็น - Looks
รสชาติ - Tastes
กลิ่น - Smells
เสียง - Sounds
สัมผัส - Feels

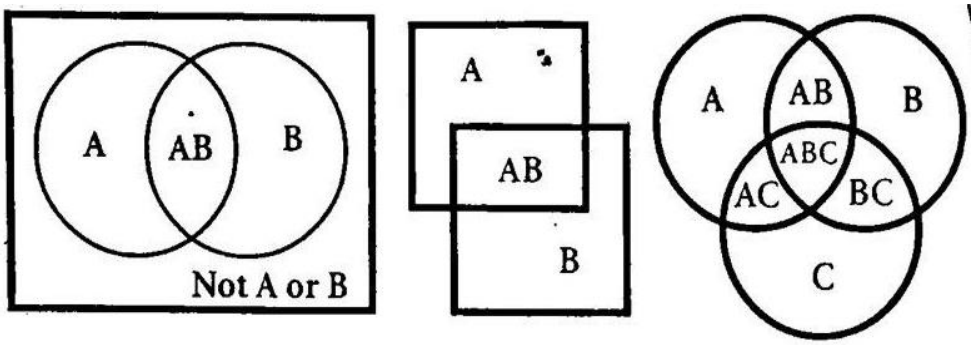
Senses Chart

รู้แล้ว Know	อยากรู้ Wonder	เรียนรู้ Learned

KWL (Know – Wonder – Learned Chart)

๒. ผังกราฟิกประเภทนำเสนอข้อมูลที่เป็นการเปรียบเทียบ (Compare/Contrast Organizers)

★ เวนน์ไดอะแกรม (Venn Diagrams)



★ ตารางเปรียบเทียบ (Comparison charts)

ความเหมือน	ความต่าง

T-Chart

รายการที่ 1	รายการที่ 2
คุณลักษณะที่ 1	
คุณลักษณะที่ 2	
คุณลักษณะที่ 3	

Compare or Contrast Chart

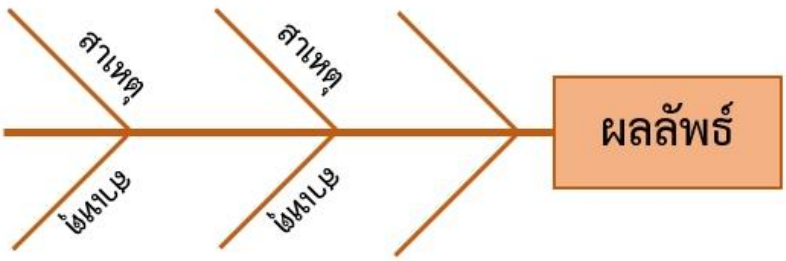
รายการที่ 1	รายการที่ 2	รายการที่ 1	รายการที่ 2
Compare		Contrast	
คุณลักษณะที่ 1		คุณลักษณะที่ 1	
คุณลักษณะที่ 2		คุณลักษณะที่ 2	
คุณลักษณะที่ 3		คุณลักษณะที่ 3	

Compare & Contrast Chart

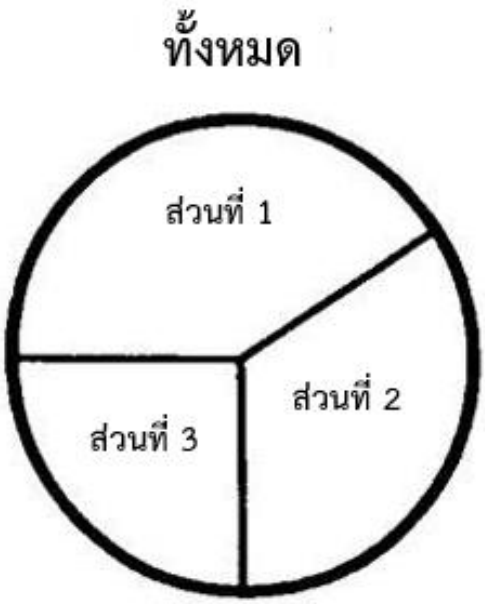
ศึกษาทางไกลผ่าน

๓. ผังกราฟิกประเภทนำเสนอข้อมูลที่เป็นเหตุเป็นผล (Relational Organizers)

★ ผังก้างปลา (Fish Bone)



★ แผนภูมิรูปพาย (Pie Chart)



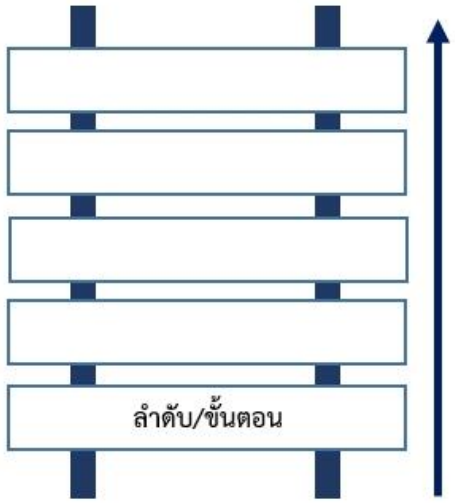
๔. ผังกราฟิกประเภทนำเสนอข้อมูลที่เป็นการเรียงลำดับเหตุการณ์/ขั้นตอน (Sequence Organizers)

★ ผังลูกโซ่ (Chains)

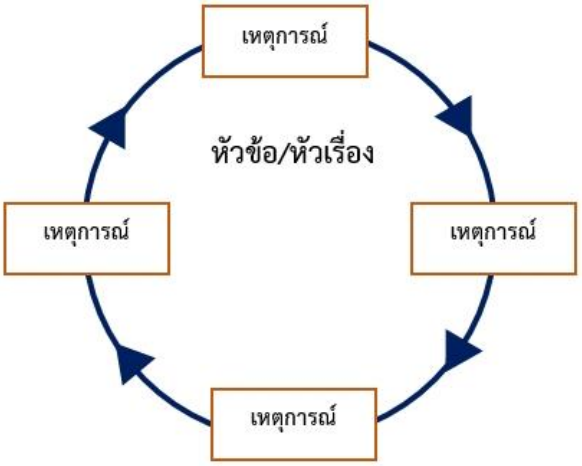




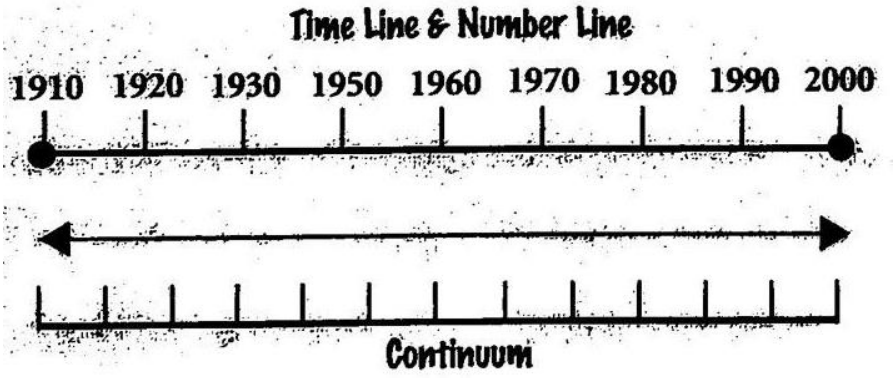
ผังขั้นบันได (Ladder)



ผังวัฏจักร (Cycle Graphs)



ผังกราฟเส้น (Line Graphs)



★ ตารางขั้นบันได (Step Chart)

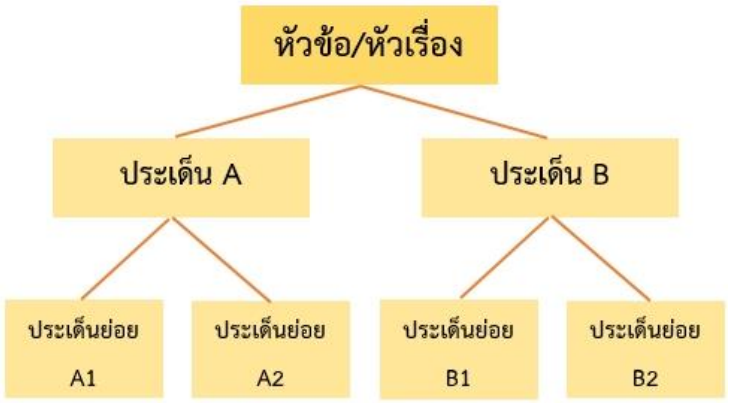


★ ผังแผ่นภาพ/การ์ตูน (Cartoon & Picture Strips)

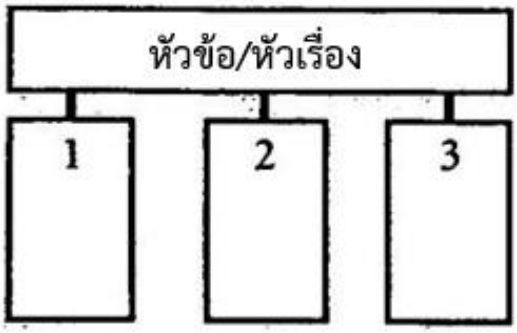
ภาพที่ 1	ภาพที่ 2	ภาพที่ 3	ภาพที่ 4	ภาพที่ 5

๕. ผังกราฟิกประเภทนำเสนอข้อมูลที่เป็นการจัดหมวดหมู่/การแบ่งประเภท (Categorize/Classify Organizers)

★ ผังต้นไม้ (Tree)

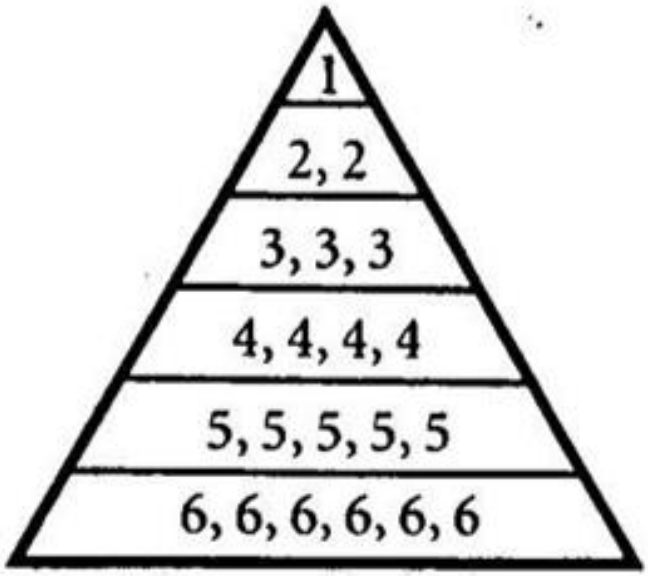


★ ผังประเภท/หมวดหมู่ (Categories)



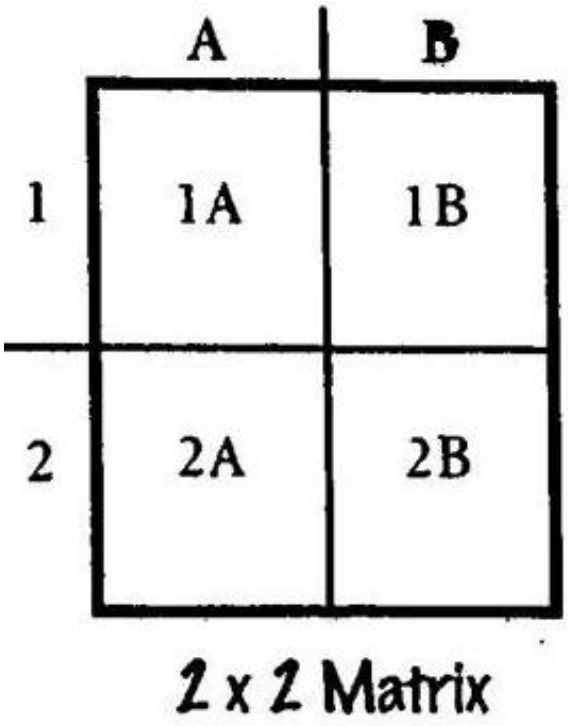


★ ผังพีระมิด (Pyramid)



จัดลำดับตามความสำคัญ

ผังเมทริกซ์ (Matrix)



2 x 2 Matrix

๖. ผังกราฟิกประเภทนำเสนอข้อมูลที่เป็นการประเมินผล (Evaluation Organizers)

Evaluation Charts

- PMI Chart

P	M	I
สิ่งที่ดี (Plus)	สิ่งที่ไม่ดี (Minus)	สิ่งที่น่าสนใจ (Interesting)

PMI Chart

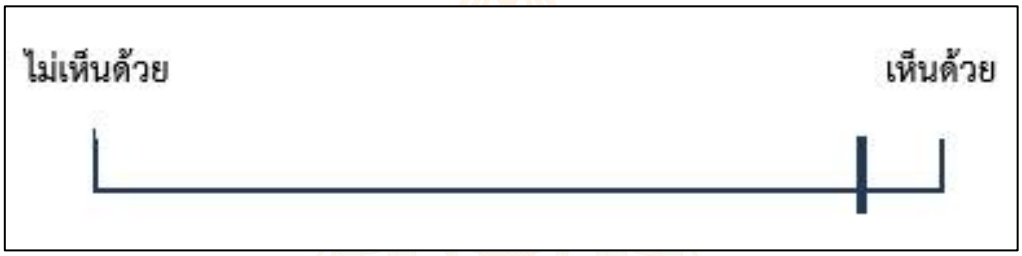
- Plus/Minus Chart

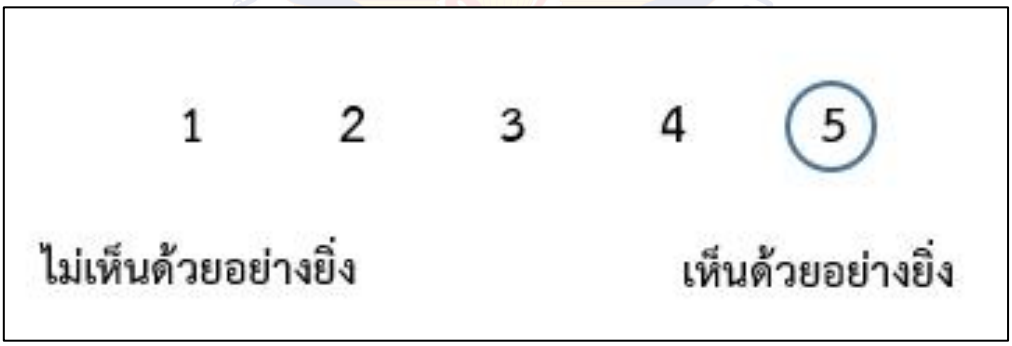
+	-
บวก หรือ ชอบ หรือ เห็นด้วย	ลบ หรือ ไม่ชอบ หรือ ไม่เห็นด้วย

Plus/Minus T-Chart

★ Scales

- Agreement Scales





- Evaluation Scales



แหล่งอ้างอิง : ปรับจาก https://www.kaganonline.com/catalog/sm

ภาคผนวก ค

- แบบประเมินตนเอง (Self Reflection Form)
- แบบบันทึกการเรียนรู้ (Learning Logs)
- แนวคำถามการบันทึกผลหลังการสอนสำหรับครู (Reflection Question)

การประเมินตนเอง (Self Reflection)
และการทำแบบบันทึกการเรียนรู้ (Learning log)

การประเมินตนเอง/การบันทึกการเรียนรู้ เป็นการประเมินตนเอง/บันทึกสิ่งที่นักเรียนได้เรียนรู้จาก เนื้อหา บทเรียน หรือวิธีการดำเนินงานเกี่ยวกับกระบวนการที่ได้จากการเรียนรู้ของตน การประเมินตนเอง/บันทึกการเรียนรู้เป็นเครื่องมือที่สะท้อนการเรียนของผู้เรียนและการค้นพบปัญหาการเรียนรู้ รวมทั้งเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งที่เรียนรู้กับประสบการณ์เดิม

แนวทางการใช้แบบประเมินตนเอง (Self Reflection Form)/แบบบันทึกการเรียนรู้ (Learning log)

ก่อนการประเมินตนเอง/การบันทึกการเรียนรู้ ครูควรชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจความหมายของการประเมินตนเอง/การบันทึกการเรียนรู้ ลักษณะของการบันทึกประโยชน์ ความยาวของการบันทึกการเรียนรู้ที่เขียนในแต่ละครั้ง เกณฑ์การเขียน การกำหนดเวลาส่งบันทึกการเรียนรู้ การยกตัวอย่างของการประเมินตนเอง/การบันทึกการเรียนรู้ เพื่อให้นักเรียนวางแผนการประเมินตนเอง/การบันทึกการเรียนรู้ของตนเองได้ ทั้งนี้ในครั้งแรกครูควรให้เวลากับการทำแบบประเมินตนเอง/แบบบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียนโดยทำร่วมกับนักเรียนเพื่อแนะนำวิธีการประเมิน/การบันทึกแบบสะท้อนคิด

การประเมินตนเอง/การบันทึกการเรียนรู้ในระยะเริ่มต้น ควรให้นักเรียนบันทึกการเรียนรู้ที่สัมพันธ์กับเนื้อหาที่เรียน เพราะสามารถเขียนได้ง่ายกว่า จะทำให้ผู้เรียนมีกำลังใจในการบันทึกการเรียนรู้

การให้ผลสะท้อนกลับของครูต่อนักเรียนควรทำด้วยความเต็มใจ ครูอ่านบันทึกการเรียนรู้แล้วพูดหรือเขียนตอบกลับไปในบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียนในทันที สิ่งที่ครูตอบกลับควรเป็นการแนะนำแนวทาง การให้ความคิดเห็น การให้กำลังใจ การชมเชย หรือตอบกลับปัญหาที่นักเรียนถาม รวมไปถึงการตั้งคำถามเพื่อให้นักเรียนได้มีการคิดและตอบกลับมายังครูผู้สอน หากครูมีเวลาควรอ่านบันทึกการเรียนรู้และตอบกลับในชั้นเรียน และควรอ่านสิ่งที่นักเรียนบันทึกพร้อมให้ข้อมูลย้อนกลับ ข้อเสนอแนะในเชิงบวกและสร้างสรรค์

การประเมินการเรียนรู้ของนักเรียนแต่ละคน โดย**การประเมินตนเอง/การบันทึกการเรียนรู้** เป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้สะท้อนคิดสิ่งที่เรียนรู้ทั้งที่ทำได้ดีและยังต้องพัฒนา นักเรียนทำแบบประเมินตนเองหลังจบการเรียนรู้แต่ละหน่วยการเรียนรู้/หน่วยการเรียนรู้ย่อย และทำแบบบันทึกการเรียนรู้ในช่วงกลางภาคเรียน และปลายภาคเรียน/หลังจบแต่ละหน่วยการเรียนรู้ โดยประเมินตนเองตามประเด็นสำคัญที่สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้หรือหัวเรื่องของแต่ละวิชา และเพื่อให้ครูได้นำข้อมูลจากแบบประเมินตนเอง/แบบบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียน ไปพัฒนาการสอนของตนเองและช่วยเหลือนักเรียนเป็นรายบุคคลต่อไป

ชั้น ป.๑ - ป.๓ ภาคเรียนที่.....



แบบประเมินตนเอง

ชื่อ : _____ สกุล : _____ชั้น_____เลขที่ _____

หน่วยการเรียนรู้ที่___ เรื่อง_____

สิ่งที่ฉันได้ทำ

☆☆☆ ฉันทำได้ดี ☆☆ ฉันทำได้บ้าง ☆ ฉันยังทำได้ไม่ดี

ระบายสีลงใน ☆ ตามระดับที่ทำได้ และ ✓ ลงใน ☐ สิ่งที่ฉันตั้งใจจะทำให้ดีขึ้น

สิ่งที่ฉันได้ทำ	ระดับที่ฉันทำได้	สิ่งที่ฉันตั้งใจจะทำให้ดีขึ้น
๑.	☆☆☆	☐
๒.	☆☆☆	☐
๓.	☆☆☆	☐
๔.	☆☆☆	☐
๕.	☆☆☆	☐
๖.	☆☆☆	☐
๗.	☆☆☆	☐

*หมายเหตุ : ครูเติมประเด็นที่สอดคล้องกับสมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

ชั้น ป.๔ - ป.๖ ภาคเรียนที่.....



แบบประเมินตนเอง

ชื่อ : _____ สกุล : _____ชั้น_____เลขที่ _____

หน่วยการเรียนรู้ที่___ เรื่อง_____

๑. กาเครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับที่ฉันทำได้ตามระดับความสามารถของตนเอง และสิ่งที่ฉันตั้งใจจะทำให้ดีขึ้น

สิ่งที่ฉันได้ทำ	ระดับที่ฉันทำได้				สิ่งที่ฉันตั้งใจจะทำให้ดีขึ้น
	ดีมาก	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	
๑.					☐
๒.					☐
๓.					☐
๔.					☐
๕.					☐
๖.					☐
๗.					☐

*หมายเหตุ : ครูเติมประเด็นที่สอดคล้องกับสมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

๒. สิ่งที่ฉันทำได้ดีและภูมิใจ (สามารถเขียนได้มากกว่า ๑ อย่าง)

.....

.....

.....

๓. สิ่งที่ฉันยังไม่เข้าใจ / ยังทำได้ไม่ดี คือ..... (สามารถเขียนได้มากกว่า ๑ อย่าง)

.....

.....

.....

๔. สิ่งที่ฉันตั้งใจจะทำให้ดีขึ้นในการเรียนหน่วยต่อไป (สามารถเขียนได้มากกว่า ๑ อย่าง)

.....

.....

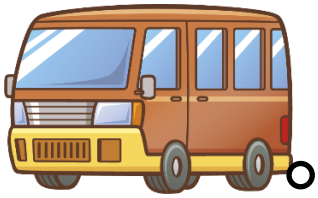
.....

ชั้น ป.๑-๓

แบบบันทึกการเรียนรู้ (Learning log)

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ประจำ : ☐ กลางภาค ☐ ปลายภาค ☐ หน่วยการเรียนรู้ที่.....



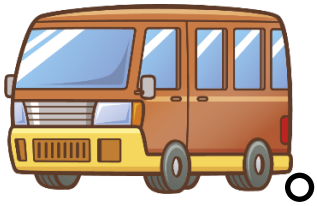
สิ่งที่ฉันชอบในการเรียนวิชานี้ คือ

.....

.....

.....

.....

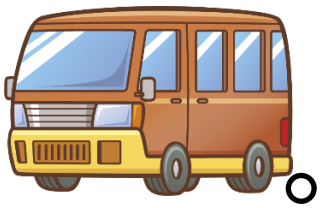


สิ่งที่ฉันไม่ชอบในการเรียนวิชานี้ คือ

.....

.....

.....



สิ่งที่ฉันจะทำให้ดีขึ้น คือ

.....

.....

.....

.....

ชั้น ป.๔-๖



แบบบันทึกการเรียนรู้ (Learning log)

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ประจำ : ☐ กลางภาค ☐ ปลายภาค ☐ หน่วยการเรียนรู้ที่.....

สิ่งหนึ่งที่ฉันได้เรียนรู้จากการเรียน คือ .....

.....

.....

สิ่งที่ฉันชอบ / ทำได้ดี .....

.....

.....

สิ่งที่ฉันอยากจะบอกคุณครู คือ .....

.....

.....

สิ่งที่ฉันควรปรับปรุงตัวเองให้ดีขึ้น คือ .....

.....

.....

ฉันน่าจะเรียนรู้ได้ดีกว่านี้หาก .....

.....

.....

คำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูปลายทาง

****

๑. การเข้าสู่บทเรียนช่วยให้นักเรียนของฉันกระตือรือร้น กับบทเรียนที่จะเรียนต่อไปหรือไม่ เพียงใด ฉันมีบทบาทในการช่วยให้นักเรียนเห็นความเชื่อมโยงกับบทเรียนหรือไม่ อย่างไร

๒. วันนี้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมกับการเรียนรู้หรือไม่ และมากน้อยเพียงใด เพราะเหตุใด ในบทเรียนต่อไปฉันควรจะทำอย่างไร เพื่อสร้างบรรยากาศการมีส่วนร่วมของนักเรียนให้เพิ่มขึ้น

๓. การจัดกิจกรรมในวันนี้ราบรื่นดีหรือไม่ ฉันพอใจกับการจัดกลุ่มของนักเรียนในระดับใด เพราะเหตุใด มีสิ่งใด/เทคนิคใดที่ควรปรับให้การจัดการราบรื่น/ดีขึ้นกว่าเดิม

๔. วันนี้ฉันดูแลนักเรียนทั่วถึงและเป็นไปตามความแตกต่างของนักเรียนในชั้นหรือไม่ อย่างไร

๕. ผู้เรียนมีพฤติกรรมที่น่าสนใจหรือแตกต่างในระหว่างการเรียนจากที่ผ่านมาหรือไม่ อย่างไร

๖. ในวันนี้ฉันมีปฏิสัมพันธ์กับนักเรียนของฉันในรูปแบบใดบ้าง (เช่น ให้กำลังใจ กล่าวชมเชย ให้ความช่วยเหลือ ฯลฯ)

๗. วันนี้ฉันมีปัญหาในการกำกับชั้นเรียนหรือไม่ หากมี ฉันใช้วิธีการใดในการแก้ปัญหา

๘. ในชั่วโมงนี้มีส่วนดี ๆ อะไรบ้างที่เกิดขึ้น และมีเรื่องใดที่ฉันรู้สึกว่าเป็นไปตามความคาดหวัง

๙. สิ่งหนึ่งที่ฉันได้เรียนรู้จากการจัดการเรียนรู้ในวันนี้

๑๐. ตามความรู้สึกของฉัน นักเรียนชอบอะไรมากที่สุดในการเรียนวันนี้ และสิ่งใดที่นักเรียนยังตอบสนองไม่ดีพอ

(ปรับจาก Richards,J.C. ๑๙๘๘. Beyond Training. NewYork: Cambridge University Press. หน้า ๑๖๙-๑๗๐.)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
โครงการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

ภาคผนวก ง

ตัวชี้วัดและพฤติกรรมบ่งชี้สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ตัวชี้วัดและพฤติกรรมบ่งชี้สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน
โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์ ณ วันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๖ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

๑. ความสามารถในการสื่อสาร

ตัวชี้วัด	ป.๑	ป.๒	ป.๓	ป.๔	ป.๕	ป.๖
๑.๑ ใช้ภาษา ถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจ ความคิด ความรู้สึก และทัศนะของตนเอง ด้วยการพูดและการเขียน	พูดหรือเขียนคำสั้นๆ เพื่อถ่ายทอดความคิดจากประสบการณ์ของตนเอง เพื่อให้ผู้อื่น เข้าใจ พูดแลกเปลี่ยนความคิดเห็นจากประสบการณ์ของตนเอง	พูดและเขียนถ่ายทอดความคิด ความรู้สึกที่มีต่อสารที่ได้รับ เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจ พูดแลกเปลี่ยนความคิดเห็นจากประสบการณ์ของตนเองอย่างเป็นเหตุเป็นผล	พูดและเขียนถ่ายทอดข้อมูลหรือข้อเท็จจริงจากสารที่ได้รับ เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจ	พูดและเขียนถ่ายทอดความรู้ ประเด็นสำคัญ มุมมอง/แนวคิดจากสารที่ได้รับ เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจ	พูดและเขียนถ่ายทอดความรู้ ประเด็นสำคัญ มุมมอง/แนวคิดจากสารที่ได้รับอย่างเป็นเหตุเป็นผล เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจ	พูดและเขียนประเด็นสำคัญที่ได้รับตามวัตถุประสงค์ของผู้ส่งสารและประโยชน์ที่ได้รับจากสารให้ผู้อื่นเข้าใจ
๑.๒ พูดเจรจาต่อรอง	–	พูดขอความช่วยเหลือหรือพูดแสดงความต้องการของตนเองในสถานการณ์ต่าง ๆ	พูดอธิบายความคิดเห็นของตนเองเพื่อให้ผู้อื่นยอมรับโดยใช้เหตุและผล	พูดเจรจาโน้มน้าวตามความคิดเห็นของตนเองเพื่อให้ผู้อื่นคล้อยตาม	พูดเจรจาโน้มน้าวเพื่อให้ผู้อื่นคล้อยตามหรือพูดเจรจาต่อรอง เพื่อขจัดหรือลดปัญหาความขัดแย้งในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเป็นเหตุเป็นผล	พูดเจรจาโน้มน้าวหรือพูดเจรจาต่อรองอย่างเป็นเหตุเป็นผล เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้ง ไว้ในสถานการณ์ต่าง ๆ

ตัวชี้วัด	ป.๑	ป.๒	ป.๓	ป.๔	ป.๕	ป.๖
๑.๓ เลือกรับ หรือไม่รับข้อมูล ข่าวสาร	ใช้ประสาทสัมผัสทั้ง ๕ (การสัมผัส การมองเห็น การได้ยิน การรับกลิ่น การชิมรส) ในการรับสารจากแหล่งข้อมูลใกล้ตัว	บอกประโยชน์และโทษของ ข้อมูล ข่าวสารจากแหล่งข้อมูลใกล้ตัว	เลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสาร จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ โดยระบุเหตุผลได้อย่างสมเหตุสมผล	แยกแยะระหว่างข้อเท็จจริงกับความคิดเห็น และเลือกรับข้อเท็จจริงหรือความคิดเห็นที่มีหลักฐานที่น่าเชื่อถือหรือไม่รับข้อเท็จจริงหรือความคิดเห็นที่ไม่มีหลักฐานที่น่าเชื่อถือ พร้อมให้เหตุผลในการตัดสินใจ	วิเคราะห์ ประเมินและเลือกรับข้อมูล ข่าวสารที่เป็นประโยชน์หรือเลือกไม่รับข้อมูล ข่าวสารที่ไม่เป็นประโยชน์จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ	ตรวจสอบและประเมินความน่าเชื่อถือของ ข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย เพื่อเลือกรับหรือไม่รับข้อมูล ข่าวสาร
๑.๔ เลือกใช้วิธีการสื่อสาร	ใช้สื่อใกล้ตัว และเลือกวิธีการสื่อสารโดยใช้คำพูด ภาพ เสียง สัญลักษณ์ ท่าทาง หรือการเคลื่อนไหว	ใช้สื่อใกล้ตัว และเลือกวิธีการสื่อสารโดยใช้ภาษา ภาพ เสียง สัญลักษณ์ ท่าทาง หรือการเคลื่อนไหวให้เหมาะสมกับข้อมูลที่ต้องการสื่อสาร	เลือกใช้สื่อที่หลากหลายและเลือกวิธีการสื่อสารโดยใช้ภาษา ภาพ เสียง สัญลักษณ์ หรือท่าทางให้ เหมาะสมกับบุคคลที่ ต้องการสื่อสาร	เลือกใช้สื่อที่หลากหลายเข้าใจผลกระทบของสื่อที่มีต่อตนเอง กำหนดจุดมุ่งหมายในการสื่อสารแบบง่าย ๆ สามารถเลือกใช้สื่อและวิธีการสื่อสารให้เหมาะสมกับข้อมูล หรือบุคคลที่ต้องการสื่อสาร เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองได้	เลือกใช้สื่ออย่างระมัดระวังเพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบต่อตนเอง ใน เบื้องต้น กำหนดจุดมุ่งหมายในการสื่อสาร สามารถสร้างสื่อและเลือกใช้วิธีการสื่อสารที่ เหมาะสมกับข้อมูล มี มารยาทในการสื่อสาร เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและกลุ่ม	เลือกใช้สื่ออย่างระมัดระวังเพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น กำหนดจุดมุ่งหมายในการสื่อสาร สามารถสร้างสื่อ และเลือกใช้วิธีการ สื่อสารที่เหมาะสมกับข้อมูล หรือบุคคลที่ต้องการสื่อสาร มีจริยธรรมในการสื่อสาร เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและกลุ่ม

๒. ความสามารถในการคิด

ตัวชี้วัด	ป.๑	ป.๒	ป.๓	ป.๔	ป.๕	ป.๖
๒.๑ คิดพื้นฐาน (คิดวิเคราะห์) - จำแนกข้อมูลจัดหมวดหมู่ จัดลำดับความสำคัญของข้อมูล และเปรียบเทียบข้อมูลในบริบทที่เป็นสิ่งใกล้ตัว - เชื่อมโยงความสัมพันธ์ของข้อมูลที่พบเห็นในบริบทที่เป็นสิ่งใกล้ตัว - ระบุรายละเอียดคุณลักษณะ และความคิดรวบยอดของข้อมูลต่างๆ ที่พบเห็นในบริบทที่เป็นสิ่งใกล้ตัว	เปรียบเทียบ เรียงลำดับความเหมือนและความแตกต่าง ของข้อมูลที่ใกล้ตัวตามที่กำหนด พร้อมทั้งระบุรายละเอียดของข้อมูล	เรียบเรียง จำแนกข้อมูล จัดหมวดหมู่ของข้อมูลที่กำหนด พร้อมทั้งระบุรายละเอียดของข้อมูล	วิเคราะห์ จัดลำดับความสำคัญ เปรียบเทียบข้อมูลตามที่กำหนดให้ และสามารถเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของข้อมูลต่าง ๆ ได้ พร้อมทั้งบอกและเขียนรายละเอียดของคุณลักษณะของข้อมูล	วิเคราะห์ จำแนกข้อมูล จัดหมวดหมู่ จัดลำดับความสำคัญ เปรียบเทียบข้อมูลตามที่กำหนดให้ สามารถเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของข้อมูลที่ใกล้ตัว พร้อมทั้งบอกและเขียนรายละเอียดของคุณลักษณะของข้อมูลต่าง ๆ ที่พบเห็นในชีวิตประจำวัน	วิเคราะห์ จำแนกข้อมูล จัดหมวดหมู่ จัดลำดับความสำคัญ เปรียบเทียบข้อมูลในชีวิตประจำวันได้อย่างสมเหตุสมผลและสามารถเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของข้อมูลในชีวิตประจำวัน พร้อมทั้งระบุรายละเอียดของคุณลักษณะและความคิดรวบยอดข้อมูลต่าง ๆ ที่พบเห็นในชีวิตประจำวัน	วิเคราะห์ จำแนกข้อมูล จัดหมวดหมู่ จัดลำดับความสำคัญของข้อมูลและเปรียบเทียบข้อมูลได้อย่างสมเหตุสมผล และมีแนวคิดที่หลากหลายและสามารถเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของข้อมูลได้หลายมิติพร้อมทั้งระบุรายละเอียดคุณลักษณะและความคิดรวบยอดข้อมูลต่าง ๆ ที่พบเห็นในชีวิตประจำวัน

ตัวชี้วัด	ป.๑	ป.๒	ป.๓	ป.๔	ป.๕	ป.๖
๒.๒ คิดขั้นสูง - คิดสังเคราะห์ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้ หรือสารสนเทศ - คิดอย่างสร้างสรรค์ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้ใหม่ หรือสารสนเทศประกอบการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม - คิดอย่างมีวิจารณญาณ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศประกอบการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเอง และสังคมได้อย่างเหมาะสม	เสนอความคิดอิสระ ผลิตชิ้นงานตามจินตนาการภายใต้เงื่อนไขง่าย ๆ บอกความเข้าใจของตนเองเกี่ยวกับสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน	เสนอความคิดอิสระคิดคล่องแคล่วรวดเร็ว ผลิตชิ้นงานในรูปแบบที่แตกต่างจากต้นแบบ หาคำตอบได้หลายประเภทและหลายทิศทางจากสิ่งของหรือสถานการณ์ในชีวิตประจำวันที่คุ้นเคยในเวลาจำกัด บอกเหตุผลความเข้าใจของตนเองเกี่ยวกับสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน	ทำผลงานที่เป็นชิ้นงานหรือคิดหาวิธีการเพื่อแก้ปัญหาอย่างง่ายและไม่ซับซ้อน โดยใช้การดัดแปลงจากความคิดเดิมและมีการตรวจสอบผลงานเบื้องต้น ตัดสินใจเลือกหลักฐานเพื่อสนับสนุนความเข้าใจของตนเอง	แสดงความคิดเห็นง่าย ๆ รวบรวมข้อมูล จัดกระทำข้อมูลมาสรุปเป็นประเด็นสำคัญ หรือสารสนเทศเพื่อวางแผนประกอบการตัดสินใจที่เกี่ยวกับตนเองได้ และสร้างชิ้นงาน คิดหาวิธีการเพื่อแก้ปัญหาด้วยการผสมผสานและดัดแปลงจากความคิดเดิมในเวลาที่กำหนด และมีการตรวจสอบผลงานในเบื้องต้น ตัดสินใจเลือกหลักฐานเพื่อสนับสนุนความเข้าใจของตนเอง พร้อมแสดงการแปลความหมายข้อมูลเพื่อสนับสนุนความเข้าใจของตนเอง	คิดสร้างสรรค์ คิดสังเคราะห์ รวบรวมข้อมูลจัดกระทำข้อมูล นำข้อมูลที่เกี่ยวข้องมาหลอมรวมสรุปเป็นองค์ความรู้ หรือสารสนเทศเพื่อวางแผนประกอบการตัดสินใจที่เกี่ยวกับตนเองได้ และพัฒนาชิ้นงานหรือคิดหาวิธีการเพื่อแก้ปัญหาได้หลากหลายวิธี หรือนำสิ่งอื่นมาทดแทนสิ่งที่ขาดได้ ประเมินผลงานจากเกณฑ์บอกความเข้าใจที่หลากหลายจากสถานการณ์ต่าง ๆ และตัดสินใจเลือกคำตอบเพียงคำตอบเดียว พร้อมประเมินความเหมาะสมของคำตอบ พร้อมแสดงการแปลความหมายข้อมูลเพื่อสนับสนุนความเข้าใจของตนเอง	คิดสร้างสรรค์ คิดสังเคราะห์ รวบรวมข้อมูล จัดกระทำข้อมูล นำข้อมูลที่เกี่ยวข้องมาหลอมรวมสรุปเป็นองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อวางแผนประกอบการตัดสินใจที่เกี่ยวกับตนเองและสังคมได้ และพัฒนาชิ้นงานหรือคิดหาวิธีการแก้ปัญหาได้หลากหลายในเวลาที่กำหนด หรือนำสิ่งอื่นมาทดแทนสิ่งที่ขาดได้ มีการคิดแจกแจงรายละเอียดของวิธีการและมีการประเมินผลงานจากเกณฑ์ตัดสินใจเลือกคำตอบเพียงคำตอบเดียว พร้อมประเมินความเหมาะสมของคำตอบ พร้อมแปลความหมายข้อมูล และสามารถสรุปคำตอบได้อย่างถูกต้อง

๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา

ตัวชี้วัด	ป.๑	ป.๒	ป.๓	ป.๔	ป.๕	ป.๖
๓.๑ วิเคราะห์ปัญหา - ระบุปัญหา - ระบุสาเหตุของปัญหา - การจำแนกและจัดหมวดหมู่ปัญหา	ระบุปัญหาจากสถานการณ์ที่เกิดขึ้นกับตนเอง	ระบุปัญหาและ สาเหตุของปัญหาจากสถานการณ์ใกล้ตัวและบอกรายละเอียดของปัญหาได้	ระบุสาเหตุของปัญหาจากสถานการณ์ที่กำหนดให้ และจำแนกหมวดหมู่สาเหตุของปัญหา	ตั้งคำถามอย่างง่ายและระบุปัญหาจากการสังเกตสิ่งต่างๆรอบตัวที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน และสามารถคิดวิเคราะห์จัดลำดับความสำคัญของปัญหาได้อย่างมีเหตุผล	ตั้งคำถามโดยระบุแบบแผนพฤติกรรมจากสถานการณ์ต่าง ๆ และผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเองและผู้อื่น	ระบุปัญหาจากสถานการณ์ต่าง ๆ และประเมินความสำคัญของปัญหาโดยพิจารณาจากสาเหตุของปัญหาและผลกระทบที่จะเกิดขึ้น
๓.๒ วางแผนแก้ปัญหา	กำหนดข้อมูลของปัญหา	เลือกใช้ข้อมูลที่กำหนดให้มาออกแบบวิธีแก้ปัญหา	เลือกใช้ข้อมูลที่กำหนดให้มาออกแบบวิธี แก้ปัญหาได้หลายทางเลือก พร้อมระบุเหตุผล	เลือกใช้ข้อมูลที่รวบรวมได้และออกแบบวิธีแก้ปัญหาได้หลายทางเลือก พร้อมระบุเหตุผลที่สอดคล้องกับบริบทของปัญหา	ออกแบบวิธีแก้ปัญหาได้หลายทางเลือก พร้อมระบุข้อดีและข้อเสีย และประเมิน ตัดสินใจเลือกวิธีแก้ปัญหาได้อย่างมี เหตุผล	ออกแบบวิธี แก้ปัญหาได้หลายทางเลือก พร้อมระบุข้อดีและข้อเสีย และประเมิน ตัดสินใจเลือกวิธีแก้ปัญหาที่สร้างสรรค์
๓.๓ การดำเนินการแก้ปัญหาและตรวจสอบผลการแก้ปัญหา	ลงมือแก้ปัญหาตาม แผนที่ออกแบบไว้	ลงมือแก้ปัญหาตามแผนที่ออกแบบ จนปัญหาได้รับการแก้ไข	ลงมือแก้ปัญหาตาม แผนที่ออกแบบไว้ และตรวจสอบความถูกต้องของการแก้ปัญหา	ลงมือแก้ปัญหาตาม แผนที่ออกแบบไว้ ตรวจสอบวิธีการแก้ปัญหาและ ผลการแก้ปัญหา	ลงมือแก้ปัญหาตาม แผนที่ออกแบบไว้ ตรวจสอบวิธีการแก้ปัญหาและผลการแก้ปัญหา ระบุประเด็นที่ทำให้ แก้ปัญหาได้สำเร็จ หรือประเด็นที่สามารถพัฒนาให้ดีขึ้น	ลงมือแก้ปัญหาตาม แผนที่ออกแบบไว้ ตรวจสอบวิธีการแก้ปัญหาและผลการแก้ปัญหา ปรับปรุงวิธีการ และเลือกใช้เทคโนโลยีในการแก้ปัญหาจนปัญหาได้รับการแก้ไข

ตัวชี้วัด	ป.๑	ป.๒	ป.๓	ป.๔	ป.๕	ป.๖
๓.๔ สรุปและรายงานผลการแก้ปัญหา	พูดสรุปผลการแก้ปัญหาด้วยภาษาของตนเอง	พูดหรือเขียนสรุปผลการแก้ปัญหาด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย	พูดหรือเขียนสรุป และรายงานผลการแก้ปัญหาในรูปแบบที่กำหนดให้ได้อย่างถูกต้อง	เขียนสรุปและรายงานผลการแก้ปัญหาในรูปแบบที่เข้าใจง่าย	เขียนสรุปและรายงานผลการแก้ปัญหาอย่างเป็นลำดับขั้นตอนและเข้าใจง่าย	เลือกรูปแบบการสรุปและรายงานผลการแก้ปัญหาอย่างเป็นลำดับขั้นตอนที่เข้าใจง่ายและน่าสนใจ
๓.๕ ผลลัพธ์ของการแก้ปัญหา	ได้ชิ้นงาน หรือ คำตอบของการแก้ปัญหาจากสถานการณ์ที่เกิดขึ้นกับตนเอง	ได้ ชิ้นงาน หรือ คำตอบของการแก้ปัญหาจากสถานการณ์ใกล้ตัว และแสดงให้เห็นถึงการใช้กระบวนการแก้ปัญหา	ได้ชิ้นงาน หรือ คำตอบของการแก้ปัญหาจากสถานการณ์ที่เกิดขึ้นโดยมีการตรวจสอบความถูกต้องของคำตอบสมเหตุสมผล	ได้ ชิ้นงาน หรือ คำตอบของการแก้ปัญหาโดยแสดงให้เห็นถึงการใช้กระบวนการการแก้ปัญหาจากสถานการณ์ที่กำหนดและเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผลและคุณธรรม	ได้ ชิ้นงาน หรือ คำตอบของการแก้ปัญหาจากสถานการณ์ต่าง ๆ ได้เหมาะสมโดยคำนึงถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับตนเอง หรือผู้อื่น และผ่านกระบวนการแก้ปัญหา	ได้ ชิ้นงาน หรือ คำตอบของการแก้ปัญหาจากสถานการณ์ต่าง ๆ ได้เหมาะสม โดยคำนึงถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับตนเอง ผู้อื่น สังคมหรือสิ่งแวดล้อม และผ่านกระบวนการแก้ปัญหา

สำนักการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

ตัวชี้วัด	ป.๑	ป.๒	ป.๓	ป.๔	ป.๕	ป.๖
๔.๑ นำความรู้ ทักษะและกระบวนการที่หลากหลายมาสร้างชิ้นงาน/สิ่งของ/เครื่องใช้ และสามารถนำมาแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม	สร้างชิ้นงานโดยใช้ความรู้เพื่อขยายความสามารถของตนเองในการเล่น ทำงาน และใช้ชีวิตอย่างสะดวก	สร้างชิ้นงานโดยใช้ความรู้และทักษะเพื่อขยายความสามารถของตนเองในการเล่น ทำงาน และใช้ชีวิตอย่างสะดวก และแก้ปัญหาได้	สร้างชิ้นงานโดยใช้ความรู้และทักษะเพื่อขยายความสามารถของตนเองในการเล่น ทำงาน และใช้ชีวิตอย่างสะดวก และแก้ปัญหาได้เหมาะสม	สร้างชิ้นงานโดยใช้ความรู้ทักษะและระบุวิธีการเพื่อขยายความสามารถของตนเองในการเล่น ทำงาน ใช้ชีวิตอย่างสะดวก และแก้ปัญหาของตนเองในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม	สร้างชิ้นงานโดยใช้ความรู้ทักษะและระบุวิธีการเพื่อขยายความสามารถของตนเองในการเล่น ทำงาน ใช้ชีวิตอย่างสะดวก และแก้ปัญหาของตนเองในชีวิตประจำวันและสถานการณ์ปัจจุบันได้อย่างเหมาะสม	สร้างชิ้นงานโดยใช้ความรู้ทักษะและระบุวิธีการเพื่อขยายความสามารถของตนเองในการเล่น ทำงาน ใช้ชีวิตอย่างสะดวก และแก้ปัญหาของตนเองในชีวิตประจำวันและสถานการณ์ปัจจุบันได้อย่างเหมาะสม โดยคำนึงถึงผลกระทบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม
๔.๒ เรียนรู้ด้วยตนเองและเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	สอบถามข้อมูลข่าวสารหรือความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่กำหนดให้	สืบค้นข้อมูลข่าวสาร หรือความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่กำหนดให้หรือแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ที่กำหนดให้	สืบค้นข้อมูลข่าวสาร หรือความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่กำหนดให้ หรือแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ และสามารถระบุที่มาของข้อมูล	สืบค้นข้อมูลข่าวสาร หรือความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่สนใจจากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ที่น่าเชื่อถือและสามารถระบุที่มาของข้อมูล	สืบค้นข้อมูลหรือใช้วิธีการอื่น ๆ ในการหาข้อมูลหรือความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่เรียน และเรื่องที่สนใจเพิ่มเติมจากบทเรียนจากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ที่น่าเชื่อถือและ สามารถระบุที่มาของข้อมูลได้	สืบค้นข้อมูลหรือใช้วิธีการอื่น ๆ ในการหาข้อมูลหรือความรู้ เพิ่มเติมจากบทเรียน จนได้ข้อมูลหรือความรู้ที่น่าเชื่อถือและนำความรู้ที่ได้มาเชื่อมโยงกับบทเรียนและนำเสนอองค์ความรู้

ตัวชี้วัด	ป.๑	ป.๒	ป.๓	ป.๔	ป.๕	ป.๖
๔.๓ ทำงานและอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข	รู้บทบาทหน้าที่ของตนเองและปฏิบัติงานตามที่ตนเองได้รับมอบหมายได้ บรรลุผลสำเร็จตามข้อตกลง สามารถแสดงความคิดเห็นของตนเองจากประสบการณ์ และใช้ทรัพยากรอย่างถูกต้อง จัดเก็บและดูแลรักษาสิ่งของเครื่องใช้ส่วนตัวได้ตามคำชี้แนะ	รู้บทบาทหน้าที่ของตนเองและสมาชิกในกลุ่มโดยใช้จุดเด่นของตนเองในการปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายได้ บรรลุผลสำเร็จตามข้อตกลง สามารถแสดงความคิดเห็นโดยใช้ความรู้ที่เรียนมา และใช้ทรัพยากรอย่างถูกต้อง จัดเก็บและดูแลรักษาสิ่งของเครื่องใช้ส่วนรวมได้ตามคำชี้แนะ	แบ่งบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่มและปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายได้บรรลุผลสำเร็จตามข้อตกลง และสามารถแสดงความคิดเห็นเพื่อหาทางเลือกและตัดสินใจแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น และใช้ทรัพยากรต่างๆ รับผิดชอบ จัดเก็บและดูแลรักษาสิ่งของเครื่องใช้ส่วนตัวได้ทั้งที่โรงเรียนและที่บ้าน	รับผิดชอบบทบาทหน้าที่ของตนเองและช่วยเหลือเพื่อนในกลุ่ม และสามารถแสดงความคิดเห็นและยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นในการหาทางเลือกและตัดสินใจแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น และใช้ทรัพยากรต่างๆ อย่างรู้คุณค่า จัดเก็บและดูแลรักษาสิ่งของเครื่องใช้ส่วนตัวได้ทั้งที่โรงเรียนและที่บ้าน	แบ่งบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม ยอมรับบทบาทหน้าที่ ของตนเองและของเพื่อนในกลุ่ม ช่วยเหลือเพื่อนในกลุ่ม สามารถแสดงความคิดเห็นและยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นในการหา ทางเลือกและตัดสินใจแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น สะท้อนผลการปฏิบัติงานของตนเองและรู้จักใช้ประโยชน์จากทรัพยากรในชุมชนอย่างคุ้มค่าและสร้างสรรค์	สะท้อนผลการปฏิบัติงานของตนเอง และของกลุ่ม สามารถยอมรับการปรับเปลี่ยนบทบาทหน้าที่เพื่อให้งานพัฒนาและสำเร็จ และรู้จักใช้ประโยชน์จากทรัพยากรในชุมชนอย่างรู้คุณค่า โดยคำนึงถึงผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

ในพระบรมราชูปถัมภ์

ตัวชี้วัด	ป.๑	ป.๒	ป.๓	ป.๔	ป.๕	ป.๖
๔.๔ จัดการกับปัญหาและความขัดแย้งในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม	เมื่อพบปัญหาและความขัดแย้ง และปฏิบัติตนตามข้อตกลงในการทำกิจกรรมโดยบอกทางเลือกและตัดสินใจในการแสดงออกได้อย่างเหมาะสม	เมื่อพบปัญหา และความขัดแย้ง พร้อมระบุปัญหาที่เกิดขึ้นและปฏิบัติตามข้อตกลงในการทำกิจกรรม และใช้กิริยา ท่าทาง น้ำเสียงที่สุภาพในการแก้ปัญหา	เมื่อพบปัญหาพร้อมระบุประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้นและปฏิบัติตามข้อตกลงในการทำกิจกรรม พร้อมทั้งนำเสนอความคิดในการแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผล และยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น ด้วยกิริยา ท่าทาง น้ำเสียงสุภาพ	รู้สาเหตุของปัญหา และหาทางออกร่วมกับผู้อื่นในการแก้ปัญหา หรือลดความขัดแย้งในการทำกิจกรรมอย่างมีเหตุผล และบอกได้ว่าสถานการณ์ที่เป็นปัญหา	บอกผลของทางเลือกที่ตัดสินใจในการจัดการปัญหา และหาทางออกร่วมกับผู้อื่น หรือลดความขัดแย้งอย่างมีเหตุผล โดยใช้การปรึกษาหารือตามวิถีประชาธิปไตย	ยอมรับวิธีการจัดการแก้ปัญหาที่แตกต่างของผู้อื่น เพื่อหาทางออกในการแก้ปัญหา หรือลดความขัดแย้งและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นอย่างมีเหตุผลโดยใช้การปรึกษาหารือตามวิถีประชาธิปไตยและรับรู้ได้ถึงสถานการณ์ที่เป็นปัญญาหรือก่อให้เกิดปัญหา
๔.๕ ปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและสภาพแวดล้อม	บอกข่าวสาร เหตุการณ์ สถานการณ์ หรือปัญหาเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงในโรงเรียน และในชั้นเรียน สภาพแวดล้อม หรือเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับตนเองและบอกอารมณ์ความรู้สึกพื้นฐาน	ติดตามข่าวสาร เหตุการณ์ สถานการณ์ หรือปัญหาเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงในโรงเรียน และในชั้นเรียน สภาพแวดล้อม หรือเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับตนเองและและบอกอารมณ์ความรู้สึกของตนเองทั้งทางบวกและทางลบอย่างมีเหตุผล	ติดตามข่าวสาร เหตุการณ์ สถานการณ์ หรือปัญหาเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงในโรงเรียน และในชั้นเรียน สภาพแวดล้อม หรือเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับตนเองและและควบคุมอารมณ์ความรู้สึกของตนเองทั้งทางบวกและทางลบอย่างมีเหตุผล	ติดตามข่าวสาร เหตุการณ์ สถานการณ์ หรือปัญหาเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงในโรงเรียน และในชั้นเรียน สภาพแวดล้อม หรือเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับตนเองและและบอกวิธีการควบคุมอารมณ์ความรู้สึกของตนเองทั้ง	ติดตามข่าวสาร เหตุการณ์ สถานการณ์ หรือปัญหาเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงในโรงเรียน และในชั้นเรียน สภาพแวดล้อม หรือเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับตนเองและและจัดการวิธีการควบคุมอารมณ์และความรู้สึกของตนเองทั้ง	ติดตามข่าวสาร เหตุการณ์ สถานการณ์ หรือปัญหาเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงในโรงเรียน และในชั้นเรียน สภาพแวดล้อม หรือเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับตนเองและและแสดงออกถึงการควบคุมอารมณ์ความรู้สึกของตนเองทั้ง

ตัวชี้วัด	ป.๑	ป.๒	ป.๓	ป.๔	ป.๕	ป.๖
				ทางบวกและทางลบอย่างมีเหตุผล	ทางบวกและทางลบอย่างมีเหตุผล	ทางบวกและทางลบอย่างมีเหตุผล
๔.๖ หลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น	บอกความรู้สึก อารมณ์พื้นฐานของตนเอง และปฏิบัติตามกติกาหรือข้อตกลงโดยบอกสิ่งที่ตนเองสนใจและทำได้ดี โดยไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อนภายใต้การดูแลของผู้อื่น	บอกความรู้สึก อารมณ์พื้นฐานของตนเอง และปฏิบัติตามกติกาหรือข้อตกลงโดยระบุความสามารถของตนเองได้โดยไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อนภายใต้การดูแลของผู้อื่น	ควบคุมอารมณ์และความรู้สึกของตนเอง และปฏิบัติตามกติกาหรือข้อตกลงโดยระบุความสามารถของตนเองและเพื่อนได้โดยไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อนภายใต้การติดตามของผู้อื่น	ควบคุมอารมณ์และความรู้สึกของตนเอง และปฏิบัติตามกติกาหรือข้อตกลงโดยระบุความสามารถของตนเองและเพื่อนได้โดยไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อนภายใต้การติดตามของผู้อื่น	ควบคุมอารมณ์และความรู้สึกของตนเอง และปฏิบัติตามกติกาหรือข้อตกลงโดยสามารถควบคุมตนเองโดยกิจวัตรประจำวันอย่างสม่ำเสมอ	ควบคุมอารมณ์และความรู้สึกของตนเอง และปฏิบัติตามกติกาหรือข้อตกลงโดยบอกจุดแข็งและลักษณะนิสัยด้านวิชาการและกระตือรือร้นรวมทั้งเกาะติดกับงานและการเรียนตนเอง

มัธยมศึกษาตอนปลาย ครบ ๕๐ ปี พุทธศักราช ๒๕๓๙
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ในพระบรมราชูปถัมภ์

๕. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

ตัวชี้วัด	ป.๑	ป.๒	ป.๓	ป.๔	ป.๕	ป.๖
๕.๑ เลือกและใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาตนเองและ สังคม - เลือกและใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์และมีคุณธรรม - เลือกและใช้เทคโนโลยีในการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์และมีคุณธรรม - เลือกและใช้เทคโนโลยีในการทำงานและนำเสนอผลงานอย่างสร้างสรรค์และมีคุณธรรม - การเลือกและใช้เทคโนโลยีในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์และมีคุณธรรม	เลือกและใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้ รู้จักการใช้เทคโนโลยีเบื้องต้น	เลือกและใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ ทำงานและแก้ปัญหาอย่างง่ายตามสถานการณ์ที่กำหนด	เลือกและใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้ด้วยตนเองตามความสนใจ ใช้เทคโนโลยีเพื่อเรียนรู้และทำงานอย่างเป็นลำดับขั้นตอน	เลือกและใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้ สืบค้น ข้อมูลสื่อสารและทำงานได้ตามวัตถุประสงค์และเป็นประโยชน์ ต่อตนเอง	เลือกและใช้เทคโนโลยีในการค้นหา จัดการ และนำเสนอข้อมูล เพื่อแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันอย่างเป็นลำดับขั้นตอน อย่างมีคุณธรรม จริยธรรม	เลือกและใช้เทคโนโลยีในการค้นหา จัดการ สื่อสารและนำเสนอข้อมูลเพื่อแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันและสร้างสรรค์ผลงาน อย่างมีคุณธรรม จริยธรรม

ตัวชี้วัด	ป.๑	ป.๒	ป.๓	ป.๔	ป.๕	ป.๖
๕.๒ มีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี	แสดงขั้นตอนการแก้ปัญหาโดยการบอกเล่าหรือวาดภาพ	แสดงขั้นตอนการแก้ปัญหาที่กำหนดให้ โดยการบอกเล่า การเขียน การวาดภาพ และใช้สัญลักษณ์	กำหนดปัญหาหรือความต้องการ และใช้อัลกอริทึมในการแก้ปัญหาอย่างง่าย	กำหนดปัญหาหรือความต้องการ รวบรวมข้อมูลอย่างเป็นระบบ ใช้ เทคโนโลยีหรือการใช้ซอฟต์แวร์ในการออกแบบอย่างง่าย ประมวลผลจนเกิดชิ้นงาน และประเมินชิ้นงาน	กำหนดปัญหาได้อย่างชัดเจน ใช้เทคโนโลยีหรือซอฟต์แวร์ในการรวบรวมข้อมูลอย่างเป็นระบบ การออกแบบและการแก้ปัญหา รวมถึงการประมวลผล จนเกิดชิ้นงาน และประเมินชิ้นงาน	กำหนดปัญหาได้อย่างชัดเจน และใช้เทคโนโลยีหรือซอฟต์แวร์ในการรวบรวมข้อมูล การออกแบบได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึง การ ประมวลผลจนเกิดชิ้นงาน และประเมินประสิทธิภาพของชิ้นงาน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในพระบรมราชูปถัมภ์

คณะผู้จัดทำคู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ระดับประถมศึกษา

คณะจัดทำคู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้ (ครั้งที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๖๑)
ที่ปรึกษามูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

พลเอก ดาว์พงษ์ รัตนสุวรรณ	ประธานกรรมการบริหารมูลนิธิการศึกษาทางไกล ผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
รองศาสตราจารย์นราพร จันทร์โอชา	รองประธานกรรมการบริหารมูลนิธิการศึกษาทางไกล ผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
นายอนุสรณ์ ฟูเจริญ	ผู้ช่วยเลขาธิการมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ที่ปรึกษาสำนักงานโครงการสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ

นายสมเกียรติ ชอบผล	ที่ปรึกษาสำนักงานโครงการสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ
นายสุชาติ วงศ์สุวรรณ	ข้าราชการบำนาญ อดีตผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ

ที่ปรึกษาสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

นายบุญรักษ์ ยอดเพชร	เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
นายณรงค์ แผ้วพลสง	รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
นางสาวอุษณีย์ ธโนศวรรย์	รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
นางสุกัญญา งามบรรจง	รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
นายอัมพร พินะสา	ผู้ช่วยเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
นายสนิท แย้มเกษร	ผู้ช่วยเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ที่ปรึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้บูรณาการ

นายอรรถสิทธิ์ รัตนแคล้ว	ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา
นายเทวรัฐ โตไทยะ	ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต ๑
นายจุฬา ชิณวงศ์	ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต ๓
นายสมัย ธนะศรี	ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา น่าน เขต ๒
นายโกวิท เพลินจิตต์	ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อุบลราชธานี เขต ๑

ผู้รับผิดชอบโครงการ

นางนิรมล ตู้จินดา	ผู้เชี่ยวชาญด้านพัฒนาหลักสูตรและการเรียนรู้	
นางฉวี ณ ตะกั่วทุ่ง	ข้าราชการบำนาญ สพป.พังงา	
๑. นางฉวี ณ ตะกั่วทุ่ง	ข้าราชการบำนาญ	ประธาน
๒. นายปรีชา เดือนนิล	ข้าราชการบำนาญ	สพป.สกลนคร เขต ๓
๓. นางสาวจงรักษ์ รัตนวิฑูรย์	ข้าราชการบำนาญ	สพป.น่าน เขต ๒
๔. นางอุไร เปียงใจ	ข้าราชการบำนาญ	สพป.น่าน เขต ๒
๕. นางประภัสสร โกศัลวัฒน์	ข้าราชการบำนาญ	สพป.สกลนคร เขต ๑
๖. นางยุวดี ชุมปัญญา	ศึกษานิเทศก์	สพป.สกลนคร เขต ๓
๗. นางนิติพร ศรีโนนยาง	ศึกษานิเทศก์	สพป.สกลนคร เขต ๓
๘. นายศักดิ์พงษ์ วรรณวาส	ศึกษานิเทศก์	สพป.สกลนคร เขต ๓
๙. นายปริญญา อุปลา	ศึกษานิเทศก์	สพป.สกลนคร เขต ๓
๑๐. นางสาวพลอยนภัส ทัศนพงษ์	ศึกษานิเทศก์	สพป.สกลนคร เขต ๓
๑๑. นางสาวสุรัชดา ภูรับพา	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านพุทธรักษา	สพป.สกลนคร เขต ๓
๑๒. นางรัตนาภรณ์ คำฝุย	ครูโรงเรียนนาจานกล้วยน้อย	สพป.สกลนคร เขต ๓
๑๓. นางสาวปาริชาต บุษบงค์	ครูโรงเรียนบ้านห้วยหินลาด	สพป.สกลนคร เขต ๓
๑๔. นางสาวยุวะธิดา ไตรธรรม	ครูโรงเรียนบ้านห้วยหินลาด	สพป.สกลนคร เขต ๓
๑๕. นางวานิตย์ ธานี	ครูโรงเรียนบ้านหนองฮีหนองแคน	สพป.อุบลราชธานี เขต ๑
๑๖. นางสาวนันทพัชร์ ศุภธีรารักษ์	ครูโรงเรียนบ้านโนนบ่อหวายดินดำ	สพป.อุบลราชธานี เขต ๑
๑๗. นางสาวเรือนเพชร กิตติพิมานชัย	ครูโรงเรียนดอนมดแดง (บ้านดงบัง)	สพป.อุบลราชธานี เขต ๑
๑๘. นายศิริ ไชยช่อฟ้า	ครูโรงเรียนแสนทองวิทยา	สพป.น่าน เขต ๒
๑๙. นางจินตนา ไชยช่อฟ้า	ครูโรงเรียนบ้านปางปุก	สพป.น่าน เขต ๒
๒๐. นางสาวพรพิมล ยอดแก้ว	ครูโรงเรียนบ้านปางกอม	สพป.น่าน เขต ๒
๒๑. นายจำลอง ไชยยา	ศึกษานิเทศก์	สพป.น่าน เขต ๒
๒๒. นางเพียงจิต สุวรรณพงศ์	ครูโรงเรียนบ้านหัวคำ	สพป.อุบลราชาธานี เขต ๑
๒๓. นางวิภาพร แก่นอ้วน	ครูโรงเรียนอุบลวิทยาคม	สพป.อุบลราชาธานี เขต ๒
๒๔. นางวิภาดา ขุนนิตย์	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบางกัน	สพป.พังงา
๒๕. นางสาวมณีรัตน์ บุญเต็ม	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านถ้ำทองหลาง	สพป.พังงา
๒๖. นางสาวอุทัยวรรณ ทับทิมทองสุข	รองผู้อำนวยการโรงเรียนวัดนิโครธาราม	สพป.พังงา
๒๗. นางสาวปัญจนี อุ้ยเฉ้ง	ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดนิโครธคุณากร	สพป.พังงา
๒๘. นางสาววนิดา หินน้อย	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านย่านสะบ้า	สพป.พังงา
๒๙. นางสาววินัสรา ณ ตะกั่วทุ่ง	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบางจัน	สพป.พังงา
๓๐. นางลัดดา สุขศรี	ครูโรงเรียนบ้านโคกเจริญ	สพป.พังงา
๓๑. นายสมชาย นาวีว่อง	ครูโรงเรียนบ้านคลองดินเหนียว	สพป.พังงา
๓๒. นายอิสรานันท์ ชนะภัย	ครูโรงเรียนบ้านคลองดินเหนียว	สพป.พังงา
๓๓. นายภูริทัต ลิ่มจู้หม้อ	ครูโรงเรียนบ้านทุ่งเจดีย์	สพป.พังงา

๓๔. นางสาวเสาวณี โบบทอง	ครูโรงเรียนอนุบาลพังงา	สพป.พังงา
๓๕. นายเบญจพล ติ๊บขัน	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านน้ำหิน	สพป.น่าน เขต ๒
๓๖. นางสายรุ้ง ติ๊บขัน	ครูโรงเรียนบ้านดอน (ศรีเสริมกสิกร)	สพป.น่าน เขต ๒
๓๗. นายสมศักดิ์ สุทธการ	ครูโรงเรียนชุมชนรัชดาภิเษกที่ ๑๑๕	สพป.น่าน เขต ๒
๓๘. นางเทียมจิต หาญยุทธ	ครูโรงเรียนชุมชนศิลาเพชร	สพป.น่าน เขต ๒
๓๙. นายนันตชัย แอบู	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านคลองดินเหนียว	สพป.พังงา
๔๐. นางฉัตรชนก พึ่งถิ่น	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านน้ำจืด	สพป.พังงา
๔๑. นายอนันต์ หาญจิตร	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านย่าหมี	สพป.พังงา
๔๒. นายเจษฎา อนันตศรี	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านท่าเขา	สพป.พังงา
๔๓. นายไกรศร ไชยเทพ	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านปกปุย	สพป.พังงา
๔๔. นางสาวสุทิศา พู่พัฒนศิลป์	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านสามช่อง	สพป.พังงา
๔๕. นายนพรัตน์ ทองอยู่	ครูโรงเรียนบ้านคลองบอน	สพป.พังงา
๔๖. นางอรุณี นพฤทธิ์	ครูโรงเรียนกะปง	สพป.พังงา
๔๗. นางสาวจิราภรณ์ เพชรเรือง	ครูโรงเรียนบ้านอ่าวมะม่วง	สพป.พังงา
๔๘. นายสุนทร หนูอินทร์	ผู้อำนวยการโรงเรียนนายอวัฒนา	สพป.สกลนคร เขต ๑
๔๙. นางนาตญา สัตถาผล	ครูโรงเรียนบ้านหลุบเลา	สพป.สกลนคร เขต ๑
๕๐. นางวารุณีย์ กุลธรวิโรจน	ครูโรงเรียนอนุบาลสกลนคร	สพป.สกลนคร เขต ๑
๕๑. นางสาวดารุณี มุงคุณ	ครูโรงเรียนบ้านชมภูพาน	สพป.สกลนคร เขต ๑
๕๒. นายพิพัฒน์ สอนสมนึก	ครูโรงเรียนศรีบุญเรืองวิทยาคาร	สพป.สกลนคร เขต ๑
๕๓. นางจินดา ก่อบุญ	ครูโรงเรียนบ้านบะนกทา	สพป.สกลนคร เขต ๓
๕๔. นางสาววราภรณ์ เขตโสภา	ครูโรงเรียนบ้านกุดเรือคำ	สพป.สกลนคร เขต ๓
๕๕. นางทิพย์สุดา ธิศรี	ครูโรงเรียนบ่อแก้วดงมะไฟมิตรภาพที่ ๘๑ (พระเทพญาณวิศิษฏ์ “ชัยทวี” อุปถัมภ์)	สพป.สกลนคร เขต ๓
๕๖. นางปิยาภรณ์ พละศักดิ์	ครูโรงเรียนบ่อแก้วดงมะไฟมิตรภาพที่ ๘๑ (พระเทพญาณวิศิษฏ์ “ชัยทวี” อุปถัมภ์)	สพป.สกลนคร เขต ๓
๕๗. นายวิสูตร สวนไผ่	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านชมภูพาน	สพป.สกลนคร เขต ๑
๕๘. นางสุจินต์ สวนไผ่	ครูโรงเรียนบ้านชมภูพาน	สพป.สกลนคร เขต ๑
๕๙. นายเกียรติภูมิ มะแสงสม	ครูโรงเรียนบ้านต้อนราษฎร์ดำรงวิทย์	สพป.สกลนคร เขต ๑
๖๐. นายอดุลศักดิ์ ศรีวิชัย	ศึกษานิเทศก์ สพป.อุบลราชธานี เขต ๑	เลขานุการ
๖๑. นายบรรพต แสนสุวรรณ	ศึกษานิเทศก์ สพป.สกลนคร เขต ๑	ผู้ช่วยเลขานุการ
๖๒. นางสาวสุพรรณิการ์ สุทธหลวง	ศึกษานิเทศก์ สพป.น่าน เขต ๒	ผู้ช่วยเลขานุการ

คณะกรรมการปรับปรุงคู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ระดับประถมศึกษา (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๓)

ที่ปรึกษามูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

พลเอก ดาว์พงษ์ รัตนสุวรรณ	ประธานกรรมการบริหารมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
รองศาสตราจารย์นราพร จันทร์โอชา	รองประธานกรรมการบริหารมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
นายอนุสรณ์ ฟูเจริญ	ผู้ช่วยเลขาธิการมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
รองศาสตราจารย์เฉลียวศรี พิบูลชล	คณะกรรมการบริหารมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ที่ปรึกษาสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

นายอัมพร พินะสา	เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
นายกวินทร์เกียรติ นนท์พละ	รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
นางสาวรัตนา แสงบัวเผื่อน	ผู้อำนวยการสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
นางผานิต ทวีศักดิ์	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาการเรียนรู้ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คณะกรรมการดำเนินงาน

รองศาสตราจารย์เฉลียวศรี พิบูลชล ประธานคณะกรรมการ
กรรมการบริหาร มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

นายอนุสรณ์ ฟูเจริญ รองประธานคณะกรรมการ
ผู้ช่วยเลขาธิการ มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

นางสาวกุศลิน มุสิกุล คณะกรรมการ
กรรมการบริหาร มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

รองศาสตราจารย์สนธิดา เกยูรวงศ์ คณะกรรมการ
เจ้าหน้าที่สมทบ มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

นางราตรี ศรีไพรวรรณ คณะกรรมการ
ผู้อำนวยการโรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์

นางวิภา แจ่มฤทธิ์ คณะกรรมการ
รองผู้อำนวยการกลุ่มบริหารวิชาการ ฝ่ายประถมศึกษา
โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์

นางวิภา ตัณฑุลพงษ์ คณะกรรมการและเลขานุการ
รองหัวหน้าสำนักงาน มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

คณะทำงานปรับปรุงคู่มือครู แผนการจัดการเรียนรู้ สื่อ ๖๐ พรรษา และชุดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับนักเรียน ระดับประถมศึกษา (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ ๒)

๑. นางพรทิพา คำแหง	ข้าราชการบำนาญ	สพป.กทม.
๒. นายประพนธ์ สะสมทรัพย์	ศึกษานิเทศก์	สพป.นครปฐม เขต ๑
๓. นางปานทิพย์ ดอนขันไพร	ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวัดสระสี่มุม	สพป.นครปฐม เขต ๑
๔. นางสาวอริษา แก้วไทรหงวน	ครู โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์	
๕. นางสาวสุดารัตน์ จันทะแจ่ม	ครู โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์	
๖. นางสาวฐิติรัตน์ ดิษฐ์วงค์	ครู โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์	
๗. นายภากร อุปการแก้ว	ครู โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์	
๘. นางสาววรพรรณ์ ศรีอรุณ	ครู โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์	
๙. นางสาวสกุณา นกเทียน	ครู โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์	
๑๐. นางสาวนจรักษ์ สุขเจริญ	ครู โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์	
๑๑. นางพจนีย์ รักษาราษฎร์	ครู โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์	
๑๒. นายอาทิตย์ ศรีรุ้ง	ครู โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์	

คณะทำงานตรวจและแก้ไขคู่มือครู แผนการจัดการเรียนรู้ สื่อ ๖๐ พรรษา และชุดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับนักเรียน ระดับประถมศึกษา (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ ๒)

๑. นายศิวัช สุดาเดช	นักวิจัยศูนย์พหุวัฒนธรรมศึกษาและนวัตกรรมทางสังคม	
๒. นายวริทธ์ แจ่มใส	นักวิจัยศูนย์พหุวัฒนธรรมศึกษาและนวัตกรรมทางสังคม	
๓. นางสาวพรพนา รัตนพงษ์ไชย	ครูชำนาญการ รร.ปัญญาวรคุณ	สพม.กทม.เขต ๑
๔. นายกฤตธี โอบอ้อม	ครู โรงเรียนพรหมานุสรณ์	สพม.เพชรบุรี
๖. นายนิธิวัชร์ ทรัพย์เพ็ญภพ	ครู โรงเรียนคลองหนองใหญ่ (ทองคำ ปานขำอนุสรณ์)	สำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร
๕. นายชัยชาญ ปรางค์ประทานพร	ครู โรงเรียนพรหมานุสรณ์	สพม.เพชรบุรี
๗. นายณัฏฐกรกฤศ วิเศษปัดสา	ครู โรงเรียนบ้านสวนผึ้ง	สพป.กาฬสินธุ์เขต ๓
๘. นางสาววัลยา แซ่จิว	ครู ชำนาญการ โรงเรียนศรีวิชัยวิทยา	สพม.นครปฐม

๙. นางสาวอริษา แก้วไทรหงวน ครู โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์
๑๐. นางสาวสุดารัตน์ จันทะแจ่ม ครู โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์
๑๑. นางสาวฐิติรัตน์ ดิษฐ์วงค์ ครู โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์
๑๒. นายภากร อุปการแก้ว ครู โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์
๑๓. นางสาววรพรรณ์ ศรีอรุณ ครู โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์
๑๔. นางสาวนจรักษ์ สุขเจริญ ครู โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์
๑๕. นายอาทิตย์ ศรีรุ้ง ครู โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์
๑๖. นางสาวสกุณา นกเทียน ครู โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์

คณะทำงานตรวจ/บรรณาธิการกิจคู่มือครู แผนการจัดการเรียนรู้ สื่อ ๖๐ พรรษา และชุดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับนักเรียน ระดับประถมศึกษา (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ ๒)

๑. นางพจนีย์ รักษาราษฎร์ ครู โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์
๒. นางวิภา ตัณฑุลพงษ์ รองหัวหน้าสำนักงาน มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
๓. นางศิริรัตน์ มูลไชยศรี นักทรัพยากรบุคคล มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
๔. นางสาวทิพจุฑา ชุนเกษา นักทรัพยากรบุคคล มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
๕. นางสาววรรณวิษา ภูพานทอง นักวิชาการศึกษา มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
๖. นางสาวณัฐพร เผือดจันทึก นักวิชาการศึกษา มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

คณะกรรมการปรับปรุงคู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ระดับประถมศึกษา (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ ๓ พ.ศ.๒๕๖๖)

ปรึกษามูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

พลเอก ดาว์พงษ์ รัตนสุวรรณ	ประธานกรรมการบริหารมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
รองศาสตราจารย์นราพร จันทร์โอชา	รองประธานกรรมการบริหารมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
นายอนุสรณ์ ฟูเจริญ	ผู้ช่วยเลขาธิการมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
รองศาสตราจารย์เฉลียวศรี พิบูลชล	คณะกรรมการบริหารมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ที่ปรึกษาสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ว่าที่ร้อยตรี ธนุ วงษ์จินดา	เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
นางเกศทิพย์ ศุภวานิช	รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
นายวิษณุ ทรัพย์สมบัติ	ผู้อำนวยการสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
นางสาวจรูญศรี แจบไธสง	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนากระบวนการเรียนรู้ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คณะกรรมการดำเนินงาน

รองศาสตราจารย์เฉลียวศรี พิบูลชล	ประธานคณะกรรมการ
กรรมการบริหาร มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์	
นายอนุสรณ์ ฟูเจริญ	รองประธานคณะกรรมการ
ผู้ช่วยเลขาธิการ มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์	
นางสาวกุศลิน มุสิกุล	คณะกรรมการ
กรรมการบริหาร มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์	
นางราตรี ศรีไพรวรรณ	คณะกรรมการ
ผู้อำนวยการโรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์	
นางสาววิไลพร วิไลลักษณ์	คณะกรรมการ
รองผู้อำนวยการกลุ่มบริหารวิชาการ ฝ่ายประถมศึกษา โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์	
นางวิภา ตัณฑุลพงษ์	คณะกรรมการและเลขานุการ
รองหัวหน้าสำนักงาน มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์	

คณะทำงานปรับปรุงคู่มือครู แผนการจัดการเรียนรู้ สื่อ ๖๐ พรรษา และชุดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับนักเรียน ระดับประถมศึกษา (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ ๓)

๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดนุชา ปนคำ	อาจารย์ โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา
๒. อาจารย์ภัทรสุดา แก้วโวหาร	อาจารย์ โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา
๓. นายวริทธิ์ แจ่มใส	นักวิจัย ศูนย์พหุวัฒนธรรมศึกษาและนวัตกรรมทางสังคม สถาบันเอเชียศึกษาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
๔. นายศิวัช สุดาเดช	นักวิจัย ศูนย์พหุวัฒนธรรมศึกษาและนวัตกรรมทางสังคม สถาบันเอเชียศึกษาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
๕. นางสาววัลยา แซ่จิว	ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบางลี่วิทยา สพม.สุพรรณบุรี
๖. นายชัยชาญ ปรางค์ประทานพร	ครู โรงเรียนโรงเรียนพรหมานุสรณ์ สพม.เพชรบุรี
๗. นางพจนีย์ รักษาราษฎร์	ครู โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์
๘. นางสาวฐิติรัตน์ ดิษฐ์วงค์	ครู โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์
๙. นางสาวสุดารัตน์ จันทะแจ่ม	ครู โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์
๑๐. นางสาวอุบล พันธุ์อ้น	ครู โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์
๑๑. นายภากร อุปการแก้ว	ครู โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์
๑๒. นางสาวนจรักษ์ สุขเจริญ	ครู โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์
๑๓. นายอาทิตย์ ศรีรุ้ง	ครู โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์

คณะทำงานตรวจและแก้ไขคู่มือครู แผนการจัดการเรียนรู้ สื่อ ๖๐ พรรษา และชุดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับนักเรียน ระดับประถมศึกษา (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ ๓)

๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดนุชา ปนคำ	อาจารย์ โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา
๒. อาจารย์ภัทรสุดา แก้วโวหาร	อาจารย์ โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา
๓. นายวริทธิ์ แจ่มใส	นักวิจัย ศูนย์พหุวัฒนธรรมศึกษาและนวัตกรรมทางสังคม สถาบันเอเชียศึกษาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
๔. นายศิวัช สุดาเดช	นักวิจัย ศูนย์พหุวัฒนธรรมศึกษาและนวัตกรรมทางสังคม สถาบันเอเชียศึกษาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๕. นางสาววัลยา แซ่จิว	ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบางลี่วิทยา สพม.สุพรรณบุรี
๖. นายชัยชาญ ปรางค์ประทานพร	ครู โรงเรียนโรงเรียนพรหมานุสรณ์ สพม.เพชรบุรี
๗. นางพจนีย์ รักษาราษฎร์	ครู โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์
๘. นางสาวฐิติรัตน์ ดิษฐ์วงค์	ครู โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์
๙. นางสาวสุดารัตน์ จันทะแจ่ม	ครู โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์
๑๐. นางสาวอุบล พันธุ์อ้น	ครู โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์
๑๑. นายภากร อุปการแก้ว	ครู โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์
๑๒. นางสาวนจรักษ์ สุขเจริญ	ครู โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์
๑๓. นายอาทิตย์ ศรีรุ้ง	ครู โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์

คณะทำงานตรวจ/บรรณาธิการกิจคู่มือครู แผนการจัดการเรียนรู้ สื่อ ๖๐ พรรษา และชุดกิจกรรมการเรียนรู้ สำหรับนักเรียน ระดับประถมศึกษา (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ ๓)

๑. นางวิภา ตัณฑุลพงษ์	รองหัวหน้าสำนักงาน มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
๒. นางศิริรัตน์ มูลไชยศรี	นักทรัพยากรบุคคล มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
๓. นางสาวทิพจุฑา ชุนเกษา	นักทรัพยากรบุคคล มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
๔. นางสาวณัฐพร เผือดจันทึก	นักวิชาการศึกษา มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
๕. นางสาวนิสาชล แสงฟ้า	นักวิชาการศึกษา มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
๖. นายพันธ์พัทธ์ ชัยด้วง	นักวิชาการศึกษา มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
๗. นางสาวสริตา แก้วหาวงค์	นักวิชาการศึกษา มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
๘. นายไพศาล ตรีนิธิรัตน์	หัวหน้าฝ่ายสื่อการสอน สถานีวิทยุการศึกษาทางไกล ผ่านดาวเทียม
๙. นางสาวอนุสรา มลคล้ำ	นักเทคโนโลยีการศึกษา สถานีวิทยุการศึกษาทางไกล ผ่านดาวเทียม
๑๐. นางสาวกัญฐมณี สำราญอินทร์	นักเทคโนโลยีการศึกษา สถานีวิทยุการศึกษาทางไกล ผ่านดาวเทียม
๑๑. นางสาวชิตพิรุณ กาญจนา	นักเทคโนโลยีการศึกษา สถานีวิทยุการศึกษาทางไกล ผ่านดาวเทียม

๑๒. นายสมพงษ์ ธรรมาภิรัตน์ชัย	นักเทคโนโลยีการศึกษา สถานีวิทยุการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
๑๓. นายมะลอชี ดอลอ	นักเทคโนโลยีการศึกษา สถานีวิทยุการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
๑๔. นางพิมพ์วลัญช์ บำรุงวงศ์	นักเทคโนโลยีการศึกษา สถานีวิทยุการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

โครงการจัดทำสื่อ ๖๐ พรรษา เฉลิมพระเกียรติ
สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

